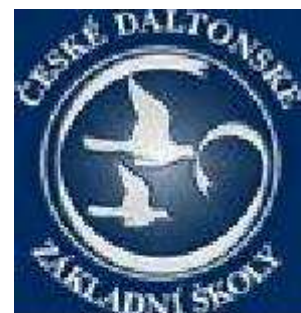

Motto: „ Je ti odpuštěno, když nemůžeš, ale ne, když nechceš.“
H. Ibsen

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Náš škola - příležitost pro všechny

Verze VII

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	5
1.1	OFICIÁLNÍ NÁZEV ŠVP	5
1.2	ÚDAJE O ŠKOLE	5
1.3	ZŘIZOVATEL.....	5
1.4	PLATNOST DOKUMENTU	5
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	6
2.1	ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY	6
2.2	VYBAVENÍ ŠKOLY	6
2.2.1	<i>Materiální vybavení.....</i>	<i>6</i>
2.2.2	<i>Prostorové řešení .....</i>	<i>6</i>
2.2.3	<i>Technické vybavení .....</i>	<i>7</i>
2.2.4	<i>Hygienické podmínky školy.....</i>	<i>7</i>
2.3	CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	8
2.4	DLOUHODOBÉ PROJEKTY, MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	8
2.5	SPOLUPRÁCE S RODIČI ŽÁKŮ A JINÝMI SUBJEKTY	9
2.6	PODPORA VZDĚLÁVÁNÍ	10
2.6.1	<i>Školní družina.....</i>	<i>10</i>
2.6.2	<i>Školní poradenské pracoviště.....</i>	<i>10</i>
2.6.3	<i>Školní parlament .....</i>	<i>11</i>
2.6.4	<i>Centrum volného času.....</i>	<i>11</i>
3	CHARAKTERISTIKA ŠVP	11
3.1	ZAMĚŘENÍ A PRIORITY ŠKOLY	12
3.2	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	13
3.3	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI.....	15
3.4	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH.....	16
3.4.1	<i>Typické poznávací charakteristiky nadaných dětí.....</i>	<i>16</i>
3.4.2	<i>Postup při práci s nadanými žáky .....</i>	<i>17</i>
3.5	ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT.....	18
3.5.1	<i>Osobnostní a sociální výchova.....</i>	<i>18</i>
3.5.2	<i>Výchova demokratického občana.....</i>	<i>19</i>
3.5.3	<i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.....</i>	<i>19</i>
3.5.4	<i>Multikulturní výchova .....</i>	<i>20</i>
3.5.5	<i>Environmentální výchova.....</i>	<i>20</i>
3.5.6	<i>Mediální výchova .....</i>	<i>21</i>
4	UČEBNÍ PLÁN	22
4.1	TABULACE UČEBNÍHO PLÁNU PRO I. STUPEŇ.....	22
4.2	TABULACE UČEBNÍHO PLÁNU PRO II. STUPEŇ.....	22
5	UČEBNÍ OSNOVY	23
5.1	UČEBNÍ OSNOVY PRO I. STUPEŇ	23
5.1.1	<i>Jazyk a jazyková komunikace .....</i>	<i>23</i>
5.1.2	<i>Matematika a její aplikace .....</i>	<i>44</i>
5.1.3	<i>Informační a komunikační technologie .....</i>	<i>51</i>
5.1.4	<i>Člověk a jeho svět.....</i>	<i>54</i>
5.1.5	<i>Umění a kultura.....</i>	<i>65</i>

5.1.6	Člověk a zdraví.....	71
5.1.7	Člověk a svět práce	76
5.1.8	Nepovinné předměty.....	79
5.2	UČEBNÍ OSNOVY PRO II. STUPĚŇ	85
5.2.1	Jazyk a jazyková komunikace	85
5.2.2	Matematika a její aplikace	114
5.2.3	Informační a komunikační technologie	120
5.2.4	Člověk a společnost.....	123
5.2.5	Člověk a příroda.....	135
5.2.6	Umění a kultura.....	153
5.2.7	Člověk a zdraví.....	160
5.2.8	Člověk a svět práce	170
5.2.9	Volitelné předměty.....	174
5.3	ŠKOLNÍ DRUŽINA.....	192
5.3.1	Specifika zájmového vzdělávání.....	192
5.3.2	Cíle zájmového vzdělávání.....	192
5.3.3	Délka a časový plán zájmového vzdělávání.....	192
5.3.4	Formy zájmového vzdělávání.....	192
5.3.5	Obsah vzdělávání – výchovné oblasti.....	192
5.3.6	Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	193
5.3.7	Podmínky přijímání a ukončování vzdělávání uchazečů.....	193
5.3.8	Popis materiálních podmínek.....	193
5.3.9	Popis personálních podmínek	193
5.3.10	Ekonomické podmínky.....	193
5.3.11	Bezpečnost a ochrana zdraví.....	194
6	PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ.....	194
6.1	ZÁSADY HODNOCENÍ.....	194
6.1.1	Vlastnosti hodnocení žáků.....	194
6.1.2	Funkce hodnocení	195
6.2	ZÍSKÁVÁNÍ PODKLADŮ PRO HODNOCENÍ	195
6.3	HODNOCENÍ PROSPĚCHU	195
6.4	KRITÉRIA A UKAZATELE PRO JEDNOTLIVÉ STUPNĚ HODNOCENÍ PROSPĚCHU	197
6.4.1	Způsob hodnocení žáků v jednotlivých předmětech.....	198
6.4.2	Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	207
6.4.3	Způsob hodnocení nadaných žáků.....	207
6.5	ZÁSADY A PRAVIDLA PRO SEBEHODNOCENÍ ŽÁKŮ.....	208
6.5.1	Funkce a využití sebehodnocení.....	208
6.5.2	Metody a formy sebehodnocení.....	208
6.5.3	Konkrétní metody sebehodnocení žáků	209
6.6	SLOVNÍ HODNOCENÍ	210
6.6.1	Forma slovního hodnocení.....	210
6.7	CELKOVÉ HODNOCENÍ ŽÁKA	210
6.7.1	Stupně celkového hodnocení na vysvědčení.....	211
6.8	OPRAVNÉ ZKOUŠKY	211
6.9	HODNOCENÍ CHOVÁNÍ	212
6.9.1	Kriteria a ukazatele pro jednotlivé stupně hodnocení chování.....	212
6.9.2	Výchovná opatření.....	213

7	AUTOEVALUACE ŠKOLY	214
7.1	OBLASTI AUTOEVALUACE	214
7.2	CÍLE A KRITÉRIA AUTOEVALUACE	214
7.3	NÁSTROJE EVALUACE.....	216
7.4	ČASOVÉ ROZVRŽENÍ EVALUAČNÍCH ČINNOSTÍ PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, HODNOCENÍ ŽÁKŮ	217

Příloha:

ŠVP pro speciální 1. třídu logopedickou

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, BRNO, MASAROVA 11 příspěvková organizace

1 Identifikační údaje

1.1 Oficiální název ŠVP

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Naše škola - příležitost pro všechny“

č.j.: 1345/07 ze dne 28.6.2007

VII. verze **č.j.422/12** ze dne 2. 9. 2013

1.2 Údaje o škole

Název školy Základní škola, Brno, Masarova 11, příspěvková organizace

Adresa školy Základní škola Masarova 11, 628 00 Brno

Ředitel školy Mgr. Ivo Zálešák

Koordinátoři Mgr. Ivana Jelínková, Mgr. Denisa Dosoudilová

Kontakty telefon: 544321200, 544210000 fax: 544321200
e-mail: zsmasarova@zsmasarova.cz
zs.masarova@bm.orgman.cz
www.zsmasarova.cz

IČO 44994044

IZO 044904044

RED – IZO 600107990

1.3 Zřizovatel

Název Statutární město Brno, MČ Brno-Líšeň
IČO 44992785

Adresa Jírova 2, 628 00 Brno

Kontakt Pan starosta Mgr. Břetislav Štefan
Telefon: 544424810 fax: 544211010
e-mail: info@lisen.brno.cz

1.4 Platnost dokumentu

Dokument platí od 2. 9. 2013

.....
ředitel školy

2 Charakteristika školy

Základní škola na ulici Masarova byla otevřena v roce 1982. Projekt zpracoval Ing. Hřebačka. Škola měla vyřešit umístění školou povinných dětí v nově vznikajícím velkém sídlišti. Výstavba školní budovy byla zahájena v únoru 1981 a jako hrubá stavba dokončena v březnu 1982. V září byly předány k užívání všechny učební plochy mimo pavilon tělocvičen a školních dílen. Díky tomu se podařilo téměř všechny děti ze sídliště umístit do nové školy a zmírnit tak převážení žáků na jiné školy v okolí sídliště i do jiných částí Brna. O to, že se vše podařilo se zasloužily i stovky brigádníků z řad rodičů, budoucích žáků a později i učitelů. Od 15. srpna 1982 nastoupilo na školu 18 pedagogických pracovníků, kteří zajistili potřebné přípravné práce k zahájení školního roku. Dne 1. září 1982 přijala základní škola své první žáky, pedagogy a ostatní pracovníky školy. Podařilo se otevřít 31 tříd a do lavic vyzdobené školy usedlo neuvěřitelných 1080 žáků, kterých se ujalo 51 pedagogických pracovníků a 12 správních zaměstnanců. Waldorfské třídy byly ke škole přičleněny ve školním roce 2004/2005. Od školního roku 2009/2010 přešly waldorfské třídy do jiné budovy na Plovdivské ulici.

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola na Masarově ulici je úplná s 9 postupnými ročníky. V každém ročníku jsou zpravidla 2 až 3 paralelní třídy. V 1. a případně 2. ročníku je otevřena speciální třída pro žáky s vadami řeči. Kapacita školy je 700 žáků. Školu navštěvuje přibližně 500 žáků. Školní družina má kapacitu 260 žáků. Do běžných tříd chodí převážně žáci ze spádové oblasti školy. Do speciálních tříd mohou dojíždět i žáci z jiných městských částí.

2.2 Vybavení školy

2.2.1 Materiální vybavení

Škola je z materiálního hlediska vybavena poměrně dobře. V kmenových i odborných učebnách je víceúčelový a funkční školní nábytek, učebnice, učební pomůcky, výukový SW, výpočetní technika, žákovská a učitelská knihovna jsou průběžně obnovovány a doplňovány. Učitelé mají vhodné prostory pro přípravu v kabinetech, které jsou vybaveny úložným nábytkem a počítačem. Prostory pro zájmovou činnost po vyučování jsou vybaveny jak pracovním, tak odpočinkovým nábytkem. Další pracovní prostory pro nepedagogické pracovníky školy jsou vybaveny účelným zařízením a výpočetní a komunikační technikou. Ve škole jsou rovněž k dispozici další pomocné prostory pro zajištění chodu školy – sklady, dílna údržby, prádelna a archiv.

V roce 2012 proběhla celková rekonstrukce školy. Všechny pavilony školy byly zatepleny, všechna okna byla vyměněna. Proběhla také rekonstrukce parketové podlahy v tělocvičně a celková rekonstrukce koupelen. Nově byla zrekonstruována učebna chemie.

2.2.2 Prostorové řešení

Škola se nachází v klidné části velkého sídliště v Brně - Líšni, v její blízkosti nevede žádná frekventovaná silnice. Poblíž je zastávka tramvaje a autobusu.

Žáci mají k dispozici studijní zóny na chodbách a v multimediální učebně. Pro relaxaci během vyučování mohou využívat školní dvůr a odpočinkové zóny na chodbách. Divadelní sál je využíván pro hromadná setkání žáků s vedením školy a také pro různá představení a besídky.

Součástí 4 učebních pavilonů (A, B, C a ŠD) jsou:

- kmenové učebny běžných tříd
  - odborné učebny (Př a Z, Vv, Čj a D, Hv, F, Inf, Aj, Nj, Ch, vaření, dílny)
  - multimediální místnost s výpočetní technikou a žákovskou a učitelskou knihovnou
  - keramická dílna
  - divadelní sál
  - 2 tělocvičny
  - školní poradenské pracoviště
  - oddělení školní družiny
- U školy je velké travnaté hřiště a ve vnitřním dvoře 2 menší betonová hřiště.

2.2.3 Technické vybavení

Vybavení ICT technikou:

- připojení k internetu mohou neomezeně využívat žáci i zaměstnanci školy
- plně vybavená učebna informatiky, s dataprojektorem, barevnou tiskárnou (internet)
- multimediální místnost s počítači a dataprojektorem, audio a video vybavením (internet)
- počítač v každém kabinetu (internet)
- odborná učebna F s počítači, dataprojektorem, interaktivní tabulí, barevnou tiskárnou, kamerou, (internet)
- odborná učebna Př a Z s interaktivní tabulí, dataprojektorem, vizualizérem (internet)
- odborná učebna Čj a D s interaktivní tabulí, dataprojektorem (internet)
- televizor s videorekordérem v odborných učebnách (Ch, Aj, Nj, HV, v některých učebnách I. stupně)

Ostatní technické vybavení:

- 4 kopírky
- nově rekonstruovaná cvičná kuchyňka
- keramická pec
- 2 dětské horolezecké stěny
- audiotechnické vybavení divadelního sálu

V rámci projektu EU peníze školám nakoupila škola další vybavení - převážně ICT techniku:

- 5 interaktivních tabulí s dataprojektory
- 4 dataprojektory s interaktivním vybavením
- 12 notebooků
- 5 stolních počítačů
- hlasovací zařízení

2.2.4 Hygienické podmínky školy

Ve škole jsou žákům k dispozici prostory pro odkládání oděvu a obuvi, včetně prostor pro převlékání žáků před tělesnou výchovou a po ní v počtu, který odpovídá počtu cvičišť, návaznému střídání žáků, oddělené činnosti chlapců a děvčat. Prostory pro osobní hygienu žáků a učitelů - WC a umývárny, jsou vybavené dostatečným počtem hygienických zařízení odpovídajících fyziologickým potřebám daného věku a příslušným normám. Jídelna pro společné stravování žáků i pracovníků školy je k tomuto účelu náležitě vybavena a respektuje hygienické normy.

Vhodná struktura pracovního a odpočinkového režimu žáků a učitelů daná rozvrhem hodin umožňuje začleňovat žákům i učitelům během pobytu ve škole dostatek relaxačního a aktivního pohybu. Během vyučování jsou dodržovány psychohygienické zásady, s ohledem na hygienu učení a věk žáků. Žákům i pracovníkům školy je zabezpečen výdej svačin a obědů včetně pitného režimu. Ve škole je dbáno na zdravé prostředí všech prostor podle platných

norem – odpovídající osvětlení, topení, čistota, větrání a velikost sedacího a pracovního nábytku. Striktně je dodržován zákaz kouření a používání jiných škodlivin. Velká péče je věnována ochraně před úrazy jak dětí, tak zaměstnanců. V celém areálu jsou dodržována pravidla BOZ a PO, včetně pravidelných prohlídek a kontrol. Na každém patře všech budov, v kanceláři a ve sborovně jsou umístěny dostupné prostředky první pomoci s kontakty na lékaře a jiné speciální služby. Pracovníci školy jsou pravidelně poučováni v oblasti poskytnutí první pomoci. Ve škole je neustále vytvářeno příznivé sociální klima jak mezi žáky, tak mezi pracovníky školy. Velmi je dbáno na ochranu žáků před všemi sociálně patologickými jevy.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Ve třídách vyučuje přibližně 40 pedagogických pracovníků. Pedagogický sbor je tvořen převážně ženami a je stabilizovaný s minimální fluktuací. Učitelé se dále vzdělávají prostřednictvím seminářů odborných i všeobecně zaměřených (dalton, kritické myšlení, komunikace a týmová spolupráce, OSV, počítačová gramotnost). Učitelé I. stupně a vyučující českého jazyka na II. stupni i vyučující cizích jazyků jsou kvalifikováni pro péči o žáky s vývojovými poruchami učení. Ředitel školy má dva zástupce. Na škole také pracuje logoped (1. třída) a odborní asistenti integrovaných žáků. V rámci školního poradenského pracoviště pracuje školní psycholog, výchovný poradce, školní metodik prevence, kariérový poradce a speciální pedagog. Ve školní družině pracuje obvykle 8 vychovatelek.

2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Některé projekty jsou realizovány každoročně, u jiných témata obměňujeme. Jedná se o projekty krátkodobé i dlouhodobé, školní i domácí, třídní (skupinové) i celoškolní. Na organizaci celoškolních projektů se většinou podílejí i žáci vyšších ročníků. Pravidelně připravujeme Den Země, Típní to, Dopravní výchovu, První pomoc, Projekty partnerských tříd. Pro žáky pravidelně organizujeme sportovní soutěže, které vrcholí Olympijským dnem, cvičení v přírodě, studijní pobyty v Anglii, Chorvatsku, přípravný kurz pro žáky 9. ročníků, lyžařský a vodácký kurz, školy v přírodě, třídní výlety, výlety školní družiny, jednodenní poznávací zájezdy a exkurze.

V rámci mezinárodní asociace daltonských škol pravidelně spolupracujeme se školami v Maďarsku, Slovensku, Rakousku, Holandsku, Anglii.

EU peníze do škol

Cílem projektu je prostřednictvím nových metod a nástrojů docílit zlepšení stavu počátečního vzdělávání na základní škole v České republice. Zkvalitnění a zefektivnění výuky bude dosaženo metodickým vzděláváním a podpůrnými kurzy pedagogických pracovníků, tvorbou a následným používáním nových metodických pomůcek a učebních materiálů ve výuce. Snížení výskytu rizikového chování u žáků ZŠ a podpory rovného přístupu ke vzdělávání bude v projektu podpořeno zavedením programu primární prevence. Předpokládá se rovněž zlepšení stavu výpočetní techniky na škole

RAMPS VIP III

V rámci projektu působí již na více jak 140 školách školní psychologové a školní speciální pedagogové, kteří spolu s výchovnými poradci, školními metodiky prevence a konzultačními týmy pedagogů tvoří školní poradenská pracoviště (ŠPP). Hlavním cílem ŠPP je poskytování poradenských služeb žákům a učitelům škol; tyto služby jsou zaměřeny na

práci s riziky, která mohou ovlivňovat průběh vzdělávání a osobní dráhu žáků. Takovými riziky jsou např. školní neúspěšnost, různé druhy speciálních vzdělávacích potřeb, kulturní odlišnost, sociální vyloučenost prostředí, ze kterého dítě přichází do školy, ale i např. poruchy chování či absence kulturního kapitálu v rodině. V rámci tohoto projektu působí na naší škole školní psychologka a speciální pedagožka.

Ovoce do škol

Projekt přispívá k trvalému zvýšení spotřeby ovoce a zeleniny, vytvořit zdravé stravovací návyky ve výživě dětí, bojovat proti epidemii dětské obezity a zvrátit klesající spotřebu ovoce a zeleniny. Úspěšné řešení uvedeného úkolu je postaveno na širokém partnerství mezi rezortem školství, zdravotnictvím a zemědělstvím. Ke zvýšení účinnosti celého projektu je nutné bezplatnou distribuci ovoce a zeleniny do škol podpořit doprovodnými opatřeními. Ta jsou zaměřena na praktické seznámení s ovocem a zeleninou v rámci výuky. Jedním z nejdůležitějších prvků celého projektu je vytvoření funkčního vztahu škola - rodina. Pouze komplexní pojetí všech aspektů projektu „Ovoce do škol“ a jejich skutečné realizace v praxi může postupně změnit stravovací návyky dětí a tím omezit narůstající trend obezity. Projekt se vztahuje na žáky prvních až pátých ročníků základních škol.

Podpora zaměstnanosti

Projekt je zaměřen na uchazeče o zaměstnání a zájemce o zaměstnání evidované úřady práce v celé ČR mimo území hlavního města Prahy. Cílem projektu je pilotní odzkoušení financování nástrojů APZ v rámci ESF - veřejně prospěšné práce a rekvalifikace. Pro pilotní projekt byly vybrány nástroje APZ, které jsou nejvíce využívány pro dané cílové skupiny prostřednictvím úřadů práce - veřejně prospěšné práce, jimiž je podporováno především zaměstnávání v obcích pro určité skupiny uchazečů o zaměstnání, které mají handicap z hlediska potřeb trhu práce - tj. žádnou nebo nízkou úroveň kvalifikace, vyšší věk, zdravotně postižení, nebo kumulaci těchto handicapů a jsou jedinou možností, jak najít uplatnění na trhu práce. V rámci tohoto projektu jsou na naší škole zaměstnaní pracovníci údržby a správy budov.

Comenius

Program Comenius je zaměřen na školní vzdělávání. Zapojit se mohou mateřské školy, základní školy a střední školy. Cílovou skupinou jsou žáci, studenti, učitelé a pedagogičtí pracovníci. Cílem programu je rozvíjet porozumění mezi mladými lidmi z různých evropských zemí, pomáhat jim osvojit si základní životní dovednosti nezbytné pro jejich osobní rozvoj, pro jejich budoucí zaměstnání a pro aktivní účast v evropských záležitostech. Naše škola spolupracuje se školami v Anglii, Bulharsku a Polsku.

2.5 Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty

Základním prvkem vzájemné komunikace a spolupráce rodičů a školy je Sdružení rodičů. Vedení školy se pravidelně schází se zástupci jednotlivých tříd 3x ročně. Třídní schůzky se konají 2x ročně a 3x za rok hovorové hodiny, na kterých jsou kromě rodičů přítomni také žáci. Samozřejmostí jsou individuální konzultace s učiteli nebo pracovníky Školního poradenského pracoviště během celého roku. Správním orgánem školy je Školní rada, která zajišťuje dohled nad vzdělávacími aktivitami a hospodařením školy. Úzký kontakt

funguje se zřizovatelem školy a odborem školství MMB, okolními školami v městské části a dalšími výchovně vzdělávacími institucemi.

2.6 Podpora vzdělávání

2.6.1 Školní družina

Jednotlivá oddělení školní družiny využívají samostatné místnosti – herny, a také odborné učebny. Kapacita školní družiny je z velké části naplněna. Žáci jsou zpravidla rozděleni do 8 oddělení. Činnost družiny plně podporuje činnost školy a úzce s ní souvisí. Součástí ŠVP je i samostatná kapitola 5.3, která činnost školní družiny popisuje.

2.6.2 Školní poradenské pracoviště

Škola je prostředí, ve kterém žáci tráví značnou část svého času. Je tedy místem pro ně důvěrně známým, a proto i prostředím, ve kterém se projevují víceméně otevřeně. Odborníci pracující s dětmi ve školním prostředí tak mají četné možnosti, jak zachytit signály, že s žáky není něco v pořádku - a reagovat včas. Mohou tedy pracovat nejen na úrovni prevence, ale i včasnou intervencí výrazně ovlivnit průběh a vývoj řady případů, které sice přímo neohrožují zdraví či život žáků, ale které jsou poměrně časté (neprospěch, dětské lásky, volba povolání atd.). Pro tyto žáky slouží Školní poradenské pracoviště jako jakýsi most, který podpoří klima důvěry v rámci školy, které umožní žákům vyhledávat pomoc přirozeně a nenásilně a hlavně ve chvíli, kdy ji budou subjektivně sami potřebovat. Naléhavá potřeba integrovaného poradenského systému je zřejmá i v případě akutních problémů dětí, kdy hrozí značné riziko při jejich pozdní nebo nesprávné identifikaci (násilné chování vůči dětem, negativní vliv vrstevnických skupin, nárůst závislostí na návykových látkách a zvyšující se procento dětských sebevražd atp.). Komplexnost a provázanost problémů vyžaduje součinnost a spolupráci týmu odborníků působících přímo ve škole.

Provoz Školního poradenského pracoviště na naší škole zajišťují:

školní psycholog
školní speciální pedagog
výchovný poradce
školní metodik prevence
poradce pro volbu povolání

Členové Školního poradenského pracoviště mají vypsane pravidelné konzultační hodiny, jež jsou čtyři dny v týdnu v odpoledních hodinách. Žáci, rodiče a učitelé se ně mohou obracet buď osobně nebo telefonicky. Pro práci Školního poradenského pracoviště jsou vymezeny samostatné prostory.

Rodičům, žákům i učitelům nabízíme:

- poradenství a odborné vedení v případě výukových, vztahových nebo osobních problémů, v případě naléhavých problémů krizovou intervencí aktivní vyhledávání problémových žáků a následnou práci s nimi (resocializační skupiny, zapojení do programu 5P, projekty ve škole)
- propojení péče o integrované žáky a žáky se speciálními potřebami na úrovni školy, např. formou reedukace se školní speciální pedagožkou v malých skupinách; rodičům, jejichž dítě má nově diagnostikovanou poruchu učení nabízíme setkání, kterého se zúčastní školní speciální pedagožka nebo psycholožka a třídní učitel tak, aby bylo možné koordinovat činnost těchto odborníků ve prospěch dítěte
- práci se školním neprospěchem (individuální konzultace pro rodiče a žáky, skupinová práce pro žáky 2.stupně, zaměřená na styly učení - „UNM“ učení není mučení)

- komplexní kariérové poradenství žákům
- práci s třídními kolektivy (prevence patologických jevů, řešení šikany, osobnostní a sociální rozvoj atd.)
- adaptační pobyty pro žáky šestých tříd a seznamovací víkend pro děti z prvních tříd a jejich rodiče
- besedy, přednášky a další zajímavé akce určené pro žáky, jejich rodiče a učitele
- další aktivity v návaznosti na potřeby školy, dětí či rodičů

Naším přáním je, aby Školní poradenské pracoviště sloužilo rodičům, žákům i pedagogům a pomáhalo jim při zvládnutí a řešení nejrůznějších problémů, které mohou v průběhu školního roku nastat, ať už se jedná o problémy výchovné, výukové či vztahové. Mělo by ale nabídnout i možnost přijít si jen tak popovídat o vztazích se spolužáky, kamarády, rodiči, o tom, jak se učit, na kterou školu se přihlásit. Rodičům nabízíme možnost popovídat si o výchově dětí (nejen školního věku) a jiných tématech. Všichni pracovníci Školního poradenského pracoviště dodržují Etický kodex poradenských pracovníků a vedou dokumentaci k jednotlivým případům a rodiče (popř. děti) k ní mají přístup. Vždy pracujeme s dětmi na základě souhlasu jejich rodičů. Ze všech zjištění a práce poskytujeme výstupní data výhradně rodičům nebo zákonným zástupcům žáka a je na nich, zda tyto informace poskytnou vyučujícím (např. třídnímu učiteli atd.).

2.6.3 Školní parlament

Školní parlament je voleným orgánem žáků. Volba dvou zástupců třídy do školního parlamentu probíhá na začátku školního. Svě zástupce ve školním parlamentu si vybírají žáci třetích až devátých tříd. Zástupci třídy jsou voleni na jeden školní rok. Školní parlament vede koordinátor školního parlamentu. Zasedání školního parlamentu probíhá dvakrát měsíčně. Zástupce třídy ve školním parlamentu přichází na zasedání s podněty třídy, kterou zastupuje a informuje během třídnických hodin spolužáky o projednávaných problémech a akcích. Zástupci parlamentu mohou po dohodě přijít s podněty za vedením školy. Z jednání školního parlamentu je pořizován zápis, který je vystaven na dohodnutém místě. Mezi hlavní náplň práce školního parlamentu patří organizování akcí pro ostatní žáky, řešení problémů ve škole a zlepšování klimatu i prostředí školy. Svou činnost prezentuje školní parlament ve školním rozhlase, v třídnických hodinách a na nástěnkách. Díky školnímu parlamentu mají žáci možnost ovlivnit chod školy. Práce ve školním parlamentu vede žáky k pochopení fungování občanské společnosti.

2.6.4 Centrum volného času

Centrum volného času nabízí různé kroužky, které vedou pracovníci školy nebo externí pracovníci a které probíhají v odpoledních hodinách v prostorách školy. Nabídka je velmi široká a pravidelně otevíráme kolem 30 kroužků. Mezi nejnavštěvovanější patří sportovní kroužky, informatika, keramika a výtvarné aktivity. Téměř 80 % našich žáků je zapojeno do těchto volnočasových aktivit, které vhodně naplňují volný čas dětí.

3 Charakteristika ŠVP

Hlavním cílem a posláním školy je zajistit žákům kvalitní základní všeobecné vzdělání, vytvořit u žáka pozitivní vztah ke vzdělání a motivovat ho k celoživotnímu vzdělávání. Rozvíjet osobnost a individualitu žáka. Vychovávat odpovědného občana demokratické společnosti. Při výchově i vzdělávání úzce spolupracovat s rodiči.

3.1 Zaměření a priority školy

Jazyková komunikace a výuka cizích jazyků

Chápeme ji jako nástroj dorozumění mezi lidmi, a to jak v mateřském jazyce, tak i v cizích jazycích. Za základ považujeme zvládnutí čtení s porozuměním v mateřském jazyce, schopnost formulovat a vyjadřovat výstižně a souvisle své myšlenky a názory v písemném i ústním projevu. Učíme žáky naslouchat jiným, ale i obhajovat vlastní názor kultivovanou argumentací.

Výuku cizích jazyků (angličtiny) zahajujeme již od 1. ročníku. Další cizí jazyk nabízíme na 1. stupni jako nepovinný předmět, od 6. ročníku jako předmět volitelný a od 8. ročníku jako předmět povinný.

Práce s informacemi

Učíme žáka vyhledávat, analyzovat a účelně využívat informace z různých zdrojů. Podporujeme užívání informačních a komunikačních technologií ve všech předmětech.

Projektové vyučování a daltonská výuka

Pro realizaci cílů a osvojení klíčových kompetencí žáky zařazujeme do výuky daltonské bloky, daltonské dílny samostatné práce, projektové vyučování s tematickým zaměřením a exkurze s daným programem. Tyto formy výuky umožňují mimo jiné vzájemné učení a spolupráci žáků různého věku a schopností, větší svobodu a samostatnost, ale zároveň i větší odpovědnost žáků za výsledek své práce.

Vyučující ZŠ Masarova se shodli, že při své práci budou uplatňovat principy dané **daltonskou kartou**.

Obsahem **daltonské karty** jsou specifické pedagogické přístupy a metody, jejichž cílem je splňování daltonského pojetí výuky.

Při výuce:

- upřednostňujeme individuální přístup k žákům, který vede k vytvoření vzájemného respektu a omezení stresových situací
- při plnění úkolů klademe důraz na kolektivní spolupráci, při které mají žáci možnost využívat vzájemné pomoci a pozitivně tak rozvíjet sociální vztahy ve třídě, zejména ohleduplnost a respektování se navzájem
- žáci získávají schopnost pracovat samostatně a zodpovědně a dokáží si sami zhodnotit, zkontrolovat i ohodnotit vlastní výsledky práce

Osobnostní a sociální výchova

Prolíná všemi vzdělávacími oblastmi. Snažíme se o proměnu klimatu školy, o partnerskou komunikaci mezi učitelem a žákem. Vedeme děti k sebeporozumění a k pochopení mezilidských vztahů. Prostředkem nám je například vytváření a řešení modelových situací, kooperativní učení, dramatická výchova.

Velká pozornost je věnována vztahům mezi žáky. Každý týden začínáme tzv. „domečky“. Jsou to v rozvrhu pevně stanovené hodiny, ve kterých má třídní učitel možnost pracovat s kolektivem žáků. Tyto hodiny zpravidla začínají komunitním kruhem. Důležitým prvkem je společné vytváření bezpečné a zdravé atmosféry ve třídě a ve škole. Děti si domlouvají a osvojují pravidla chování a vzájemné komunikace, učí se sebezpoznání.

Snažíme se o nestresující hodnocení žáků, žáci mají možnost opravit si špatný výkon, v některých případech hodnotíme slovně. Vedeme žáky k sebehodnocení a společnému hodnocení, snažíme se u dětí upevňovat jejich sebedůvěru.

Vyjádřením toho, k čemu chceme žáky v osobnostně sociální výchově vést, je Kodex žáka ZŠ Masarova, na jehož tvorbě se podíleli všichni žáci a třídní učitelé. Byl schválen školním parlamentem v dubnu 2010.

Kodex žáka ZŠ Masarova

Jako žáci ZŠ Masarova:

Vzájemně se respektujeme. Vážíme si sebe i druhých.

Jsme ohleduplní, přátelští a taktní k druhým. Pomáháme si.

Vyhýbáme se všem projevům ponižování a ubližování spolužákům. Jen slaboši a zbabělci si musí dokazovat svoji sílu. Nejsme lhostejní k tomu, když někdo ubližuje druhým lidem. Mluvíme pravdu – lež a pomluva mezi slušné lidi nepatří.

Když něco chceme, řekneme „prosím“ a když něco dostaneme – poděkujeme.

Dáváme pozor, abychom svým chováním neohrozili zdraví druhých.

Neohrožujeme své zdraví ani zdraví druhých kouřením, požíváním drog a alkoholu.

Nebojíme se překonávat překážky – i neúspěch nás posílí a můžeme se z něj poučit.

Pečujeme o své místo, o svou třídu, o svou školu a její okolí.

Při vyučování respektujeme dohodnutá pravidla.

Konflikty řešíme v klidu, bez fyzické agresivity.

Respektujeme majetek druhých a nepřisvojujeme si věci, které nám nepatří.

Víme, že když dodržíme tento kodex, tak můžeme spíše očekávat:

Ostatní se k nám budou chovat také přátelsky, slušně, zdvořile a s respektem.

Když budeme mít nějaký problém, vždy se najde někdo (spolužáci, učitelé), kdo nám pomůže. Učitelé budou mít pochopení pro naše starosti a problémy.

Budeme se do školy nebo na své spolužáky víc těšit.

Zlepší se vztahy i mezi žáky z různých ročníků a tříd.

Naše škola bude příjemným a útulným prostředím, kde se můžeme cítit dobře.

Ve škole se toho hodně naučíme a dozvíme.

Zájmová činnost

Škola klade důraz na rozvoj zájmů žáků. Nabízíme širokou nabídku nepovinných předmětů, ale i zájmových kroužků v rámci Centra volného času.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

I. Kompetence k učení

- vedeme žáky k uvědomění, proč se učí, co tím získají – motivace
- vedeme žáky k tomu, aby vědomosti a dovednosti samostatně a tvůrčím způsobem používali
- klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem
- vedeme žáky k aktivnímu získávání dalších informací – z dostupné literatury, časopisů, televize, internetu
- vedeme žáky k sebehodnocení
- organizujeme během roku pro žáky v různých předmětech školní kola soutěží a olympiád
- výuku pravidelně a ve všech předmětech doplňujeme nabídkami různých kulturních institucí – divadla, koncerty, výstavy, exkurze, besedy, výukové programy

- podporujeme spolupráci žáků při řešeních problémů, žáci si navzájem pomáhají, vlastními slovy látku vysvětlují
- učíme žáky pracovat s chybou
- vedeme žáky k samostatnosti a tvořivosti
- učíme žáky učit se, organizovat svůj učební proces
- zadáváme diferencovaně domácí úkoly
- respektujeme individualitu dítěte, jeho schopnosti a možnosti
- při výuce využíváme všech dostupných multimediálních prostředků
- využíváme nové vyučovací metody a organizační formy výuky, při kterých jsou vytvořeny vhodné podmínky pro rozvoj klíčových kompetencí (moderní pedagogické trendy, dialog, projekty, dalton, skupinové vyučování apod.)

II. Kompetence k řešení problémů

- při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života
- učíme žáky o problémech diskutovat, své řešení obhájit a nahlížet na daný problém z více úhlů
- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací
- umožňujeme žákům prezentovat a obhajovat své názory, myšlenky a nápady ve školním parlamentu a na žákovském fóru
- při řešení problémových úkolů vedeme žáky ke spolupráci ve dvojicích či skupinách, k plánování práce, realizaci, hodnocení a prezentaci výsledků
- učíme žáky kontrolovat vlastní práci
- klademe žákům přímé a jasné otázky a vybízíme je, aby zdůvodnili, jak postupovali při řešení problémů a proč

III. Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat názorům jiných, vhodně vyjadřovat svůj vlastní názor, správně formulovat své myšlenky
- podporujeme u žáků rozvoj slovní zásoby
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- učíme žáky přenést správně informace, vysvětlit problém spolužákům
- podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami, žáci starších ročníků připravují a realizují akce pro malé děti
- podporujeme komunikaci s jinými školami
- začleňujeme pravidelně do výuky kooperativní učení

IV. Kompetence sociální a personální

- žáky vedeme k respektování pravidel, na jejichž formulaci se sami podílejí
- umožňujeme žákům podílet se na chodu a organizaci školy, vyjadřovat své názory a kritické připomínky
- učíme žáky, aby prokázali schopnost střídat role ve skupině
- vedeme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy ve třídě a ve škole
- máme vytvořený program prevence sociálně patologických jevů
- pracujeme se žáky v třídnických hodinách tzv. domečcích
- vedeme žáky k citlivému přístupu k handicapovaným lidem
- organizujeme hovorové hodiny, kterých se účastní vyučující a rodiče spolu s žáky

- snažíme se naučit žáky základům kooperace a týmové práce
- k vytváření sociálních kompetencí využíváme praktická cvičení a situace z běžného života

V. Kompetence občanské

- učíme žáky respektovat rozdíly mezi lidmi - národnostní, kulturní, sociální
- vedeme žáky k zodpovědnému chování ke svému zdraví a zdraví svých spolužáků
- učíme žáky zodpovědnému přístupu k majetku a k dodržování obecných pravidel slušného chování
- učíme žáky, jak si počínat v situacích ohrožení
- vedeme žáky k právnímu vědomí
- vedeme žáky k sociálnímu uvědomění, seznamujeme je s jejich povinnostmi a právy, učíme je umět vyhledat pomoc v případě osobního nebezpečí, spolupracujeme s organizacemi Modrá linka, Podané ruce, Help me, Inex
- vlastním příkladem vedeme žáky k odpovědnému jednání vůči přírodě a prostředí
- společně s žáky třídíme odpad
- poznáváme s žáky přírodní a kulturní hodnoty v našem okolí
- vedeme žáky k pohoře, úctě k životu a přírodním památkám, k vnímání hodnoty a krásy přírody
- na konkrétních příkladech učíme žáky chápat příčiny a následky poškozování přírodních a kulturních památek
- trénujeme uvažování žáků v souvislostech, vnímání závislosti rozvoje lidské společnosti na přírodě a na stavu životního prostředí, porozumění ekonomické, sociální a ekologické provázanosti světa
- umožňujeme žákům zapojovat se do rozhodovacích procesů týkajících se prostředí školy
- učíme žáky vážit si tradic a historie vlasti, regionu a obce

VI. Kompetence pracovní

- učíme žáky plánovat si práci
- upevňujeme u žáků základní pracovní návyky
- vedeme žáky tak, aby si vážili své práce i práce jiných
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svoji práci
- učíme žáky prezentovat výsledky své práce a obhájit je
- vedeme žáky k sebehodnocení a k reálnému posouzení svých schopností
- pomáháme žákům při volbě budoucího povolání
- pestrou nabídkou zájmových útvarů v Centru volného času podněcujeme u žáků zájem o další profesní orientaci
- nabídkou volitelných předmětů podporujeme individuální zájmy žáků
- umožňujeme žákům osvojit si praktické dovednosti pro chování a pobyt v přírodě
- učíme žáky uplatňovat principy udržitelného způsobu života - odpovědně a ekonomicky nakládat s přírodními zdroji a odpady v souladu se strategií udržitelného rozvoje, minimalizovat negativní vliv na životní prostředí
- výuku doplňujeme o praktické exkurze
- školní psycholog zpracovává se žáky 8. a 9. tříd dotazník zaměřený na profesní orientaci

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V rámci práce naší školy považujeme za důležité věnovat se také žákům zdravotně postiženým či znevýhodněným, žákům se specifickými poruchami učení a chování, žákům ze

sociokulturně znevýhodněného prostředí nebo s jinými speciálními vzdělávacími potřebami. Při péči o tyto žáky spolupracují učitelé, školní poradenské pracoviště s rodiči i dalšími odbornými zařízeními. Naše snaha směřuje k pomoci těmto žákům, k jejich integraci a s využitím speciálních metod, postupů, forem vzdělávání a didaktických materiálů ke zlepšování jejich vzdělávání. Jsme schopni začlenit i žáky s lehkým mentálním postižením. Podle individuálních potřeb a schopností těchto žáků vypracujeme individuální plán, který bude v souladu s RVP ZV – LMP. Pro každého takového žáka se snažíme zajistit pedagogického asistenta.

Reedukace poruch učení

Ve škole probíhá speciálně pedagogická péče. Školní speciální pedagog v rámci vyučování provádí intenzivní skupinovou a individuální nápravu specifických poruch učení, která se soustředí na:

- reedukaci funkcí, které společně podmiňují poruchu
- utváření dovedností číst, psát, počítat (na 1. stupni) a učit se (na 2. stupni)
- psychickou podporu (dítě má odcházet s pocitem „ Já jsem to dokázal, umím to.“)

V reedukaci se zaměřujeme:

- na rozvoj sluchové percepce – analýzy, syntézy, diferenciac
- na rozvoj zrakové percepce (optické diferenciac)
- na prostorové vnímání
- na posilování paměti
- na grafomotorické obratnosti a uvolnění ruky při psaní
- na podporu čtenářské techniky (čtení delších slov po slabikách, postřehování slabik, postřehování shluků souhlásek), zároveň věnujeme pozornost vnímání obsahu čteného
- na aplikaci gramatických pravidel
- na získávání studijních dovedností

Logopedická péče

Na naší ZŠ se věnujeme žákům, kteří jsou integrováni z důvodů poruch řeči. Logopedická péče směřuje k odstranění řečových poruch, zaměřuje se na nápravu jednotlivých hlásek, na dechová cvičení, gymnastiku mluvidel, fonemická cvičení a rozvoj mluvní pohotovosti. Speciální pedagog – logoped postupuje podle odborných doporučení SPC Veslařská.

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

3.4.1 Typické poznávací charakteristiky nadaných dětí

Většina rozumově nadaných dětí projevuje již od nejútlejšího věku atypickou schopnost poznávání (paměť, myšlení, pozornost atd.). Je bystřejší a šikovnější než jeho vrstevníci. Dosahuje vyšší výkony obecně nebo v některé konkrétní oblasti činnosti (nejen ve škole). Je schopné brzy pracovat s abstraktními symboly. Už v předškolním věku se spontánně naučí číst nebo počítat v oboru nad deset. Rychleji se učí. Víc si zapamatuje. Informace si ověřuje z různých pramenů. Je aktivní. Je zvědavé. Často nepotřebuje výrazně motivovat známkami nebo pochvalami. Preferuje samostatnou práci. Má široké spektrum zájmů. Zajímají ho věci, které pro většinu dětí začnou být zajímavé až ve vyšším věku.

Pokud jsou tyto charakteristiky podněcovány a rozvíjeny, býváme svědky velmi zajímavého, neobyčejně rychlého vývoje poznávacích schopností. Pokud je tento přirozený vývoj tlumen a nerozvíjen, může se stát, že nadprůměrné schopnosti paradoxně vytvoří negativní sílu, která brzy začne působit proti jakémukoli učení a vzdělávání.

3.4.2 Postup při práci s nadanými žáky

Obecná doporučení pro práci s nadanými žáky:

- dovolit selhávat
- nemít nerealistické a přehnaně vysoké očekávání
- pomáhat vytvářet pozitivní sebeobraz
- respektovat potřeby rovnoprávné komunikace
- pěstovat jejich sociální vztahy
- budovat adekvátní sebeobraz
- zvyšovat schopnost empatie

Konkrétní péče o nadané žáky:

Škola vyhledává a rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Při péči o tyto žáky spolupracují rodiče, škola, školní psycholog a školní speciální pedagog se školským poradenským zařízením (PPP). Odborné vyšetření je podkladem pro integraci žáka a jeho vzdělávání s využitím speciálních metod, postupů, forem a způsobů vzdělávání, didaktických materiálů. Tyto metody, postupy, formy a případně úpravy vzdělávacího programu jsou specifikovány v individuálním vzdělávacím plánu (IVP). Lze využít dva postupy – obohacování učiva a akceleraci učiva:

Vzdělávací programy jsou obohacovány v souladu s přiměřeností věku žáka, vytvářejí podmínky pro tvořivost a zabraňují stereotypu ve vyučovacích hodinách. V rámci jednotlivých předmětů je vhodné vypracování vzdělávacích obsahů ve více stupních obtížnosti podle předpokladů žáka. Obohacování vzdělávání respektuje tři základní roviny:

- rozšiřování učiva tak, aby učivo postihovalo mezioborové vztahy
- prohlubování učiva tak, aby obsahovalo další podrobnosti o probíraném tématu
- obohacování učiva, které je již nad rámec vzdělávacího programu a pracuje také se specifiky zájmů vzdělávaných

Akcelerační programy vzdělávání jsou založeny na úpravách učiva pro žáky tak, aby umožňovaly rychlý postup v jednom nebo ve více předmětech. Zahrnují tyto možnosti:

- předčasný vstup do vzdělávacího procesu daného stupně vzdělávání
- urychlení procesu vzdělávání nadaného žáka (přeřazení do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku)
- pro žáky může ředitel školy vytvářet skupiny, ve kterých se vzdělávají žáci stejných nebo různých ročníků v některých předmětech

Nadaní žáci jsou dále podporováni v rozvíjení všech aktivit, ale především těch, kde žák projevuje největší zájem a talent. Těmto žákům lze umožnit např. speciální práci na počítači (vzdělávací programy), individuálně pracovat s naučnou literaturou, zúčastňovat se školních aktivit, ve kterých mají možnost rozvíjet se apod. Za důležité také považujeme podporovat žáky v osobnostní výchově, vést je k rovnému přístupu k ostatním spolužákům, k toleranci a ochotě pomáhat slabším.

3.5 Začlenění průřezových témat

Tematické okruhy všech průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a jsou tedy realizovány formou integrace do jednotlivých předmětů. Dále jsou realizovány formou projektového vyučování, výukových programů, exkurzí, besed, divadelních představení a jiných akcí. Na začátku školního roku zpracováváme plán všech těchto akcí, ten je v průběhu roku doplňován a na závěr školního roku vyhodnocen. Tento plán je v tištěné podobě součástí ročního plánu školy, neboť se každoročně mění a průběžně doplňuje.

3.5.1 Osobnostní a sociální výchova

Cílem průřezového tématu „Osobnostní a sociální výchova“ je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti - hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Tematické okruhy se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací a diskusí. Na I. stupni realizace tematických okruhů prolíná všemi předměty, proto jsme v tabulce „Osobnostní a sociální výchova“ zdůraznili pouze předměty, ve kterých je tématu věnován největší prostor.

Osobnostní, sociální a morální rozvoj žáků také probíhá prostřednictvím:

- práce školního psychologa s třídními kolektivy
- adaptačních kurzů pro 6. ročníky
- domečků (1x týdně)
- spolupráce partnerských tříd
- projektů
- projektových dnů
- třídních výletů
- kurzů (lyžařský, vodácký)
- vzdělávacích zájezdů (Chorvatsko, Anglie, Rakousko)

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA									
NÁZEV TEMAT. OKRUHU	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Rozvoj schopností poznávání	Čj, M, Prv	Čj, M, Prv	Čj, M, Prv	Čj, M	Čj, M	Čj, D, Hv, Tv, Pč	Čj, D, Pč, Hv, Tv	Čj, D, Hv, Tv	Nj, Čj, D, Hv, Tv
Sebepoznání a sebepojetí	Čj, Prv	Čj, Prv	Čj, Prv, Aj	Čj, Př, Aj	Čj, Př, Aj	Nj, Tv, VkZ, Aj	Nj, Tv, Aj, Vko	Tv, Aj	Čj, Tv, Pč, Aj
Seberegulace a sebeorganizace	Čj, Vv, Pč, Tv	Čj, Vv, Pč, Tv	Čj, Vv, Pč, Tv	Čj, Vv, Pč, Tv	Čj, Vv, Pč, Tv	Tv	Pč, Tv, Aj, Vko	Tv, Aj	Nj, Tv, Pč, Aj
Psychohygiena	Čj, Prv, M, Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, Prv, M, Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, Prv, M, Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, Př, M, Hv, Vv, Tv, Pč, Vl	Čj, Př, M, Hv, Vv, Tv, Pč, Vl	Tv, VkZ, Vko	Nj, Tv	Nj, Tv	Tv
Kreativita	Vv, Čj, Pč	Vv, Čj, Pč	Vv, Čj, Pč	Vv, Čj, Pč	Vv, Čj, Pč	Čj, D, Vv, Pč	Čj, D, Vv, Pč, Vko	Čj, D, Vv, Tv, Ch	D, Vv, Tv, Ch
Poznávání lidí	Čj, Prv	Čj, Prv	Čj, Prv	Čj, Vl, Př	Čj, Vl, Př, Aj	Nj, Tv, Pč	Nj, Pč, Tv	Tv, Z, Aj	Tv, Aj, Z, Vko
Mezilidské vztahy	Čj, Tv, Prv	Čj, Tv, Prv	Čj, Tv, Prv	Vl, Čj, Tv, Př	Vl, Čj, Tv, Př	Nj, Tv, Aj, Vko, VkZ, Pč	Nj, Pč, Tv	Tv, Z, Vko	Tv, Z

Komunikace	Čj, Hv, Pč	Čj, Hv, Pč	Čj, Hv, Pč	Čj, Hv, Pč	Čj, Hv, Pč	Nj, Čj, D, Hv	Čj, D, Hv, Vko	D, Ch	D, Pč, Ch
Kooperace a kompetice	Čj, M, Tv	Čj, M, Tv	Čj, M, Tv	Čj, M, Tv	Čj, M, Tv	Hv, Tv, Vko, Pč	Pč, Hv, Tv, Vko	Nj, Tv, Z	Tv, Z
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Čj	Čj, M	Čj, M	Vl, Čj	Vl, Čj	Tv, VkoZ, Pč	Pč, Tv, Vko, Aj	Tv, Vko, VkoZ	Tv
Hodnoty, postoje, praktická etika	Čj	Čj	Čj	Vl, Čj, Pč	Vl, Čj, Pč	Tv, Pč	Pč, Tv, Pč, Vko	Čj, Tv, Z, Vko, Pč	Čj, Tv, Z, Vko, Pč, VkoZ

3.5.2 Výchova demokratického občana

Cílem tohoto průřezového tématu je zejména:

- utváření hodnot jako jsou spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost
- pochopení významu řádu, pravidel zákonů pro fungování společnosti
- rozvoj komunikativních, formulačních, argumentačních, dialogických a prezentačních dovedností
- uvažování o problémech v širších souvislostech

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA									
NÁZEV TEMAT. OKRUHU	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola		Prv	Čj, Prv	Vl, Pč	Vv, Pč, Vl, Hv	Nj, Vko, VkoZ		Čj,	Čj
Občan, občanská společnost a stát	Prv	Vv, Prv, Tv	Tv, Prv	Tv, Vl, Pč	Tv, Vl, Pč	Vko, Tv, Vv, VkoZ	Vko, Tv, Vv, Z	Tv, D, Vv, Z, Nj	Tv, VkoZ, D, Vv, Z, Nj
Formy participace občanů v politickém životě			Prv	Vl, Pč	Vl, Pč	Vko	Vko		Z
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Prv	Prv	Prv	Vl, Pč	Čj, Vl, Pč		Vko	Z	D

3.5.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Cílem tohoto průřezového tématu je zejména:

- postoj k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života
- porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů
- dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH									
NÁZEV TEMAT. OKRUHU	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá		Čj, Prv	Čj, Prv	Vl, Př, Hv	Vl, Př, Hv	Čj, Aj, Pč	Nj, Čj, Aj, Z, Pč	Aj, Z, Vko	Nj, Čj, Z, Vko, Aj
Objevujeme Evropu a svět			Tv, Aj	Tv, Vl, Hv, Aj	Tv, Vl, Aj, Hv	Nj, Tv, Aj, Vv	Tv, Aj, Vv, Z	Nj, Vko, Tv, Čj, Aj, Vv, Z	Nj, Vko, Tv, Čj, Aj, Vv, Z
Jsme Evropané				Vl	Vl, Hv		Nj, Z	Vko, Tv, Vko, Hv, Z	Vko, Čj, Z

3.5.4 Multikulturní výchova

Cílem tohoto průřezového tématu je zejména:

- seznámení s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami
- poznávání a tolerance odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských a sociálních skupin
- rozvoj smyslu pro spravedlnost, solidaritu a toleranci
- angažovanost při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA									
NÁZEV TEMAT. OKRUHU	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní diference	Tv	Tv	Tv, Prv	Tv, Vl, Př, Aj	Tv, Vl, Př, Hv	Nj, Tv, Vko, Čj, Vv, Z, Pč	Vko, Tv, Vv, Z, Pč	Nj, Tv, Vv, Z	Tv, D, Vv, Z
Lidské vztahy	Tv, Čj, Prv	Tv, Prv	Tv, Čj, Prv	Tv, Vl, Př	Tv, Vl, Aj	Nj, Vko, Vko, Tv, Z	Nj, Vko, Tv, D, Z	Nj, Vko, Tv, Čj, Z	Nj, Vko, Tv, Čj, Z
Etnický původ	Prv	Prv	Prv, Hv	Čj, Vl	Čj, Vl	Nj, Vko, Z	Vko, Hv, Z	Čj, Z	Př, D, Z
Multikulturalita	Prv	Prv	Prv, Hv, Aj	Vl	Vl	Nj, Čj, Z	Nj, Vko, Z	Nj, Z	Nj, Z
Princip sociálního smíru a solidarity		Tv	Tv, Prv	Tv, Vl, Př	Tv, Vl, Př	Tv, Z	Tv, Z, Vko	Nj, Tv, D, Z	Nj, Tv, Čj, Z

3.5.5 Environmentální výchova

Cílem tohoto průřezového tématu je zejména:

- vnímavost a citlivé vztahy k lidem, k prostředí i k přírodě
- odpovědnost ve vztahu k přírodě
- pochopení složitosti vztahů člověka a životního prostředí
- pochopení a přijetí zásad trvale udržitelného života

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA									
NÁZEV TEMAT. OKRUHU	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy	Prv	Prv, Vv	Čj	Př, VI	Př, VI, Aj	Př, Vv, Z	Př, Vv, D	Nj, Čj, Z	Vv
Základní podmínky života			Prv, Pč	Př, VI, Pč	Př, VI, Pč	Př, Z, Vko	Pč, Z	F, Ch, Z	Př, F, Nj, Ch, Z, Vko
Lidské aktivity a problémy životního prostředí		Čj	Prv, M, Čj	Př, VI	VI	D, Z, Vko	Př, Hv, Pč	Př, Vko, D, Z	Hv, Nj, Ch, D, Z, Vko
Vztah člověka k prostředí	Prv	Čj, Prv	Aj, Prv, Pč	Př, VI, M, Pč	Čj, Př, VI, Pč	Čj, Pč, Z, Vko	Z, Pč	Čj, Vv, Z	Př, Aj, Z, Vko

3.5.6 Mediální výchova

Cílem tohoto průřezového tématu je zejména:

- získání dovedností potřebných k zapojení do mediální komunikace
- osvojení si základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií
- volba odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění různých potřeb
- rozvoj schopnosti analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA									
NÁZEV TEMAT. OKRUHU	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		Prv, Čj	Prv	VI, Př, Čj, Vv	Př	Čj, Pč	Nj, Pč	Vko, Vko	Čj, Vko
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality			Prv	VI, Př	Př, Čj				Vko
Stavba mediálních sdělení						Čj, Vv	Vv	Vv,	Čj, Vv, Vko
Vnímání autora mediálních sdělení			Čj					Čj	
Fungování a vliv médií ve společnosti		Tv, Prv	Tv, Prv	VI, Tv, Př	VI, Tv, Př	Tv, Čj	Tv	Tv, Čj, Z	Pč, Hv, Vko, Tv, D, Čj, Nj
Tvorba mediálního sdělení				VI	VI	Nj		Z, Nj,	Z, Nj, Vko
Práce v realizačním týmu				VI	VI	Hv, Z	Z	Z, M, Inf	Z, Vko

4 Učební plán

4.1 Tabulace učebního plánu pro I. stupeň

Učební plán pro I. stupeň								
Vzdělávací oblast	Předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	celkem	disp. hod.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	9	9	9	7	7	41	6
	Anglický jazyk	1	2	3	3	3	12	3
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	5	5	5	23	3
Informační a komunikační technologie	Informatika	0	0	0	0	1	1	
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	0	0	6	2
	Přírodověda	0	0	0	2	2	4	
	Vlastivěda	0	0	0	2	2	4	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	
	Výtvarná výchova	1	1	2	2	1	7	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	
Celkem		21	22	25	25	25	118	14

Poznámka: první období: 1. – 3. ročník
druhé období: 4. – 5. ročník

Nepovinné předměty:

- Pohybové hry
- Zdravotní tělesná výchova
- Náboženství
- Sborový zpěv
- Individuální logopedická péče pro žáky s SVP (viz příloha „ŠVP pro speciální 1. třídu logopedickou“)

4.2 Tabulace učebního plánu pro II. stupeň

Učební plán pro II. stupeň							
Vzdělávací oblast	Předmět	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	celkem	disp. hod.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4	4	5	4	17	2
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	
	Německý jazyk	0	0	3	3	6	6
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	5	4	17	2
Informační a komunikační technologie	Informatika	0	1	1	0	2	1

Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	8	1
	Výchova k občanství	1	1	1	1	4	
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	2	1	7	5
	Chemie	0	0	2	2	4	
	Přírodopis	2	2	2	2	8	
	Zeměpis	2	2	1	2	7	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4	
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1	0	1	1	3	1
	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	0	1	3	
	Volitelné předměty	3	3	0	0	6	
Celkem		30	30	32	30	122	24

Volitelné předměty:

- Německý jazyk
- Sportovní hry
- Zeměpisný seminář
- Cvičení z matematiky
- Cvičení z informatiky
- Základy administrativy

5 Učební osnovy

5.1 Učební osnovy pro I. stupeň

5.1.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1.1 Český jazyk a literatura

5.1.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Český jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Obsah této oblasti se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk.

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících 1. a 2. stupně. Má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Na 1. stupni má na naší ZŠ časovou dotaci celkem 41 hod. V jednotlivých ročnících je to:

1. roč., 2. roč., 3. roč., ... 9 hod. týdně
4. roč., 5. roč. ....7 hod. týdně

Cílem je naučit žáky pozitivnímu vztahu k mateřskému jazyku, číst s porozuměním, rozvíjet vyjadřovací schopnosti, psát dle pravidel českého pravopisu, zvládat pravidla mezilidské komunikace, samostatně získávat informace z různých zdrojů.

Výuka probíhá v kmenových třídách. Při větším počtu žáků je možné dělit 1krát týdně žáky do 2 skupin, aby se více uplatnily prvky individuálního přístupu. Také speciální pedagog na škole pracuje se žáky v menších skupinkách – jedná se zejména o žáky integrované nebo s SPU.

K procvičování učiva využíváme hodin daltonské výuky, do hodin zařazujeme skupinové práce. K významným událostem vypracováváme projekty. Rovněž využíváme k práci počítačovou učebnu (výukové programy) a k dramatické výchově divadelní sál.

Předmět se v každém ročníku člení do 3 složek, které se vzájemně prolínají :

a) **Komunikační a slohová výchova:** Důraz je kladen na čtení s porozuměním, pochopení různých jazykových sdělení, úhledné a čitelné psaní, seznámení s jednoduchými slohovými útvary. Alespoň jedenkrát ročně se žáci zapojí do literární a recitační soutěže.

b) **Jazyková výchova:** Náplní je získávání vědomostí a dovedností vedoucích k osvojení spisovné podoby českého jazyka. Žáci se učí srozumitelně vyjadřovat, vyhledávat potřebné informace ve slovnících, pravidlech aj.

c) **Literární výchova:** Žáci poznávají základní literární žánry, reprodukují přečtené texty, rozvíjejí své čtenářské návyky, schopnosti a prožitky. Každoročně pořádáme pro žáky recitační soutěž.

V hodinách literární výchovy využíváme čítanky, dětské časopisy a knihy ze školní knihovny ke společné četbě žáků (mezipředmětové vztahy: Čj, Prv, Př, VI):

1. ročník: Daniel, Procházková: Neobyčejná dobrodružství pro neobyčejné kluky a holky
Procházková: Neobyčejná dobrodružství – II.část
2. ročník: Breuil: Filipova dobrodružství
Breuil: Filipova další dobrodružství
3. ročník: Kaminská, Popper: Filipova nová dobrodružství
Nowaková: Kamarádi to nevzdávají
4. ročník: Daniel: Příběhy z blízka i z dále
Daniel, Knoblochová: Povídá se, povídá ...
5. ročník: Bárta: Ostrov trosečníků
Daniel: Velká i malá dobrodružství

V hodinách českého jazyka jsou realizována tato průřezová témata: environmentální výchova, multikulturní výchova, mediální výchova, osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

I. Kompetence k učení

- vedeme žáky tak, aby vědomosti a dovednosti samostatně a tvůrčím způsobem používali
- klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem
- zaměřujeme se na logické řazení hlavních poznatků
- vedeme žáky k aktivnímu získávání dalších informací – z dostupné literatury, z časopisů, televize, internetu
- vedeme žáky tak, aby si sami vyhledávali informace a dál s nimi pracovali (dalton, projektové vyučování a činnostní učení)
- vedeme žáky k sebehodnocení
- organizujeme během roku pro žáky v různých předmětech školní kola soutěží
- výuku pravidelně doplňujeme nabídkami různých kulturních institucí – divadla, výstavy, exkurze, besedy, výukové programy
- podporujeme formy spolupráce při řešení problémů, šikovní a nadaní žáci pomáhají žákům slabším a vlastními slovy jim látku vysvětlí
- učíme je pracovat s chybou – rozbor chyb pomáhá lepšímu poznání
- respektujeme individualitu dítěte, jeho schopnosti a možnosti

- při výuce využíváme všech dostupných multimediálních prostředků
- snažíme se o názorné vyučování, zapojení co největšího počtu smyslů pro co nejlepší a nejtrvalejší pochopení látky

II. Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby o problémech diskutovali, svá řešení uměli obhájit, nahlíželi na daný problém z více úhlů, porovnávali různé názory a přístupy
- vedeme žáky ke zpracovávání informací z různých zdrojů, k jejich třídění, odlišování podstatného od nepodstatného
- vedeme žáky k řešení modelových situací
- při řešení problémových úkolů vedeme žáky ke spolupráci
- vedeme žáky ke kontrole vlastní práce a opravě
- při řešení problémů pouze citlivě práci korigujeme a pomáháme žákům
- vytváříme příležitosti pro procvičování a upevňování rozvíjených dovedností

III. Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat názorům jiných, vhodně vyjadřovat svůj vlastní názor, správně formulovat své myšlenky
- podporujeme u žáků rozvoj slovní zásoby
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- pořádáme pravidelně recitační a literární soutěže, školní besídky pro rodiče

IV. Kompetence sociální a personální

- žáky vedeme k respektování pravidel, na jejichž formulaci se sami podílejí
- učíme žáky, aby prokázali schopnost střídat role ve skupině
- vedeme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy ve třídě a ve škole
- organizujeme pro všechny třídy besedy v knihovně
- vedeme žáky obecně k citlivému přístupu k handicapovaným osobám

V. Kompetence občanské

- respektujeme individuální rozdíly mezi žáky (např. národnostní, kulturní, sociální...)
- zařazujeme do výuky prvky dramatické výchovy – prožitkové vyučování
- při skupinovém vyučování vedeme žáky k vzájemné úctě, toleranci, pomoci druhým
- učíme žáky vážit si tradic a historie regionu, obce – soutěže, exkurze, projekty

VI. Kompetence pracovní

- učíme žáky naplánovat si práci
- vedeme žáky tak, aby si vážili své práce i práce jiných
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svoji práci
- upevňujeme u žáků základní pracovní návyky

5.1.1.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Český jazyk – 1. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	

pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost tvoří smysluplné věty	základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)	OSV
dokáže vyprávět jednoduché příběhy podle obrázkové osnovy zvládá naučit se kratší básničku, recitovat ji	komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vypravování	OSV, MKV
obtahuje dané tvary dle předlohy	psaní	
zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním píše správně psací písmena malé a velké abecedy	správné sezení při psaní, sklon sešitu, držení tužky, pera, hygiena zraku	OSV
zvládá napsat slabiky, slova, jednoduché věty dokáže napsat krátký opis, přepis, diktát píše správné tvary písmen a číslic správně spojuje písmena a slabiky učí se kontrolovat vlastní písemný projev	technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev)	OSV
	LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
seznamuje se s dětskými autory, ilustrátory rozpozná dobro a zlo v jednání pohádkových postav	poslech literárních textů zážitkové naslouchání dramaturgie, vlastní výtvarný doprovod základní literární pojmy: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka	OSV
čte slova po slabikách umí skládat slabiky, slova, zvládá je přečíst čte jednoduché věty, učí se používat správnou intonaci zvládá reprodukovat přečtenou větu, zná obsah věty	čtení - praktické čtení (technika čtení)	OSV
	JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
chápe rozdíl mezi písmenem a hláskou dokáže členit slova na hlásky, slabiky pozná jednotlivá písmena tiskací a psací, malá a velká píše na konci věty tečku, rozlišuje délku samohlásek	písmena a hlásky, délka samohlásek	OSV

Český jazyk – 2. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	

rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk vyjadřuje se spisovně ve větách snaží se vyjádřit svůj názor, své pocity vypravuje ve větách podle obrázkové osnovy v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	mluvený projev - dialog na základě obrazového materiálu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	OSV, EGS
učí se naslouchat druhému	naslouchání - praktické naslouchání (zdvořilé vyjádření kontaktu s partnerem)	OSV
učí se dodržovat základní normy psaní	psaní	OSV
zvládá a používá správné tvary písmen - opis, přepis, diktát používá osvojená pravidla správného sezení	formální úprava textu žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, dopis	OSV
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
čte plynule s porozuměním jednoduché věty používá hlasité a tiché čtení snaží se o správnou intonaci při čtení dokáže převyprávět přečtený text vlastními slovy vyjadřuje své pocity z přečteného textu	čtení pozorné, plynulé	EV, OSV
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších zajímá se o vlastní četbu (časopisy, knížky, encyklopedie...) dokáže naslouchat literárním textům navštěvuje divadelní představení	báseň - básník, spisovatel divadelní představení – herec, režisér	MV, OSV
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
umí rozdělit hlásky na samohlásky a souhlásky samohlásky dělí na krátké a dlouhé souhlásky dělí na tvrdé, měkké a obojetné odůvodňuje a píše správně- i, -y po tvrdých a měkkých souhláskách	hlásky sluchové rozlišení hlásek výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin	
rozděluje slova na slabiky dokáže rozdělit slovo na konci řádku rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik:- dě, -tě,- ně,- bě,- pě, -vě, -mě seřadí slova v abecedním pořádku	Slabiky abeceda	
umí ze slov tvořit smysluplné věty pozná vlastní jména osob, zvířat umí správně napsat hlásku na konci slov (párové souhlásky) porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená	slova antonyma, synonyma, homonyma slovní druhy: podstatná jména, slovesa, předložky, spojky	

rozlišuje začátek a konec věty správně píše velké písmeno na začátku věty rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky dokáže správně seřadit věty v textu	věty	OSV
--	------	-----

Český jazyk - 3. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	praktické a vyhledávací čtení, tempo řeči, intonace, přízvuk	
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	naslouchání - pozorné, soustředěné, zdvořilé	OSV, MKV, MV
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	mluvený projev - oslovení, výslovnost, dýchání	OSV
volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	vyjádření kontaktu s partnerem členění jazykového projevu	OSV, EGS, VDO
na základě vlastních zážitků vytváří krátký mluvený projev	souvislé jazykové projevy, oslovení, dialog	EGS
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	technika psaní	OSV
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	vyprávění spojení textu s ilustrací	OSV
	JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova	vyprávění pohádky nebo povídky	EGS
vyhledává v textu slova příbuzná	kořen slova, část předponová a příponová	
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu (děj, věc, okolnost, vlastnost)	třídění slov, slovní druhy tvary slov pádové otázky	
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	podstatná jména, slovesa, spojky, číslovky, citoslovce	
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	věta jednoduchá, souvětí	
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího k vytvoření vět volí vhodné jazykové a zvukové prostředky	druhy vět, znaménka za větami ?!	

odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech píše velká písmena v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	vyjmenovaná slova vlastní jména	OSV
	LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	tiché čtení a volná reprodukce básně - recitace, verš	OSV, EV
odlišuje pohádku od ostatních literárních útvarů	porovnání pohádky, povídky, pověsti, bajky	
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a svých schopností ztvární jednoduchými obrázky, komiksem	dramatizace ilustrace povídky hlavní postavy	OSV

Český jazyk - 4. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty zvládá hlasité i tiché čtení reprodukuje obsah	znalost orientačních prvků v textu čtení jako zdroj informací	OSV, MKV, MV
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk podstatné informace zaznamenává	věcné čtení klíčová slova zaznamenávání slyšeného a reakce otázkami	OSV
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	vyhledávání nedostatků v textu, doplňování	OSV
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	správné vyjadřování, zahájení a ukončení dialogu vzkaz, telefonování, pravidla bezpečnosti při práci s internetem	OSV
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	jednoduchá osnova, nadpis, členění textu na odstavce vyprávění podle osnovy popis	OSV
	JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	různé významy slov - vyhledávání ve slovníku porovnávání slov	OSV
píše správně i – y ve slovech po obojetných souhláskách	vyjmenovaná slova	
rozlišuje ve slově kořen, část předponovou, příponovou a koncovku rozlišuje předložku a předponu	kořen slova část předponová a příponová slova příbuzná - stejný kořen	
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	věta jednoduchá a souvětí jednoduché vzorce souvětí	

odlišuje větu jednoduchou a souvětí, dovede spojit věty jednoduché v souvětí	věta jednoduchá souvětí - vzorce souvětí spojovací výrazy	
	LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	povídka, pohádka, bajka dramatizace rýmování vlastní výtvarný doprovod	OSV
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	literární druhy a žánry	OSV, MV

Český jazyk - 5. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	praktické a aktivní naslouchání	OSV
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	vyjádření názoru, řešení konfliktních situací	OSV, VDO
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru porovnává informace z více zdrojů	vyjadřování dle komunikační situace mimika, gesta při hovoru	OSV
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	vyhledávání spisovných a nespisovných slov, jejich rozlišení	
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	písemný projev - přehledný a úpravný přihláška, inzerát, zpráva dotazník – anketa, pozvánka, vzkaz, oznámení	OSV, EV, MV
	JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
určuje slovní druhy plnovýznamových slov, využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném a písemném projevu	rozlišení a určení všech slovních druhů užití daných slovních druhů ve větách	
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	spisovná a nespisovná slova koncovky podstatných jmen – vzory koncovky přídavných jmen tvrdých a měkkých	
vyhledává základní skladební dvojici v neúplné skladební dvojici označuje základ věty	podmět a přísudek shoda - psaní i/y v přísudku	
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu (shoda podmětu s přísudkem)	příčestí minulé	
	LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je napíše pohádku, povídku nebo bajku s ilustrací	stručný obsah povídky, knihy tvořivé činnosti s literárním textem	OSV

při jednoduchém rozboru literárních textů používá základní literární pojmy	literární žánry verš, rým, přirovnání autor, básník, ilustrátor, režisér	OSV, MKV
--	--	----------

5.1.1.2 Anglický jazyk

5.1.1.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Výuka anglického jazyka přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování anglického jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí a jejich kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Jazyková výuka je zaměřena na rozvoj všech řečových dovedností, tj. poslechu, čtení, ústního i písemného projevu na podkladě osvojených jazykových prostředků – gramatiky, lexiky, fonetiky a pravopisu.

Požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v anglickém jazyce předpokládá dosažení jazykové úrovně A1 na konci 5. ročníku a jazykové úrovně A2 na konci 9. ročníku. V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům.

Anglický jazyk je vyučován v 1. – 5. ročníku.

Cílem předmětu anglický jazyk na 1. stupni je především probuzení zájmu o studium anglického jazyka a vytvoření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby anglického jazyka a na zvládnutí vztahu mezi jeho zvukovou a grafickou podobou na podkladě rozvíjení základů všech řečových dovedností. V prvním a druhém ročníku jsou dovednosti poslechu a ústního projevu nadřazeny dovednostem čtení a psaní.

Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. Výuka je propojena s hudební, pohybovou a výtvarnou výchovou. Využívá se nahrávek, říkanek, básniček a jiných textů v interpretaci rodilých mluvčích a výukových programů na PC.

Tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a počasí.

Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov.

Slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem.

Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Časová dotace pro výuku anglického jazyka je

- v 1. ročníku – 1 hod. týdně
- v 2. ročníku – 2 hod. týdně
- ve 3. – 5. ročníku – 3 hod. týdně

Při počtu 25 žáků se třída na výuku anglického jazyka dělí na dvě skupiny.

Od 4. ročníku jsou žáci rozděleni do 3 skupin podle dosažené úrovně. O zařazení žáků do skupin rozhodne ředitel školy na základě doporučení vyučujícího angličtiny. Skupiny jsou propustné. To znamená, že žák může být přeřazen do jiné skupiny v případě, že dlouhodobě neprokázuje předpoklady pro výuku v dané skupině, nebo i z jiných závažných důvodů. Stejně tak ten, kdo se výrazně zlepší, bude moci přestoupit do skupiny s náročnější výukou. Návrh na přestup podává vyučující na základě hodnocení žáka v pololetí nebo na konci školního roku. O návrhu na přestup vždy písemně uvědomí rodiče. Je také možné zvážit návrh na přestup ze strany rodičů, pokud se domnívají, že jejich dítě splňuje podmínky k přestupu. V tomto případě rodiče podají písemnou žádost s odůvodněním vyučujícímu učiteli. V případě, že se bude jednat o přestup do výkonnostně náročnější skupiny, žák vykoná rozdílovou zkoušku.

K výuce se využívá jazyková učebna, multimediální místnost a učebna výpočetní techniky. V jazykové výuce se uplatňují prvky daltonské výuky a práce s jazykovým portfoliem. Žáci zpracovávají krátkodobé projekty a účastní se konverzační soutěže.

Škola nabízí možnost přípravy k jazykové zkoušce z anglického jazyka, pořádanou prostřednictvím British Council. V případě zájmu se budou jazykově nadaní žáci 5. ročníků připravovat na úroveň YLE – Movers (Young Learners English) v zájmovém kroužku

V předmětu anglický jazyk jsou realizována tato průřezová témata:

- environmentální výchova
- mediální výchova
- multikulturní výchova
- osobnostní a sociální výchova
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

I. Kompetence k učení

- vedeme žáky k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- vedeme žáky k vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jejich potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- dáváme návod, jak se efektivně učit cizí jazyk
- vedeme žáky k samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- organizujeme návštěvy divadelních představení, exkurzí, výukových programů a konverzačních soutěží
- využíváme práci ve skupině a vedeme žáky ke spolupráci
- učíme je pracovat s chybou
- využíváme problémové úkoly
- vedeme žáky k sebehodnocení

II. Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky k řešení jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- vedeme žáky k odvaze mluvit v cizím jazyce (s cizím člověkem)...besedy, kurzy, zájezdy
- učíme žáky opsat obsah myšlenky, chybí – li slovní zásoba

- učíme žáky samostatně vyvozovat gramatická pravidla

III. Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- vedeme žáky k tomu, aby uměli zformulovat své myšlenky v cizím jazyce
- využíváme autentické materiály (audio, video, internet, časopisy, knihy) pro rozvoj komunikativních dovedností
- nacvičujeme s žáky jednoduché dialogy

IV. Kompetence sociální a personální

- vytváříme příjemnou atmosféru
- vedeme ke spolupráci ve skupině
- využíváme pomoc nadaných žáků dětem méně nadaným
- využíváme shodná témata k diskusi
- vedeme žáky k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama

V. Kompetence občanské

- seznamujeme žáky se zvyky a tradicemi v jiných zemích a porovnáváme je s našimi zvyky
- využíváme vhodné texty s ekologickou tematikou
- využíváme prvky dramatické výchovy
- vedeme žáky k rozvíjení pozitivního vztahu k multijazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
-

VI. Kompetence pracovní

- učíme žáky naplánovat si práci
- učíme žáky prezentovat výsledky své práce a umět je obhájit
- učíme žáky samostatně pracovat se slovníky
- učíme žáky využívat cizí jazyk k získání informací z různých oblastí

5.1.1.2.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Anglický jazyk - 1. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. témata, mezipředmětové vztahy...)
poslech s porozuměním		
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně rozumí jednotlivým slovům a krátkým větám udrží pozornost nutnou pro porozumění obsahu sdělení	pokyny ve třídě promluva učitele autentické poslechové materiály	
mluvení		
opakuje slova a krátké věty význam slov spojuje s obrázkem, vyjadřuje ho pohybem nebo výtvarnou činností	slovní zásoba tematických celků: rodina, školní pomůcky, hračky, barvy, oblečení, Vánoce základní gramatické struktury:	

reprodukuje a obměňuje pamětně osvojené mikrodialogy tvoří jednoduché věty, formuluje otázky a odpovídá na ně počítá do deseti slova a věty vyslovuje foneticky správně	Here's..., I'm..., It's..., There's..., I've got..., I can...; otázka: What's...? Who's...?, How many...?, Where's...? číslovky: 1-10	
prezentuje jednoduché říkanky, básničky a písničky účastní se her a dramatické improvizace	autentické materiály	Hv, Vv, Dv
zná rozdíly mezi vánočními zvyky u nás a ve Velké Británii	reálie: Vánoce v anglicky mluvících zemích	

Anglický jazyk - 2. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. témata, mezipředmětové vztahy...)
poslech s porozuměním		
rozumí jednoduchým pokynům a promluvě učitele rozumí jednoduchým textům nahrávek v podání rodilých mluvčích	pokyny promluva učitele poslechové materiály z učebnice	
čtení s porozuměním		
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	texty z učebnice, texty písní, texty v PS	
mluvení		
používá slovní zásobu probíraných tematických okruhů v ústní i písemné formě uvědomuje si rozdíl mezi zvukovou a psanou podobou jazyka	slovní zásoba tematických celků: narozeniny, koupání, zvířata, školní pomůcky a činnosti, jídlo, obličej, prázdniny, Vánoce a Velikonoce	
vyjmenuje anglickou abecedu	abeceda	
pozdraví a odpoví na pozdrav jednoduchým způsobem pojmenuje předměty kolem sebe doma a ve škole popisuje jednoduchými větami věci a činnosti kolem sebe, tvoří jednoduché věty a otázky týkající se jeho každodenních potřeb užívá základní barvy při jednoduchém popisu osob či věcí pojmenuje některá zvířata a zvuky, které vydávají popíše dům velmi jednoduchým způsobem	používané struktury: How old...?, Is it ...?, Do you ...?, zápor: I can't ... I'm..., I can / can't see a..., This is my / your..., Do you like...? Yes / No, I like / I don't like..., I've got..., Is it...? / It's a..., Is it in...? Where's my...? Stop! Let's go! Where's..., It's..., Is it...? Is this...? This is...	
zpívá písničky memoruje básničky hraje hry	autentické materiály	Hv, Vv, Dv
zná rozdíly mezi vánočními a velikonočními zvyky u nás a ve Velké Británii	reálie Vánoce a Velikonoce ve Velké Británii	

Anglický jazyk - 3. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. témata, mezipředmětové vztahy...)
poslech s porozuměním		
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně a neverbálně rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	pokyny promluva učitele poslechové monologické a dialogické autentické materiály	
čtení s porozuměním		
rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení orientuje se v jednoduchém textu, vyhledá potřebnou informaci čte příběh	dialogické a monologické texty z učebnice fonetická cvičení	
mluvení		
pozdraví, představí se, udá svůj věk a národnost pojmenuje školní předměty a zvířata vyjádří vlastnictví mluví o členech své rodiny dává příkazy a rozumí jim vyjmenuje části těla popíše vzhled člověka vyjádří, že něco někde je / není reprodukuje a obměňuje krátké dialogy vyjádří, co má – nemá rád, co má na sobě zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	slovní zásoba tematických celků: rodina, škola, hračky, jídlo, nábytek, části těla, oblečení, barvy, nakupování gramatika: členy, sloveso "to be", přivlastňovací pád, zájmena osobní, přivlastňovací, ukazovací, způsobové sloveso "can/can't", rozkazovací způsob, množné číslo podstatných jmen, postavení přídavných jmen, předložky místa, sloveso "to have got"-zápor, otázka, vazba "there is/are"- otázka, zápor, číslovky 1 – 20, „I like / I don't like / Do you like?“, „I'm wearing“	
zpívá písničky memoruje říkanky a básničky hraje hry získá základní informace o životě, školství, nakupování a bydlení ve Velké Británii	autentické materiály	EVVO, MKV, EGS, OSV
psaní		
rozumí psaným pokynům a jednoduchým větám píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy, „plní úkoly spojené s psaným projevem písemně formuluje odpovědi na otázky spojené s vlastní osobou hodnotí svůj výkon	materiály z pracovního sešitu „Quizzy's questions“	OSV

Anglický jazyk - 4. ročník – 1. skupina		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. témata, mezipředmětové vztahy...)
poslech s porozuměním		
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí hlavním údajům v jednoduché konverzaci nebo telefonickém rozhovoru rozumí textu písně	promluva učitele autentické poslechové monologické a dialogické materiály a písně	
čtení s porozuměním		
čte se správnou výslovností rozpozná správnou intonaci a sám ji používá rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí textu na pohlednici rozumí neformálnímu dopisu vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	fonetická cvičení texty z učebnice	
mluvení		
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat počítá v rozsahu 1-100 sdělí telefonní číslo a ptá se na čísla druhých vyjmenuje anglickou abecedu hláskuje slova odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat klade otázky o druhu a vzhledu věci a odpovídá na ně ptá se na názvy věcí a na pravopisnou podobu slov, která je označují říká, co komu patří hovoří o tom, kde se lidé nacházejí vede jednoduchou konverzaci o ostatních lidech hovoří o školních předmětech, o mimoškolních aktivitách, zapojí se do jednoduchých rozhovorů reprodukuje a obměňuje pamětně osvojené mikrodialogy	osobní údaje číslovky 1-100 abeceda slovní zásoba tematických okruhů: rodina, dny v týdnu, technické vybavení, domácí mazlíčci, škola, čas, můj volný čas gramatika: sloveso "to be", sloveso "to have got", přivlastňovací zájmena, přivlastňovací pád, množné číslo podstatných jmen, vyjádření času předložky času přítomný čas prostý	
zpívá písničky memoruje říkanky a básničky hraje hry	autentické materiály	

psaní		
<p>napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</p> <p>píše krátké, gramaticky správné texty zvládá písemnou podobu probírané slovní zásoby</p> <p>napíše dopis kamarádovi do ciziny</p> <p>napíše svůj rozvrh</p> <p>vypracuje projekt se vztahem k probíraným tématům</p> <p>používá abecední slovník učebnice</p>	<p>materiály z pracovního sešitu</p> <p>jednoduchá sdělení</p> <p>projekty</p>	
<p>zná rozdíly v oslovení osob a v použití pozdravů u nás a ve Velké Británii</p> <p>vyjmenuje a ukáže na mapě země, kde se mluví anglicky</p> <p>zná rozdíly mezi českou a anglickou školou</p> <p>pohovoří o typických volnočasových aktivitách ve V. Británii včetně nejznámějších sportů.</p>	<p>oslovení a pozdravy</p> <p>anglofonní země</p> <p>škola</p> <p>volnočasové aktivity</p> <p>sport</p>	<p>MKV – Names and titles</p> <p>EGS - Geography – The world</p> <p>EGS – Schools in England</p> <p>EGS – Sport in English speaking countries</p> <p>OSV – My free time</p>
<p>ohodnotí svůj výkon, rozumí postupům vlastního učení</p>	<p>pracovní sešit – „I can...“</p>	<p>OSV</p>

Anglický jazyk - 4. ročník – 2. skupina		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. témata, mezipředmětové vztahy...)
poslech s porozuměním		
<p>rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</p> <p>rozumí hlavním údajům v jednoduché konverzaci nebo telefonickém rozhovoru</p> <p>rozumí textu písně</p>	<p>promluva učitele</p> <p>autentické poslechové monologické a dialogické materiály a písně</p>	
čtení s porozuměním		
<p>čte se správnou výslovností</p> <p>rozpozná správnou intonaci a sám ji používá</p> <p>rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>rozumí textu na pohlednici</p> <p>rozumí neformálnímu dopisu</p> <p>vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</p>	<p>fonetická cvičení</p> <p>texty z učebnice</p>	
mluvení		

sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat počítá v rozsahu 1-100 sdělí telefonní číslo a ptá se na čísla druhých vyjmenuje anglickou abecedu hláskuje slova odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat zvládá fonetickou podobu probírané slovní zásoby klade otázky o druhu a vzhledu věci a odpovídá na ně ptá se na názvy věcí říká, co komu patří hovoří o tom, kde se lidé nacházejí vede jednoduchou konverzaci o ostatních lidech, o školních předmětech, zapojí se do jednoduché konverzace reprodukuje pamětně osvojené mikrodialogy	osobní údaje číslovky 1-100 abeceda slovní zásoba tematických okruhů: rodina, technické vybavení, mazlíčci, dopis, škola gramatika: sloveso "to be", sloveso "have got", přivlastňovací zájmena, přivlastňovací pád, množné číslo podstatných jmen	
zpívá písničky memoruje říkanky a básničky hraje hry	autentické materiály	
psaní		
napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života napíše text na pohlednici napíše dopis kamarádovi do ciziny napíše svůj rozvrh vypracuje projekt se vztahem k probíraným tématům používá abecední slovník učebnice	materiály z pracovního sešitu jednoduchá sdělení projekty	
zná rozdíly v oslovení osob a v použití pozdravů u nás a ve Velké Británii vyjmenuje a ukáže na mapě země, kde se mluví anglicky zná rozdíly mezi českou a anglickou školou	oslovení a pozdravy anglofonní země škola	MKV – Names and titles EGS - Geography – The world EGS – Schools in England
ohodnotí svůj výkon, rozumí postupům vlastního učení	pracovní sešit „I can..“	OSV

Anglický jazyk - 4. ročník – 3. skupina		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. témata, mezipředmětové vztahy...)

poslech s porozuměním		
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí hlavním údajům v jednoduché konverzaci s pomocí je schopen rozumět textu písně	autentické poslechové monologické a dialogické materiály a písně	
čtení s porozuměním		
čte se správnou výslovností rozpozná správnou intonaci a sám ji používá rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	fonetická cvičení texty z učebnice	
mluvení		
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat počítá v rozsahu 1-100 sdělí telefonní číslo a ptá se na čísla druhých vyjmenuje anglickou abecedu je schopen vyhláskovat své jméno odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ptá se na názvy věcí říká, co komu patří hovoří o tom, kde se lidé nacházejí dokáže vést jednoduchou konverzaci a podat základní informace o sobě a svých zájmech reprodukuje krátké pamětně osvojené dialogy	osobní údaje číslovky 1-100 abeceda slovní zásoba tematických okruhů: rodina, dny v týdnu, gramatika: sloveso "to be", množné číslo podstatných jmen, přivlastňovací zájmena, přivlastňovací pád	
zná rozdíly v oslovení osob a v použití pozdravů u nás a ve Velké Británii vyjmenuje a ukáže na mapě země, kde se mluví anglicky zpívá písničky memoruje říkanky a básničky hraje hry	oslovení a pozdravy anglofonní země autentické materiály	MKV – Names and titles EGS - Geography – The world
psaní		
napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života vypracuje projekt se vztahem k probíraným tématům	materiály z pracovního sešitu jednoduchá sdělení projekty	

používá abecední slovník učebnice		
ohodnotí svůj výkon, rozumí postupům vlastního učení	pracovní sešit – „I can...“	OSV

Anglický jazyk - 5. ročník – 1. skupina		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. témata mezipředmětové vztahy...)
poslech s porozuměním		
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí jednoduchému poslechovému textu, , pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	pokyny a projev vyučujícího autentické poslechové materiály monologického a dialogického charakteru	
čtení s porozuměním		
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	texty z učebnice adaptované texty autentické texty z jiných zdrojů (CD na PC, internet)	
mluvení		

<p>zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci</p> <p>hovoří o tom, co kdo může nebo umí dělat</p> <p>mluví o své rodině</p> <p>popisuje a porovnává osoby</p> <p>hovoří o zvycích, obvyklých činnostech a o tom, co právě dělá</p> <p>podá osobní informace</p> <p>popíše školní třídu</p> <p>hovoří o měsících v roce</p> <p>vyjádří datum</p> <p>popíše zvíře</p>	<p>slovní zásoba tematických okruhů: dům (místnosti, nábytek), město, popis osob, domácí práce, oblečení, rodina, měsíce, zvířata, části těla, mazlíčci, počasí</p> <p>gramatika: vyjádření času, přítomný čas prostý, způsobové sloveso "can", vazba "there is/there are", předložky místa, sloveso "must", přítomný čas průběhový, přítomný čas prostý x průběhový, číslovky řadové, data, příslovce četnosti, zájmena osobní v předmětném pádě</p>	
psaní		
<p>napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</p> <p>vyplní osobní údaje do formuláře</p> <p>vypracuje projekty k probíraným tématům</p>	<p>jednoduchá sdělení</p> <p>formulář</p> <p>projekty</p>	
<p>zpívá písničky</p> <p>memoruje říkanky a básničky</p> <p>hraje hry</p> <p>zná typy domů ve VB</p> <p>seznámí se s multikulturním prostředím ve VB</p> <p>seznámí se s typickými svátky VB</p> <p>pozná původ některých anglických zeměpisných názvů</p> <p>pohovoří o nečastěji chovaných zvířatech</p>	<p>autentické materiály</p>	<p>EGS - British houses,</p> <p>EGS – History – place names</p> <p>MKV – People</p> <p>EGS – Birthdays in Britain</p> <p>EGS – Festivals</p> <p>EVVO - Animals</p>
<p>hodnotí svůj výkon, chápe postupy vlastního učení</p>	<p>pracovní sešit „I can...“</p>	<p>OSV</p>

Anglický jazyk - 5. ročník – 2. skupina		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. témata, mezipředmětové vztahy...)
poslech s porozuměním		

<p>rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>rozumí jednoduchému poslechovému textu, , pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</p>	<p>pokyny a projev vyučujícího</p> <p>autentické poslechové materiály monologického a dialogického charakteru</p>	
čtení s porozuměním		
<p>vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p>	<p>texty z učebnice</p> <p>adaptované texty</p> <p>autentické texty z jiných zdrojů (CD na PC, internet)</p>	
mluvení		
<p>zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci hovoří o tom, co kdo může nebo umí dělat</p> <p>mluví o své rodině</p> <p>popisuje osoby</p> <p>hovoří o zvycích, obvyklých činnostech a o tom, co právě dělá</p> <p>podá osobní informace</p> <p>popíše školní třídu</p>	<p>slovní zásoba tematických okruhů: čas, můj volný čas, dům (místnosti, nábytek), město, popis osob, domácí práce, oblečení, rodina, počasí, měsíce</p> <p>gramatika: vyjádření času, přítomný čas prostý, způsobové sloveso "can", vazba "there is/there are", předložky místa, sloveso "must", „how much is“, přítomný čas průběhový</p>	
psaní		
<p>napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</p> <p>vyplní osobní údaje do formuláře</p> <p>vypracuje projekty k probíraným tématům</p>	<p>jednoduchá sdělení</p> <p>formulář</p> <p>projekty</p>	
<p>zpívá písničky</p> <p>memoruje říkanky a básničky</p> <p>hraje hry</p> <p>pohovoří o volnočasových aktivitách ve V. Británii včetně nejznámějších sportů</p>	<p>autentické materiály</p>	<p>EGS – Sport in English speaking countries</p> <p>OSV – My free time</p>

zná typy domů ve VB zná původ některých zeměpisných názvů seznámí se s multikulturním prostředím ve VB	projekty	EGS – British houses EGS – History – place names MKV – People
hodnotí svůj výkon, chápe postupy vlastního učení	pracovní sešit – „I can...“	OSV

Anglický jazyk - 5. ročník – 3. skupina		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. témata, mezipředmětové vztahy...)
poslech s porozuměním		
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí jednoduchému poslechovému textu, , pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	pokyny a projev vyučujícího autentické poslechové materiály monologického a dialogického charakteru	
čtení s porozuměním		
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	texty z učebnice adaptované texty (časopis) autentické texty z jiných zdrojů (CD na PC, internet)	
mluvení		
zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci hovoří o tom, co kdo může nebo umí dělat mluví o své rodině popisuje osoby hovoří o zvycích, obvyklých činnostech a o tom, co právě dělá podá osobní informace popíše školní třídu	slovní zásoba tematických okruhů: můj svět, technické vybavení, zvířata, škola, školní rozvrh, čas, režim dne, volný čas, počasí, měsíce gramatika: sloveso "to have got", množné číslo podstatných jmen, vyjádření času, přítomný čas prostý přítomný čas průběhový	
psaní		

napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života vyplní osobní údaje do formuláře vypracuje projekty k probíraným tématům	jednoduchá sdělení formulář projekty	
zpívá písničky memoruje říkanky a básničky hraje hry seznáme se se systémem školství ve V. Británii popíše volnočasové aktivity včetně neznámějších sportů	autentické materiály projekty	EGS – Schools in England EGS – Sport in English speaking countries OSV – My free time
hodnotí svůj výkon, chápe postupy vlastního učení	pracovní sešit – „I can...“	OSV

5.1.2 Matematika a její aplikace

5.1.2.1 Matematika

5.1.2.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Matematika je součástí vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace.

Matematika poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje získávat matematickou gramotnost. Prolíná proto celým základním vzděláváním a tvoří předpoklady pro další úspěšné studium.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech
- odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů
- vytváření zásoby matematických nástrojů k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi, k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby

Tento obor je rozdělen na čtyři tematické okruhy.

V tematickém okruhu Čísla a početní operace se učí získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů.

V tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru určují a znázorňují geometrické útvary, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině i prostoru, učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod a obsah, zdokonalovat svůj grafický projev.

V tematickém okruhu Nestandardní aplikační úlohy a problémy se učí uplatňovat logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání.

Realizuje se formou frontálního vyučování, skupinové práce, daltonských bloků a práce s PC.

Vyučovací předmět má časovou dotaci v 1. a 2. ročníku 4 vyučovací hodiny a ve 3.–5. ročníku 5 vyučovacích hodin.

Výuka probíhá v kmenových třídách a odborných učebnách.

V tomto předmětu jsou realizována tato průřezová témata – environmentální výchova, osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

I. Kompetence k učení

- klademe otevřené otázky, zadáváme problémové úkoly a úlohy rozvíjející tvořivost
- vybíráme a využíváme vhodné způsoby, metody, formy, strategie v procesu učení
- operujeme s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují
- s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vedeme žáky ke schopnosti kriticky posoudit výsledky a vyvodit z nich důsledky
- snažíme se potlačit frontální vyučování, při výkladu učiva využíváme dosavadních znalostí žáků, které formou problémových úkolů rozvíjíme tak, aby žáci ke konečnému řešení dospěli sami
- při výuce využíváme všech dostupných multimediálních prostředků
- snažíme se o názorné vyučování, zapojení co největšího počtu smyslů
- podporujeme formy spolupráce při řešení problémů
- respektujeme individualitu dítěte, jeho schopnosti a možnosti
- vedeme žáky k tomu, aby si sami vyhledávali informace a dál s nimi pracovali (dalton, projektové vyučování a činnostní učení)
- vedeme žáky k sebehodnocení
- organizujeme školní kola soutěží a olympiád

II. Kompetence k řešení problémů

- motivujeme žáky problémovými úlohami z praktického života
- učíme žáky nahlížet na problém z více úhlů, učíme je obhajovat svá řešení a diskutovat o problémech
- využíváme nabídku netradičních úloh – Klokánek a Cvrček
- učíme žáky odlišit podstatné od nepodstatného, vybrat správnou variantu a rozhodovat se
- vedeme žáky k řešení modelových situací
- vedeme žáky ke spolupráci ve dvojicích a skupinách
- učíme žáky kontrolovat vlastní práci, opravovat ji
- při řešení problémů citlivě korigujeme a pomáháme žákům
- vytváříme příležitosti pro procvičování a upevňování rozvíjených dovedností

III. Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat názoru jiných, učíme je vhodně vyjadřovat vlastní názor a správně formulovat své myšlenky
- podporujeme u žáků rozvoj slovní zásoby

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- učíme žáky přenést správně informace, vysvětlit problém spolužákům
- začleňujeme pravidelně do výuky kooperativní učení, jehož prostřednictvím vedeme žáky ke spolupráci

IV. Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k respektování pravidel, na jejichž formulaci se sami podílejí
- učíme žáky, aby dokázali střídat role ve skupině
- vedeme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy ve třídě a ve škole
- snažíme se žáky naučit základům kooperace a týmové práce
- na praktických cvičeních a úkolech využíváme program drogové prevence a sociálně patologických jevů

V. Kompetence občanské

- vedeme žáky k tomu, aby si společně stanovili pravidla chování
- učíme žáky respektovat individuální rozdíly
- vedeme žáky k zodpovědnému chování za své zdraví, k zodpovědnému přístupu k majetku a k dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k vzájemné úctě, toleranci a pomoci druhým

VI. Kompetence pracovní

- učíme žáky naplánovat si práci
- vedeme žáky k tomu, aby si vážili své práce i práce jiných
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svoji práci
- učíme žáky prezentovat výsledky své práce a obhájit je
- vedeme žáky k sebehodnocení a k reálnému posouzení svých schopností
- upevňujeme u žáků základní pracovní návyky

5.1.2.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Matematika - 1. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
Číslo a početní operace		
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	počítání předmětů v číselném oboru 0-20 poznávání a čtení číslic	OSV
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	porovnávání čísel, znaménka větší, menší, =, nácvik psaní, čtení číslic, číselná řada 0-20	
užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	vzestupná a sestupná řada 0-20, číselná osa uspořádání: první, poslední, před, za, hned vpřed, hned za	
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	obor přirozených čísel 1-20, sčítání a odčítání do 20 bez přechodu desítky, rozklad čísla na desítku a jednotku	

řeší a tvoří úlohy ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	vytváření slovních úloh na porovnávání čísel, slovní úlohy na +,-, o x-více, o x-méně	
Závislosti, vztahy a práce s daty		
orientuje se v čase	základní orientace v čase - poznávání hodin – celá hodina, půlhodina	Prv - orientace v čase
popisuje jednoduché závislosti z praktického života		
doplňuje tabulky a posloupnosti čísel	doplňování tabulek a posloupností čísel	
Geometrie v rovině a prostoru		
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	základní geometrické útvary - kruh, čtverec, trojúhelník, obdélník základní geometrická tělesa - koule, válec, krychle, kvádr vyhledávání tvarů v okolí orientace v prostoru – vpravo, vlevo, nahoře, dole, před, za	Pč - vystřihování, stavba obydlí atd.
porovnává velikost útvarů	porovnávání geometrických tvarů a těles – větší, menší, vyšší, nižší	

Matematika - 2. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
Číslo a početní operace		
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	obor přirozených čísel 0-100 (znaménko +, -, x, :)	OSV
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100	čtení a zápis čísel, vztahy větší, menší, rovno	
užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	znaménka větší, menší, rovná se	
užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	orientace na číselné ose, čtení a psaní dvojciferných čísel	
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	sčítání a odčítání v oboru 0-100, s přechodem a bez přechodu desítky vztahy o n-více, o n-méně názorné zavedení násobení a dělení, násobení jako opakované sčítání automatizace násobílek 2,3,4,5 automatizace dělení v oboru probraných násobílek sčítání a odčítání násobků 10 zaokrouhlování na 10 užití závorek vztahy n-krát více, n-krát méně	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	řešení a vytváření slovních úloh z praktického života	
Závislosti, vztahy a práce s daty		
orientuje se v čase	den, hodina, minuta	

popisuje jednoduché závislosti z praktického života	jízdní řády, sledování jednoduchých závislostí na čase	
doplňuje tabulky, posloupnosti čísel	diagramy, grafy, tabulky	
Geometrie v rovině a prostoru		
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa	útvary v rovině - kreslení křivých a rovných čar, úsečky, lomené čáry tělesa - krychle, kvádr, koule, válec - využití stavebnic	
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	označení bodů a úseček, délka úsečky a odhad, jednotky - centimetry, metry, převody jednotek - seznámení	
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	modelování geometrických útvarů podle zadání	

Matematika - 3. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
Číslo a početní operace		
používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	číselný obor 0-1000	OSV
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000	čtení a zápis čísel, porovnávání čísel	
užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	orientace a čtení matematických zápisů	
užívá lineární uspořádání, zobrazí čísla na číselné ose	orientace na číselné ose lichá a sudá čísla	
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	sčítání a odčítání v číselném oboru 0-1000, násobení a dělení 6-10, určování jednotek, desítek, stovek, zaokrouhlování čísel na desítky a stovky, užití závorek, základy písemných algoritmů sčítání a odčítání, dělení se zbytkem, násobení a dělení dvojciferného čísla jednociferným	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	řešení složitějších slovních úloh ze života dětí	EV
Závislost, vztahy a práce s daty		
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	převody	
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	čtení a sestavování tabulky násobků, využití v praxi, ceny zboží	
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	tabulky	
Geometrie v rovině a prostoru		

rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	konstrukce trojúhelníku - výpočet jeho obvodu součtem stran, konstrukce kružnice, přímka, polopřímka - rýsování, vzájemná poloha dvou přímk, označování průsečíků přímk, seznámení s pojmem rovnoběžka, různoběžka, opakování těles	
porovnáva velikost útvaru, měří a odhaduje délku úsečky	rýsování úseček dané délky - krajní body úsečky, měření úseček s přesností na milimetry	
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	modelování geometrických útvarů podle zadání	

Matematika - 4. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
Číslo a početní operace		
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	sčítání a násobení – využívání komutativnosti a asociativnosti násobilka pořadí výpočtů vlastnosti početních operací s čísly	OSV
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	přirozená čísla sčítání a odčítání čísel do 1 000 000 písemné algoritmy početních operací písemné násobení dvojciferným a trojciferným číslem dělení jednociferným číslem dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění na číselné ose římské číslice	
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	zaokrouhlování na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce, statisíce odhady, práce s kalkulaátorem, kontroly výpočtů	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi	EV
modeluje a určí část celku používá zápis ve formě zlomku	zlomky zápis zlomku	
porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	porovnávání zlomků sčítání zlomků se stejným jmenovatelem desetinné zlomky	

porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	celá čísla celá záporná čísla a jejich znázornění na číselné ose (teploměr)	
Závislosti, vztahy a práce s daty		
vyhledává, sbírá a třídí data	práce s daty	
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	diagramy, tabulky, grafy, jízdní řády	
Geometrie v rovině a prostoru		
sestrojí rovnoběžky a kolmice	rýsování kolmic a rovnoběžek	
užívá jednoduché konstrukce	konstrukce rovnostranného, rovnoramenného a pravouhlého trojúhelníku	
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici); užívá jednoduché konstrukce	konstrukce čtverce, obdélníku, trojúhelníku, kružnice	
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	obsahy čtverce a obdélníku, jednotky obsahu	
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papír	osová souměrnost - osa úsečky	
sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	grafické sčítání a odčítání úseček, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, prostorová představivost	

Matematika - 5. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
Číslo a početní operace		
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	číselný obor do miliardy zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění na číselné ose porovnávání čísel odhady a kontroly výsledků zaokrouhlování čísel	OSV
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	sčítání a násobení - využívání komutativnosti a asociativnosti vlastnosti početních operací s čísly pořadí výpočtů	
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	písemné algoritmy početních operací písemné dělení dvojciferným dělitelem	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	slovní úlohy, jejich tvorba a různé možnosti řešení	
modeluje a určí část celku	zlomky	

používá zápis ve formě zlomku	výpočet zlomku z celku	
porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	porovnávání zlomků sčítání zlomků se stejným jmenovatelem desetinné zlomky	
přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	desetinná čísla: čtení, zápis, porovnávání a vyznačování na číselné ose	
porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	celá čísla celá záporná čísla a jejich znázornění na číselné ose (teploměr)	
Závislosti, vztahy a práce s daty		
vyhledává, sbírá a třídí data	závislosti a jejich vlastnosti	
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády závisle a nezávisle proměnná	
Geometrie v rovině a prostoru		
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary	základní útvary v rovině a v prostoru	
užívá jednoduché konstrukce	konstrukce obdélníku a čtverce	
sestrojí rovnoběžky a kolmice	konstrukce rovnoběžek a kolmic	
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu vypočítá obsah čtverce a obdélníku vypočítá povrch krychle a kvádrů	obsah čtverce a obdélníku jednotky obsahu povrch krychle a kvádrů	
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	osová souměrnost	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	slovní úlohy číselné a obrázkové řady prostorová představivost	

5.1.3 Informační a komunikační technologie

5.1.3.1 Informatika

5.1.3.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Dovednosti získané ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Základem práce s informacemi se rozumí čtení s porozuměním, orientace v číselné řadě a v abecedě, vyhledávání v atlasech a ve slovnících a další dovednosti, které žáci získávají již na počátku své cesty za vzděláním. Čtenářská gramotnost je tak základem práce s

informacemi. Informační technologie se potom stávají významným pomocníkem.

Obsah vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie se realizuje po skupinách 1x týdně v předmětu „Informatika“ a v zájmových kroužcích. Žáci mohou pracovat s informačními technologiemi – počítači v odborných učebnách. Záměrem je, aby v jednotlivých předmětech mohli procvičovat, získávat informace – znalosti a dovednosti pomocí počítačů v běžných vyučovacích hodinách. V odpoledních hodinách je pro žáky školy přístupná jak multimediální místnost, tak i učebna výpočetní techniky. V rámci informatiky je realizováno průřezové téma mediální výchova.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivity učení a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

I. Kompetence k učení

- vedeme žáky k uvědomění, proč se učí, k čemu to budou potřebovat, co tím získají
- podporujeme u žáků touhu chtít se naučit a vyvíjet úsilí
- vedeme žáky tak, aby vědomosti a dovednosti samostatně a tvůrčím způsobem používali
- klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem
- zaměřujeme se na logické řazení hlavních poznatků
- vedeme žáky k aktivnímu získávání dalších informací - z dostupné literatury, z časopisů, televize, internetu
- vedeme žáky tak, aby si sami vyhledávali informace a dál s nimi pracovali
- vedeme žáky k sebehodnocení
- podporujeme formy spolupráce při řešeních problémů, šikovní a nadaní žáci pomáhají žákům slabším
- vedeme žáky k samostatnosti a tvořivosti
- respektujeme individualitu dítěte, jeho schopnosti a možnosti
- při výuce využíváme všech dostupných multimediálních prostředků

- snažíme se o názorné vyučování, zapojení co největšího počtu smyslů pro co nejlepší a nejtrvalejší pochopení láky

II. Kompetence k řešení problémů

- při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života
- při řešení problémových úkolů vedeme žáky ke spolupráci ve dvojicích či skupinách, žáci se aktivně podílejí na plánování práce, samotné realizaci a hodnocení a prezentaci výsledků
- při řešení problémů pouze citlivě korigujeme a pomáháme žákům
- vytváříme příležitosti pro procvičování a upevňování rozvíjených dovedností

III. Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat názorům jiných, vhodně vyjadřovat svůj vlastní názor, správně formulovat své myšlenky
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- učíme žáky přenést správně informace, vysvětlit problém spolužákům
- začleňujeme pravidelně do výuky kooperativní učení, jehož prostřednictvím vedeme žáky ke spolupráci

IV. Kompetence sociální a personální

- žáky vedeme k respektování pravidel, na jejichž formulaci se sami podílejí
- učíme žáky, aby prokázali schopnost střídat role ve skupině
- vedeme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy ve třídě a ve škole
- snažíme se naučit žáky základům kooperace a týmové práce
- sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech

V. Kompetence občanské

- respektujeme individuální rozdíly mezi žáky (např. národnostní, kulturní, sociální...)
- při pobytu žáků ve škole i mimo školu vedeme žáky k zodpovědnému chování za své zdraví, zdraví svých spolužáků, k zodpovědnému přístupu k majetku a k dodržování obecných pravidel slušného chování
- vedeme žáky k sociálnímu uvědomění, seznamujeme je s jejich povinnostmi a právy, učíme je umět vyhledat pomoc v případě osobního nebezpečí

VI. Kompetence pracovní

- učíme žáky naplánovat si práci
- vedeme žáky k tomu, aby si vážili své práce i práce jiných
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svoji práci
- vedeme žáky k sebehodnocení a k reálnému posouzení svých schopností
- výuku doplňujeme o praktické exkurze
- upevňujeme u žáků základní pracovní návyky

5.1.3.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Informatika - 5. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)

využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periférie	základní pojmy informační činnosti - informace, informační zdroje, informační instituce struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení operační systémy a jejich základní funkce základy práce s počítačem	
respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady	jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software seznámení s formáty souborů (doc, gif)	
chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	multimediální využití počítače zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky	
při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty	formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy	
vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích	metody a nástroje vyhledávání informací	
komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování) společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, využití distribuce informací)	MV
pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	základní funkce textového a grafického editoru	

5.1.4 Člověk a jeho svět

5.1.4.1 Prvouka

5.1.4.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Prvouka je určen pro 1. - 3. ročník I. stupně a je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Svým obsahem otevírá cestu k utváření základních potřebných životních postojů a hodnotových orientací žáka.

Cílem výuky je osvojení si schopností vnímat a sledovat život kolem sebe a orientovat se v něm. Osvojit si základní vědomosti o sobě, lidské společnosti, rodině, vztazích mezi lidmi, bezpečí, základní vědomosti o přírodních společenstvech a vztahu člověka k nim, přemýšlet o nich a chránit je.

Učí žáky základním dovednostem a návykům potřebných k získávání vědomostí a dovedností, komunikaci a vzájemné spolupráci. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Vede žáky mladšího školního věku k tomu, aby jim objevování nového přinášelo radost a uspokojení.

Vyučovací předmět je utvořen z těchto tematických celků:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás

- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Časová dotace pro 1. až 3. ročník jsou 2 vyučovací hodiny týdně.

Předmět probíhá formou vyučovacích hodin ve třídách, v okolí školy, se začleněním několika krátkodobých projektů, výukových programů mimo školu a daltonských bloků.

V tomto předmětu jsou realizována tato průřezová témata:

environmentální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, výchova demokratického občana, osobnostní a sociální výchova, multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

I. Kompetence k učení

- podporujeme u žáků touhu chtít se učit a naučit se
- klademe důraz na čtení s porozuměním
- vedeme žáky k sebehodnocení
- do výuky zařazujeme různé soutěže a navštěvujeme různé kulturní a naučné programy
- vedeme žáky k samostatnosti a tvořivosti - projekty, Dalton
- snažíme se o názorné vyučování a o zapojení největšího počtu smyslů
- respektujeme žákovu individualitu a jeho schopnosti a možnosti

II. Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k řešení modelových situací a ke spolupráci ve dvojicích a skupinách
- učíme žáky kontrolovat a opravovat vlastní práci
- vedeme žáky k procvičování a upevňování poznatků a dovedností

III. Kompetence komunikativní

- podporujeme u žáků rozvoj slovní zásoby
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými
- podporujeme kamarádké vztahy
- pořádáme se žáky akce pro rodiče

IV. Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k respektování pravidel chování a k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy
- učíme žáky toleranci k handicapovaným žákům
- organizujeme hovorové hodiny a třídní schůzky

V. Kompetence občanské

- klademe důraz na environmentální výchovu
- vedeme žáky k třídění odpadu
- vedeme žáky k zodpovědnému chování za své zdraví, zdraví spolužáků, k zodpovědnému přístupu k majetku a k dodržování pravidel slušného chování
- učíme žáky, jak si počínat v situacích ohrožení, jak vyhledávat pomoc v případě nebezpečí (Modrá linka), pořádáme besedy s Policií ČR
- seznamujeme žáky s právy a povinnostmi

VI. Kompetence pracovní

- vedeme žáky k plánování a k zodpovědnosti za svoji práci
- učíme žáky prezentovat výsledky své práce, vážit si práce své i druhých
- upevňujeme u žáků základní pracovní návyky

5.1.4.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Prvouka - 1. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
Místo, kde žijeme rozlišuje přírodní a umělé prvky v krajině svého bydliště a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitosti, uplatňuje pravidla chůze po chodníku a po silnici, bezpečně překoná silnici, rozlišuje bezpečná a nebezpečná místa pro hru, rozezná a používá bezpečnou cestu do školy, v modelových situacích prokáže znalost správného cestování autem	jsem školák, škola, prostředí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace, náš domov dopravní výchova - dopravní značky, silniční provoz, chodník, silnice, místo pro hru, přecházení, cestování autem	EV, OSV, VDO
Lidé kolem nás projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům. Kamarádství, přátelství	rodina, vztahy a povinnosti v rodině, pravidla slušného chování, role členů rodiny, vztahy mezi nimi	OSV, MKV
Rozmanitost přírody pozoruje a popisuje viditelné proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích, rozlišuje základní přírodniny živé přírody podle jejich nápadných znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě, chápe konkrétní nebezpečí s ohněm	proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích, základní zástupci rostlin a živočichů ochrana člověka - požáry –oheň, požár, prevence a příčiny vzniku požáru doma, ochrana při požáru. pravidlo – zastav se –lehni si – kutálej se	EV
Lidé a čas uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	základní časové kategorie, orientace v čase a časový řád	
Člověk a zdraví uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementární znalosti o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví, přivolá pomoc v případě potřeby, použije linku tísňového volání, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek, rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času	člověk, péče o zdraví, osobní hygiena a výživa ochrana člověka - sebeochrana, pomoc a prevence rizik důležitá telefonní čísla, adresa bydliště správná cesta do školy, klíče, výtah, cizí lidé	OSV

Prvouka - 2. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém.,

		mezipředmětové vztahy...)
Místo, kde žijeme rozlišuje možná nebezpečí v nejbližším okolí školy a bydliště, uplatňuje pokyny dané vnitřním řádem školy, při akcích školy správně používá pravidla chování na stezkách, rozeznává vybrané značky pro chodce, bezpečně překoná silnici se světelnými signály, používá bezpečná místa pro hru, při akcích školy rozeznává pravidla správného chování cestování dopravními prostředky, používá bezpečnou cestu domů	domov, škola, cesta do školy dopravní výchova - dopravní značky, orientace v dopravním provozu při cestě do školy a ze školy domů, silniční provoz, chodník a stezka pro chodce, silnice, místo pro hru, přecházení bez přechodu, s přechodem, po přechodu se světelnými signály, cestování – autem, dopravními prostředky, cesta do školy – poslouchej, dívej se, přemýšlej	EV, VDO, OSV
Lidé kolem nás odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	práce fyzická a duševní, zaměstnání, ohleduplnost, etické zásady, předcházení konfliktům	MKV, EGS, VDO
Rozmanitost přírody roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklad výskytu organismů ve známé lokalitě, má povědomí o tom, co je živelná pohroma, odhadne riziko, nebezpečnou situaci	proměny přírody během roku, základní zástupci živočichů a rostlin, stavba jejich těla, hospodářská zvířata, přírodní společenstva, chráněná území ochrana člověka - požáry a jejich rizika – správné chování při požáru, přivolání pomoci, ohlášení požáru, základní bezpečnostní a výstražné tabulky, zejména nebezpečí úrazu el. proudem, požáru, výbuchu...	EV
Lidé a čas využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	orientace v čase podle hodin, kalendářní rok, minulost, současnost, budoucnost	MV
Člověk a jeho zdraví chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek dodržuje zásady bezpečného chování v běžných situacích tak, aby nedocházelo k ohrožení jeho fyzického i duševního zdraví a zdraví jiných	naše tělo, nemoc a úraz, hygiena a čistota, I. pomoc, potraviny a zdravý životní styl, správná výživa, pitný režim, denní režim ochrana člověka - první pomoc – nácvik volání na tísňovou linku, zákl. pravidla poskytování pomoci při drobných poraněních a onemocněních péče o zdraví a prevence rizik – prohlubování učiva z 2. ročníku osobní bezpečí a podpora a ochrana duševního a fyzického zdraví – pojmy lhostejnost, přátelství, žalování, pomoc, strach, zbabělost	OSV, MV
Prvouka - 3. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)

<p>Místo, kde žijeme vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí, začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny ve svém okolí, reaguje v roli chodce na ostatní účastníky silničního provozu, používá reflexní doplňky, bezpečně překonává silnici, ovládá pravidla jízdy na bruslích a koloběžce, při akcích školy uplatňuje bezpečné chování v dop. prostředí a na zastávkách</p>	<p>domov, škola, obec - okolní krajina dopravní výchova - dopravní značky, chodec – na chodníku, pravidla chůze po silnici, místa pro hru, přecházení silnice s více pruhy, mezi zaparkovanými auty, přecházení po přechodu s jízdním kolem, cestování autem – nástup, výstup, pravidla chování v autě, autosedačky, cesta doprav. prostředky- pravidla chování na zastávce</p>	<p>EV, EGS, VDO, OSV</p>
<p>Lidé a čas pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije</p>	<p>orientace v čase, časový řád, současnost a minulost v našem životě, pověsti a památky, báje, regionální památky</p>	<p>MKV, MV, VDO, OSV</p>
<p>Rozmanitost přírody pozoruje, popisuje a porovnává viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích, třídí přírodniny, provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a měří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů chová se účelně v případě požáru, mimořádné události, rozpozná rozdíl mezi signály (zkouška sirén, požární poplach) , zná čísla na tísňovou linku</p>	<p>látky a jejich vlastnosti; voda, vzduch, půda; rostliny, houby, živočichové; rozmanitost života v přírodě; rovnováha v přírodě; chráníme přírodu, mimořádné události – povodně, vichřice, požáry, laviny, únik nebezpečných látek varování před nebezpečím, zásady volání na tísňové linky požáry – nebezpečí zábavní pyrotechniky</p>	<p>EV</p>
<p>Člověk a jeho zdraví uplatňuje základní hygienické, režimové a zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech, hledá pomoc u důvěryhodné dospělé osoby</p>	<p>lidské tělo – stavba, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka. rodina, pečujeme o zdraví, zdravá výživa, osobní bezpečí, návykové látky a zdraví, hrací automaty a počítače, závislost. ochrana člověka - první pomoc - opakování učiva z předchozího ročníku péče o zdraví a prevence rizik – vysvětlení podstaty rizikového chování (šikana, drogy, agresivita...), dopad na zdraví, pomoc v nouzi, nebezpečí za tmy</p>	<p>OSV, MV</p>

5.1.4.2 Přírodověda

5.1.4.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodověda je určen pro 4. - 5. ročník I. stupně a je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Cílem je vést žáky k osvojení vybraných poznatků z různých přírodovědných oborů a zaměřit se na osvojení takových vědomostí a dovedností,

kteří jim umožní přírodu aktivně vnímat, poznávat její základní jevy a vztahy, souvislosti mezi organismy navzájem a utvářet si kladný vztah k přírodě, ke svému zdraví i k ochraně životního prostředí.

Vyučovací předmět je utvořen z těchto tematických celků:

- Lidé kolem nás
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Časová dotace pro 4. a 5. ročník jsou 2 vyučovací hodiny týdně.

Předmět probíhá formou vyučovacích hodin ve třídě, v okolí školy, návštěvou výukových programů mimo školu, začleněním krátkodobých projektů a daltonských bloků. V tomto předmětu jsou realizována tato průřezová témata: multikulturní výchova, osobnostní a sociální výchova, environmentální výchova, multikulturní výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, výchova demokratického občana.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

I. Kompetence k učení

- motivací vedeme žáky k uvědomění, proč se učí
- klademe důraz na práci s textem a tvůrčí práci
- zaměřujeme se na logické myšlení
- vedeme žáky k aktivnímu získávání dalších informací
- vedeme šikovné žáky k pomoci slabším, diferencované DÚ
- provádíme rozbory chyb

II. Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k diskusi a řešení problémových úloh z praxe
- využíváme netradiční úlohy (Kalibro)
- vedeme žáky ke zdůvodňování řešení úloh

III. Kompetence komunikativní

- učíme žáky přenést správné informace a vysvětlit problém spolužákům
- seznamujeme žáky s asertivním chováním

IV. Kompetence sociální a personální

- snažíme se zachytit projevy šikany a ve spolupráci se ŠPC je řešíme
- organizujeme besedy s policií ČR, Modrá linka

V. Kompetence občanské

- vedeme žáky k dodržování pravidel daných školním řádem
- vedeme žáky k environmentální výchově
- seznamujeme žáky s regionálními tradicemi

VI. Kompetence pracovní

- učíme žáky prezentovat výsledky své práce a obhájit je
- vedeme žáky k sebehodnocení a k hodnocení jiných
- upevňujeme u žáků nové pracovní návyky

5.1.4.2.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přírodověda - 4. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)

<p>Lidé kolem nás poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti jejich zlepšení týkající se životního prostředí obce, vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci; rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí omyl a dohodne se na společném postupu řešení</p>	<p>člověk a životní prostředí, jak chránit přírodu, soužití a chování lidí</p>	<p>EV, MKV, EGS, VDO, MV, OSV</p>
<p>Rozmanitost přírody porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech a prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy, zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat, založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní pokus, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu, objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka, stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost účinně se bránit</p>	<p>rostliny, houby, živočichové společenstva živých organismů, přírodní společenstva v jednotlivých ročních obdobích, rovnováha v přírodě neživá příroda - horniny a nerosty, vzduch, voda, vlastnosti látek, jednotky – měření člověk a příroda ochrana člověka - rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, rizika letních prázdnin, nález neznámého předmětu, stožáry el. vedení, spadlé dráty, železniční vagony, požáry</p>	<p>EV, OSV</p>
<p>Člověk a jeho zdraví uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista, uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou, bezpečně se pohybuje v budově a mimo budovu, zvládá základní pravidla bezpečného zacházení s ohněm, poskytne základní první pomoc, přivolá pomoc dospělého k záchraně tonoucího vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista, popíše výbavu cyklisty a kola, zná pravidla bezpečné jízdy, vybere bezpečné místo pro pohyb na kole,</p>	<p>ochrana člověka - opakování učiva a rozvíjení poznatků z předchozích ročníků osobní bezpečí a prevence duševního a fyzického zdraví – pojmy cizí prostředí, strach, stres, zbabělost, statečnost..., evakuace, označení uzávěrů plynu, vody, elektřiny, ochrana člověka - péče o zdraví a poskytování 1. pomoci – obvazový materiál, nácvik, rizika u vody – nebezpečí jezů, tonutí, přecenění sil, skok do neznámé vody, záchrana tonoucího, pohyb na zmrzlých přírodních plochách dopravní výchova - výbava jízdního kola a cyklisty, způsob jízdy na jízdním kole, bezpečná cesta, cyklista na křižovatce, rodinný cyklistický výlet – způsob jízdy ve skupině, v ohrožení – zásady správného chování v krizové situaci</p>	<p>Modrá linka – výukový program Projekt- I. pomoc, doprava a situace hromadného ohrožení OSV, EV, MV</p>

<p>používá reflexní i ostatní doplňky, rozezná vybrané značky, prokáže v modelové situaci znalost chování v krizové situaci</p>		
Přírodověda - 5. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
<p>Lidé kolem nás rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názor, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu a řešení, rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nedají tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy</p>	<p>člověk a životní prostředí, lidské výtvořiny, chování lidí – ohleduplnost, etické zásady, rizikové chování, předcházení konfliktům</p>	<p>EV, MKV, EGS, VDO, MV, OSV</p>
<p>Rozmanitost přírody zkoumá základní přírodní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí, uvědomuje si, že Země je součástí vesmíru, naplánuje a provede jednoduchý pokus, nachází souvislosti mezi vzhledem přírody a činností člověka, vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období rozlišuje situace, kdy lze a kdy nelze uhasit požár</p>	<p>člověk a živá příroda, rostliny a živočichové, houby, rozmanitost života na Zemi, ochrana přírody, neživá příroda - nerosty a horniny, Země a vesmír ochrana člověka - opakování učiva z předchozích ročníků integrováný záchranný systém – obecně požáry a jejich rizika – způsoby chování při požárech – model. situace, hasicí přístroje, evakuace při požáru, nácvik , evakuační plán, úniková cesta</p>	<p>OSV, EV</p>
<p>Člověk a jeho zdraví využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života, rozlišuje etapy lidského života, orientuje se ve vývoji dítěte před a po narození, plánuje účelně svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob, žije zdravým způsobem života, předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek, uplatňuje základní dovednosti a návyky podporující zdraví a jeho prevenci, uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se přiměřeně věku v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku,</p>	<p>Člověk je součástí přírody - lidské tělo, chráníme si zdraví, návykové látky, nemoci přenosné a nepřenositelné, prevence nemocí a úrazů, dospívání, základy sexuální výchovy- partnerské a osobní vztahy ochrana člověka - péče o zdraví a poskytování 1. pomoci – resuscitace – nácvik, prevence rizik letních a zimních sportů, rizika otrav, rizika v souvislosti s provozem el. a plynových spotřebičů podpora a ochrana fyzického a duševního zdraví, prevence psychického onemocnění a násilí namířenému proti sobě samému - pojmy trápení, lhostejnost, diskriminace, šikana, kyberšikana, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, násilí psychické i fyzické, linka bezpečí,</p>	<p>OSV, MV, EV Projekt I. pomoc , doprava a situace hromadného ohrožení Povídání o dospívání – výukový program</p>

<p>rozpozná život ohrožující zranění , ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc rozezná rizikové situace, riziková místa, charakterizuje základní složky, činnosti ITS bezpečně ovládá pravidla chodce i cyklisty, rozezná další dopravní značky, odhadne dopravní situaci, její nebezpečí a vyvodí správné řešení, zná ohleduplné chování a osvojuje si ho, snaží se předcházet nebezpečí s hledem na sebe o ostatní účastníky silničního provozu</p>	<p>sebepoškozování... nebezpečí internetu, základy zvládnání stresových stavů dopravní výchova - na chodníku, výbava jízdního kola, chodec a cyklista na silnici, bezpečná jízda, cyklista na křižovatce, volný čas a sportovní aktivity, přecházení silnice, cesta dopravními prostředky, prázdniny, nebezpečí</p>	
--	---	--

5.1.4.3 Vlastivěda

5.1.4.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět vlastivěda je realizován ve 4. ročníku 2 hodiny týdně, v 5. ročníku 2 hodiny týdně

Vlastivěda se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět jako samostatný předmět. Obsah je rozdělen do tří tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas

Cílové zaměření vychází z cílů uvedených v Rámcovém vzdělávacím programu. Směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí, zejména k :

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné a týmové činnosti
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá
- péči o své zdraví a svou bezpečnost

Žáci pracují ve třídě nebo v počítačové učebně, kde využívají vhodné vzdělávací programy.

Výuka je doplněná návštěvou divadelních představení s historickou tematikou a je rozšířena o nabídku vzdělávacích programů Center volného času a Domů dětí. (např.: Procházka Brnem, Brněnské pověsti, apod.) Při výuce učitel využívá videokazety, CD, encyklopedie. Žáci pracují individuálně, ve skupinách, pravidelně plní daltonské úkoly. Do výuky je zařazována návštěva výstav s danou tematikou.

V předmětu vlastivěda jsou realizována tato průřezová témata: osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

I. Kompetence k učení

- nabízíme žákům různé způsoby, metody a strategie učení
- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání informací a jejich třídění
- umožňujeme žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok
- rozvíjíme sebehodnocení žáků
- vedeme žáky k používání správné terminologie a symboliky
- na základě prožitku úspěchu vedeme žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání

II. Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky ke vnímání problémových situací
- ukazujeme žákům různé zdroje informací, které mohou napomoci k řešení problémů
- vedeme žáky k ověřování správnosti řešení
- vedeme žáky k uvědomování si souvislostí

III. Kompetence komunikativní

- rozvíjíme u žáků dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost a historické události
- podněcujeme žáky k argumentaci
- dáváme žákům dostatečný prostor k vyjádření (prezentace práce)

IV. Kompetence sociální a personální

- v rámci skupinového vyučování vedeme žáky k přijímání různých rolí, k hodnocení práce skupiny i své činnosti ve skupině
- individuálním způsobem budujeme u žáků jejich sebedůvěru
- vedeme žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici, skupině při vyhledávání a zpracovávání informací
- předkládáme žákům možnost stanovit pravidla pro činnost týmu a vedeme žáky k dodržování těchto pravidel

V. Kompetence občanské

- na základě příkladů z historie vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí
- vedeme žáky k chápání historických i environmentálních souvislostí
- ukazujeme žákům význam životního prostředí a kulturního dědictví pro současnost i budoucnost
- vedeme žáky k respektování národních, kulturních a historických tradic
- vedeme žáky k odpovědnosti a hodnocení vlastních výsledků

VI. Kompetence pracovní

- vedeme žáky k plánování úkolů a postupů
- zadáváme úkoly, při kterých je nutná spolupráce žáků
- umožňujeme žákům hledat vlastní postup při řešení úkolů

5.1.4.3.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vlastivěda – 4. a 5. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
Místo, kde žijeme		

určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	orientace v místě, obci, místní krajině současnost a minulost obce	
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	práce s kompasem a mapou, určování světových stran v přírodě a na mapě, zásady bezpečnosti při pobytu na horách, bezpečná cesta do školy a domů, riziková místa a situace	
rozlišuje mezi náčrtů, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a mapě polokouli	orientace podle náčrtů, plánů a map, zeměpisné pojmy - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, významná města	EV
vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	ČR - zeměpisné, hospodářské, politické a zemědělské údaje, Praha a Jihomoravský kraj, národopisné oblasti, lidové tradice a zvyky, Evropa - státy a města, EU	VDO
zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	předávání osobních zkušeností z cest	MV
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	ČR - státní zřízení, státní správa a samospráva, orgány státní moci, státní symboly, významné osobnosti naší politiky, armáda ČR	VDO
Lidé kolem nás		
vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci	mezilidské vztahy, pravidla slušného chování, principy demokracie, politické strany, pomoc slabým a nemocným, církev	OSV
rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní při konkrétních činnostech své názory, popř. připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky	chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality rizikové situace rizikové chování předcházení konfliktům pravidla dialogu a komunikace	OSV
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	lidská práva a práva dítěte - Listina lidských práv a svobod, právní ochrana a protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci	VDO
rozlišuje základní formy vlastnictví, používá peníze v běžných situacích odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory a půjčky	projekt

poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce	základní globální problémy, místní problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, sociální problémy	EV
Lidé a čas		
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	čas a časová osa	
využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	obrázky našich dějin, Český stát, Velkomoravská říše Přemyslovci, Lucemburkové, Jagellonci, Habsburkové	
rozeznává současné a minulé, orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	současnost a minulost v našem životě rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností 1. státní útvary na našem území	
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	vznik ČSR, vznik ČR, území českého státu v proměnách času, tradice	
objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	historický přehled, znalost významných dní v roce, státní svátky	

5.1.5 Umění a kultura

5.1.5.1 Hudební výchova

5.1.5.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Cílem předmětu je vést žáky k porozumění hudebnímu umění a hudbě a k jejich celistvému vnímání, rozvíjet jejich hudební cítění a hudební schopnosti. V neposlední řadě přivést žáky k vnitřní potřebě hudby, tak aby se stala nedílnou součástí jeho osobnosti. Důležitým cílem výuky je také rozvíjení tolerance k různým hudebním, respektive uměleckým stylům a slohům. Při výuce je kladen důraz na rozvíjení nejen kognitivních, ale i postojových a psychomotorických cílů.

Výuka je realizována v 1. - 5. ročníku v rozsahu jedné hodiny týdně. Žáci pracují ve třídě nebo v hudební učebně s využíváním audiovizuální techniky, jednoduchých hudebních nástrojů a případných dalších vyučovacích pomůcek. Nedílnou součástí výuky jsou návštěvy koncertů, hudebních vystoupení, besed s hudební tematikou a sledování hudebních filmů.

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí, kterými jsou činnost vokální, tedy práce s hlasem a kultivace pěveckého i mluveného projevu, dále instrumentální činnost, což zahrnuje hru na hudební nástroje a jejich využívání, potom hudebně - pohybová činnost, to je ztvárnění hudby pohybem, tancem a gestem a nakonec poslechová činnost, tedy aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů a stylů.

Součástí výuky jsou průřezová témata výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova a environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

I. Kompetence k učení

- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

II. Kompetence k řešení problémů

- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání

III. Kompetence komunikativní

- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- učitel dbá na propojování různých druhů sdělení (hudba, pohyb, zpěv, tanec, hra na hudební nástroje)

IV. Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání
- učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- učitel umožňuje žákům přímou konfrontaci různých žánrů prostřednictvím návštěv koncertů a jiných hudebních produkcí.

V. Kompetence občanská

- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

VI. Kompetence pracovní

- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků
- učitel vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů
- učitel vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení

5.1.5.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Hudební výchova - 1. - 3. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
zapamatuje si a reprodukuje melodii, vybaví si text písně, uvede seznam naučených písní, využívá jednoduché, zejména rytmické nástroje k doprovodu písní a rytmickým cvičením, rytmizuje a melodizuje jednotlivé texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	jazykolamy, rytmická cvičení, dechová a hlasová cvičení, melodie a rytmus, takt a doby, dynamika a tempo, jednohlas, dvojhlas, melodie vzestupná a sestupná	Čj - výslovnost, správná dikce, vyjadřovací schopnosti, hodnota básnického slova
orientuje se v jednoduchém zápisu písně	notová osnova, taktová čára, noty, hodnoty not, pomlky, základní hudební značky a výrazy	
dokáže pohybem vyjádřit hudební náladu i další sémantické složky hudby	pohybové vyjádření písní, vyjádření dramatického obsahu písně, jednoduchý tanec, vyjádření melodie pohybem	Čj - prožitek, ovládnutí pohybu těla, OSV
rozezná hudební nástroje v jejich základním rozdělení, rozlišuje hudební nástroje vizuálně a akusticky, v toku hudby rozpozná zvuk hudebního nástroje	rozdělení hudebních nástrojů, vokální a instrumentální hudba	Vv - kresba hudebních nástrojů

je schopen krátkodobého soustředěného poslechu hudby	poslech audio a video nosičů s hudbou i mluveným slovem	OSV
aktivně se zapojuje do skupinových hudebních aktivit	vánoční zvyky a tradice, sólový a sborový zpěv, zdokonalování pěveckých dovedností, nácvik nových písní	MKV

Hudební výchova - 4. a 5. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
používá jednoduchých tanečních kroků při ztvárnění hudby pohybem, vytváří pohybové improvizace	pohybový doprovod k písni, dramtizace písně, rytmus, základní taneční kroky	
při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti, hospodaří s hlasem dle zásad hlasové hygieny, zvládá základní dechová a mluvní cvičení, na základě svých možností a schopností zpívá rytmicky přesně a intonačně čistě	jazykolamy, rytmická, dechová a mluvní cvičení, písňový text, vázání tónů, hlasová hygiena	Čj
orientuje se v jednoduchém hudebním zápisu, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	notová osnova, stupnice, klíče, posuvky, hudební názvosloví, hodnoty not a pomlk, zápis do notové osnovy	
dokáže zhodnotit přínos zakladatelů české národní hudby	A. Dvořák, B. Smetana	VI, VDO
zná rozdělení hudebních nástrojů v symfonickém orchestru, rozlišuje další instrumentální sdružení	typy orchestrů, hudební nástroje v hudbě umělé a lidové, hudba vážná a lidová	EGS, MKV
vytváří si pozitivní vztah k hudbě, dokáže soustředěně poslouchat kratší hudební celky a vnímat základní obsahové složky hudby	tvořivé hudební a soutěžní hry, poslech odpovídajících audio a video nahrávek, žertovné písně	OSV
podílí se na skupinových aktivitách, pohybem vyjadřuje dramatický obsah písně	sólový a sborový zpěv, nácvik správných hudebních dovedností	
využívá na základě svých možností jednoduché hudební nástroje k doprovodu i reprodukci jednoduchých motivů	hra na orfické hudební nástroje, rytmické doprovody, dle možností používání melodických nástrojů	
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	přehled jednoduchých hudebních forem od popěvku k sonátové formě	
vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a elementární hudební improvizace	hudební hry, hudební doprovody, melodicko rytmický podkres k písním.	OSV

5.1.5.2 Výtvarná výchova

5.1.5.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Výtvarná výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Cílem výtvarné výchovy je poznávání okolního světa a poznávání vnitřního světa žáka prostřednictvím výtvarných činností. Žák má umět rozumět výtvarnému umění, vnímat a objevovat estetické hodnoty, prakticky si osvojovat potřebné výtvarné dovednosti a techniky,

vytvářet přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, napomáhat utváření kreativní stránky žákovy osobnosti.

Tématické okruhy - výtvarné vyjádření skutečnosti (barva, výtvarné vyjádření, výtvarné vyjádření přírodnin)

- užití práce dekorativní a prostorové (hra s barvou, hra s linií, vlastnosti plastických materiálů, prostorové útvary, smysl pro výtvarný rytmus, řešení plochy)

- výtvarné umění a životní prostředí (ilustrace, ilustrátoři, funkce hračky, loutky, kultura odívání, kultura bydlení)

Výtvarná výchova je realizována formou individuální práce, skupinové práce, daltonů, projektů, exkurzí a výstav.

Časová dotace je pro 1. - 2. ročník jedna hodina týdně. Pro 3. - 5. ročník dvě hodiny týdně.

Realizace výuky probíhá v kmenové třídě, v odborné učebně výtvarné výchovy, formou vycházek a exkurzí.

V tomto předmětu jsou realizována tato průřezová témata: environmentální výchova, osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova a mediální výchova.

Doporučené výtvarné prostředky a materiály:

kresba (uhel, rudka, tužka, dřívko, křída, pastelky, fixy)

malba (vodové a temperové barvy, voskový pastel)

kombinovaná technika (koláž, tiskátka, monotyp, frotáž, kombinace přírodních materiálů)

modelování (modelovací hmota, modurit, těsto)

přírodní materiály

papír, špejle, krabičky, textil, kůže, korek, korálky a jiné materiály

panelová stavebnice, pískoviště

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

I. Kompetence k učení

- motivujeme žáky
- podporujeme snahu se učit
- vedeme žáky k tvůrčímu způsobu užívání vědomostí a dovedností
- vedeme žáky k aktivnímu získávání dalších informací z medií
- organizujeme projektové vyučování, zařazujeme daltonské prvky
- organizujeme školní kola výtvarných soutěží
- vedeme žáky k samostatnosti a tvořivosti
- respektujeme individualitu dítěte, jeho schopnosti a možnosti
- snažíme se o názorné vyučování

II. Kompetence k řešení problémů

- motivujeme žáky problémovými úkoly z praktického života
- při řešení problémových úkolů vedeme žáky k práci ve dvojicích a skupinách
- podněcujeme žáky ke kontrole, opravě a precizaci vlastní práce
- citlivě pomáháme a korigujeme práci žáků

III. Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat názorům druhých
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými
- podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami, žáci starších ročníků připravují a realizují akce pro mladší žáky
- organizujeme školní besídky pro rodiče

IV. Kompetence sociální a personální

- žáky vedeme k respektování pravidel, na jejichž formulaci se sami podílejí
- vedeme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy ve třídě a ve škole
- zúčastňujeme se soutěží s protidrogovou tematikou, s tematikou ochrany přírody
- vedeme žáky k citlivému přístupu k handicapovaným lidem
- učíme žáky základům kooperace a týmové práce
- sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech

V. Kompetence občanské

- respektujeme individuální rozdíly mezi žáky
- klademe důraz na environmentální výchovu
- vedeme žáky ke třídění odpadu
- zúčastňujeme se pravidelně soutěží s environmentální tematikou
- učíme žáky vážit si tradic historie regionu, obce, státu – soutěže, projekty

VI. Kompetence pracovní

- učíme žáky naplánovat si práci
- vedeme je tak, aby si vážili své práce i práce jiných
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svoji práci
- učíme žáky prezentovat výsledky své práce a obhájit je
- vedeme žáky k reálnému zhodnocení svých schopností
- podněcujeme u žáků zájem o práci v zájmových útvarech
- výuku doplňujeme o praktické exkurze
- upevňujeme základní pracovní návyky

5.1.5.2.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova - 1. - 3. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
rozpozná a pojmenuje prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišnosti, vycházející z jeho zkušenosti, vjemů, zážitků a představ	různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba, modelování a malba	OSV - psychohygiena
v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky, jejich kombinace	hra s barvou experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály	OSV - seberegulace a sebeorganizace
vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich obrazné vyjádření volí různé prostředky	volba prostředků	OSV - kreativita
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	vnímání, pozorování a poznávání vlastnosti objektů a různých tvarů, manipulace s objekty	EV - ekosystémy MV - tvorba mediálních sdělení

Výtvarná výchova - 4. a 5. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření při vlastních tvůrčích činnostech; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy aj.)	vizuálně obrazné vyjádření - linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich vzájemné kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru; různé typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, ilustrace, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama	MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV - psychohygienu
užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku, v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a sochařství, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	uspořádání objektů do celků, jejich uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	OSV – seberegulace a sebeorganizace
při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností- manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby	
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné objemové i prostorové tvorbě	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, televize, časopisy pro mládež	
osobitosti svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace fantazijní (založené na smyslovém vnímání)	OSV - kreativita
porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastními interpretací	

nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření. Proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	VDO - principy demokracie MKV - etnický původ OSV
--	--	---

5.1.6 Člověk a zdraví

5.1.6.1 Tělesná výchova

5.1.6.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět tělesná výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Má časovou dotaci 2 hodiny týdně. Výuka probíhá na I. stupni ve třídách koedukovaně.

Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků směřuje k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a zařadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních potřeb a zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života.

Předmět je rozdělen do tematických celků zahrnujících činnosti ovlivňující zdraví, úroveň pohybových dovedností a činností podporujících pohybové učení.

Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žáků prožitok z pohybu a z komunikace při pohybu. Dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Důležité je odhalování zdravotních oslabení a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení.

Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou dle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Tělesná výchova je realizována v prostředí tělocvičen, školního hřiště a v dalších lokalitách specifických pro danou činnost. Uskutečňuje se formou individuálního, skupinového cvičení a práce v herních týmech.

Do předmětu TV jsou začleněna průřezová témata osobnostní a sociální výchova, mediální výchova, multikulturní výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

I. Kompetence k učení

- podporujeme u žáků touhu chtít se naučit, vyvíjet úsilí a zlepšovat výsledky
- vedeme žáky k aktivnímu získávání dalších informací
- vedeme žáky k sebehodnocení
- vedeme žáky k samostatnosti a tvořivosti
- organizujeme pro žáky během roku školní kola soutěží a olympiád, cvičení v přírodě, LVK
- podporujeme formy spolupráce obratnějších žáků se slabšími
- respektujeme individualitu dítěte, jeho schopnosti a možnosti
- umožňujeme nadaným žákům zdokonalování dovedností a dosahování vyšších výkonů

II. Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k řešení modelových situací
- při řešení problémových situací vedeme žáky ke spolupráci ve dvojicích, skupinách
- klademe důraz na aktivní realizaci a hodnocení vlastních výkonů
- vedeme žáky k sebekontrolě, touze po opravě a preciznímu provedení
- vytváříme příležitost k procvičování a upevňování rozvíjených dovedností

III. Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat názorům jiných, vhodně vyjadřovat svůj vlastní názor
- podporujeme rozvoj slovní zásoby a její využívání při TV činnostech
- učíme žáky rozpoznat nesporné chování a reagovat na vzniklou situaci,
- podporujeme fair play jednání
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- seznamujeme žáky s principy asertivního chování
- podporujeme komunikaci s jinými školami pořádáním sportovních akcí a účastí na nich

IV. Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k respektování pravidel
- umožňujeme žákům střídání rolí ve skupině
- vedeme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy ve skupině
- snažíme se zachytit projevy šikany a ihned je ve spolupráci s ŠPC řešit tak, aby se již neopakovaly
- vedeme žáky k citlivému přístupu k handicapovaným žákům
- snažíme se naučit žáky základům týmové práce
- sociální kompetence rozvíjíme praktickými činnostmi, (cvičení v přírodě, LVK)

V. Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování školního řádu a řádu odborných učeben
- respektujeme individuální rozdíly mezi žáky (národnostní, kulturní, sociální a mezi pohlavími)
- vedeme žáky k pořádku ve všech prostorách školy a k péči o školní majetek
- vedeme žáky k zodpovědnému chování za své zdraví, zdraví spolužáků a k dodržování pravidel slušného chování
- na celoškolských akcích, soutěžích a kurzech vedeme žáky k vzájemné úctě, toleranci, pomoci druhým
- učíme žáky, jak se chovat v situacích ohrožení

VI. Kompetence pracovní

- učíme žáky naplánovat si práci
- vedeme žáky tak, aby si vážili práce své i jiných

- vedeme žáky k zodpovědnosti za svoji práci
- učíme je předvést výsledky své práce a práci obhájit
- vedeme žáky k sebehodnocení
- upevňujeme u žáků základní pracovní návyky

5.1.6.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Tělesná výchova - 1. - 3. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
Činnosti ovlivňující zdraví		
spolupracuje při jednoduchých činnostech a soutěžích, osvojuje si a uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách, reaguje na základní povely a pokyny	činnosti ovlivňující zdraví plavání - hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob, prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu	OSV
Činnosti ovlivňující úroveň pohybového učení		
reaguje na základní povely a pokyny k osvojované činnosti a její organizaci, zná základní pravidla bezpečnosti při atletických činnostech a za dohledu učitele je dodržuje	základy atletiky - starty, znalost povelů, rychlý běh, vytrvalost, skok do dálky, hod míčkem, štafety	OSV
zná základní pojmy označující používané náčiní a činnosti, využívá zvládnutých činností v pohybovém režimu, spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	základy sportovních her - míčová průprava - uchopení, držení míče (jednoruč, obouruč), házení, chytání, driblink, opakované přihrávky	VDO, MKV
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové herní činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení, dokáže je využít ve svém volném čase	pohybové hry a netradiční pohybové činnosti, využití hraček a netradičního náčiní, pohybová tvořivost	VDO, OSV
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti, uplatňuje správné držení těla v různých polohách a při různých činnostech, zaujímá správné cvičební polohy	základy gymnastiky - akrobacie - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed i vzad, stoj na lopatkách, přeskok - nácvik odrazu na můstku, navázání rozběhu s odrazem, zvyšování překážky, žebřiny - ručkování s oporou, protahovací cviky, spojení s lavičkami, šplh na tyči - nácvik práce nohou, přitažení	OSV
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti, zvládá estetické držení těla, umí vyjádřit jednoduchou melodii, dbá vědomě na správné provedení	rytmické a kondiční formy cvičení: cvičení se švihadly - přeskoky, školky; plné míče - posilování; gymnastikbaly - protahovací, relaxační cviky; jednoduché tance s hudebním doprovodem	MV, MKV, OSV
Činnosti podporující pohybové učení		

užívá při pohybové činnosti základní tělocvičné názvosloví, reaguje na slovní pokyn, snaží se Tv názvosloví uplatňovat při pohybových aktivitách, zajímá se o sportovní akce školy i v místě bydliště, aktivně se zapojuje do organizace při Tv činnostech, dovede zorganizovat nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy, orientuje se ve sportovním dění ve škole i v místě bydliště; samostatně získává potřebné informace	komunikace v Tv - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené signály a povely, základní organizace prostoru a činnosti ve známém prostředí, zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly, pravidla zjednodušených osvojených pohybových činností - her, závodů, soutěží, měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonu, zdroje informací o pohybových činnostech	EGS, OSV
--	---	----------

Tělesná výchova - 4. a 5. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
Činnosti ovlivňující zdraví		
zařazuje některé pohybové činnosti do svého pohybového režimu, usiluje o zlepšení své tělesné kondice, snaží se za dohledu učitele uplatňovat pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí i v prostředí méně známých sportovišť, přírody, silničního provozu, dokáže předvídat možná nebezpečí úrazu a přizpůsobuje jim svoji činnost; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	význam pohybu pro zdraví, pohybový režim, délka a intenzita pohybu, příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení; honičky, rozcvičení, rozcvičení, koncentrační cvičení na závěr, motivační hry „Na něco“, zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, polohy při nošení břemen, zvedání zátěže	OSV, MV
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her a využívá je ve volnočasových aktivitách, zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	pohybové hry - s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, využití náčiní: tyče, kruhy, míče, švihadla, dlouhá švihadla, netradiční náčiní, překážkové dráhy, využití hraček při cvičení, závodivé hry, gymnastikbaly, honičky, motivační hry s náčiním	OSV, MKV, MV

zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti, uplatňuje správné držení těla v různých polohách a při různých činnostech, zaujímá správné cvičební polohy, zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka, reaguje na pokyn k vlastnímu provedení pohybové činnosti, uplatňuje pravidla bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje na úraz spolužáka, aktivně se zapojuje do přípravy a úklidu sportovního prostředí	základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, kotouly vpřed, vzad - nácvik, kolíbka, stoj na lopatkách, nácvik stoje na ruce s dopomocí, vázané kotouly, krátká sestava, nácvik zpevnění těla - sudy, cvičení na náradí - lavičky - rovnovážná cvičení, různé druhy chůze (čáp, nabírání vody), koza, bedna - nácvik odrazu na můstku, navázání rozběhu s odrazem, zvyšování překážky, hrazda - nácvik výskoku do vzporu s dopomocí, sešín ze vzporu, průvlek, kruhy - po ramena, překoty, obratnostní cvičení, žebřiny - ve visu (hodiny, židlička, Tarzan s dopomocí, ručkování s oporou), protahovací cvičení s žebřinami, spojení s lavičkami, šplh na tyči - nácvik techniky práce nohou, přitážení, souhra	OSV
chápe význam korektivních cvičení a zařazuje je do svého pohybového režimu v souvislosti s jednostrannou zátěží či vlastním svalovým oslabením	gymnastikbal - cvičení pro správné držení těla, posilování	OSV
zvládá estetické držení těla, umí vyjádřit jednoduchou melodii, dbá vědomě na správné provedení, podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti, zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s časovým limitem, s rytmickým doprovodem, cval	OSV, MKV
dozrívá pravidla bezpečného chování, respektuje opačné pohlaví	průpravné úpoly - přetahování, přetlaky (lanem - dvojice, družstva)	OSV
dovede měřit atletické výkony a porovnává je s předchozími výsledky, snaží se vědomě o zlepšení úrovně svých pohybových dovedností, chápe význam přípravy před výkonem a relaxace po skončení výkonu	základy atletiky - starty, znalost povelů, rychlý běh, vytrvalost, skok do dálky, hod míčkem, hod na cíl, štafety, zvyšování odrazové síly a rychlosti, měření výkonů, nácvik orientačního běhu	OSV, MKV
osvojené pohybové dovednosti aplikuje ve hře, v soutěži i při rekreačních činnostech, řídí se zásadami fair play, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje	sportovní hry - míčová průprava - uchopení, držení míče (jednoruč, obouruč), házení, chytání, vedení míče, taktika vybíjené, kopané; střelba na cíl, košíková - driblíng, vedení míče, střelba na koš, základy softbalu, T- ball - pochopení zjednodušených pravidel, florbal - držení hokejky, vedení míčku, hra dle zjednodušených pravidel	OSV, MKV
uplatňuje vhodné chování v méně známém horském prostředí předvídá možnost úrazu, nepodceňuje ztížené horské prostředí, dbá vědomě na bezpečnost svoji i ostatních účastníků	lyžování - základy sjezdového lyžování, možnost účasti na LVK od 3. ročníku, jednodenní lyžařské zájezdy	EV

bezpečnost svoji i ostatních účastníků		
Činnosti podporující pohybové učení		
užívá při pohybové činnosti základní tělocvičné názvosloví, reaguje na slovní pokyn, snaží se Tv názvosloví uplatňovat při pohybových aktivitách, zajímá se o sportovní akce školy i v místě bydliště, aktivně se zapojuje do organizace při Tv činnostech, dovede zorganizovat nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy, orientuje se ve sportovním dění ve škole i v místě bydliště; samostatně získává potřebné informace	komunikace v Tv - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené signály a povely, organizace při Tv - základní organizace prostoru a činnosti ve známém prostředí, zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly, pravidla zjednodušených osvojených pohybových činností - her, závodů, soutěží, měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonu, zdroje informací o pohybových činnostech	EGS, OSV

5.1.7 Člověk a svět práce

5.1.7.1 Pracovní činnosti

5.1.7.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Pracovní činnosti jsou součástí vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Pracovní činnosti se cíleně zaměřují na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňují celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Pracovní činnosti se na I. stupni dělí do čtyř tematických celků:

- práce s drobným materiálem
- konstrukční činnosti
- pěstitelské práce
- příprava pokrmů

Předmět se realizuje těmito formami :

- vyučovací hodina
- projektové vyučování
- skupinové vyučování
- výukové programy mimo školu

Předmět je vyučován 1 hodinu týdně v každém ročníku.

Předmět se realizuje ve třídě, v odborné učebně vaření, v okolí školy.

V tomto předmětu jsou realizována tato průřezová témata : environmentální výchova, multikulturní výchova, osobnostní a sociální výchova, mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

I. Kompetence k učení

- vedeme žáky k uvědomění, proč se učí, k čemu to budou potřebovat a co tím získají – motivace

- vedeme žáky tak, aby vědomosti a dovednosti samostatně a tvůrčím způsobem používali
- učíme žáky pracovat s chybou – rozbor chyb pomáhá lepšímu poznání
- vedeme žáky k samostatnosti a tvořivosti
- respektujeme individualitu dítěte, jeho schopnosti a možnosti
- vedeme žáky k sebehodnocení

II. Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby o problémech diskutovali, svá řešení uměli obhájit, a porovnávali různé názory a přístupy
- vedeme žáky k řešení modelových situací
- při řešení problémových úkolů vedeme žáky ke spolupráci ve dvojicích či skupinách
- učíme žáky kontrolovat vlastní práci a opravovat ji

III. Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat názorům jiných, vhodně vyjadřovat vlastní názor, správně formulovat své myšlenky
- podporujeme u žáků rozvoj slovní zásoby
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými
- učíme žáky přenést správné informace, vysvětlit problém spolužákům

IV. Kompetence sociální a personální

- žáky vedeme k respektování pravidel, na jejichž formulaci se sami podílejí
- učíme žáky, aby prokázali schopnost střídat role ve skupině
- vedeme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy ve třídě
- vedeme žáky obecně k citlivému přístupu k handicapovaným
- snažíme se naučit žáky základům kooperace a týmové práce

V. Kompetence občanské

- ve třídních kolektivech stanovujeme společně se žáky pravidla chování
- respektujeme individuální rozdíly mezi žáky
- vedeme žáky ke třídění odpadu
- při pobytu žáků ve škole i mimo školu vedeme žáky k zodpovědnému chování za své zdraví, zdraví svých spolužáků, k zodpovědnému přístupu k majetku a k dodržování obecných pravidel slušného chování

VI. Kompetence pracovní

- učíme žáky naplánovat si práci
- vedeme je tak, aby si vážili své práce i práce jiných
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svoji práci
- učíme žáky prezentovat výsledky své práce a obhájit je
- vedeme žáky k sebehodnocení a reálnému posouzení svých schopností
- upevňujeme u žáků základní pracovní návyky

5.1.7.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Pracovní činnosti - 1. - 5. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
Práce s drobným materiálem		
První období		

tvoří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	vlastnosti materiálů, např. přírodniny, papíru, kartonu, textilií, folie, drátů a modelovací hmoty	OSV – osobnostní rozvoj EV – vztah člověka k prostředí
pracuje podle slovního návodu a předlohy	pracovní pomůcky a nástroje, funkce a využití	
Druhé období		
pomocí přiměřených pracovních operací a postupů na základě své představivosti vytváří různé výrobky z daného materiálu udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní, vzhledem k použitému materiálu poskytne první pomoc při úrazu	jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce	OSV – osobnostní rozvoj EV – vztah člověka k prostředí
při tvořivých činnostech s různým materiálem může podporovat prvky lidových tradic	lidové zvyky, tradice a řemesla	
Konstrukční činnosti		
První období		
ovládá základní a jednoduché činnosti při práci se stavebnicemi	stavebnice plošné, prostorové, konstrukční a sestavování modelů	OSV – osobnostní rozvoj
Druhé období		
provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž pracuje podle slovního návodu, předlohy nebo jednoduchého náčrtu dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce poskytne první pomoc při úrazu	práce s návodem, předlohou nebo jednoduchým náčrtem	OSV – osobnostní rozvoj
Pěstitelské práce		
První období		
pozoruje přírodu, zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování pečuje o nenáročnou rostlinu	základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti - koření a zelenina	OSV – osobnostní rozvoj EV – základní podmínky života
Druhé období		
provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny podle druhu pěstitelských činností volí správné pomůcky, nástroje a náčiní dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce poskytne první pomoc při úrazu	pěstování rostlin v místnosti - okrasné rostliny a léčivky pěstování pokojových rostlin rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	OSV – osobnostní rozvoj EV – základní podmínky života
Příprava pokrmů		
První období		

připraví stůl pro jednoduché stolování chová se vhodně při stolování	jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	OSV – osobnostní rozvoj
Druhé období		
orientuje se v základním vybavení kuchyně připraví samostatně jednoduchý pokrm dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce poskytne první pomoc při úrazu	základní vybavení kuchyně výběr, nákup a skladování potravin technika v kuchyni - historie a význam pravidla správného stolování	OSV – osobnostní rozvoj

5.1.8 Nepovinné předměty

5.1.8.1 Zdravotní tělesná výchova

5.1.8.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

ZTV je na naší ZŠ vyučována jako nepovinný předmět pro žáky 1. - 5. ročníku, a to při časové dotaci 1 hod. týdně. Směřuje k poznání vlastních pohybových možností a k poznání účinku cvičení na celkovou tělesnou zdatnost. Je zaměřena na regeneraci sil, procvičení celého těla a upevnění zdraví. Cílem je zlepšení zdravotních oslabení a jejich korekce. Do ZTV se hlásí žáci na základě doporučení svého ošetřujícího lékaře.

Každá vyučovací jednotka by měla být rozdělena do 3 etap :

- uvolňovací cviky
- posilovací cviky
- strečink

Zaměřujeme se postupně na tato cvičení :

- při kyfotickém držení těla
- při hyperlordotickém držení těla
- při skoliotickém držení těla
- při odchýlném postavení kolen a poruchách klenby nohy

Očekávané výstupy – 1. období :	Učivo :
uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné cvičební polohy	správné držení těla, vhodný oděv a obuv
zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	dechová cvičení vnímání pocitů
Očekávané výstupy – 2. období:	Učivo:
zařazuje pravidelně pohybová cvičení dle vlastního oslabení v optimálním počtu	opakování cviků dle náročnosti a individuálních schopností
zvládá základní techniku speciálních cvičení, koriguje techniku dle pokynů učitele	sebekontrola při cvičení správné provedení pravidelná posloupnost cviků
upozorní samostatně na činnosti, které jsou v rozporu s jeho oslabením	cvičíme jen do bolesti individuálně některé cviky vypouštíme

5.1.8.2 Náboženství

5.1.8.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Organizační vymezení:

1. Nepovinný předmět s dotací 1 hodiny týdně
2. Je určen všem žákům 1. – 9. tříd. Žákům poskytuje základní vhled do křesťanské nauky, tradice a křesťanských životních postojů a hodnot. Nabízí možnost seznámit se s odpověďmi katolické církve na jejich otázky o Bohu, člověku a o světě a dává jim prostor pro jejich vlastní hledání hodnot a postojů.
3. Předmět se vyučuje na ZŠ Masarova 11 – nižší stupeň, převážně v učebně, a to buď po jednotlivých ročnících, nebo ve skupinách, kde je sdruženo více ročníků. To závisí na momentálním zájmu rodičů a dětí o výuku tohoto předmětu. Žáci z vyššího stupně, kteří mají zájem, dochází na výuku náboženství do Salesiánského střediska mládeže na Kotlanovu 13 nebo na faru na Pohankovu 18 v Líšni.
4. Součástí výuky mohou být exkurze (např. prohlídka kostela, křesťanských zařízení, návštěva bohoslužeb o významných svátcích, celodenní výlety nebo poutí); dále se žáci mohou účastnit charitativních nebo osvětových křesťanských projektů (např. Tříkrálová sbírka, živý Betlém, koncerty solidarity, spolupráce na projektech Papežského misijního díla dětí). Starší žáci se dle aktuálního zájmu mohou podílet na přípravě celoškolských projektů, které souvisejí s křesťanskými tradicemi.

Obsah výuky:

Učivo je zpracováno do osnov na základě dosud platného dokumentu České biskupské konference z roku 2004 „Osnovy k výuce náboženské výchovy římskokatolické církve v 1. – 9. ročníku základní školy pro nepovinný předmět náboženství v základních školách“. Každý ročník má své téma, učivo je členěno do tematických celků, které mají v každém ročníku stejnou strukturu. Učivo se v nich cyklicky opakuje a je prohlubováno v závislosti na schopnostech dětí.

Obsah učiva lze popsat níže uvedenými naukovými celky:

1. Bible (Kniha knih - fakta o Bibli; Svědectví o Božím jednání s člověkem, dobro a zlo; Bible jako Boží slovo, biblická kultura; Bible a kultura křesťanských národů)
2. Ježíš Kristus a Církev (Boží Syn a pravý člověk; Život a působení Ježíše Krista; Ježíš Kristus - zakladatel Církve, identita církve; Vyznání víry; Historie církve; Misijní působení církve)
3. Křesťanství v praktickém životě (Lidský život jako dar, moje osobní identita; Vztahy mezi člověkem a Bohem; Mezilidské vztahy včetně pohledu křesťanské mravouky; Vztahy mezi křesťanskými církvemi; Vztah křesťanů k lidem jiných náboženství a kultur; Víra, naděje a láska v životě křesťana; Doprovázení lidského života svátostmi a svátostinami v jeho klíčových okamžicích; Slavení křesťanských svátků; Křesťanská angažovanost pro spravedlnost; Vztah křesťanů k životnímu prostředí)

Od 4. ročníku lze tato témata doplnit informacemi o vlivu křesťanství na utváření místa, kde žijí:

Stopy křesťanství v naší obci a regionu (stavby, kulturní památky, sochy, kapličky, Boží muka apod.)

Slavné křesťanské osobnosti regionu a aktuální angažovanost křesťanů pro společnost (např. Charita apod.)

Všemi tematickými celky prolíná výchova v duchu křesťanské etiky, rozvíjení duchovního rozměru osobnosti žáka, porozumění křesťanským symbolům a tradicím.

Podrobnější rozpracování nepovinného předmětu Náboženství (učivo v jednotlivých ročnících) je v tištěné podobě uloženo u ředitele školy.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

I. Kompetenci k učení

- zařazujeme do výuky problémové vyučování
- na začátku vyučovací jednotky vždy společně s žáky vyvodíme cíl, na konci vyučovací jednotky společně zhodnotíme jeho dosažení
- využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků
- zadáváme žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty

II. Kompetence k řešení problémů

- vytváříme pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy
- nabízíme žákům k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti, a tudíž i více přístupů k vyřešení
- žákům není bráněno při vlastní volbě pořadí vypracování úkolů
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

III. Kompetence komunikativní

- klademe důraz na týmovou práci a kooperativní vyučování
- umožňujeme žákům prezentovat vlastní názory v komunitním kruhu
- využíváme metody obsahující prvky prezentace výsledků
- vytváříme dostatečný prostor pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování, v komunitních kruzích
- žáci mají možnost samostatné ústní i písemné prezentace (samostatná práce, projekty, referáty, řízené diskuse, komunitní kruh)
- zařazujeme využívání informačních technologií pro získávání informací i tvorbu výstupů (časopis, webová stránka, prezentace, ...)
- uplatňujeme ve výuce brainstorming, hraní rolí
- využíváme prožitkové vyučování
- zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací (spolupráce a společné akce starší - mladší, akce pro rodiče a veřejnost)

IV. Kompetence sociální a personální

- na tvorbě pravidel ve třídách se podílejí sami žáci
- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
- volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu

- od prvního ročníku zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci
- vyžadujeme od žáků (zpočátku s pomocí učitelů, později samostatně) rozdělení rolí ve skupině, vytvoření pravidel pro práci v týmu, převzetí zodpovědnosti za splnění úkolu (dvojice, skupiny, třída, škola)
- využíváme komunitního kruhu, řízené diskuse, prezentace názorů žáků
- žákům je poskytována možnost, dle svého uvážení projevit své pocity a nálady
- výuku orientujeme na konkrétní příklady z každodenního života (simulace, hraní rolí) - využíváno je prožitkové vyučování
- ve výuce jsou využívány hry
- v rámci spolupráce s různými věkovými skupinami organizujeme společné akce starší žáci - mladší žáci, akce pro rodiče a veřejnost

V. Kompetence občanské

- K prezentaci vlastních názorů žáků využíváme komunitní kruh
- Ve výuce je používána metoda hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení, využíváme prožitkové vyučování
- Zadáváme žákům konkrétní příklady z každodenního běžného života
- Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům

VI. Kompetence pracovní

- Umožňujeme žákům samostatné organizování akcí mimo vyučování, přípravě akcí pro mladší spolužáky i pro rodiče
- Umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentovat výsledky vlastní práce žákům mladších ročníků (spolupráce mladších žáků se staršími)
- Zapojujeme žáky do přípravy školních projektů
- Žádnou práci žáky netrestáme
- na tvorbě pravidel ve třídách se podílejí sami žáci
- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
- volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu
- od prvního ročníku zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci
- vyžadujeme od žáků (zpočátku s pomocí učitelů, později samostatně) rozdělení rolí ve skupině, vytvoření pravidel pro práci v týmu, převzetí zodpovědnosti za splnění úkolu (dvojice, skupiny, třída, škola)
- využíváme komunitního kruhu, řízené diskuse, prezentace názorů žáků
- žákům je poskytována možnost, dle svého uvážení projevit své pocity a nálady
- výuku orientujeme na konkrétní příklady z každodenního života (simulace, hraní rolí) - využíváno je prožitkové vyučování
- ve výuce jsou využívány hry
- v rámci spolupráce s různými věkovými skupinami organizujeme společné akce starší žáci - mladší žáci, akce pro rodiče a veřejnost

5.1.8.3 Pohybové hry

5.1.8.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Pohybové hry jsou součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Cílem pohybových her je poskytovat žákům co nejvíce pohybových podnětů, podporovat a soustavně rozvíjet jejich přirozenou pohyblivost a vést je k pochopení podstaty a významu organizace práce a aktivní spolupráce především herní a soutěživou formou.

Při výběru pohybových aktivit přihlížíme nejen na zájem žáka, jeho psychický, fyzický a sociální rozvoj, ale také na jeho individuální zvláštnosti.

Žáci si osvojují nové pohybové dovednosti, správné držení těla, využívají různé sportovní náčiní a náradí. Učí se zvládat základní organizační, hygienické a bezpečnostní zásady. Pohybové hry umožňují žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti.

Do pohybových her spadají tyto tematické celky :

- pohybové hry
- sportovní hry
- atletika
- gymnastika
- kondiční, průpravná a relaxační cvičení

Časové vymezení předmětu jsou 2 vyučovací hodiny týdně. V 1. ročníku se pohybové hry vyučují samostatně, 2. a 3. ročník společně, 4. a 5. ročník společně.

Vyučovací hodiny jsou realizovány v tělocvičnách a na školním hřišti. Ve výuce jsou žáci děleni do skupin.

5.1.8.3.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Pohybové hry - 1. ročník, 2. - 3. ročník, 4. - 5. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
Činnosti ovlivňující zdraví		
spolupracuje při jednoduchých činnostech a soutěžích, osvojuje si a uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech, reaguje na základní povely a pokyny	činnosti ovlivňující zdraví, povely a pokyny	OSV
Činnosti ovlivňující úroveň pohybového učení		
reaguje na základní povely a pokyny k osvojované činnosti a její organizaci, zná základní pravidla bezpečnosti při atletických činnostech a za dohledu učitele je dodržuje	základy atletiky - starty, znalost povelů, rychlý běh, vytrvalost, skok do dálky, hod míčkem, štafety	OSV
zná základní pojmy označující používané náčiní a činnosti, využívá zvládnutých činností v pohybovém režimu, spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	základy sportovních her - míčová průprava - uchopení, držení míče (jednoruč, obouruč), házení, chytání, driblink, opakované přihrávky	VDO, MKV

zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové herní činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině	pohybové hry a netradiční pohybové činnosti, využití hraček a netradičního náčiní, pohybová tvořivost	VDO, OSV
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti, uplatňuje správné držení těla v různých polohách a při různých činnostech, zaujímá správné cvičební polohy	základy gymnastiky - akrobacie - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed i vzad, stoj na lopatkách, přeskok - nácvik odrazu na můstku, navázání rozběhu s odrazem, zvyšování překážky, žebříny - ručkování s oporou, protahovací cviky, spojení s lavičkami, šplh na tyči - nácvik práce nohou, přitažení	OSV
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	rytmické a kondiční formy cvičení: cvičení se švihadly - přeskoky, školky; plné míče - posilování; gymnastikbaly - protahovací, relaxační cviky	MV, MKV, OSV
Činnosti podporující pohybové učení		
užívá při pohybové činnosti základní tělocvičné názvosloví, reaguje na slovní pokyn, snaží se Tv názvosloví uplatňovat při pohybových aktivitách, zajímá se o sportovní akce školy i v místě bydliště, aktivně se zapojuje do organizace při Tv činnostech, třídy, orientuje se ve sportovním dění ve škole	komunikace v Tv - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené signály a povely, základní organizace prostoru a činnosti ve známém prostředí, zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly, pravidla zjednodušených osvojených pohybových činností - her, závodů, soutěží, měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonu, zdroje informací o pohybových činnostech	EGS, OSV

5.1.8.4 Sborový zpěv

5.1.8.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Sborový zpěv je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura, je vyučován v 1. - 5. ročníku s časovou dotací 1. hodina týdně. Vyučovací hodiny jsou realizovány v divadelním sále, případně v hudebně. Výchovně vzdělávacím cílem sborového zpěvu je využívání a rozvíjení hudebních dispozic, seberealizace v oblasti hudby, zpěvu a hry na nástroje. U žáků vytváříme kladný vztah k hudbě a vedeme je k aktivní účasti na hudebních akcích.

Obsahem činnosti je položení základů hlasové výchovy, nácvik správného dýchání, hlasových cvičení a artikulace. S dětmi rozvíjíme jejich hlasový rejstřík, zpíváme vybrané písně adekvátní věku a učíme se orientovat v notovém zápisu.

V rámci hodin sborového zpěvu jsou rozvíjeny kompetence k učení, sociální a personální, občanské, pracovní a komunikativní.

5.1.8.4.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Sborový zpěv 1. - 5. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
ovládá práci s hlasem, dechem, pěvecké techniky a hlasovou hygienu	dechová, hlasová a intonační cvičení	OSV - komunikace - mezilidské vztahy - rozvoj schopnosti poznávání
reprodukuje melodie a texty písní	rytmická cvičení, melodie, mluvní cvičení, dynamika, tempo, jednohlasý zpěv a jednoduchý dvojhlas, vybrané písně z dětských filmů, pohádek	OSV - komunikace - mezilidské vztahy - rozvoj schopnosti poznávání
orientuje se v notovém zápisu	notová osnova, taktová čára, pomlky, repetice, předehra	OSV
doprovází zpěv hrou na jednoduché hudební nástroje	hra na Orffovy hud. nástroje, jednoduché dřevěné nástroje, rytmické doprovody	OSV
aktivně se účastní veřejných vystoupení	příprava a realizace vystoupení ve škole i pro veřejnost	OSV, VDO, MV

5.2 Učební osnovy pro II. stupeň

5.2.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.2.1.1 Český jazyk a literatura

5.2.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Český je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Český jazyk je vyučován ve všech ročnících 1. a 2. stupně. Mezi vyučovacími předměty má stěžejní postavení. Dovednosti, které si v této oblasti žáci osvojují, jsou důležité pro získávání poznatků ve všech dalších oborech.

Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, srozumitelného vyjadřování, znalosti pravopisu a gramatiky.

Výuka probíhá většinou v odborné učebně, kde je soustředěná potřebná literatura (Pravidla, SSČ, encyklopedie, čítanky, brožury s cvičeními, nástěnné obrazy a přehledy). Žáci pracují s texty v knihách i na internetu. Daltonské vyučování je zaměřeno na práci s textem, jeho porozumění. Všechny ročníky pravidelně navštěvují divadla a knihovnu J. Mahena. Literární učivo se stává vzorem pro vlastní tvořivé psaní v próze i poezii.

Žáci se každoročně účastní recitační soutěže, pro žáky 8. a 9. ročníků je vypisována olympiáda v českém jazyce.

Učivo je povětšinou rozděleno do 2 hodin mluvnice, 1 hodiny slohu a 1 hodiny literatury týdně. Pouze v 8. ročníku jsou 2 hodiny mluvnice, 1 hodina slohu a 2 hodiny literární výchovy.

Mluvnické učivo je rozděleno do tematických celků tvarosloví, nauka o významu slov, skladba, obecné výklady o českém jazyce, zvuková stránka jazyka. V tomto předmětu jsou realizována průřezová témata environmentální výchova, multikulturní výchova, mediální výchova, osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

I. Kompetence k učení

- vedeme žáky k uvědomění, proč se učí - motivace
- podporujeme u žáků touhu chtít se naučit
- klademe důraz na práci s textem, na čtení s porozuměním
- vedeme žáky k aktivnímu získávání informací – literatura, časopisy, internet, TV
- vedeme žáky k tomu, aby pracovali dále s vyhledanými informacemi (dalton, projekty)
- vedeme žáky k sebehodnocení
- organizujeme pro žáky soutěže a olympiády
- doplňujeme výuku kulturními pořady
- podporujeme formy spolupráce mezi žáky
- učíme žáky pracovat s chybou
- vedeme žáky k samostatnosti a tvořivosti
- zadáváme diferencované domácí úkoly, zajímavé
- při výuce využíváme mediálních prostředků
- snažíme se o názorné vyučování

II. Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky diskutovat o problémech, svá řešení obhájit, učíme je nahlížet na daný problém z více úhlů – porovnávají různé názory a přístupy
- využíváme nabídku netradičních úloh – Kalibro
- učíme je zpracovávat informace z různých zdrojů, třídit je, odlišit podstatné od nepodstatného, vybrat jednu variantu, rozhodovat se
- učíme je prezentovat své názory, myšlenky a nápady ve školním parlamentu a ve školním časopise
- vedeme žáky k řešení modelových situací
- při řešení problémových úkolů vedeme žáky ke spolupráci ve dvojicích či skupinách tak, aby se žáci aktivně podíleli na plánování práce, samotné realizaci a hodnocení a prezentaci výsledků
- učíme je kontrolovat vlastní práci, opravovat ji a precizovat
- při řešení problémů citlivě korigujeme jejich práci
- klademe žákům přímé a jasné otázky a vybízíme je, aby zdůvodnili, jak postupovali při řešení problémů
- vytváříme příležitosti pro procvičování a upevňování rozvíjených dovedností

III. Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat názorům jiných, vhodně vyjadřovat svůj vlastní názor, správně formulovat své myšlenky
- podporujeme u žáků rozvoj slovní zásoby
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- učíme žáky přenést správně informace, vysvětlit problém spolužákům
- seznamujeme žáky s principy asertivního chování

IV. Kompetence sociální a personální

- žáky vedeme k respektování pravidel, na jejichž formulaci se sami podílejí
- učíme žáky podílet se na chodu a organizaci školy
- učíme žáky, aby prokázali schopnost střídat role ve skupině
- vedeme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy ve třídě

- vedeme žáky obecně k citlivému přístupu k handicapovaným
- snažíme se naučit žáky základům kooperace a týmové práce

V. Kompetence občanské

- ve třídních kolektivech společně stanovujeme pravidla chování
- respektujeme individuální rozdíly mezi žáky (např. národnostní, kulturní, sociální...)
- při pobytu žáků ve škole i mimo školu vedeme žáky k zodpovědnému chování za své zdraví, zdraví svých spolužáků, k zodpovědnému přístupu k majetku a k dodržování obecných pravidel slušného chování
- zařazujeme do výuky prvky dramatické výchovy - prožitkové vyučování
- vedeme žáky k vzájemné úctě, toleranci, pomoci druhým
- vedeme žáky k chápání přírody a jejích zákonitostí
- učíme žáky, jak si počínat v situacích ohrožení
- vedeme žáky k právnímu uvědomění

VI. Kompetence pracovní

- učíme žáky naplánovat si práci
- vedeme je tak, aby si vážili své práce i práce jiných
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svoji práci
- učíme je prezentovat výsledky své práce a obhájit si je
- vedeme žáky k sebehodnocení a k reálnému posouzení svých schopností
- upevňujeme u žáků základní pracovní návyky

5.2.1.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Český jazyk - 6. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
tvoří spisovné tvary slov, vhodně je užívá, správně třídí slovní druhy, odlišuje skloňování názvů částí těla	tvarosloví - slovní druhy, druhy podstatných jmen, názvy částí těla druhy přídavných jmen, pravopis přídavných jmen stupňování přídavných jmen, jmenné tvary, zájmena - druhy, číslovky - druhy, pravopis, slovesa - mluv. kategorie, podmiňovací způsob	OSV - schopnost poznání, kreativita
vyhledává požadované informace v jazykových příručkách	práce s příručkami SSČ, Pravidla českého pravopisu, Stručná mluvnice	
pozná základní skladební dvojici, užívá vhodné spojovací výrazy, rozlišuje větné členy a vztahy mezi nimi, rozezná souvětí od věty jednoduché, ovládá základní interpunkci	skladba - základní větné členy, přívlástek, předmět, příslovečné určení, věta jednoduchá a graf souvětí - počet vět, základní interpunkce v souvětí	
rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího	zvuková stránka jazyka, spisovná a nespisovná výslovnost, zvuková stránka slova, zvuková stránka věty, melodie, tempo, pauzy	
	SLOH	
vyplní složenku, podací lístek	vyplňování tiskopisů	

vhodně sestaví text inzerátu a jednoduchou objednávku	jednoduché komunikační žánry - vzkaz, inzerát, objednávka, zpráva, oznámení, SMS, MMS	
užívá rozdílné jazykové prostředky pro dopis úřední a osobní	dopis - osobní a úřední	OSV - komunikace
popíše a pojmenuje jednotlivé části předmětu, nakreslí jednoduché schéma, vyhledává vhodné přívlastky všímá si vlivu člověka na krajinu	popis - budovy, místnosti, postavy, krajiny, pracovního postupu	EV
vybírání podstatné informace, utřídí je, shrne, vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu	jak se správně učit, výtah, výpisek	
odlišuje spisovný jazyk a obecnou češtinu, vyhledá v textu nespisovné výrazy a zdůvodní jejich využití	vypravování, dějová posloupnost, osnova, jazykové prostředky	
	LITERATURA	
rozlišuje poezii a prózu, dějovost textu tvoří vlastní literární text - báseň	lyrika, epika	
uvádí významné představitele bajek, pozná jinotaj a formuluje ho vlastními slovy	bajky - veršované, prozaické	
odliší pohádku od ostatních literárních žánrů, vyjadřuje své pocity z přečteného textu	pohádky - klasické a moderní, české a cizí	
volně reprodukuje text, pozná jádro pravdivé jádro pověsti, zná pověsti z místa svého bydliště	mýty a pověsti - antické, biblické, české a cizí, regionální	
rozliší baladu a romanci	balady a romance - umělé a lidové	
reprodukuje text, tvořivě pracuje s textem, domýšlí jiné dějové varianty	povídky - dobrodružné, ze současnosti, ze života dětí	
posoudí dílo v literární a filmovém zpracování	filmová a televizní tvorba pro děti a mládež	
pozná nejznámější ilustrátory dětských knih, vytvoří vlastní obrázek k ukázce, komiks	knižní ilustrace	
vybírání si četbu dle vlastního zájmu, orientuje se v knihovně	spolupráce s Mahenovou knihovnou	
diskutuje o kvalitě časopisů	časopisy pro mládež	

Český jazyk - 7. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
rozlišuje nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává slova citově zabarvená a neutrální, rozlišuje význam slov věcný a mluvnický	nauka o významu slov - slova jednoznačná a mnohoznačná, slovo, sousloví, rčení, synonyma, homonyma, antonyma, slova citově zabarvená a neutrální, odborné názvy	OSV - schopnost poznávání
rozlišuje způsoby obohacování slovní zásoby, zvládá odvozování slov	nauka o tvoření slov - obohacování slovní zásoby, tvoření slov, odvozování podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	

spřávně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	tvarosloví - zájmeno jenž, slovesa, slovesný rod, neohebná slova - příslovce, spřežky, stupňování, předložky, spojky, částice, citoslovce	
rozlišuje větné členy, vysvětluje jejich vzájemné vztahy, rozlišuje významné vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí, zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché a souvětí	skladba - druhy vět podle postoje mluvčího, věty jednočlenné, dvojčlenné, ekvivalenty, základní větné členy, podmět a jeho vyjádření slovním druhem, druhy přísudků, rozvíjející větné členy, přístavek, druhy vedlejších vět	
zvládá pravopis lexikální, morfologický a částečně i syntaktický	procvičování pravopisu - pravopis lexikální, morfologický a syntaktický	
	SLOH	
popíše, seřadí, pojmenuje jednotlivé části předmětu	popis - výrobek, umělecké dílo, pracovní postup, charakteristika, líčení	OSV - kreativita
vybere podstatné informace, formuluje základní myšlenky textu	výtah	
uvede výčet osobních údajů a uspořádá je	životopis	
odlišuje spisovné a nespisovné prostředky a formuluje ústně i písemně zážitky	vypravování	OSV - komunikace
	LITERATURA	
rozpozná jinotaj a vyjádří ho vlastními slovy	bajka	
má přehled o historických událostech	legendy a kroniky, pověsti	
předvede monolog, využívá pravidla dialogu	drama - monolog a dialog	
recituje verše z paměti, rozlišuje lyriku a epiku	poezie	

Český jazyk - 8. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
rozlišuje a dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby, rozpoznává přenesená pojmenování rozlišuje ve slově kořen, předponu, příponu, koncovku spisovně vyslovuje běžně užívaná česká i cizí slova	obohacování slovní zásoby - nauka o tvoření slov, slova přejatá	OSV - schopnost poznávat
spřávně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a užívá je v projevu	tvarosloví - skloňování jmen přejatých a vlastních jmen cizích, slovesný vid	
zvládá pravopis v písemném projevu, zdůvodní pravopisné jevy	pravopis - i/-y v koncovkách, předpona a předložky s a z, skupiny -bě/-bje, -pě, -vě/-vje, -mě/-mně	

rozlišuje významové vztahy ve větě, uspořádá věty do větších celků, nakreslí schéma, roztrídí věty na hlavní a vedlejší, uvádí příklady vět jednoduchých, souvětí podřadných i souřadných, zvládá základy syntaktického pravopisu	skladba - věta jednoduchá a souvětí, druhy vedlejších vět, významový poměr mezi větou hlavní a mezi větou vedlejší a větnými členy, souvětí souřadné a podřadné, spojovací výrazy a interpunkce v souvětí, jazykové rozbory a složitější souvětí	
rozlišuje spisovný jazyk, obecnou češtinu, nářečí, posoudí jejich použití	obecné výklady o českém jazyce - slovanské jazyky, útvary českého jazyka a jazyková kultura	
	SLOH	
formuluje hlavní myšlenky textu, řadí je do logických celků a souvislostí, ověřuje fakta pomocí otázek vytvoří stručné poznámky z textu vyhledává klíčová slova	výtah	
vybaví si informace o literární postavě, vyjadřuje je vlastními slovy, popisuje vlastnosti, uvádí příklady jednání, zamýšlí se nad jednáním postav a zdůvodní svůj názor	charakteristika literární postavy	
identifikuje, ověřuje fakta, porovnává je s dostupnými zdroji informací	výklad	
uvádí příklady obrazných pojmenování, rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení	líčení	OSV - kreativita
respektuje zkušenosti druhých lidí, různých hledisek, vlast. slovy vyjadřuje a zdůvodňuje své názory	jednoduchá úvaha	OSV - hodnoty a postoje
porovnává jednotlivé slohové postupy, třídí jazykové projevy po slohové stránce	souhrnné poučení o slohu	
	LITERATURA	
uceleně reprodukuje text, rozlišuje základní literární žánry, porovnává vlastnosti a skutky hrdinů a zaujme k nim stanovisko.	hrdinové dávných dob - epické žánry, eposy	
naučí se zpaměti a recituje vybrané verše, rozpozná lyriku od epiky, definuje verš, rým, básnické prostředky	kraj mého zpěvu - vlastenecká lyrika, verš, strofa, rým	
popisuje strukturu a jazyk díla, porovnává různé druhy cestopisu, doporučuje na základě svých čten. Zkušeností	Z Čech až na konec světa - cestopis - vývoj - populárně naučná literatura	
definuje rozdíly mezi poezií a prózou, komponují vlastní báseň chápe přírodu a její zákonitosti	strom života - poezie, próza, přírodní lyrika	EV
orientuje se ve vývoji českého divadla	divadlo, dramatizace liter. díla, monolog, dialog, scénář, libreto, komedie, tragédie	
vybavuje si historická fakta, zaujímá stanovisko k válečným událostem	protiválečná literatura - povídka, román, literatura faktu	
porovnává realitu a svět fantazie	svět fantazie	
pochopí humor v moderní bajce, nalezne ponaučení	humor v literatuře - anekdota, moderní bajka	

vnímá krásu písně, aktuálnost textu	píseň - současní autoři, poslech CD, MC	
-------------------------------------	---	--

Český jazyk - 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
správně třídí slovní druhy, tvoří spis. tvary slov a vhodně je využívá, zvládá pravopis	tvarosloví - slovní druhy, podstatná jména konkrétní a abstraktní, pomnožná, hromadná, látková, podstatná jména obecná a vlastní, přídavná jména a jejich druhy, stupňování přídavných jmen, druhy zájmen a číslovek, pomocné sloveso být, druhy příslovcí, jejich stupňování a příslovecné spřežky, druhy předložek a spojek, krácení kmenové samohlásky, mluvnické významy jmen a sloves	OSV - rozvoj schopnosti poznávat
vyhledá skladebné dvojice, užívá a vhodně obměňuje spojovací výrazy, zvládá syntaktický pravopis, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí a naopak	skladba - věty podle postoje mluvčího, mluvnický zápor, věta jednoduchá a souvětí, skladební dvojice, věty dvojčlenné a jednočlenné, sponové sloveso, shoda přísudku s podmětem, přívlastek těsný a volný, doplněk, věta hlavní a věta vedlejší, věta řídicí a závislá, souvětí souřadné a podřadné, druhy vedlejších vět, významové poměry mezi souřadně spojenými větami nebo větnými členy, složité souvětí, řeč přímá a nepřímá, samostatný větný člen, oslovení, vsuvka, věta neúplná, pořádek slov ve větě	
odůvodňuje a správně píše - i/-y po tvrdých, měkkých i oboj.souhláskách, skupiny -dě, -tě,- ně, -ú/-ů, -bě, -pě, -vě, -mě, velká písmena, ovládá veškerou interpunkci	pravopis - lexikální, morfologický a syntaktický	
rozlišuje jednotlivé části ve stavbě slova, najde kořen, pozná slova příbuzná	tvoření slov - stavba slova, odvozování, skládání, zkracování, kořen, předpona, přípona, koncovka	
rozlišuje spis. jazyk, nářečí a obecnou češtinu, zdůvodní jejich užití	obecné výklady o jazyce - řeč, jazyk, projev mluvený a psaný, slovanské jazyky, vývoj jazyka, útvary jazyka, jazykověda	
zná způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření.slov, rozpozná přenesené pojmenování, pečuje o rozvoj své slovní.zásoby – čtení	slovní zásoba a význam slova - slovo, sousloví, rozvoj slovní zásoby, jádro slovní zásoby, odborné názvy, synonyma, homonyma a antonyma, slova domácí a přejatá	
	SLOH	
zamýšlí se nad vlastnostmi osob, využívá čtenářských zkušeností k posouzení jednání postav	charakteristika	OSV - sebezpoznání

rozlišuje subjektivní a objektivní pohled na skutečnost využívá poznatků o správném písemném projevu i k vlastnímu tvořivému psaní	líčení	OSV - kreativita
samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	jednoduchý výklad	
vysvětlí svůj názor rozpoznává manipulativní komunikaci v médiích, zaujímá k ní kritický postoj	jednoduchá úvaha	OSV - hodnoty, postoje
osloví zúčastněné, vhodně užívá verbálních i neverbálních prostředků v připraveném i improvizovaném projevu	proslov	
zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Diskuse	
	LITERATURA	
porovnává různá ztvárnění téhož námětu, rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty rozlišuje liter. žánry a směry, uvádí jejich představitele, formuluje dojmy ze své četby, z divadelní hry, z filmu	Chvála vypravěčství Jak vychovat vychovatele fejeton, krátká próza divadlo - písňové texty současní autoři poezie básníci 20. st. lyrika - druhy, epika sci - fi, autoři světoví autoři současná film.tvorba časopisy současné divadlo	MV

5.2.1.2 Anglický jazyk

5.2.1.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Výuka anglického jazyka přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování anglického jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí a jejich kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Jazyková výuka je zaměřena na rozvoj všech řečových dovedností, tj. poslechu, čtení, ústního i písemného projevu na podkladě osvojených jazykových prostředků – gramatiky, lexiky, fonetiky a pravopisu.

Požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v anglickém jazyce předpokládá dosažení jazykové úrovně A1 na konci 5. ročníku a jazykové úrovně A2 na konci 9. ročníku. V tomto období je důraz kladen na ústní

komunikaci a vytváření základu pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a popřípadě dalším jazykům.

Anglický jazyk je vyučován v 6. - 9. ročníku.

Na 2. stupni se výuka soustřeďuje na komplexní rozvoj všech řečových dovedností, přičemž se klade důraz na uvědomělý přístup k osvojování gramatického a lexikálního učiva a samostatnou práci žáků. Stále více se pracuje s autentickými materiály různého druhu a žáci se ve větším rozsahu seznamují s reáliemi dané jazykové oblasti.

Tematické okruhy - domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí.

Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby.

Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem

Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Časová dotace pro výuku anglického jazyka je v 6. - 9. ročníku 3 hodiny týdně.

Od 4. ročníku jsou žáci rozděleni do 3 skupin podle dosažené úrovně. O zařazení žáků do skupin rozhodne ředitel školy na základě doporučení vyučujícího angličtiny. Skupiny jsou propustné. To znamená, že žák může být přeřazen do jiné skupiny v případě, že dlouhodobě neprokázuje předpoklady pro výuku v dané skupině, nebo i z jiných závažných důvodů. Stejně tak ten, kdo se výrazně zlepší, bude moci přestoupit do skupiny s náročnější výukou.

Návrh na přestup podává vyučující na základě hodnocení žáka v pololetí nebo na konci školního roku. O návrhu na přestup vždy písemně uvědomí rodiče. Je také možné zvážit návrh na přestup ze strany rodičů, pokud se domnívají, že jejich dítě splňuje podmínky k přestupu. V tomto případě rodiče podají písemnou žádost s odůvodněním vyučujícímu učitelé. V případě, že se bude jednat o přestup do výkonnostně náročnější skupiny, žák vykoná rozdílovou zkoušku.

K výuce se využívá jazyková učebna, multimediální místnost a učebna výpočetní techniky. V jazykové výuce se uplatňují prvky daltonské výuky a práce s jazykovým portfoliem. Žáci zpracovávají krátkodobé projekty, účastní se konverzační soutěže a mají možnost výjezdu do zahraničí.

V předmětu anglický jazyk jsou realizována tato průřezová témata:

- environmentální výchova
- mediální výchova
- multikulturní výchova
- osobnostní a sociální výchova
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

I. Kompetence k učení

- vedeme žáky k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- vedeme žáky k vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jejich potřeb i prožitků a ke sdělování názorů

- dáváme návod, jak se efektivně učit cizí jazyk
- vedeme žáky k samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- organizujeme návštěvy divadelních představení, exkurzí, výukových programů a konverzačních soutěží
- využíváme práci ve skupině a vedeme žáky ke spolupráci
- učíme žáky pracovat s chybou
- využíváme problémové úkoly
- vedeme žáky k sebehodnocení

II. Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky k řešení jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- vedeme žáky k odvaze mluvit v cizím jazyce (s cizím člověkem)...besedy, kurzy, zájezdy
- učíme žáky opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba
- učíme žáky samostatně vyvozovat gramatická pravidla

III. Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- vedeme žáky k tomu, aby uměli zformulovat své myšlenky v cizím jazyce
- využíváme autentické materiály (audio, video, internet, časopisy, knihy) pro rozvoj komunikativních dovedností
- nacvičujeme s žáky jednoduché dialogy

IV. Kompetence sociální a personální

- vytváříme příjemnou atmosféru
- vedeme ke spolupráci ve skupině
- využíváme pomoc nadaných žáků dětem méně nadaným
- využíváme vhodná témata k diskusi
- vedeme žáky k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama

V. Kompetence občanské

- seznamujeme žáky se zvyky a tradicemi v jiných zemích a porovnáváme je s našimi zvyky
- využíváme vhodné texty s ekologickou tematikou
- využíváme prvky dramatické výchovy
- vedeme žáky k rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vedeme žáky k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství

VI. Kompetence pracovní

- učíme žáky naplánovat si práci
- učíme žáky prezentovat výsledky své práce a umět je obhájit
- učíme žáky samostatně pracovat se slovníky
- učíme žáky využívat cizí jazyk k získání informací z různých oblastí

5.2.1.2.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Anglický jazyk - 6. ročník – 1. skupina		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. témata, mezipředmětové vztahy...)
poslech s porozuměním		
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	autentické poslechové materiály z učebnice a jiných zdrojů (CD na PC, video) promluva učitele	
čtení s porozuměním		
rozpozná rozdíl mezi psaným a mluveným textem vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	fonetická cvičení - upevňování správných výslovnostních návyků, korekce nedostatků texty z učebnice adaptované texty (časopis) autentické texty z jiných zdrojů (CD na PC, internet)	
mluvení		
vypráví o tom, co se stalo zeptá se ostatních, co v poslední době dělali objedná si jídlo v restauraci rozumí jídelnímu lístku mluví o záměrech a úmyslech porovnává lidi, věci a místa navrhuje činnosti rozumí rozdílu v použití přídavných jmen a příslovcí hovoří o svých povinnostech zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	slovní zásoba tematických okruhů: prázdniny, dopravní prostředky, jídlo, v restauraci, nákupy, recepty, Velká Británie, počasí, zábava gramatika: minulý čas prostý, "going to", výrazy množství, počítatelná a nepočítatelná podstatná jména, stupňování přídavných jmen, tvorba příslovcí, stupňování příslovcí, „to have to“ vyjádření návrhů	
účastní se dramatizace pohádky zpívá písničky recituje básničky hraje hry	autentické materiály	
psaní		
napíše o svých prázdninách napíše jednoduchý recept porovnává osoby, místa, předměty vyjadřuje blízkou budoucnost vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	jednoduchá písemná sdělení projekty	

reaguje na jednoduché písemné sdělení		
seznámí se se způsoby trávení dovolené ve V. Británii seznámí se s vývojem dopravních prostředků zná rozdíly v obsahu a době podávání jídel u nás a ve Velké Británii má základní zeměpisné poznatky o Velké Británii a USA má základní informace o druzích zábavy ve Velké Británii	culture pages English across the curriculum	OSV – Holidays EGS – History – transport EGS – Food from around the world EGS – Meals and meal times EGS – Britain – geography EGS – The USA EGS - The British cinema
hodnotí svůj výkon, chápe postupy vlastního učení	pracovní sešit – „I can...“	OSV

Anglický jazyk - 6. ročník – 2. skupina		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. témata, mezipředmětové vztahy...)
poslech s porozuměním		
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	autentické poslechové materiály z učebnice a jiných zdrojů (CD na PC, video) promluva učitele	
čtení s porozuměním		
rozpozná rozdíl mezi psaným a mluveným textem vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	fonetická cvičení - upevňování správných výslovnostních návyků, korekce nedostatků texty z učebnice adaptované texty (časopis) autentické texty z jiných zdrojů (CD na PC, internet)	
mluvení		
popíše zvíře a hovoří o něm vypráví o tom, co se stalo zeptá se ostatních, co v poslední době dělali hovoří o obvyklých domácích činnostech zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných	slovní zásoba tematických okruhů: osobní informace, můj život, měsíce, zvířata, domácí práce, prázdniny, dopravní prostředky gramatika: přítomný čas prostý, průběhový, číslovky řadové, data, příslovce četnosti, zájmena osobní v předmětném pádě, zájmena ukazovací a neurčitá (this/that, these/those, minulý čas prostý	

tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života		
zpívá písničky recituje básničky hraje hry	autentické materiály	
psaní		
představí se v dopise kamarádovi, napíše pozvánku na narozeninovou oslavu, popíše zvíře a jeho činnosti, popíše svoje prázdninové aktivity vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	jednoduchá písemná sdělení projekty	
má znalosti o svátcích a oslavách narozenin ve Velké Británii a o školních prázdninách seznámí se s oblíbenými zvířaty v anglických rodinách seznámí se se způsoby trávení prázdnin seznámí se s vývojem dopravních prostředků	culture pages English across the curriculum	EGS – Birthdays in Britain EGS – Festivals EVVO – Animals OSV – Holidays EGS – History - transport
hodnotí svůj výkon, chápe postupy vlastního učení	pracovní sešit – „I can...“	OSV

Anglický jazyk - 6. ročník – 3. skupina		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. témata, mezipředmětové vztahy...)
poslech s porozuměním		
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat rozumí běžným pokynům a jednoduchému souvislému projevu vyučujícího	autentické poslechové materiály monologického a dialogického charakteru pokyny a projev vyučujícího	
čtení s porozuměním		

rozpozná rozdíl mezi psaným a mluveným textem vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	fonetická cvičení texty z učebnice autentické texty z jiných zdrojů (CD na PC, internet)	
mluvení		
popíše svůj pokoj, dům, město, kde žije vypráví o tom, co právě probíhá a položí zjišťovací otázku popíše, co má na sobě vyjádří, kde se co nachází zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	slovní zásoba tematických okruhů: můj pokoj, dům, město, lidé, kamarádi, popis probíhajících činností, oblečení gramatika: předložky místa a času, there is / there are, can/can't, have got, be – popis lidí, přítomný čas průběhový – kladný, záporný, otázka, how much is ...?	
zpívá písničky memoruje říkanky a básničky hraje hry	autentické materiály	
psaní		
popíše svůj pokoj, byt popíše módní přehlídku popíše právě probíhající činnosti popíše vzhled lidí popíše město a činnosti lidí vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	jednoduchá písemná sdělení projekty	
popíše typický britský dům zná původ některých zeměpisných názvů seznámí se s multikulturním prostředím ve V. Británii	culture pages English across the curriculum	EGS – British houses EGS – History – place names MKV - People
hodnotí svůj výkon, chápe postupy vlastního učení	pracovní sešit – „I can...“	OSV

Anglický jazyk - 7. ročník – 1. skupina		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. témata, mezipředmětové vztahy...)
poslech s porozuměním		
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně	autentické poslechové monologické a dialogické texty a písně promluva učitele	

<p>vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat rozumí telefonickém rozhovoru rozumí textu písňě</p>		
<p>čtení s porozuměním</p>		
<p>vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace rozpozná rozdíl mezi psaným a mluveným textem</p>	<p>texty z učebnice autentické texty z jiných zdrojů (CD na PC, internet) časopisy</p> <p>fonetická cvičení</p>	
<p>mluvení</p>		
<p>hovoří o životě v minulosti dokáže se seznámit s lidmi požádá o informaci tvoří otázky týkající se toho, co kdo udělal vypráví o prožitém víkendu mluví o tom, co obvykle dělá a nedělá, co má a nemá rád vyzývá ostatní ke společným aktivitám popisuje plány do budoucna mluví o dějích, které se obvykle dějí a které se dějí teď dokáže hovořit o dějích v minulém čase dokáže shrnout příběh nabídne pomoc druhým používá prostředky zdvořilosti dokáže popsat cestu ve městě zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p>	<p>slovní zásoba tematických okruhů: rodina, zábava, životní události, vesmír, sluneční soustava, život v budoucnosti, přírodní katastrofy, orientace ve městě gramatika : minulý čas prostý, užití výrazu „ago“, přítomný čas prostý a průběhový, vazba "I like ...ing", "going to", vyjádření návrhu, "Would you like to....?", budoucí čas prostý, "will" pro vyjádření rozhodnutí, 1. podmínková věta minulý čas průběhový x minulý čas prostý členy u zeměpisných názvů a míst</p>	
<p>psaní</p>		
<p>píše krátké texty v přítomnosti, minulosti i budoucnosti vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>materiály z pracovního sešitu kratší písemná sdělení projekty</p>	

zná typy domů a jejich vybavení seznámí se s vývojem železnic, silnic a letišť pohovoří o zeměpisných a historických údajích Velké Británie, Londýna a New Yorku zná rozdíly mezi časovými pásmy diskutuje o statečném chování v krizových situacích	culture pages English across the curriculum	EGS – Families in Britain EGS – Transport in Britain EGS – Britain - geography EGS – Time zones OSV – Young life savers EGS – London EGS – New York
hodnotí svůj výkon, chápe postupy vlastního učení	pracovní sešit – „I can...“	OSV

Anglický jazyk - 7. ročník – 2. skupina		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. témata, mezipředmětové vztahy...)
poslech s porozuměním		
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat dokáže postihnout hlavní smysl jednoduchého sdělení	autentické poslechové materiály z učebnice a jiných zdrojů (CD na PC, video) promluva učitele	
čtení s porozuměním		
rozpozná rozdíl mezi psaným a mluveným textem vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	fonetická cvičení - upevňování správných výslovnostních návyků, korekce nedostatků texty z učebnice adaptované texty (časopis) autentické texty z jiných zdrojů (CD na PC, internet)	
mluvení		
objedná si jídlo v restauraci rozumí jídelnímu lístku mluví o záměrech a úmyslech porovnává lidi, věci a místa navrhuje činnosti dokáže se seznámit s lidmi požádá o informaci dokáže shrnout příběh nabídne pomoc druhým hovoří o svých zájmech, zálibách a povinnostech zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého	slovní zásoba tematických okruhů: jídlo, v restauraci, nákupy, recepty, Velká Británie, počasí, zábava gramatika: "going to" výrazy množství, počitatelná a nepočitatelná podstatná jména, stupňování přídavných jmen, tvorba příslovců, stupňování příslovcí, „to have to“, vyjádření návrhů	

každodenního života		
zpívá písničky hraje hry	autentické materiály	
psaní		
napíše dopis, podá informace o druhé osobě napíše jednoduchý recept napíše část příběhu vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	jednoduchá písemná sdělení projekty	
zná původ některých potravin seznámí se s typickým anglickým jídlem a porovnává se stravovacími návyky u nás pohovoří o zeměpisných údajích Británie a USA orientuje se v historii anglické kinematografie	culture pages English across the curriculum	EGS – Food from around the world EGS – Meals and meal times EGS – Britain - geography EGS – The USA EGS – The British cinema
hodnotí svůj výkon, chápe postupy vlastního učení	pracovní sešit – „I can...“	OSV

Anglický jazyk - 7. ročník – 3. skupina		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. témata, mezipředmětové vztahy...)
poslech s porozuměním		
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat rozumí textu písně	autentické poslechové materiály z učebnice a jiných zdrojů (CD na PC, video) promluva učitele	
čtení s porozuměním		
rozpozná rozdíl mezi psaným a mluveným textem vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	fonetická cvičení - upevňování správných výslovnostních návyků, korekce nedostatků texty z učebnice adaptované texty (časopis) autentické texty z jiných zdrojů (CD na PC, internet)	
mluvení		

podá základní informace o své osobě a své rodině dokáže krátce pohovořit o počasí a ročních obdobích popíše zvíře a hovoří o něm vypráví o událostech v minulém čase zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	slovní zásoba tematických okruhů: osobní informace, můj život, měsíce, počasí, zvířata, domácí práce, prázdniny, dopravní prostředky gramatika: číslovky řadové, data, slovosled, zájmena osobní v předmětném pádě, zájmena ukazovací a neurčitá „this/that, these/those, minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves	
zpívá písničky hraje hry	autentické materiály	
psaní		
doplňuje krátké texty zvládá písemnou podobu probírané slovní zásoby vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	materiály v pracovním sešitě jednoduchá písemná sdělení projekty	
zná způsoby oslav narozenin ve V. Británii pohovoří o nejvýznamnějších svátcích hovoří o nejrozšířenějších domácích mazlíčcích popíše své zážitky z prázdnin orientuje se v historii dopravy	culture pages English across the curriculum	EGS – Birthdays in Britain EGS – Festivals EVVO – Animals OSV – Holidays EGS – History - Transport
hodnotí svůj výkon, chápe postupy vlastního učení	pracovní sešit – „I can...“	OSV

Anglický jazyk - 8. ročník – 1. skupina		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. témata, mezipředmětové vztahy...)
poslech s porozuměním		
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat rozumí textu písně rozumí příběhu	autentické poslechové monologické a dialogické materiály a písně promluva učitele	
čtení s porozuměním		
rozpozná rozdíl mezi psaným a mluveným textem vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních	fonetická cvičení - upevňování správných výslovnostních návyků, korekce nedostatků texty z učebnice	

autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	adaptované texty (časopis) autentické texty z jiných zdrojů (CD na PC, internet)	
mluvení		
hovoří o tom, co lidé udělali v minulosti udává časové údaje odhaduje, kdo co udělal rozumí, kde se co nachází reaguje na podněty dokáže se omluvit hovoří o tom, co lidé právě udělali činí rozhodnutí, odmítá návrhy hovoří o tom, co kdo udělal a neudělal hovoří o významu značek a pravidlech školy dokáže poradit zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	slovní zásoba z tematických okruhů: zkušenosti, ocenění, problémy, povinnosti, oblečení, sláva a bohatství, filmy gramatika: předpřítomný čas v záporu a otázce, způsobová slovesa, „must/mustn't“, „don't have to“, „can“, „should/shouldn't“, „used to“, „too enough“, stavová slovesa, předpřítomný x minulý prostý, tázací dovětky, „been, gone“	
psaní		
doplňuje krátké texty napíše příběh napíše filmovou recenzi vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	materiály z pracovního sešitu kratší písemná sdělení projekty	
zná nejvýznamnější osobnosti Velké Británie seznámí se se záchranným systémem pohovoří o historii Anglie pohovoří o vztahu dnešních teenagerů ke čtení	culture pages English across the curriculum	OSV – Heroes and heroines in Britain EGS – Emergency services in Britain EGS – The story of England OSV – Teenagers' reading habits
hodnotí svůj výkon, chápe postupy vlastního učení	pracovní sešit – „I can...“	OSV

Anglický jazyk - 8. ročník – 2. skupina		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. témata, mezipředmětové vztahy...)
poslech s porozuměním		
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li	autentické poslechové monologické a dialogické texty a písně	

pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat rozumí textu písně	promluva učitele	
čtení s porozuměním		
rozpozná rozdíl mezi psaným a mluveným textem vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	fonetická cvičení - upevňování správných výslovnostních návyků, korekce nedostatků texty z učebnice adaptované texty (časopis) autentické texty z jiných zdrojů (CD na PC, internet)	
mluvení		
hovoří o životě v minulosti dokáže se seznámit s lidmi požádá o informaci tvoří otázky týkající se toho, co kdo udělal vypráví o prožitém víkendu mluví o tom, co obvykle dělá a nedělá, co má a nemá rád vyzývá ostatní ke společným aktivitám popisuje plány do budoucna mluví o dějích, které se obvykle dějí a které se dějí teď dokáže hovořit o dějích v minulém čase dokáže shrnout příběh nabídne pomoc druhým používá prostředky zdvořilosti dokáže popsat cestu ve městě zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	slovní zásoba tematických okruhů: rodina, zábava, životní události, vesmír, sluneční soustava, život v budoucnosti, přírodní katastrofy, orientace ve městě gramatika : minulý čas prostý, užití výrazu „ago“, přítomný čas prostý a průběhový, vazba „I like ...ing“, „going to“, vyjádření návrhu, „Would you like to....?“, budoucí čas prostý, „will“ pro vyjádření rozhodnutí, 1. podmínková věta minulý čas průběhový x minulý čas prostý členy u zeměpisných názvů a míst	
psaní		
doplňuje texty v přítomnosti, minulosti i budoucnosti vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	materiály z pracovního sešitu kratší písemná sdělení projekty	

zná typy domů a jejich vybavení pohovoří o vývoji anglických silnic, železnic a letišť zná důležité zeměpisné a historické údaje o Velké Británii, Londýně a New Yorku diskutuje o statečném chování v kritických situacích orientuje se v časových pásmech	culture pages English across the curriculum	EGS – Families in Britain EGS – Transport in Britain EGS – Britain – geography EGS – Time zones OSV – Young life savers EGS – London, New York
hodnotí svůj výkon, chápe postupy vlastního učení	pracovní sešit – „I can...“	OSV

Anglický jazyk - 8. ročník – 3. skupina		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. témata, mezipředmětové vztahy...)
poslech s porozuměním		
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	autentické poslechové materiály z učebnice a jiných zdrojů (CD na PC, video) promluva učitele	
čtení s porozuměním		
rozpozná rozdíl mezi psaným a mluveným textem vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	fonetická cvičení - upevňování správných výslovnostních návyků, korekce nedostatků texty z učebnice adaptované texty (časopis) autentické texty z jiných zdrojů (CD na PC, internet)	
mluvení		
objedná si jídlo v restauraci mluví o záměrech a úmyslech porovnává lidi, věci a místa navrhne činnosti dokáže se seznámit s lidmi požádá o informaci dokáže shrnout příběh nabídne pomoc druhým hovoří o svých zájmech, zálibách a povinnostech zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	slovní zásoba tematických okruhů: jídlo, v restauraci, nákupy, recepty, Velká Británie, počasí, zábava gramatika: "going to" výrazy množství, počitatelná a nepočitatelná podstatná jména, stupňování přídavných jmen, tvorba příslovců, stupňování příslovcí, "to have to", vyjádření návrhů	
zpívá písničky hraje hry	autentické materiály	

hraje hry		
psaní		
napíše dopis, v němž omlouvá nepřítomnost napíše, co o kom ví napíše jednoduchý recept vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	jednoduchá písemná sdělení projekty	
zná původ některých potravin seznámí se s typickým anglickým jídlem a porovnává se stravovacími návyky u nás pohovoří o zeměpisných údajích Británie a USA orientuje se v historii anglické kinematografie	culture pages English across the curriculum	EGS – Food from around the world EGS – Meals and meal times EGS – Britain - geography EGS – The USA EGS – The British cinema
hodnotí svůj výkon, chápe postupy vlastního učení	pracovní sešit – „I can...“	OSV

Anglický jazyk - 9. ročník – 1. skupina		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. témata, mezipředmětové vztahy...)
poslech s porozuměním		
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	autentické poslechové monologické a dialogické materiály a písně promluva učitele	
čtení s porozuměním		
rozpozná rozdíl mezi psaným a mluveným textem vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	fonetická cvičení - upevňování správných výslovnostních návyků, korekce nedostatků texty z učebnice adaptované texty (časopis) autentické texty z jiných zdrojů (CD na PC, internet)	
mluvení		

<p>porovnává současné dění s tím, co obvykle dělá hovoří o práci, kterou by chtěl dělat pohovoří o ideální práci vyjádří souhlas hovoří o pracovních pozicích mluví o tom, co kdo v poslední době dělal vyžádá si služby prodavače v obchodě a sám je poskytne popíše, co má na sobě ptá se na život osoby v minulosti dokáže blahopřát lidem mluví o tom, co lidé v minulosti museli a mohli dělat mluví o tom, kdy byly určité věci vynalezeny mluví o důsledcích vyjádří obavy hovoří o výživě mluví o nemocech dává pokyny k provedení pohybů zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p>	<p>slovní zásoba tematických okruhů: zdraví a lidské tělo, zdravý životní styl, hrdinové, naše prostředí, klimatické změny, vztahy, generační rozdíly gramatika: vedlejší věty vztažné, předmětné, „should, might“, „verb + ...ing / infinitiv“, „there’s someone / something + ...ing“, „see / hear someone + ...ing“, trpný rod, podmínovací způsob, věty časové, podmínková souvětí,</p>	
psaní		
<p>napíše formální dopis používá spojovací a odkazovací výrazy v textu vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>materiály za pracovního sešitu slohové útvary projekty</p>	
<p>seznámí se s vývojem nejznámějších britských sportovních událostí pohovoří o kaloricky vyváženém jídelníčku zná nejznámější britské legendy získá zeměpisné a historické informace o Austrálii pohovoří o svém ekologickém přístupu k životnímu prostředí diskutuje o světových dobrovolnických organizacích seznámí se se základními fakty o EU</p>	<p>culture pages English across the curriculum</p>	<p>EGS – Sports events OSV – Healthy balanced diet EGS – Robin Hood EGS – Australia EVVO – How green are you OSV – Volunteering EGS – The European Union</p>
<p>hodnotí svůj výkon, chápe postupy vlastního učení</p>	<p>pracovní sešit – „I can...“</p>	<p>OSV</p>

Anglický jazyk - 9 ročník – 2. skupina		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. témata, mezipředmětové vztahy...)
poslech s porozuměním		
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat rozumí textu písně rozumí příběhu	autentické poslechové monologické a dialogické materiály a písně promluva učitele	
čtení s porozuměním		
rozpozná rozdíl mezi psaným a mluveným textem vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	fonetická cvičení - upevňování správných výslovnostních návyků, korekce nedostatků texty z učebnice adaptované texty (časopis) autentické texty z jiných zdrojů (CD na PC, internet)	
mluvení		
hovoří o tom, co lidé udělali v minulosti udává časové údaje odhaduje, kdo co udělal dokáže si vyjednat budoucí záležitosti podá informace o směru a takové informace získá rozumí, kde se co nachází reaguje na podněty dokáže se omluvit hovoří o tom, co lidé právě udělali činí rozhodnutí, odmítá návrhy hovoří o tom, co kdo udělal a neudělal hovoří o významu značek a pravidlech školy dokáže poradit zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	slovní zásoba z tematických okruhů: zkušenosti, ocenění, problémy, povinnosti, oblečení, sláva a bohatství, filmy gramatika: předpřítomný čas v záporu a otázce, způsobová slovesa, „must/mustn't“, „don't have to“, „can“, „should/shouldn't“, „used to“, „too enough“, stavová slovesa, předpřítomný x minulý prostý, tázací dovětky, „been, gone“	
psaní		
doplňuje krátké texty napíše příběh napíše filmovou recenzi vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se	materiály z pracovního sešitu kratší písemná sdělení projekty	

jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení		
seznámí se s neznámějšími anglickými legendami zná britský záchranný systém pohovoří o historii Anglie diskutuje o svém vztahu ke čtení	culture pages English across the curriculum	OSV – Heroes and heroines in Britain EGS – Emergency services in Britain EGS - The story of England OSV – Teenagers' reading habits
hodnotí svůj výkon, chápe postupy vlastního učení	pracovní sešit – „I can...“	OSV

Anglický jazyk - 9 ročník – 3. skupina		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. témata, mezipředmětové vztahy...)
poslech s porozuměním		
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat rozumí textu písně	autentické poslechové materiály z učebnice a jiných zdrojů (CD na PC, video) promluva učitele	
čtení s porozuměním		
rozpozná rozdíl mezi psaným a mluveným textem vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	fonetická cvičení - upevňování správných výslovnostních návyků, korekce nedostatků texty z učebnice adaptované texty (časopis) autentické texty z jiných zdrojů (CD na PC, internet)	
mluvení		
dokáže se seznámit s lidmi požádá o informaci nabídne pomoc druhým s oporou o učební pomůcku dokáže rozhodnout, kdy použije čas minulý prostý, průběhový a předpřítomný dokáže vytvořit budoucí čas prostý dokáže používat nepravidelná slovesa v předpřítomném čase s oporou o vizuální pomůcky zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších	slovní zásoba tematických okruhů: rodina, zábava, životní události, vesmír, sluneční soustava, život v budoucnosti, přírodní katastrofy, gramatika : minulý čas prostý, užití výrazu „ago“, přítomný čas prostý a průběhový, vazba „I like ...ing“, „going to“, vyjádření návrhu, „Would you like to....?“, budoucí čas prostý, „will“ pro vyjádření rozhodnutí, 1. podmínková věta minulý čas průběhový x minulý čas prostý předpřítomný čas	

osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života		
zpívá písničky hraje hry	autentické materiály	
psaní		
doplní krátké texty vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	materiály v pracovním sešitě jednoduchá písemná sdělení projekty	
zná typické britské domy a jejich vybavení pohovoří o vývoji britských silnic, železnic a letišť získá základní zeměpisné a historické údaje o Velké Británii orientuje se ve světových zeměpisných pásmech	culture pages English across the curriculum	EGS – Families in Britain EGS – Transport in Britain EGS – Britain – geography EGS – Time zones OSV – Young life savers
hodnotí svůj výkon, chápe postupy vlastního učení	pracovní sešit – „I can...“	OSV

5.2.1.3 Německý jazyk

5.2.1.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Německý jazyk patří do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Cizí jazyk přispívá k chápání skutečnosti, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem, vytváří předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa, snižuje jazykové bariéry, pomáhá a připravuje je k dalšímu studiu a pracovnímu zařazení v jiných zemích, umožňuje poznávat odlišnosti způsobu života a odlišné kulturní tradice. Prohlubuje důležitost mezinárodního porozumění a vytváří podmínky pro mezinárodní spolupráci.

Požadavky na vzdělávání v cizím (německém) jazyce vycházejí ze Společenského evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje pro německý jazyk (jako další cizí jazyk) dosažení úrovně A1.

Výuka německého jazyka upřednostňuje verbální komunikační schopnosti žáků a směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Tomuto je podřízena i veškerá výuka gramatiky.

Žáci musí rovněž porozumět čtenému textu, který odpovídá jejich jazykové úrovni.

Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech, hrách, dialogích, samostatné práci (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), reprodukci textů (písemné i ústní). Výuka je propojena též s dramatickou výchovou, využívá se básniček, písniček, tvůrčí činnosti dětí. Je věnována pozornost dle konkrétního tématu také krátkodobým projektům. Žáci prezentují své znalosti a

dovednosti v konverzačních soutěžích, účastní se jazykového kurzu v Rakousku a navštěvují příležitostné akce.

Výuka probíhá v odborné jazykové učebně, v kmenové učebně nebo v multimediální místnosti. Dělení na skupiny je závislé od počtu žáků ve třídě. Vyučovací předmět má časovou dotaci 3 hodiny týdně. Učí se jako povinný předmět od 8. ročníku.

Cíl předmětu:

- rozumět přímým i reprodukováným projevům našich i rodilých mluvčích
- pohotově se vyjadřovat v běžných každodenních situacích
- stručně vyjádřit svůj vlastní názor, písemně i ústně
- pracovat se slovníky a příručkami
- znát nejdůležitější informace o zemích studovaného jazyka

Učivo:

1. rok výuky: představení se, má rodina, přátelé a přátelství, škola, zájmy, práce s PC, otázky „kdy“, realie

2. rok výuky: prázdniny, u nás, jak bydlíme, orientace ve městě, můj den a mé povinnosti, můj týdenní program, u lékaře, realie

V tomto předmětu jsou realizována průřezová témata osobnostní a sociální výchova, mediální výchova, multikulturní výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, environmentální výchova, výchova demokratického občana.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

I. Kompetence k učení

- vedeme žáky k uvědomění, proč se učí cizí jazyk, k čemu jej budou potřebovat a vhodně je motivujeme
- vedeme žáky, aby získané dovednosti a vědomosti samostatně a tvořivě využívali
- dáváme návod, jak se efektivně učit cizímu jazyku
- daltonskými prvky ve výuce vedeme žáky k vyhledávání informací z různých zdrojů a k sebehodnocení
- organizujeme návštěvy divadelních představení, exkurzí, výukových programů a konverzačních soutěží
- využíváme práci ve skupině a vedeme žáky ke spolupráci
- učíme je pracovat s chybou
- využíváme problémové úkoly

II. Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k řešení jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- vedeme žáky k odvaze mluvit v cizím jazyce (s cizím člověkem) ...besedy, kurzy, zájezdy
- učíme žáky opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba
- učíme žáky samostatně vyvozovat gramatická pravidla

III. Kompetence komunikativní

- učíme žáky porozumět jednoduchému sdělení v cizím jazyce
- vedeme žáky k tomu, aby uměli zformulovat v cizím jazyce své myšlenky
- využíváme autentické materiály (audio, video, internet, časopisy, knihy) pro rozvoj komunikativních dovedností
- nacvičujeme s žáky jednoduché dialogy

IV. Kompetence sociální a personální

- vytváříme příjemnou atmosféru

- vedeme ke spolupráci ve skupině
- využíváme pomoci nadaných žáků dětem méně nadaným
- využíváme shodných témat k diskusi

V. Kompetence občanské

- seznamujeme žáky se zvyky a tradicemi v jiných zemích a porovnáváme je s našimi zvyky
- naplánujeme a zorganizujeme s žáky projekt „Moje město“
- využíváme vhodných textů s ekologickou tematikou
- využíváme prvky dramatické výchovy

VI. Kompetence pracovní

- učíme žáky naplánovat si práci
- učíme žáky prezentovat výsledky své práce a umět je obhájit (projekty)
- učíme žáky samostatně pracovat se slovníky
- učíme žáky využívat cizí jazyk k získání informací z různých oblastí

5.2.1.3.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

	Německý jazyk - 1. rok výuky	
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, reaguje na ně, zopakuje a použije slova a slovní spojení se kterými se v průběhu výuky setkal, rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu	Audioorální kurz - 10 hodin - nácvik výslovnosti, abeceda, pozdravy, jazykolamy, názvy dnů v týdnu, barvy, číslovky - 20, jména	EGS - cizí jazyk jako prostředek komunikace a porozumění mezi národy MDV - formování základů správného verbálního projevu - fonetika jako jeden z důležitých předpokladů komunikace
vyplní jednoduchý formulář a poskytne základní informace o sobě	TÉMATICKÉ OKRUHY: Představení se: ich heiße, ich wohne in ...	OSV - já a moje rodina, pozice mladého člověka v rodině - jeho seberealizace, mezilidské vztahy MV - první formulace základních údajů o sobě v cizím jazyce
vypráví jednoduchý příběh či událost, sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a rodiny, odpovídá na jednoduché otázky, reprodukuje krátký text podle obrázku, vyhledá potřebnou informaci, napíše krátký text s použitím jednoduchých vět	Meine Familie	OSV - tolerance, porozumění v rodině, v kolektivu vrstevníků, v širší společnosti
popíše a jednoduše mluví o svých kamarádech a volném čase, používá základní časové údaje, rozumí krátkým a jednoduchým poslechovým textům, vyhledá v nich požadované informace, napíše krátký text s použitím jednoduchých vět	Freunde - Freundschaft	MKV - lidské vztahy, etnický původ, tolerance odlišných etnických a kulturních skupin, tolerance odlišných názorů a zájmů OSV - sociální rozvoj

sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se školy a odpovídá na jednoduché otázky, napíše jednoduchý text o škole, navrhne vlastní rozvrh hodin, rozumí příkazům učitele, reaguje na jednoduché písemné sdělení	Schule	MKV - lidské vztahy VDO - občanská společnost a škola OSV - sebepoznání a sebepojetí, sociální rozvoj, morální rozvoj
rozumí krátkým a jednoduchým poslechovým textům, vyhledá v nich požadovanou informaci, napíše jednoduché texty týkající se zálib a zájmů a mluví o nich, vytvoří jednoduchý e-mail nebo dopis, na který také odpovídá	Mein Hobby	MKV - lidské vztahy OSV - osobnostní rozvoj, morální rozvoj, využití volného času, koníček - správný krok ke zdravému formování osobnosti
rozumí obsahu jednoduché promluvy či poslechu, zeptá se na základní informace a mluví na dané téma	Ich habe einen Computer	MV - práce s internetem/počítačem jako nezbytnou součástí komunikace současného moderního člověka OSV - osobnostní rozvoj EV - vztah k okolí
v komunikaci používá časové údaje a číslovky, napíše nebo povypráví na dané téma	Wo und wann?	OSV - blahopřání, vztahy v rodině, vstřícnost, pochopení potřeb jiných, vzájemná pomoc
používá základní gramatické struktury a typy vět	GRAMATIKA: 1. a 2. osoba čísla jednotného pravidelných sloves, věta oznamovací, W - otázky, sloveso sein, zápor, zájmena mein/dein, některé předložky, nepřímý pořádek slov, členy, rozkazovací způsob	
vyjmenuje německy mluvící země, jejich hlavní města, ukáže je na mapě, přiřadí ke slepé mapě správný název země, vybaví si některé osobnosti pocházející z německy mluvících zemí	REÁLIE: některá německá města a osobnosti, mapy německy mluvících zemí Vídeň, Mnichov, země EU	MKV - multikulturalita EGS - jsme Evropané OSV - sociální rozvoj

Německý jazyk - 2. rok výuky		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
mluví na dané téma, vyjádří cestovní přání, popíše a rozumí jednoduchému plánu, informuje se o možnosti ubytování, vypráví jednoduchý příběh, vyplní základní údaje do formuláře	Ferien	EGS - Evropa a svět nás zajímá, vzájemná propojenost států EU OSV - sociální rozvoj MV - správné využití médií za účelem výběru důležité informace
rozumí informacím v poslechových textech, hovoří o místě a okolí svého bydliště, vyjádří své představy písemně i ústně, rozumí textům a vyhledá v nich informace	Max ist wieder da Bei uns, Wohnen/Wohnung	MV MKV - kulturní diference EGS - objevujeme Evropu a svět

adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích, reaguje na jednoduché písemné sdělení, napíše jednoduchý text	Wie komme ich ... Meine Stadt	EV MKV - multikulturalita
napíše jednoduchý text k tématu, povypráví příběh, rozumí textům na dané téma a vyhledá v nich požadované informace	Mein Tag Pflichten und Hobbys	MKV OSV
pracuje s informacemi v textech, chápe obsah konverzace, která se týká tématu, připraví interview s osobností, čte s porozuměním, pracuje se slovníkem	Meine Woche	MV OSV
poslouchá texty a pracuje s nimi, konverzuje na dané téma, vyplní údaje ve formuláři, vede rozhovor	Was tut dir weh? Körper/Körperteile Beim Arzt	OSV
používá základní gramatické struktury a typy vět	GRAMATIKA: časování sloves, další předložky, zájmena, vazba es gibt, číslovky do 100 000, věty s man, další nepravidelná slovesa, věty s deshalb, způsobová slovesa, 4. Pád	
diskutuje o možnostech ubytování a bydlení ve světě, vybere základní informace o Salzburgu, reprodukuje krátký text, popíše stručně Mozartův život a tvorbu, uvádí příklady koníčků a zájmů lidí	REÁLIE: bydlení ve světě Salzburg - Mozart aktivita dětí u nás a v jiných zemích	EV MKV EGS

5.2.2 Matematika a její aplikace

5.2.2.1 Matematika

5.2.2.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Matematika je součástí vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech - odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její

matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely

- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvrácení pomocí protipříkladů

Důraz je kladen na porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Předmět je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Číslo a proměnná si žáci osvojují aritmetické operace. Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů.

V tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací. V některých hodinách žáci pracují ve skupinách, zpracovávají daltonské listy.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 4 hodiny týdně v 6., 7. a 9. ročníku a 5 hodin týdně v 8. ročníku.

Matematika se na naší škole vyučuje v kmenových učebnách.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

I. Kompetence k učení

- vedeme žáky k uvědomění, proč se učí, k čemu to budou potřebovat, co tím získají – motivace učiva
- podporujeme u žáků touhu chtít se naučit a vyvíjet úsilí
- vedeme žáky tak, aby vědomosti a dovednosti samostatně a tvůrčím způsobem používali
- klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem
- zaměřujeme se na logické řazení hlavních poznatků
- vedeme žáky k aktivnímu získávání dalších informací - z dostupné literatury, z časopisů, televize, internetu
- vedeme žáky tak, aby si sami vyhledávali informace a dál s nimi pracovali (dalton, projektové vyučování a činnostní učení)
- vedeme žáky k sebehodnocení
- organizujeme během roku pro žáky školní kola soutěží a olympiád
- výuku doplňujeme exkurzemi, navštěvováním výukových programů apod.
- podporujeme formy spolupráce při řešeních problémů, šikovní a nadaní žáci pomáhají žákům slabším a vlastními slovy jim látku vysvětlí
- učíme žáky pracovat s chybou - rozbor chyb pomáhá lepšímu poznání
- vedeme žáky k samostatnosti a tvořivosti - projekty, daltonské prvky
- snažíme se maximálně potlačit frontální vyučování, při výkladu nového učiva využijeme nejprve dosavadních znalostí žáků, které formou problémových úkolů rozvíjíme tak, aby žáci ke konečnému řešení částečně dospěli sami
- respektujeme individualitu dítěte, jeho schopnosti a možnosti
- při výuce využíváme všech dostupných multimediálních prostředků
- snažíme se o názorné vyučování, zapojení co největšího počtu smyslů pro co nejlepší a nejtrvalejší pochopení láky
- pořádáme pro žáky 9. ročníků přípravné kurzy

II. Kompetence k řešení problémů

- při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života
- učíme žáky o problémech diskutovat, svá řešení obhájit, nahlížet na daný problém z více úhlů - porovnávají různé názory a přístupy
- využíváme nabídku netradičních úloh - MO, Pythagoriáda, Kalibro, Klokán
- vedeme žáky ke zpracovávání informací z různých zdrojů, jejich třídění, odlišení podstatného od nepodstatného
- učíme žáky prezentovat své názory, myšlenky a nápady
- při řešení problémových úkolů vedeme žáky ke spolupráci ve dvojicích či skupinách, žáci se aktivně podílejí na plánování práce, samotné realizaci a hodnocení a prezentaci výsledků
- učí se kontrolovat vlastní práci, opravovat ji a precizovat
- při řešení problémů pouze citlivě korigujeme a pomáháme žákům

- klademe žákům přímé a jasné otázky a vybízíme je, aby zdůvodnili, jak postupovali a proč při řešení problémů
- vytváříme příležitosti pro procvičování a upevňování rozvíjených dovedností

III. Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat názorům jiných, vhodně vyjadřovat svůj vlastní názor, správně formulovat své myšlenky
- podporujeme u žáků rozvoj slovní zásoby
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- učíme žáky přenést správně informace, vysvětlit problém spolužákům
- začleňujeme pravidelně do výuky kooperativní učení, jehož prostřednictvím vedeme žáky ke spolupráci

IV. Kompetence sociální a personální

- žáky vedeme k respektování pravidel, na jejichž formulaci se sami podílejí
- učíme žáky, aby prokázali schopnost střídat role ve skupině
- vedeme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy ve třídě
- vedeme žáky obecně k citlivému přístupu k handicapovaným
- snažíme se naučit žáky základům kooperace a týmové práce
- sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech

V. Kompetence občanské

- respektujeme individuální rozdíly mezi žáky (např. národnostní, kulturní, sociální...)
- při pobytu žáků ve škole i mimo školu vedeme žáky k zodpovědnému chování za své zdraví, zdraví svých spolužáků, k zodpovědnému přístupu k majetku a k dodržování obecných pravidel slušného chování
- vedeme žáky k vzájemné úctě, toleranci, pomoci druhým (zejména starší žáci k mladším)

VI. Kompetence pracovní

- učíme žáky naplánovat si práci
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svoji práci
- učíme žáky prezentovat výsledky své práce a obhájit je
- vedeme žáky k sebehodnocení a k reálnému posouzení svých schopností
- upevňujeme u žáků základní pracovní návyky

5.2.2.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Matematika - 6. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
provádí početní operace v oboru přirozených čísel, zaokrouhluje, provádí odhady s danou přesností, využívá kalkulačku	přirozená čísla	
rozkládá číslo na součin prvočísel, modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	dělitelnost přirozených čísel	
provádí početní operace v oboru desetinných čísel	desetinná čísla, zlomky	

charakterizuje, třídí a rozlišuje přímku, polopřímku, úsečku, kružnici, čtverec, obdélník, trojúhelník	rovinné útvary	
narýsuje úhel a jeho osu, trojúhelník a jeho základní prvky, čtverec, obdélník, osu úsečky, využívá potřebnou matematickou symboliku	konstrukční úlohy	
zobrazuje krychli, kvádr, jejich síť	prostorové útvary - krychle, kvádr	
měří velikost stran, úhlů, počítá s velikostí úhlů, vypočítá obsah, obvod čtverce a obdélníka, vypočítá povrch a objem krychle a kvádrů	metrické vlastnosti	
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých oblastí	nestandardní úlohy	

Matematika - 7. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část, znázorňuje část celku, provádí početní operace s celými čísly a racionálními čísly, zaokrouhluje, odhaduje s danou přesností, využívá kalkulačku	desetinná čísla, zlomky	
řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů	poměr	
vyjadřuje pomocí procenta, promile část celku, vyjadřuje počet procent a základ, řeší aplikační úlohy na procenta, řeší jednoduché úlohy z finanční matematiky (daň, splátky, úroková míra...)	procenta	
určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti, vyjádří vztah tabulkou, rovnicí, grafem	funkce	
charakterizuje a třídí čtyřúhelníky, vypočítá jejich obsah a obvod	metrické vlastnosti v rovině	
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově a středové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar, načrtne a sestrojí rovinný útvar, využívá potřebnou matematickou symboliku, užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků	konstrukční úlohy	
načrtne obraz hranolu, jeho síť, odhadne a počítá objem a povrch, určuje a charakterizuje základní tělesa, analyzuje jejich vlastnosti	prostorové útvary	

užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých oblastí	nestandardní úlohy	
--	--------------------	--

Matematika - 8. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
provádí početní operace v oboru racionálních čísel, zaokrouhluje, provádí odhady s danou přesností, využívá kalkulačku, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	mocniny, odmocniny	
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, provádí početní operace s mnohočleny	výrazy	
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic	rovnice	
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	závislosti a data	MV
využívá Pythagorovu větu při řešení úloh z praxe	metrické vlastnosti v rovině	
rozlišuje kruh, kružnici, počítá obvod, obsah	rovinné útvary	
využívá pojem množina bodů dané vlastnosti při řešení konstrukčních úloh, načrtne a sestrojí rovinné útvary, využívá potřebnou matematickou symboliku	konstrukční úlohy	
načrtne obraz a síť válce, vypočítá jeho povrch a objem, řeší aplikační geometrické úlohy	prostorové útvary	
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých oblastí	nestandardní úlohy	

Matematika - 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem, pomocí funkcí řeší jednoduché úlohy z praxe	funkce	
užívá při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	rovinné útvary	
načrtne obraz a síť jehlanu, kužele, koule, vypočítá jejich povrch a objem, řeší aplikační geometrické úlohy	prostorové útvary	

užívá k argumentaci, při výpočtech a konstrukcích věty o podobnosti trojúhelníků, využívá potřebnou matematickou symboliku, načrtne a sestrojí rovinné útvary	konstrukční úlohy	
sčítá, násobí, dělí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	lomené výrazy	
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a soustav rovnic, analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	rovnice	
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data, porovnává soubory dat, poznatky využívá při řešení praktických úloh z finanční matematiky (jednoduché a složené úročení, úrokovací období...), matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	závislosti a data	
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých oblastí	nestandardní úlohy	

5.2.3 Informační a komunikační technologie

5.2.3.1 Informatika

5.2.3.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Dovednosti získané ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Základem práce s informacemi se rozumí čtení s porozuměním, orientace v číselné řadě a v abecedě, vyhledávání v atlasech a ve slovnících a další dovednosti, které žáci získávají již na počátku své cesty za vzděláním. Čtenářská gramotnost je tak základem práce s informacemi. Informační technologie se potom stávají významným pomocníkem.

Obsah vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie se realizuje po skupinách 1x týdně v 7. a 8. ročníku v předmětu „Informatika“. Žáci mohou pracovat s informačními technologiemi - počítači v odborných učebnách. Záměrem je, aby v jednotlivých předmětech mohli procvičovat, získávat informace – znalosti a dovednosti pomocí počítačů v běžných vyučovacích hodinách. V odpoledních hodinách je pro žáky školy přístupná jak multimediální místnost, tak i učebna výpočetní techniky.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
  - porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
  - schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
  - porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
  - využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivity učení a racionálnější organizaci práce
  - tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
  - pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
  - respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software
  - zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
  - šetrné práci s výpočetní technikou
- V předmětu informatika je realizováno průřezové téma mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

I. Kompetence k učení

- vedeme žáky k uvědomění, proč se učí, k čemu to budou potřebovat, co tím získají
- podporujeme u žáků touhu chtít se naučit a vyvíjet úsilí
- vedeme žáky tak, aby vědomosti a dovednosti samostatně a tvůrčím způsobem používali
- klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem
- zaměřujeme se na logické řazení hlavních poznatků
- vedeme žáky k aktivnímu získávání dalších informací - z dostupné literatury, z časopisů, televize, internetu
- vedeme žáky tak, aby si sami vyhledávali informace a dál s nimi pracovali
- vedeme žáky k sebehodnocení
- podporujeme formy spolupráce při řešeních problémů, šikovní a nadaní žáci pomáhají žákům slabším
- vedeme žáky k samostatnosti a tvořivosti
- respektujeme individualitu dítěte, jeho schopnosti a možnosti
- při výuce využíváme všech dostupných multimediálních prostředků
- snažíme se o názorné vyučování, zapojení co největšího počtu smyslů pro co nejlepší a nejtrvalejší pochopení láky

II. Kompetence k řešení problémů

- při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života
- při řešení problémových úkolů vedeme žáky ke spolupráci ve dvojicích či skupinách, žáci se aktivně podílejí na plánování práce, samotné realizaci a hodnocení a prezentaci výsledků
- při řešení problémů pouze citlivě korigujeme a pomáháme žákům

- vytváříme příležitosti pro procvičování a upevňování rozvíjených dovedností

III. Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat názorům jiných, vhodně vyjadřovat svůj vlastní názor, správně formulovat své myšlenky
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- učíme žáky přenést správně informace, vysvětlit problém spolužákům
- začleňujeme pravidelně do výuky kooperativní učení, jehož prostřednictvím vedeme žáky ke spolupráci

IV. Kompetence sociální a personální

- žáky vedeme k respektování pravidel, na jejichž formulaci se sami podílejí
- učíme žáky, aby prokázali schopnost střídat role ve skupině
- vedeme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy ve třídě a ve škole
- snažíme se naučit žáky základům kooperace a týmové práce
- sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech

V. Kompetence občanské

- respektujeme individuální rozdíly mezi žáky (např. národnostní, kulturní, sociální...)
- při pobytu žáků ve škole i mimo školu vedeme žáky k zodpovědnému chování za své zdraví, zdraví svých spolužáků, k zodpovědnému přístupu k majetku a k dodržování obecných pravidel slušného chování
- vedeme žáky k sociálnímu uvědomění, seznamujeme je s jejich povinnostmi a právy, učíme je umět vyhledat pomoc v případě osobního nebezpečí

VI. Kompetence pracovní

- učíme žáky naplánovat si práci
- vedeme žáky k tomu, aby si vážili své práce i práce jiných
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svoji práci
- vedeme žáky k sebehodnocení a k reálnému posouzení svých schopností
- výuku doplňujeme o praktické exkurze
- upevňujeme u žáků základní pracovní návyky

5.2.3.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Informatika - 7. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování	
ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	textový a tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce	
uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	textový, tabulkový a grafický editor	
pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika	

používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	MSIE	
zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	prezentace informací (prezentační programy, multimédia)	MV

Informatika – 8. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování	
ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce	
uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	textový, tabulkový a grafický editor	
pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika	
používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	MSIE	
zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimédia)	MV

5.2.4 Člověk a společnost

5.2.4.1 Dějepis

5.2.4.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

Vyučuje se ve všech ročnících 2. stupně. V každém ročníku jsou mu věnovány 2 hodiny týdně. Výuka navazuje na vlastivědné učivo 1. stupně.

Výuka otevírá pohled na hlavní období dějinného vývoje lidstva, důraz je položen především na poznání dějin vlastního národa v kontextu s evropským a světovým vývojem. Žáci se seznamují s významnými historickými událostmi a osobnostmi.

Předmět přispívá k formování takových postojů, jako je úcta ke kulturnímu dědictví lidstva, snaha chránit historické a kulturní památky, smysl pro respektování etnických a náboženských odlišností jiných národů, pochopení nutnosti života v míru. Dějepis rozvíjí schopnost žáků samostatně získávat poznatky z různých zdrojů, schopnost hodnotit historické události a schopnost obhajovat své názory. Součástí předmětu jsou tato průřezová témata: environmentální výchova, multikulturní výchova, osobnostní a sociální výchova (rozvoj schopnosti poznávat - průběžně), mediální výchova, výchova demokratického občana.

Tento předmět je vyučován v odborné učebně, která je vybavena historickými mapami, atlasy, odbornou literaturou a videem.

Učivo je rozděleno do těchto tematických celků: pravěk, starověk, středověk, novověk, nejnovější historie.

Do výuky je pravidelně zařazován dalton a skupinová práce. Žáci se zúčastňují výstav, projektových programů a navštěvují muzea. Pro žáky 8. a 9. ročníku je každoročně vyhlášena dějepisná olympiáda.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

I. Kompetence k učení

- vedeme žáky k uvědomění, proč se učí, co tím získají
- vedeme žáky k tomu, aby vědomosti a dovednosti samostatně používali
- klademe důraz na práci s textem
- vedeme žáky k aktivnímu získávání informací z literatury, internetu, TV
- vedeme žáky k sebehodnocení
- výuku doplňujeme návštěvami výstav, exkurzemi, besedami
- vedeme žáky k samostatnosti - dalton, projekty
- zadáváme problémové úkoly, aby ke konečnému řešení žáci dospěli sami
- zadáváme individuální úkoly
- snažíme se o názorné vyučování
- využíváme všech dostupných multimediálních prostředků

II. Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby o problémech diskutovali, svá řešení uměli obhájit, porovnávali různé názory
- vedeme žáky ke zpracovávání informací z různých zdrojů
- vedeme žáky ke spolupráci ve skupinách
- vedeme žáky ke kontrole a opravě své vlastní práce
- klademe jasné, přímé a srozumitelné otázky
- vytváříme příležitost pro procvičování a upevňování dovedností

III. Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat jiným názorům, vhodně vyjadřovat svůj vlastní názor
- podporujeme u žáků rozvoj slovní zásoby
- seznamujeme žáky s principy asertivního chování
- podporujeme přátelské vztahy ve třídách
- vedeme žáky ke spolupráci

IV. Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k respektování pravidel
- učíme žáky, aby prokázali schopnost střídat role ve skupině
- vedeme žáky k citlivému přístupu k handicapovaným dětem
- snažíme se žáky učit základům týmové práce

V. Kompetence občanské

- respektujeme individuální rozdíly mezi žáky
- pravidelně zařazujeme prvky dramatické výchovy
- vedeme žáky ke vzájemné úctě, toleranci
- učíme žáky vážit si tradic a historie regionu

VI. Kompetence pracovní

- učíme žáky plánovat si práci
- vedeme žáky tak, aby si vážili práce své i druhých

- upevňujeme základní pracovní návyky žáků
- výuku doplňujeme o praktické exkurze
- vedeme žáky k zodpovědnosti za výsledky své práce

5.2.4.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Dějepis - 6. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromážděny charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu, objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost, uvede příklady archeologických kultur na našem území, orientuje se na časové ose a v historické mapě	pravěk - doba kamenná, doba bronzová a železná, první Slované	EV
rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých civilizací, uvede nejvýznamnější typy památek, porovná formy vlády v jednotlivých státech, demonstruje na konkrétních příkladech přínos kultury jednotlivých států	starověk - Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína	
uvede nejvýznamnější typy, ukazuje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, uvede osobnosti antiky, porovná postavení společenských skupin, orientuje se v historické mapě	starověk - Řecko, Řím	

Dějepis - 7. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
objasní úlohu křesťanství pro rozvoj vzdělanosti v Evropě, popíše podstatnou změnu v Evropě s příchodem nových etnik, porovná základní rysy křesťanství a muslimské kultury, objasní situaci Velké Moravy a českého státu v evropských souvislostech, uvede příklady románské kultury, charakterizuje její znaky	středověk - raný	MKV - vzájemné obohacování různých kultur, kořeny a zdroje evropské civilizace

popíše rozdíly života ve městě a na vesnici, vysvětlí městská práva, popíše strukturu středověké společnosti a funkci jednotlivých vrstev, charakterizuje gotickou kulturu a vzdělanost, vysvětlí myšlenky žádající reformu církve, vymezení význam husitské tradice pro český kulturní a politický život	středověk - vrcholný, pozdní	EV
popíše a demonstruje průběh zámožských objevů, jejich příčiny a důsledky, vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, objasní postavení českého státu v Evropě, objasní příčiny vzniku 30 leté války a posoudí její důsledky, na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus a konstituční monarchii, charakterizuje baroko, uvádí jeho představitele a příklady kult.památek, orientuje se v historické mapě a časové ose	novověk - raný	

Dějepis - 8. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
vysvětlí, objasní podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích	osvícenský absolutismus - Velká Británie, USA, Svatá říše římská, Prusko, Marie Terezie, Josef II., Rusko	MKV - lidská práva, potřeby minoritních skupin
objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	Velká francouzská revoluce,	VDO - občanská společnost, práva a svobody občanů
vysvětlí změny v uspořádání Evropy po porážce Napoleona, popíše nové objevy a vynálezy, objasní jejich význam	Napoleon I.	EV
charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	revoluce 1848 -1849 ve Francii, pokus o sjednocení Německa, Itálie, habsburská monarchie	
porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími v Evropě	porevoluční Evropa - Anglie, Francie, sjednocení Německa, Itálie, střední Evropa	MKV - lidská práva, potřeby minoritních skupin
charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií	imperiální doba - kolonialismus, vzestup USA, Rusko, Japonsko	
vysvětlí kulturní změny v Evropě	kapitalistická společnost a kultura před I. světovou válkou	
na příkladech demonstruje zneužití techniky ve válce, jeho důsledky	I. světová válka - průběh, revoluce v Rusku, vyhlášení ČSR	

Dějepis - 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků, popíše vznik nástupnických států po rozpadu Rakouska - Uherska	konec I. světové války, vznik ČSR, první vláda	VDO - občanská společnost a stát, MKV - respektování zvláštností různých národností
zhodnotí význam konference, rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	pařížská mírová konference, vývoj ve 20. letech	
popíše vznik a rozšíření hospodářské krize	rozklad světového hospodářství	
charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná ničivé účinky nacismu	nacismus v Německu, fašismus v Evropě	VDO - demokracie jako protiváha diktatury MV - role médií v politickém životě, jak média vytvářejí obraz politiků
vysvětlí příčiny zrady našich spojenců v Mnichově, zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech	zápas o ČSR, Mnichov	
demonstruje zneužití techniky ve válce, vyloží pojem antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv, zhodnotí význam lidových povstání proti fašismu	II. světová válka - začátek, léta 1940 - 41, protektorát, odboj a hnutí odporu, hejdrichiáda, otevření II. fronty, SNP, osvobození, porážka fašismu	MKV - vyhlazování Židů, Rómů, rasismus
zhodnotí sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí nově vzniklé republiky	obnovení ČSR	EV
rozpozná nedostatky demokratického systému, popíše jeho nepřipravenost čelit agresivním tlakům	únorový převrat a vytvoření totalitního režimu	VDO - demokracie jako protiváha diktatury MV - role médií v politickém životě
vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků	rozdělení světa na mocenské bloky	
vysvětlí příčiny okupace, vysvětlí snahy o demokratizaci politického systému	okupace roku 1968 a její důsledky	MV - role médií v politickém životě
popíše politické, sociální a kulturní prostředí ČSSR a objasní nevyhnutelnost pádu režimu	normalizace, rozpad totalitního režimu	

5.2.4.2 Výchova k občanství

5.2.4.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

Cílem je vést žáka k:

- účtě k sobě samému, vlastnímu národu, jiným lidem, národům a etnikům na základě pochopení jejich odlišností; k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví (bez zažitých stereotypů a předsudků)
- rozpoznávání názorů a činů ohrožujících lidskou důstojnost, život člověka; k umění být odolný vůči myšlenkové manipulaci
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn k promyšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase

- orientaci v aktuálním dění v ČR, EU, ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- poznání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech (včetně mezinárodních)
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci vyjadřování a obhajování vhodnou komunikací vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů tak, aby bylo v souladu s právy

Vzdělávací obsah předmětu tvoří 5 tematických okruhů:

Člověk ve společnosti;

Člověk jako jedinec;

Stát a hospodářství;

Stát a právo;

Mezinárodní vztahy, globální svět,

kteří žáky seznamují se vztahy v rodině a jiných společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí, přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života

Vzdělávací oblast Člověk a společnost přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Utváří a rozvíjí u žáků způsobilost, aby se na základě sebepoznání a poznávání osobností druhých lidí v kontextu různých životních situací mravně a odpovědně chovali i jednali. Motivují žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

K realizaci předmětu je využíváno skupinové, daltonské a projektové vyučování; samostatná a týmová práce, výklad, reprodukce textu, diskuse, dramatizace, řízený a problémový rozhovor, soutěže, testy, besedy, video, výstavy. V úvodních hodinách výchovy k občanství proběhnou volby zástupců tříd do školního parlamentu.

Předmět má v 6. - 9. ročníku časovou dotaci 1 hodinu týdně.

Výuka probíhá v rámci třídy, multimediální místnosti, počítačové učebny, divadelního sálu a veřejných míst (mimo školu).

Průřezová témata realizovaná v tomto předmětu: osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, environmentální výchova a mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

I. Kompetence k učení

- podporujeme u žáků přirozenou zvědavost, touhu učit se, vyvíjet úsilí, vědomosti i dovednosti samostatně a tvořivě používat
- vedeme žáky k pochopení probíraného tématu, jeho termínů, znaků a symbolů v kontextu dalších předmětů a společenského dění
- učíme žáky vyhledávat a třídit informace podle zadaných kritérií (daltonské, projektové a činnostní učení)
- klademe důraz na práci s textem, čtení s porozuměním, na logické řazení hlavních poznatků
- při výuce se snažíme o názorné vyučování a využívání všech dostupných multimediálních prostředků
- zadáváme domácí úkoly, které umožňují volbu různých postupů

- výuku doplňujeme besedami, výstavami, výukovými programy se zaměřením na učivo předmětu, na prevenci sociálně nežádoucích jevů
- zapojujeme žáky do procesu hodnocení a sebehodnocení

II. Kompetence k řešení problémů

- při tvořivém řešení problému klademe důraz na umění vyhledat informace, třídít a zpracovat je, ověřit jejich pravdivost, pracovat s vlastní chybou
- vedeme žáky k vnímání nejrůznějších problémů v jejich vývoji a hledání paralel v historii
- dbáme na to, aby žáci posuzovali problém z nejrůznějších společenských aspektů
- rozvíjíme u žáků kritické myšlení, schopnost prezentovat a hájit svá rozhodnutí
- umožňujeme žákům řešit na modelových situacích úlohy totožné s praxí

III. Kompetence komunikativní

- učíme žáky souvisle, výstižně a kultivovaně formulovat své myšlenky a názory na společenské dění (rozběr událostí kolem nás, diskusní chvíle)
- klademe důraz na umění žáků naslouchat jiným, vést dialog, správně přenášet informace, zabývat se odlišným názorem
- seznamujeme žáky s různými komunikačními technikami a prostředky, se základy asertivního chování
- vedeme žáky k využívání získaných komunikačních dovedností, k vytváření kvalitativních vztahů

IV. Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k respektování školních pravidel, na jejichž formulaci se sami podílejí a pravidel celospolečenských
- na praktických cvičeních a modelových situacích učíme žáky chápat význam týmové práce a postavení samostatné práce
- dbáme na to, aby žáci uvědoměle přijímali a získávali role v různých skupinách
- vedeme žáky, aby na základě jasných kritérií objektivně hodnotili pracovní výsledky své i ostatních
- podporujeme individuální rozvoj žákovy osobnosti, jeho proces sebepoznání a seberealizace
- rozvíjíme u žáků citlivý přístup k postiženým, nemocným a starým lidem
- organizujeme pro žáky besedy a výukové programy zaměřené na trestní odpovědnost dětí a kriminalitu páchanou na dětech, na prevenci šikany, agresivity a záškoláctví

V. Kompetence občanské

- klademe důraz na to, aby žáci pochopili a přijali principy demokracie, poznali legislativu i obecné morální zákony (Ústava ČR, Listina základních práv a svobod, Úmluva o právech dítěte)
- dbáme na to, aby žáci dodržovali obecná pravidla slušného chování – vzájemnou úctu, toleranci, pomoc druhým
- vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí, k posuzování člověka na základě jeho vnitřních hodnot
- učíme žáky, jak si počínat v situaci ohrožení a jak vyhledat pomoc
- klademe důraz na environmentální výchovu a prevenci sociálně nežádoucích jevů (projekty, soutěže...)
- vedeme žáky k poznání historického dědictví a kulturních tradic vlasti, regionu, obce a tímto poznání k pocitu potřeby je chránit

VI. Kompetence pracovní

- vedeme žáky k upevňování základních pracovních návyků, k efektivitě při organizování vlastní práce a k ochraně zdraví
- učíme žáky zodpovědnosti za práci, umění prezentovat její výsledky
- vedeme žáky k sebehodnocení a k reálnému posouzení svých schopností
- učíme žáky orientovat se v nabídce budoucího povolání
- poskytujeme žákům informace potřebné pro podnikání
- učíme žáky chápat cíl a riziko podnikání

5.2.4.2.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Výchova k občanství - 6. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
Člověk a společnost		
rozlišuje vhodné a nevhodné trávení volného času, objektivně zhodnotí své studijní výsledky, vyjmenuje státní svátky, významné dny, orientuje se v kalendáři, vysvětlí původ a způsob dodržování svátků, vypracuje tabulku s režimem dne	režim dne, volný čas, státní svátky a významné dny	OSV
respektuje práva a povinnosti žáka, dodržuje školní řád, uvědomuje si důležitost vzdělání pro život, aktivně se zapojuje do života školy, obce, společenských organizací	naše škola, život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy	VDO, OSV
zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje, chápe význam ochrany přírody a rozlišuje ekologické chování a jeho opak, třídí odpad, uvede základní informace o zajímavých místech, osobnostech	naše obec, region, kraj (zajímavá a památná místa, významní rodáci, tradice, ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku	EV, ČJ, VV, HV, D, Z MKV
vyjmenuje kulturní instituce, vysvětlí pojmy kultura a umění, orientuje se v různých druzích umění, rozpoznává různé podoby a projevy kultury, vybírá si kulturní programy a akce, které ho zajímají	kulturní život - rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice, kulturní instituce	ČJ, HV, VV
Stát a hospodářství		
sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	hospodaření - rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing;	

na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	peníze – funkce a podoby peněz, formy placení	
Osobnostní a sociální rozvoj		
chová se slušně k druhým lidem	chování k vrstevníkům, rodičům, učitelům, jiným osobám	OSV, MKV
Stát a právo		
pozná a řídí se dopravními značkami, používá cyklistickou přilbu, dodržuje pravidla silničního provozu	dopravní předpisy, značky, bezpečnost chodců, cyklistů při dopravě	
dokáže v případě nouze použít čísla tísňových linek, popíše složení evakuačního zavazadla, orientuje se v různých signálech, vysvětlí činnost a smysl integrovaného záchranného systému	ochrana člověka za mimořádných událostí – varovné signály, tísňové linky, evakuační zavazadlo	

Výchova k občanství - 7. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
Člověk ve společnosti		
uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, vysvětlí pojmy morálka, mravnost, svoboda	morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování	OSV
svým chováním podporuje dobré mezilidské vztahy, respektuje kulturní zvláštnosti a odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení	lidská setkání, přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi	MKV, OSV
objasní potřebu tolerance ve společnosti, rozpoznává netolerantní, rasistické a extrémistické projevy chování, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám, vyjádří své možnosti, jak může pomoci lidem v nouzi a v situacích ohrožení	lidská tolerance a nesnášenlivost, rovnost a nerovnost – rovnost mužů a žen, lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi	MKV, OSV, VDO
rozlišuje asertivní, pasivní a agresivní chování, spolupracuje s ostatními, na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů, neshody řeší nenásilným způsobem	komunikace a kooperace, konflikty v mezilidských vztazích	OSV
respektuje přijatá pravidla soužití mezi lidmi, zvládá problémové situace, přijímá názory druhých, chová se empaticky	mezilidské vztahy - osobní a neosobní vztahy, morální rozvoj	OSV, MKV
Člověk jako jedinec		
vytváří pozitivní představu o sobě samém, je zdravě sebevědomý, stanoví si osobní cíle a postupné kroky k jejich dosažení, zhodnotí vlastní vlastnosti,	sebaregulace, sebeorganizace, sebepoznání (osobní vlastnosti, dovednosti, schopnosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní	OSV

dovednosti, schopnosti, charakter, vrozené předpoklady	potenciál), sebedůvěra	
Stát a právo		
vyjmenuje formy a typy státu a uvede příklady, rozlišuje složky státní moci, rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, objasní účel státních symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	znaky státu, formy a typy státu, složky státní moci, jejich orgány a instituce, státní symboly, státní občanství ČR, soustava soudů ČR	VDO
orientuje se v Úmluvě o právech dítěte a Listině základních práv a svobod, přiměřeně uplatňuje svá práva, respektuje práva druhých, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, uvede příklady porušování lidských práv a svobod, rozpozná protiprávní jednání	Ústava ČR, Listina základních práv a svobod, Úmluva o právech dítěte, porušování práv (šikana, diskriminace...)	VDO
objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro život občanů, uvede na příkladu životních situací demokratický a nedemokratický způsob rozhodování, vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů, rozlišuje demokracii přímou a nepřímou, vyjmenuje základní rozdíly	principy demokracie, státní správa a samospráva, význam a formy voleb do zastupitelstev, politický pluralismus	VDO
dokáže v případě nouze použít čísla tísňových linek, popíše složení evakuačního zavazadla, orientuje se v různých signálech, vysvětlí činnost a smysl integrovaného záchranného systému	ochrana člověka za mimořádných událostí – varovné signály, tísňové linky, evakuační zavazadlo	

Výchova k občanství - 8. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
Člověk a společnost		
vyhledá zajímavá místa pro výlet, zná pověst, která se váže ke konkrétnímu místu, vyjmenuje a charakterizuje slavné osobnosti, vynálezy...	naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví, zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti	D, Z, ČJ, HV, VV EGS
respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů, chápe význam rodiny a domova, chová se přátelsky, orientuje se v příbuz. vztazích, rozpozná příčiny rod. problémů, uvede způsoby jejich řešení	vztahy mezi lidmi a formy soužití – kamarádství, přátelství, láska, manželství, rodičovství, náhradní rodinná péče	OSV, MKV
Stát a právo		

vysvětlí rozdíl mezi právem a morálkou, rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestních činů, je si vědom svých práv a povinností, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	Právní řád České republiky, právní norma a předpis, význam právních předpisů., právní vztahy a závazky, publikování zákonů, význam a funkce právního řádu, protiprávní jednání (druhy, postihy, trestní postizitelnost)	VDO, MV
dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, uvědomuje si rizika jejich porušování, rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu; uvede příklady smluv upravujících občanskoprávní vztahy – koupě, pronájem	právo v každodenním životě – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady	
dokáže v případě nouze použít čísla tísňových linek, popíše složení evakuačního zavazadla, orientuje se v různých signálech, vysvětlí činnost a smysl integrovaného záchranného systému	ochrana člověka za mimořádných událostí – varovné signály, tísňové linky, evakuační zavazadlo	
Mezinárodní vztahy		
vyjmenuje členské státy Evropské unie, historii vzniku, popíše, jaký význam má pro občany ČR začlenění ČR do Evropské unie, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování	evropská integrace (podstata, význam, výhod, Evropská unie	EGS, MV
Stát a hospodářství		
rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví jejich ochrana, porušování práv k duševnímu vlastnictví	

Výchova k občanství - 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
Člověk jako jedinec		
objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života, vysvětlí, jak mohou stereotypy a předsudky ovlivnit chování k jiným lidem, plánuje budoucnost	vnitřní svět člověka (vnímání, prožívání, poznávání, posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, stereotypy v posuzování druhých lidí, systém osobních hodnot, podobnost a odlišnost lidí (projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení, jednání), životní cíle a plány, životní perspektivy,	OSV

	adaptace na životní změny, sebezměna, význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	
Člověk a společnost		
vyhledává mediální informace, vyjadřuje k nim svůj postoj. Kriticky přistupuje k mediálním informacím	masmédia, prostředky masové komunikace, masová kultura	ČJ, MV
Stát a právo		
objasní význam právní úpravy důležitých vztahů (pracovní poměr, vlastnictví), chápe jejich důsledky, napíše příklad pracovní smlouvy	zákoník práce a pracovní poměr, pracovní proces, pracovní smlouva	
dokáže v případě nouze použít čísla tísňových linek, popíše složení evakuačního zavazadla, orientuje se v různých signálech, vysvětlí činnost a smysl integrovaného záchranného systému	ochrana člověka za mimořádných událostí – varovné signály, tísňové linky, evakuační zavazadlo	
Stát a hospodářství		
na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz; rozezná druhy trhů	principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu	
rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu, služeb, uvede příklady jejich součinnosti;	výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost	
uvede podmínky pro získání živnostenského listu	nejčastější právní formy podnikání	
rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní	
vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků	
uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané; pro různé rodiny stanoví výši soc. dávek od státu	sociální politika státu	
Mezinárodní vztahy, globální svět		
uvede některé mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam na světovém dění, popíše výhody spolupráce mezi státy, uvede příklady mezinárodního	mezinárodní spolupráce (ekonomická, politická, bezpečnostní), mezinárodní organizace (RE, NATO, OSN)	EGS

terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobu jeho potírání		
uvede příklady některých projevů globalizace, porovná její klady a zápory, vyjmenuje příklady globálních a lokálních problémů současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor, popíše jejich hlavní příčiny i důsledky pro život lidstva, uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobu jeho potírání	globalizace – projevy, klady, zápory; globální problémy a způsoby jejich řešení	EGS, EV

5.2.5 Člověk a příroda

5.2.5.1 Fyzika

5.2.5.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Fyzika je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Předmět je rozdělen na tyto tématické okruhy: Látky a tělesa, Pohyb těles, Síly, Mechanické vlastnosti tekutin, Energie, Zvukové děje, Elektromagnetické a světelné děje a Vesmír.

V některých hodinách žáci pracují ve skupinách, zpracovávají daltonské úkoly, laboratorní práce. Při své práci využívají počítače. Výuka probíhá i formou exkurzí.

Vyučovací předmět má dotaci 2 hodiny týdně v 6. - 8. ročníku, 1 hodinu týdně v 9. ročníku.

Fyzika se na naší škole vyučuje v odborné učebně, vybavené interaktivní tabulí a deseti žákovskými počítači.

V 8. a 9. ročníku prolíná učivem průřezové téma environmentální výchova.

Předmět zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává

jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření kritického myšlení a logického uvažování, umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Jedná se především o rozvíjení dovednosti pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry.

Fyzika využívá dovednosti získané v matematice.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

I. Kompetence k učení

- vedeme žáky k uvědomění, proč se učí, k čemu to budou potřebovat, co tím získají – motivace
- vedeme žáky tak, aby vědomosti a dovednosti samostatně a tvůrčím způsobem používali
- klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem
- vedeme žáky k aktivnímu získávání dalších informací – z dostupné literatury, z časopisů, televize, internetu
- vedeme žáky tak, aby si sami vyhledávali informace a dál s nimi pracovali (dalton, projektové vyučování)
- vedeme žáky k sebehodnocení
- organizujeme během roku pro žáky školní kola soutěží a olympiád
- výuku doplňujeme exkurzemi, navštěvováním výukových programů apod.
- podporujeme formy spolupráce při řešeních problémů, šikovní a nadaní žáci pomáhají žákům slabším a vlastními slovy jim látku vysvětlí
- učíme žáky pracovat s chybou – rozbor chyb pomáhá lepšímu poznání
- vedeme žáky k samostatnosti a tvořivosti – projekty, daltonské prvky
- snažíme se maximálně potlačit frontální vyučování, při výkladu nového učiva využijeme nejprve dosavadních znalostí žáků, které formou problémových úkolů rozvíjíme tak, aby žáci ke konečnému řešení částečně dospěli sami
- respektujeme individualitu dítěte, jeho schopnosti a možnosti
- při výuce využíváme všech dostupných multimediálních prostředků
- snažíme se o názorné vyučování, zapojení co největšího počtu smyslů pro co nejlepší a nejtrvalejší pochopení láky

II. Kompetence k řešení problémů

- při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života
- učíme žáky o problémech diskutovat, svá řešení obhájit, nahlížet na daný problém z více úhlů – porovnávají různé názory a přístupy
- využíváme nabídku netradičních úloh – FO, Archimediáda, AO
- při řešení problémových úkolů vedeme žáky ke spolupráci ve dvojicích či skupinách, žáci se aktivně podílejí na plánování práce, samotné realizaci a hodnocení a prezentací výsledků

III. Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat názorům jiných, vhodně vyjadřovat svůj vlastní názor, správně formulovat své myšlenky

- podporujeme u žáků rozvoj slovní zásoby
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- učíme žáky přenést správně informace, vysvětlit problém spolužákům
- začleňujeme pravidelně do výuky kooperativní učení, jehož prostřednictvím vedeme žáky ke spolupráci

IV. Kompetence sociální a personální

- učíme žáky, aby prokázali schopnost střídat role ve skupině
- snažíme se naučit žáky základům kooperace a týmové práce

V. Kompetence občanské

- klademe důraz na environmentální výchovu, pravidelně zařazujeme projekty na toto téma
- vedeme žáky k šetření s energií
- při pobytu žáků ve škole i mimo školu vedeme žáky k zodpovědnému chování za své zdraví, zdraví svých spolužáků, k zodpovědnému přístupu k majetku a k dodržování obecných pravidel slušného chování
- vedeme žáky k vzájemné úctě, toleranci, pomoci druhým
- učíme žáky, jak si počínat v situacích ohrožení

VI. Kompetence pracovní

- učíme žáky naplánovat si práci
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svoji práci
- učíme žáky prezentovat výsledky své práce a obhájit je
- vedeme žáky k sebehodnocení a k reálnému posouzení svých schopností
- výuku doplňujeme o praktické exkurze
- upevňujeme u žáků základní pracovní návyky

5.2.5.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Fyzika - 6. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
změří vhodně zvolenými měřidly fyzikální veličinu, předpoví, jak se změní objem látky v závislosti na teplotě	fyzikální veličiny - délka, objem, hmotnost, čas, teplota	M
využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, objemem a hmotností tělesa při řešení úloh z praxe	hustota	
uveče příklady z praxe dokazujících neustálý neuspořádaný pohyb částic, rozliší druhy látek a těles podle skupenství	skupenství látek	
změří velikost gravitační síly, uvědomuje si souvislost mezi hmotností tělesa a velikostí gravitační síly	gravitační pole, gravitační síla	
třením zelektruje těleso, rozliší vzájemné chování zelektrovaných těles	elektrické pole, elektrická síla	
určí severní zeměpisný pól Země, pozoruje různé chování těles v	magnetické pole, magnetická síla	

magnetickém poli		
rozezná uzavřený a otevřený elektrický obvod, nakreslí jednoduché schéma elektrického obvodu, sleduje účinky elektrického proudu v obvodu	elektrický obvod	

Fyzika - 7. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu, využívá při řešení problémů a úloh vztah mezi dráhou, rychlostí a časem u rovnoměrného pohybu	pohyby těles	
změří a vypočítá velikost gravitační síly	gravitační síla, gravitační pole	
zvětší a zmenší tlak na těleso, řeší příklady z praxe, kdy je třeba tlak změnit	tlaková síla, tlak	
objasní příznivé a nepříznivé účinky třecí síly	třecí síla	
určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	výslednice dvou sil	
využívá Newtonovy pohybové zákony pro objasňování a předvídání změn pohybu těles	Newtonovy pohybové zákony	
aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly na těleso při řešení praktických problémů	rovnováha na páce a pevné kladce	
využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách	tlak v kapalinách a plynech	
předpoví chování různých těles v různých kapalinách	Archimédův zákon	
využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	vlastnosti světla	

Fyzika - 8. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh, rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, využije při analýze průchodu světla čočkami	vlastnosti světla	

určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí přeměnu energie, využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem, využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh, určí v jednoduchých případech teplo odevzdané či přijaté tělesem	formy energie	
rozliší různé druhy skupenství, určí za jakých podmínek dochází ke změnám skupenství	změny skupenství	
zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých zdrojů energie z hlediska vlivu na životní prostředí	obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	EV
sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu, změří elektrický proud a napětí, rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností, využívá Ohmův zákon při řešení praktických úloh	elektrický obvod	
zjistí, zda je těleso elektricky nabitá, znázorní elektrické pole	elektrické pole	

Fyzika - 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní, správně zapojí diodu, rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností, rozliší stejnosměrný proud od střídavého	elektromagnetické jevy	
rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a má zkušenost se šířením zvuku v různých látkových prostředích, posoudí možnost ochrany před nadměrným hlukem	vlastnosti zvuku	
zhodnotí výhody a nevýhody jaderné elektrárny, vliv na životní prostředí, využití a zneužití jaderné energie, orientuje se v instrukcích, jak se zachovat při úniku radioaktivních látek	jaderná energie, jaderné reakce	EV
objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců kolem planet, rozliší planetu od hvězdy, měsíce	Vesmír	

5.2.5.2 Chemie

5.2.5.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Chemie je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Vyučuje se v 8. a 9. ročníku vždy 2 hodiny týdně formou skupinové práce, daltonů, laboratorních prací (v každém ročníku 3 LP), projektů, práce na počítači a exkurzí. Předmět je vyučován v odborné učebně.

V 8. ročníku se probírají tato témata: pozorování, pokus a bezpečnost práce, směsi, částicové složení látek a chemické prvky, chemické reakce (reaktant, produkt, typy), anorganické sloučeniny.

V 9. ročníku se probírají tato témata: chemické reakce (redoxní reakce, výpočty z chemických rovnic), organické sloučeniny, chemie a společnost.

Vyučování chemie vede žáky k poznávání vybraných chemických látek a reakcí, které jsou součástí přírody a každodenního života. Žáci získávají informace o bezpečném, účelném a ekonomickém zacházení s chemickými látkami a jsou vedeni k ochraně přírody a vlastního zdraví.

Výuka je řízena tak, aby žáci postupně:

- získávali základní poznatky z různých oborů chemie
- osvojovali si dovednosti spojené s pozorováním látek a chemických reakcí, s prováděním jednoduchých chemických pokusů a učili se nacházet vysvětlení chemických jevů, zdůvodňovat vyvozené závěry a uvádět je do širších souvislostí s praktickým využitím
- poznávali zásady bezpečné práce s chemikáliemi a uměli poskytnout první pomoc při úrazech způsobených těmito látkami
- byli seznamováni s mnohostranným využitím chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti (v průmyslu, zemědělství, energetice, zdravotnictví, potravinářství a ve výživě člověka)

Výuka chemie, tak jako ostatní přírodovědné předměty, přispívá k rozvoji poznávacích schopností žáků. Učí je hledat příčinné souvislosti a řešit problémy související s poznáváním přírody a s praktickým životem.

V tomto předmětu je realizováno průřezové téma environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

I. Kompetence k učení

- vedeme žáky k pozorování fyzikálních a chemických vlastností látek a jejich přeměn
- vedeme žáky k využívání různých metod, které přibližují poznatky z chemie
- vedeme žáky k vyhledávání a zpracovávání informací s chemickou tematikou v souvislosti s praktickým využitím v životě člověka
- učíme žáky poznávat souvislosti chemie v přírodovědných a humanitních předmětech
- učíme žáky pracovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádět věci do souvislostí, propojovat do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

II. Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k samostatným pozorováním vlastností látek, chemických reakcí a k vyhodnocování a vyvozování závěrů
- učíme žáky hledat a používat informace a různé metody k řešení problémů

- učíme žáky posuzovat řešení problémů a jejich správnost, porovnávat i různá řešení

III. Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k přesnému a logickému vyjadřování
- učíme žáky přehledně a stručně sdělovat (ústně a písemně) výsledky pozorování a experimentů
- učíme žáky obhajovat výsledky zadané práce
- učíme žáky přijmout kritiku a poučit se z ní
- učíme žáky používat všechna přístupná informační a komunikační média

IV. Kompetence sociální a interpersonální

- učíme žáky týmové spolupráci při řešení zadaných úkolů
- učíme žáky plynule a srozumitelně mluvit při obhajování vlastních názorů a výsledků práce a experimentů
- učíme žáky respektovat názory druhých

V. Kompetence občanské

- vedeme žáky k poznání zásad chování občanů při úniku nebezpečných látek a k ošetření poranění
- vedeme žáky k poznání rozvoje chemie
- učíme zodpovědnosti za zachování životního prostředí

VI. Kompetence pracovní

- učíme žáky plánovat a provádět pozorování a pokusy a získaná data zpracovat a vyhodnocovat
- učíme žáky zásadám bezpečné práce a ochrany zdraví při práci

5.2.5.2.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Chemie - 8. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí,- určí společné a rozdílné vlastnosti látek, popíše postup při poskytování první pomoci při potřísnění chemikáliemi	pozorování, pokus, bezpečnost práce	

rozlišuje směsi a chemické látky, vypočítá složení roztoku, připraví prakticky roztok daného složení, vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek, navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek směsí v praxi, rozliší různé druhy vod a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v prostředí, navrhne preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	směsi	EV
používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech, rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy používá ve správných souvislostech, orientuje se v periodické soustavě prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	chemické prvky, složení látek a chemické prvky	
rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání, přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	chemické reakce	
porovná vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv některých zástupců na životní prostředí, vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet, popíše účinky chemických látek na lidský organismus (chlor, oxid siřičitý) a jak se má chovat v případě jejich úniku	oxidy, halogenidy	
porovná vlastnosti a použití vybraných kyselin a hydroxidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí, orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	kyseliny a hydroxidy	
porovná vlastnosti a použití vybraných solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	solí	

Chemie - 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)

aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečného průběhu	redoxní reakce	EV
rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití, zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdroje energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy, popíše účinky chemických látek na lidský organismus (acetylen, ethylen a propan-butan) a jak se má chovat v případě jejich úniku	uhlovodíky	
rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití, orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů, určí podmínky pro fotosyntézu, uvede příklady zdrojů bílkovin, sacharidů a vitamínů	deriváty uhlovodíků	
zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi, aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe, popíše zásady první pomoci a chování při haváriích s únikem chemických látek orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	chemie ve společnosti	EV

5.2.5.3 Přírodopis

5.2.5.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Přírodopis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, která navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět na I. stupni.

Cílem je vést žáky k vytvoření ucelené představy o vztazích mezi živou a neživou přírodou, k seznámení se s mnohotvárnými formami života na Zemi, k šetrnému chování ke zdraví a přírodě, k porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem životního prostředí.

V jednotlivých ročnících jsou zařazena tato témata:

6. ročník: Země a život, ekosystém, jednobuněčné organismy, mnohobuněčné organismy (houby, bezobratlí)
7. ročník: obratlovci (ryby, paryby, obojživelníci, plazi, ptáci), botanika (morfologie a fyziologie rostlin, výtrusné rostliny, nahosemenné a krytosemenné rostliny)
8. ročník: obratlovci (savci), genetika, člověk (stavba a funkce jednotlivých orgánových soustav)
9. ročník: geologické děje, petrologie, mineralogie, geologické éry, životní prostředí

Součástí hodin přírodopisu jsou daltonské hodiny, skupinové práce, práce s textem, videoprogramy, laboratorní práce. Žáci pracují na školních i domácích projektech. Dle nabídky také využíváme vhodné výukové programy jiných vzdělávacích organizací.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá převážně v odborné učebně přírodopisu.

V rámci výuky přírodopisu jsou realizována tato průřezová témata: environmentální výchova a multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

I. Kompetence k učení

- motivujeme žáky k učení
- zařazujeme do výuky daltonské hodiny
- využíváme při výuce názorné pomůcky
- trénujeme s žáky čtení s porozuměním, práci s odbornou literaturou
- využíváme ve výuce ICT
- během hodin střídáme různé metody práce
- zadáváme školní i domácí projekty
- oceňujeme žáky, kteří si připraví hodinu pro spolužáky
- pořádáme školní kolo biologické olympiády
- oceňujeme žáky, kteří se zúčastnili BiO a jiných přírodovědných soutěží
- účastníme se různých výukových programů
- probrané učivo opakujeme a procvičujeme
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy

II. Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a zpracovávání informací
- témata projektů volíme tak, aby žáci využili svoje znalosti i dovednosti
- poskytujeme žákům dostatek odborné literatury i přístup k výpočetní technice
- navedeme žáky správným směrem, pokud je jejich postup nesprávný
- přihlížíme k možnostem žáků při zadávání a hodnocení problémových úloh
- hodnotíme společně s žáky

III. Kompetence komunikativní

- rozvíjíme slovní zásobu žáků
- učíme žáky správně formulovat otázky a odpovědi
- umožňujeme žákům vhodně vyjadřovat a obhajovat svůj názor
- podporujeme diskusi mezi žáky
- vyžadujeme od žáků, aby se vyjadřovali vlastními slovy a neučili se z paměti
- necháváme žáky, aby si vysvětlovali učivo navzájem

IV. Kompetence sociální a personální

- zařazujeme do výuky skupinovou práci a daltonské hodiny
- vedeme žáky k sebehodnocení
- dbáme na vytváření pozitivní atmosféry
- v rámci projektových dnů podporujeme spolupráci různě starých žáků

V. Kompetence občanské

- vedeme žáky k vzájemné úctě a toleranci
- klademe důraz na ekologické myšlení
- svým chováním jdeme žákům příkladem

- vedeme žáky k zodpovědnosti za zdraví své i ostatních

VI. Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům pracovat vlastním tempem
- do výuky zařazujeme formou LP práci s lupou, mikroskopem, geologickou mapou,...
- motivujeme žáky k zodpovědnosti za svoji práci
- vedeme žáky k samostatnému naplánování práce
- formou skupinových projektů učíme žáky prezentovat a obhajovat svou práci

5.2.5.3.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přírodopis - 6. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů	vznik a stavba Země vznik atmosféry ozonoféra a její význam skleníkový efekt	EV EV
rozliší základní projevy a podmínky života vysvětlí princip fotosyntézy popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	buňka rostlinná a živočišná výživa a rozmnožování buněk viry, bakterie jednobuněčnost - kolonie - mnohobuněčnost prvoci, řasy	
aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	pozorování lupou a mikroskopem	
vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam rozlišuje a uvede příklady systému organismů - populace, společenstvo, ekosystém uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	ekosystém (potravní řetězec a pyramida, pojmy: producent, konzument, parazit, destruent)	EV
vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníku	kvasinky a jejich význam houby bez plodnic houby s plodnicemi lišejníky	

zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů	bezobratlí: žahavci, ploštěnci, kroužkovci, hlísti, měkkýši, členovci	
---	--	--

Přírodopis - 7. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	strunatci: paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci	
odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	buňka - pletivo - orgán kořen, stonek, list, květ, květenství, plod, semeno	
vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	fotosyntéza dýchání růst rozmnožování	
rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	mechorosty, přesličky, plavuně, kapradiny, rostliny nahosemenné a krytosemenné	herbář
objasní význam lesa, uvede, co mu škodí a jak ho chráníme	les	EV
ukáže na mapě NP ČR, uvede další stupně CHÚ a vysvětlí, jak se v nich chováme	ochrana přírody	EV, OSV

Přírodopis - 8. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)

<p>porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin orientuje se v přehledu vývoje organismů uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka</p>	savci	
<p>odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p>	etologie	
<p>objasní význam ZOO vyjádří vlastní názor na chov zvířat v zajetí diskutuje o problematice týrání zvířat s vrstevníky</p>	ochrana živočichů	EV, OSV
<p>vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů</p>	genetika	
<p>určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby objasní význam zdravého způsobu života aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií pro člověka</p>	soustava opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, pohlavní, nervová, hormonální, smysly	
<p>objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří</p>	vývoj člověka	

Přírodopis - 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
<p>rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin a vody charakterizuje doprovodné jevy, možné dopady a ochranu před nimi</p>	<p>vnitřní geologické děje (pohyby litosférických desek, tektonika, sopečná činnost, zemětřesení) vnější geologické děje (zvětvávání, eroze)</p>	

rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím vybraných pomůcek uvede příklady jejich využití	horniny (usazené, přeměněné, vyvřelé) minerály	
popíše vznik běžných nerostných surovin, vliv jejich těžby na ŽP a uvede, zda se jedná o zdroje vyčerpatelné	nerostné suroviny	EV
rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	geologické éry geologický vývoj ČR	
orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka uvede druhy lidských plemen diskutuje s vrstevníky o problematice rasismu	vývoj rodu Homo lidská plemena	MKV
porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	pedologie	EV
uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí, příklady narušení rovnováhy ekosystému	životní prostředí (odlesňování, eroze, znečišťování vody, vzduchu, půdy, urbanizace)	EV, OSV
charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	přírodní katastrofy	EV

5.2.5.4 Zeměpis

5.2.5.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Zeměpis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, která navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět na I. stupni.

Cílem je vést žáky tak, aby postupně organizovali a přiměřeně hodnotili geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických materiálů, a jiných statistických a informačních zdrojů, používali s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii, přiměřeně hodnotili geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich vzájemné souvislosti, rozeznávali hranice mezi jednotlivými složkami krajiny, pracovali s porozuměním s kartografickými materiály, rozvíjeli své prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, vytvářeli si postoje k okolnímu světu.

V jednotlivých ročnících jsou zařazena tato témata:

6. ročník - Přírodní obraz Země, regionální zeměpis Afrika, Austrálie a Oceánie, Antarktida, Tichý a Indický oceán

7. ročník - regionální zeměpis Amerika, Atlantský a Severní ledový oceán, Asie

8. ročník - - regionální zeměpis Evropa, ekologie

9. ročník - Česká republika

Výuka probíhá v rámci třídy, odborné učebny, multimediální místnosti, počítačové učebny, divadelního sálu a veřejných míst (mimo školu). Ve výuce jsou uplatňovány principy skupinového vyučování, práce s textem, samostatné a týmové práce, výkladu, diskuse, řízeného rozhovoru, daltonského vyučování, práce s PC, video projekce, beseda a výstav.

Časová dotace je v 6., 7. a 9. ročníku 2 hodiny týdně, v 8. ročníku 1 hodina týdně.

V rámci výuky zeměpisu jsou realizována tato průřezová témata: multikulturní výchova, výchova demokratického občana, environmentální výchova, mediální výchova, osobnostní a sociální výchova a výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

I. Kompetence k učení

- využíváme při výuce názorné pomůcky
- trénujeme s žáky čtení s porozuměním, práci s odbornou literaturou
- využíváme ve výuce ICT
- během hodin střídáme různé metody práce
- zadáváme školní i domácí projekty
- oceňujeme žáky, kteří si připraví hodinu pro spolužáky
- probrané učivo opakujeme a procvičujeme
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy

II. Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a zpracovávání informací
- témata projektů volíme tak, aby žáci využili svoje znalosti i dovednosti
- poskytujeme žákům dostatek odborné literatury i přístup k výpočetní technice
- navedeme žáky správným směrem, pokud je jejich postup nesprávný
- hodnotíme práci v hodině, aktivitu, snahu
- přihlížíme k možnostem žáků při zadávání a hodnocení problémových úloh
- hodnotíme společně s žáky

III. Kompetence komunikativní

- rozvíjíme slovní zásobu žáků
- učíme žáky správně formulovat otázky a odpovědi
- umožňujeme žákům vhodně vyjadřovat a obhajovat svůj názor
- podporujeme diskusi mezi žáky
- vyžadujeme od žáků, aby se vyjadřovali vlastními slovy a neučili se zpaměti
- necháváme žáky, aby si vysvětlovali učivo navzájem

IV. Kompetence sociální a personální

- často zařazujeme do výuky skupinovou práci
- vedeme žáky k sebehodnocení
- dbáme na vytváření pozitivní atmosféry
- v rámci projektových dnů podporujeme spolupráci různě starých žáků

V. Kompetence občanské

- vedeme žáky k vzájemné úctě a toleranci
- klademe důraz na ekologické a multikulturní myšlení
- svým chováním jdeme žákům příkladem
- vedeme žáky k zodpovědnosti za zdraví své i ostatních
- věnujeme se prevenci sociálně-patologických jevů
- učíme žáky umět vyhledat pomoc v případě osobního nebezpečí
- vedeme žáky k odmítavému postoji k diskriminaci

VI. Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům pracovat vlastním tempem
- motivujeme žáky k zodpovědnosti za svoji práci

- vedeme žáky k samostatnému naplánování práce
- formou skupinových projektů učíme žáky prezentovat a obhajovat svou práci
- dáváme žákům možnost zažít pocit úspěchu z dobře vykonané práce (pochvala, známka, prezentace na nástěnkách, výstavkách)

5.2.5.4.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Zeměpis - 6. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii, organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů, statistických a dalších informačních zdrojů	globus	
zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	vesmír a hvězdy	
prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země	Země	
zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	trvání dne a noci	
přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině, rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	přírodní sféra Země	
vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	člověk v krajině	EV, MKV
rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	úvod do regionálního zeměpisu	MKV

lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	světadíly, oceány, makroregiony světa - určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)	EV, MKV
porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry	Afrika - poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch a nerostné bohatství, podnebí, vodstvo, vegetace a zvířata, obyvatelstvo a sídla, Severní Afrika, Tropiccká Afrika, Jižní Afrika, JAR, Afrika - zástupce chudého jihu	EV, MKV
	Austrálie a Oceánie - poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch a nerostné bohatství, podnebí, vodstvo, vegetace a zvířata, obyvatelstvo a sídla	EV, MKV
	Antarktida a Arktida	EV
	Tichý oceán	EV
	Indický oceán	EV

Zeměpis - 7. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílvů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států, zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Amerika - poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch a nerostné bohatství, podnebí, vodstvo, vegetace a zvířata, obyvatelstvo a sídla, Kanada, USA - regiony sever, jih, západ, Střední Amerika, ostrovní státy Střední Ameriky, Jižní Amerika - Andské státy, ostatní	EV, MKV
	Atlantský oceán	EV
	Severní ledový oceán	EV
	Asie - poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch a nerostné bohatství, podnebí, vodstvo, vegetace a zvířata, obyvatelstvo a sídla, Východní Asie, Jižní Asie, Jihovýchodní Asie - Malí draci, Jihozápadní Asie - Blízký východ, Střední Asie - Zakavkazsko	EV, MKV, EGS

Zeměpis - 8. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)

porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států, zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Evropa - poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch a nerostné bohatství, podnebí, vodstvo, vegetace a zvířata, obyvatelstvo a sídla, Jižní Evropa, Západní Evropa, Střední Evropa, Severní Evropa, Jihovýchodní Evropa, Východní Evropa, Rusko	EV, MKV, EGS
porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin, uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů), uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	ekologie - přírodní a společenské prostředí, typy krajin, vztah příroda a společnost - trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	EV, MV, MKV, EGS

Zeměpis - 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	Česká republika - zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje	EV
	obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky	MKV, OSV
	sídelní poměry	MKV
	rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství	EV, MKV
	transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady	EV, MKV, EGS
uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu	MV, MKV, EGS
lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	regiony České republiky - územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech	EV, OSV, EGS

vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy, hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	místní region - zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry)	EV, MV, MKV, OSV, EGS
ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu, aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny, uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze - orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	EV, MV

5.2.6 Umění a kultura

5.2.6.1 Hudební výchova

5.2.6.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Cílem předmětu je vést žáky ke vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, pohybových, poslechových a jiných aktivit, k chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace, k získání orientace v širokém spektru hudebních žánrů a stylů současnosti i minulosti a rozvíjet u žáků toleranci a pochopení pro různorodé hudební kultury různých národů a národností.

Výuka je realizována v 6. - 9. ročníku v rozsahu jedné hodiny týdně, výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy. Formy a metody práce jsou podle charakteru učiva a cílů vzdělávání rozříděny na skupinové vyučování, kolektivní práci, krátkodobé projekty a samostatnou práci.

Součástí výuky jsou průřezová témata výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, environmentální výchova, osobnostní a sociální výchova a mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

I. Kompetence k učení

- inspirujeme žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- vedeme žáky k používání odborné terminologie, k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi, k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

II. Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

III. Kompetence komunikativní

- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- zajímáme se o náměty a názory žáků

IV. Kompetence sociální a personální

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

V. Kompetence občanské

- vytváříme prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vedeme žáky k potřebě uměleckého zážitku prostřednictvím účasti na živých koncertech a jiných hudebních produkcích

VI. Kompetence pracovní

- vyžadujeme dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

5.2.6.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Hudební výchova - 6. a 7. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
<p>užívá správné pěvecké návyky, dokáže zhodnotit vlastní pěvecký výkon, aplikuje poznatky základů hlasové hygieny, používá jednoduché hudební nástroje k doprovodu písně</p> <p>6.ročník: zazpívá nejméně 10 písní, z toho alespoň 3 lidové, jednu vánoční, píseň Hodné štěně jako jarmareční s použitím obrázků, českou hymnu a hymnu EU</p> <p>7.ročník: zazpívá nejméně 10 písní, z toho alespoň 2 lidové, jednu z cizího národa v původním jazyce, jednu vánoční</p>	<p>zpěv písní k probíraným tématům, podle možností a schopností pokusy o lidový dvojhlas, využívání vlastního doprovodu, interpret</p>	<p>OSV</p> <p>Vv</p>
<p>orientuje se v zápisu písně, rozeznává základní výrazové prostředky hudby, dokáže je aplikovat</p>	<p>lidový dvojhlas, puls, metrum, rytmus, posuvky, partitura, variace, akord, terciová stavba akordu, intervaly, různé hudební formy, duchovní a světská hudba, hudební styly a žánry, výběr prostředků</p>	<p>Čj, Vv, MKV, OSV</p>
<p>rozlišuje hudební jevištní žánry, určí dle poslechu základní taneční rytmy, dokáže slovně vyjádřit svoje pocity z hudebního díla, rozlišuje některé hudební směry a slovně je charakterizuje</p>	<p>výrazové prostředky hudby, píseň, písňová forma, hudební nástroje v lidové hudbě, hudba na jevišti</p>	<p>OSV</p>
<p>prohlubuje schopnost naslouchat hudbě, aktivně se zapojuje do skupinových hudebních aktivit</p>	<p>sólový a sborový zpěv, praktické vyzkoušení různých hudebních žánrů v písních, využití hudby jako inspirace k dramatické akci a k výtvarnému projevu, hudební přehrávače a nosiče, tón, vznik tónu</p>	<p>Čj, Vv, F, OSV</p>

dokáže slovně vyjádřit svoje pocity z hudebního díla, rozlišuje některé hudební směry a slovně je charakterizuje	poslech audio a video nosičů tématicky zaměřených, návštěva výchovných koncertů s co největším žánrovým rozptylem a jejich následné hodnocení	MV, OSV
--	---	---------

Hudební výchova - 8. a 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
průběžně používá správné pěvecké návyky dle svých dispozic, řídí se zásadami hlasové hygieny, dokáže posoudit vlastní pěvecký výkon i výkony ostatních a zdůvodnit jejich klady a zápory, orientuje se v základních oblastech hudební nauky 8. ročník: zazpívá nejméně 8 písní, z toho alespoň 2 lidové z libovolné oblasti, jednu píseň v Aj nebo Nj 9. ročník: zazpívá nejméně 8 písní, z toho alespoň 2 lidové, jednu z oblasti městského folklóru a jednu píseň v Aj (Nj)	hlasová hygiena, hlasová cvičení, dechová cvičení, hlasový rozsah, nácvik písní k probíraným tématům, stupnice, akordové značky, harmonie, harmonizace	Čj, OSV Aj, Nj Aj, Nj
má přehled o hudební historii naší i světové, zařazuje do souvislostí jednotlivá období a slohy, obhajuje nebo vyvrací odlišné názory na hudební styl, žánr nebo dílo, respektuje a toleruje různé hudební žánry a styly, dokáže soustředěně naslouchat a vnímat i delší a složitější hudební produkci, rozpoznává hudbu různých stylových období, dovede označit vhodný typ pohybových prvků k poslouchané hudbě, vnímá použité hudebně výrazové prostředky, rozlišuje charakteristické sémantické prvky a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	hudební historie - přehled dějin světové a české artificiální a nonartificiální hudby, vážná hudba, jazz, rock, pop music	Čj, D, EGS, MV, OSV
uvědomuje si souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění, bez apriorních předpokladů naslouchá i jiné, než své oblíbené hudbě	moderní hudební nástroje, nahrávací a reprodukční technika, prostřednictvím koncertů, audio a video nosičů a jiných hudebních produkcí, sledování tradičních i okrajových hudebních žánrů, vystoupení hudebních skupin, hudebních filmů a muzikálů	Čj, Vv, D, EV, OSV
dle svých možností a dispozic je schopen veřejné hudební produkce, dokáže zařadit své poznatky do kontextu ostatních kulturních a sociálních znalostí a dále je rozvíjet	důsledné vedení žáků k toleranci, k různým hudebním žánrům a formám a ke schopnosti zdůvodnit svůj vztah k nim. Podle individuálních schopností žáků vytvářet vlastní vokálně instrumentální produkce	OSV

5.2.6.2 Výtvarná výchova

5.2.6.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Výtvarná výchova umožňuje žákům jiné než racionální poznávání světa. Umění je specifický proces poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které lze formulovat a sdělovat pouze uměleckými prostředky. V procesu výtvarného osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti a vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.

Žáci se učí chápat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti. V činnostech si prakticky osvojují potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjí se jejich přirozená potřeba vlastního výtvarného vyjádření, jejich fantazie a prostorová představivost, smysl pro originální a vlastní výraz, což významně napomáhá utváření kreativní stránky jejich osobnosti.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejetému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace. Žák rozvíjí schopnosti rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomuje si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Uvědomuje si a uplatňuje vlastní zkušenosti při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Hledá nové i neobvyklé možnosti pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií. Práce je realizována formami skupinové i individuální práce, výtvarnými projekty, exkurzemi a návštěvami výstav.

V šestém a sedmém ročníku je výuka dvě hodiny týdně, v osmém a devátém ročníku jednu hodinu týdně.

Výuka je realizována v odborné učebně, případně v běžné třídě a dle potřeby v okolí školy.

V tomto předmětu jsou realizována průřezová témata environmentální výchova, multikulturní výchova, mediální výchova, osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a výchova demokratického občana.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

I. Kompetence k učení

- vedeme žáky k uvědomění, proč se učí, k čemu to budou potřebovat, co tím získají – motivace
- podporujeme u žáků touhu chtít se naučit a vyvíjet úsilí
- vedeme žáky tak, aby vědomosti a dovednosti samostatně a tvůrčím způsobem používali

- vedeme žáky k aktivnímu získávání dalších informací – z dostupné literatury, z časopisů, televize, internetu
- vedeme žáky tak, aby si sami vyhledávali informace a dál s nimi pracovali (projektové vyučování)
- vedeme žáky k sebehodnocení
- výuku pravidelně doplňujeme nabídkami výstav a besed
- podporujeme formy spolupráce při řešeních problémů, šikovní a nadaní žáci pomáhají žákům slabším
- vedeme žáky k samostatnosti a tvořivosti - projekty
- respektujeme individualitu dítěte, jeho schopnosti a možnosti
- při výuce využíváme všech dostupných multimediálních prostředků
- snažíme se o názorné vyučování, zapojení co největšího počtu smyslů pro co nejlepší a nejtrvalejší pochopení látky

II. Kompetence k řešení problémů

- při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života
- zpracovávají informace z různých zdrojů, učí se je třídit, odlišit podstatné od nepodstatného, vybrat jednu variantu, rozhodovat se
- při řešení problémových úkolů vedeme žáky ke spolupráci ve dvojicích či skupinách, žáci se aktivně podílejí na plánování práce, samotné realizaci a hodnocení a prezentaci výsledků
- učíme žáky kontrolovat vlastní práci, opravovat ji a precizovat
- při řešení problémů pouze citlivě korigujeme a pomáháme žákům
- klademe žákům přímé a jasné otázky a vybízíme je, aby zdůvodnili, jak postupovali a proč při řešení problémů
- vytváříme příležitosti pro procvičování a upevňování rozvíjených dovedností

III. Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat názorům jiných, vhodně vyjadřovat svůj vlastní názor, správně formulovat své myšlenky
- podporujeme u žáků rozvoj slovní zásoby
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- učíme žáky přenést správně informace, vysvětlit problém spolužákům
- začleňujeme pravidelně do výuky kooperativní učení, jehož prostřednictvím vedeme žáky ke spolupráci

IV. Kompetence sociální a personální

- žáky vedeme k respektování pravidel, na jejichž formulaci se sami podílejí
- učíme žáky, aby prokázali schopnost střídat role ve skupině
- vedeme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy ve třídě a ve škole
- vedeme žáky k účasti v programu drogové prevence a prevence sociálně patologických jevů
- vedeme žáky obecně k citlivému přístupu k handicapovaným
- snažíme se naučit žáky základům kooperace a týmové práce

V. Kompetence občanské

- respektujeme individuální rozdíly mezi žáky (např. národnostní, kulturní, sociální...)

- klademe důraz na environmentální výchovu – zařazujeme projekty na toto téma
- zúčastňujeme se soutěží s environmentální tematikou
- při pobytu žáků ve škole i mimo školu vedeme žáky k zodpovědnému chování za své zdraví, zdraví svých spolužáků, k zodpovědnému přístupu k majetku a k dodržování obecných pravidel slušného chování
- při skupinovém vyučování, v celoškolních projektech vedeme žáky k vzájemné úctě, toleranci, pomoci druhým
- učíme žáky vážit si tradic a historie regionu (soutěže, exkurze, projekty)

VI. Kompetence pracovní

- učíme žáky naplánovat si práci
- vedeme žáky tak, aby si vážili své práce i práce jiných
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svoji práci
- učíme žáky prezentovat výsledky své práce a obhájit je
- vedeme žáky k sebehodnocení a k reálnému posouzení svých schopností
- pomáháme žákům, kteří se rozhodli pro výtvarné povolání
- upevňujeme u žáků základní pracovní návyky

5.2.6.2.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova - 6. a 7. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní i barevné kvality, vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu a prostoru	OSV - osobnostní rozvoj – kreativita
užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace	uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh)	MV - příklady pravidelností a uspořádání mediovaných sdělení
užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů a představ a fantazie	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě, reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, literárních)	MKV - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti
vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - film, tiskoviny, televize, reklama: výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	EGS - naše vlast a Evropa, evropské krajiny

rozdílí působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru	VDO - občan jako odpovědný člen společnosti
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	typy vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, comics	EV - zvíře, strom, rostlina
porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením- reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření, kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování, komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora, prezentace ve veřejném prostoru, proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění, historické, sociální a kulturní souvislosti	

Výtvarná výchova - 8. a 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
vybírání, vytváření a pojmenovávání co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	vizuálně obrazné vyjádření, jeho prvky ve vztazích a uspořádání	OSV - kreativita
užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	uspořádání objektů do celků, lineární, světlostní a barevné vztahy, plasticita, zaznamenání časového průběhu	MV - příklady pravidelností a uspořádání mediovaných sdělení
užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace	reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě, reflexe ostatních uměleckých druhů	MKV - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti

vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, reklama, výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	EGS - naše vlast a Evropa, evropské krajiny
rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu	prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ a zkušeností	VDO - občan jako odpovědný člen společnosti
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	typy vizuálně obrazných vyjádření, sochařství, plastika, volná malba, komiks, fotografie, dramatická akce	EV - bydlení, lidské stopy - působení lidí v krajině
porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením	
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření, jejich porovnávání, komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora, prezentace ve veřejném prostoru, proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění, historické, sociální a kulturní souvislosti	

5.2.7 Člověk a zdraví

5.2.7.1 Výchova ke zdraví

5.2.7.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchova ke zdraví je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, která navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět.

Cílem je vést žáky k zodpovědnému přístupu ke zdraví svému i druhých, k upevňování hygienických a stravovacích návyků a k bezpečnému chování v krizových situacích.

V jednotlivých ročnících jsou zařazena tato témata:

- 6. ročník: zdraví, hygiena, 1. pomoc (mimořádné události)
- 8. ročník: výživa a zdraví, rizika zneužívání návykových látek
- 9. ročník: sexualita a zdraví

Výuka je realizována v kmenových třídách především formou skupinové práce, diskuse, situačních her. Dále využíváme videoprogramy, internet a besedy s odborníky. Žáci zpracovávají projekty.

Časová dotace je 1 hodina týdně v 6., 8. a 9. ročníku.

V rámci výuky výchovy ke zdraví jsou realizována tato průřezová témata: multikulturní výchova, výchova demokratického občana, osobnostní a sociální výchova, environmentální výchova, mediální výchova a výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

I. Kompetence k učení

- trénujeme s žáky čtení s porozuměním, práci s odbornou literaturou
- využíváme ve výuce ICT
- během hodin střídáme různé metody práce
- zadáváme projekty
- oceňujeme žáky, kteří si připraví hodinu pro spolužáky
- účastníme se různých výukových programů
- probrané učivo opakujeme a procvičujeme
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy

II. Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a zpracovávání informací
- témata projektů volíme tak, aby žáci využili svoje znalosti i dovednosti
- poskytujeme žákům přístup k výpočetní technice
- navedeme žáky správným směrem, pokud je jejich postup nesprávný
- hodnotíme práci v hodině, aktivitu, snahu

III. Kompetence komunikativní

- rozvíjíme slovní zásobu žáků
- učíme žáky správně formulovat otázky a odpovědi
- umožňujeme žákům vhodně vyjadřovat a obhajovat svůj názor
- podporujeme diskusi mezi žáky
- vyžadujeme od žáků, aby se vyjadřovali vlastními slovy a neučili se z paměti

IV. Kompetence sociální a personální

- zařazujeme do výuky skupinovou práci
- vedeme žáky k sebehodnocení
- dbáme na vytváření pozitivní atmosféry
- v rámci projektových dnů podporujeme spolupráci různě starých žáků

V. Kompetence občanské

- vedeme žáky k vzájemné úctě a toleranci
- klademe důraz na ekologické myšlení
- svým chováním jdeme žákům příkladem
- vedeme žáky k zodpovědnosti za zdraví své i ostatních
- věnujeme se prevenci sociálně-patologických jevů
- učíme žáky umět vyhledat pomoc v případě osobního nebezpečí
- vedeme žáky k odmítavému postoji k diskriminaci

VI. Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům pracovat vlastním tempem
- motivujeme žáky k zodpovědnosti za svoji práci

- vedeme žáky k samostatnému naplánování práce
- učíme žáky prezentovat a obhajovat svou práci

5.2.7.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Výchova ke zdraví - 6. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků	zdraví - fyzické, psychické, sociální	
usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k pravidlům zdravého životního stylu vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami	odpovědnost za zdraví příčiny nemocí prevence nemoc v rodině civilizační nemoci rehabilitace rekonvalescence bezpečnost při pohybových činnostech	
diskutuje s vrstevníky o chování k handicapovaným spoluobčanům, o možnostech jejich uplatnění v běžném životě dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů	handicapovaní lidé	MKV, VDO, OSV
respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví projevuje odpovědný vztah k vlastnímu dospívání	dospívání osobní hygiena intimní hygiena	OSV
samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	duševní hygiena biorytmy denní režim	OSV
respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky, jinými vrstevníky i v celé společnosti posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	způsoby chování při pobytu v různých prostředích	

přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů		
<p>vysvětlí role členů komunity (třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita)</p> <p>z hlediska prospěšnosti zdraví uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni</p> <p>v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p> <p>projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy</p> <p>aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí</p> <p>uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí</p> <p>v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</p>	<p>způsoby chování v krizových situacích (šikana, deviace)</p> <p>nácvik poskytování 1. pomoci (mimořádné události)</p>	OSV

Výchova ke zdraví - 8. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
<p>dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</p>	<p>choroby jako důsledek nesprávné výživy</p> <p>cizorodé látky v potravě</p> <p>biopotraviny</p> <p>rychlá občerstvení - zdravotní rizika</p> <p>výživová hodnota potravin</p> <p>energetická potřeba organismu</p> <p>zásady sestavování jídelníčku</p> <p>technologie zpracování potravin</p> <p>výběr, nákup a skladování potravin</p> <p>tuk, cukr, sůl</p> <p>vláknina</p> <p>alternativní výživové směry</p> <p>poruchy příjmu potravy</p>	EV

<p>uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivou mladého člověka uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy</p>	<p>závislosti a rizika jejich zneužívání (alkoholismus, kouření, drogy, gamblerství, PC) působení sekt reklama</p>	<p>OSV MV</p>
<p>vyhledá informace o WHO</p>	<p>Světová zdravotnická organizace</p>	<p>EGS</p>

Výchova ke zdraví - 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
<p>respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</p>	<p>láska - sex antikoncepce nemoci přenosné pohlavním stykem interrupce plánované rodičovství</p>	
<p>popíše změny probíhající u žen během těhotenství a po porodu vysvětlí význam harmonického partnerského vztahu během těhotenství</p>	<p>početí nitroděložní vývoj těhotenství porod šestinedělí</p>	
<p>popíše změny v rodině po narození dítěte</p>	<p>změna režimu v rodině s příchodem nového člena novorozenec, kojeneček, batole</p>	
<p>objasní význam pojmů vzhledem ke zdraví a morálce</p>	<p>pojmy: masturbace, promiskuita, prostituce, kuplířství, erotika, pornografie, deviace</p>	
<p>aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p>	<p>sexualita a zákon (obtěžování, znásilnění) domácí násilí</p>	
<p>vyjádří vlastní názor k problematice sexuální orientace a diskutuje o něm s vrstevníky přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů</p>	<p>sexuální orientace předsudky, diskriminace</p>	<p>VDO, MKV, OSV</p>

5.2.7.2 Tělesná výchova

5.2.7.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět tělesná výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Má časovou dotaci 2 hodiny týdně. Pro výuku na II. stupni se třída rozděluje dle pohlaví.

Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků směřuje k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a zařadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních potřeb a zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života.

Předmět je rozdělen do tematických celků zahrnujících činnosti ovlivňující zdraví, úroveň pohybových dovedností a činností podporující pohybové učení.

Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žáků prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Důležité je odhalování zdravotních oslabení a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení.

Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou dle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Tělesná výchova je realizována v prostředí tělocvičen, školního hřiště a v dalších lokalitách, specifických pro danou činnost. Uskutečňuje se formou individuálního i skupinového cvičení a práce v herních týmech.

Do předmětu TV jsou začleněna průřezová témata osobnostní a sociální výchova, mediální výchova, multikulturní výchova, výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

I. Kompetence k učení

- podporujeme u žáků touhu chtít se naučit, vyvíjet úsilí a zlepšovat výsledky
- vedeme žáky tak, aby vědomosti a dovednosti samostatně a tvůrčím způsobem používali
- vedeme žáky k aktivnímu získávání dalších informací
- vedeme žáky k sebehodnocení
- vedeme žáky k samostatnosti a tvořivosti
- organizujeme pro žáky během roku školní kola soutěží a olympiád, LVK
- podporujeme formy spolupráce při organizování a zajišťování soutěží, pomoc šikovnějších a nadanějších slabším
- respektujeme individualitu dítěte, jeho schopnosti a možnosti
- umožňujeme nadaným žákům zdokonalování dovedností a dosahování vyšších výkonů

II. Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k řešení modelových situací
- při řešení problémových situací vedeme žáky ke spolupráci ve dvojicích, skupinách
- klademe důraz na aktivní realizaci a hodnocení vlastních výkonů
- vedeme žáky k sebekontrolě, touze po opravě a preciznímu provedení
- vytváříme příležitost k procvičování a upevňování rozvíjených dovedností

III. Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat názorům jiných, vhodně vyjadřovat svůj vlastní názor, správně formulovat myšlenku
- podporujeme rozvoj slovní zásoby a její využívání při TV činnostech
- učíme žáky rozpoznat nesportovní chování a reagovat na vzniklou situaci
- podporujeme fair play jednání
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- seznamujeme žáky s principy asertivního chování
- podporujeme komunikaci s jinými školami pořádáním a účastí na sportovních akcích

IV. Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k respektování pravidel
- umožňujeme žákům vyjadřovat své názory a kritické připomínky
- umožňujeme žákům střídání rolí ve skupině
- vedeme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy ve skupině, ve třídě, škole
- snažíme se zachytit projevy šikany a ihned je ve spolupráci s ŠPC řešit tak, aby se již neopakovaly
- vedeme žáky k citlivému přístupu k handicapovaným
- snažíme se naučit žáky základům kooperace a týmové práce
- sociální kompetence rozvíjíme praktickými činnostmi (LVK)

V. Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování školního řádu
- respektujeme individuální rozdíly mezi žáky (národnostní, kulturní, sociální a mezi pohlavími)
- vedeme žáky k pořádku ve všech prostorách školy a k péči o školní majetek
- při pobytu žáku ve škole i mimo školu vedeme žáky k zodpovědnému chování za své zdraví, zdraví spolužáků a k dodržování obecných pravidel slušného chování
- na celoškolních akcích, soutěžích a kurzech vedeme žáky k vzájemné úctě, toleranci, pomoci druhým
- učíme žáky jak se chovat v situacích ohrožení

VI. Kompetence pracovní

- učíme žáky naplánovat si práci
- vedeme žáky tak, aby si vážili práce své i jiných
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svoji práci
- učíme žáky předvést výsledky své práce a práci obhájit
- vedeme žáky k sebehodnocení a k reálnému posouzení svých schopností a výsledků práce
- upevňujeme u žáků základní pracovní návyky

5.2.7.2.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Tělesná výchova - 6. a 7. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
Činnosti ovlivňující zdraví		
aktivně zařazuje některé pohybové činnosti do svého pohybového režimu, usiluje o zlepšení své tělesné kondice, odmítá drogy a jiné škodlivé látky, snaží se o vhodné bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, dokáže předvídat možná nebezpečí úrazu a přizpůsobuje jim svoji činnost	význam pohybu pro zdraví, rekreační sport, průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační cvičení	OSV
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; volí si vhodný pohybový program	kondiční formy cvičení - kondiční cvičení s časovým limitem, s rytmickým a hudebním doprovodem, pyramidy, posilování: čtyřboj - hoši, trojboj - dívky	MV, OSV, MKV
dokáže využít získané dovednosti v soutěžích, předvídá nebezpečí úrazu, spolupracuje v družstvu.	průpravné úpoly - přetahy (lanem - dvojice, družstva), přetlaky	OSV, EGS
usiluje o zlepšení své kondice a výsledků	šplh na tyči - technika práce nohou, přitažení, souhra, měření výkonů, účast v soutěži	OSV
dovede posoudit dosaženou úroveň výkonu, eviduje je, dokáže je vyhodnotit, snaží se vědomě o zlepšení úrovně svých pohybových dovedností, chápe význam přípravy před pohybovou činností a relaxace po skončení, upravuje pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší, uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu	atletika - sprinty, vytrvalostní běh na dráze i v terénu, skok do dálky, do výšky, hod míčkem, zvyšování odrazové síly a rychlosti, měření výkonů, nácvik orientačního běhu	OSV, MKV, MV
osvojené pohybové dovednosti aplikuje ve hře, v soutěži i při rekreačních činnostech, řídí se zásadami fair play, dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji, rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora, spolurozhoduje při hrách a soutěžích.	sportovní hry - míčová průprava - uchopení, držení míče, házení, chytání, vedení míče, taktika vybijené, kopané, střelba na cíl, košíková - driblink, vedení míče, střelba na koš, hra dle pravidel, základy softbalu - pochopení zjednodušených pravidel, florbal - průpravná cvičení, vlastní hra, odbíjená - horní a spodní odbití obouruč, průpravné hry	OSV, VDO, MKV
uplatňuje vhodné chování v méně známém horském prostředí, předvídá možnost úrazu, nepodceňuje ztížené horské prostředí, dbá vědomě na bezpečnost svoji i ostatních účastníků	lyžování - základy sjezdového lyžování, možnost účasti na LVK, pravidla pohybu v zimním horském terénu, jízda na vleku, bezpečnost při zimních sportech, jednodenní lyžařské zájezdy	OSV, EV

uvědomuje si dosaženou úroveň pohybových dovedností, posoudí provedení pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny, snaží se o přesné a estetické provedení, projevuje vysokou míru koncentrace na přesné provedení, dbá o bezpečnost, podílí se na dopomoci, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	gymnastika: akrobacie - kotouly vpřed a vzad, letmo, vázaně, stoj na rukou s dopomocí, přemet stranou - krátká sestava, přeskok - skrčmo, roznožmo přes kozu, přeskoky přes švédskou bednu, kruhy - po ramena, ve visu, hrazda - po ramena, kladina - (jen dívky)	OSV
Činnosti podporující pohybové učení		
zná základní tělocvičné názvosloví, reaguje na slovní vedení, snaží se využívat osvojeného názvosloví při vedení rozsvičky, zajímá se o sportovní dění, osvojují si roli rozhodčího, diváka, naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky, respektuje opačné pohlaví, chrání přírodu při sportu, zorganizuje jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni třídy	komunikace v Tv - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené signály a povely, organizace při Tv - základní organizace prostoru a činnosti ve známém prostředí, zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály, měření a posuzování osvojovaných pohybových dovedností - měření výkonů, základní pohybové testy, historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci	VDO

Tělesná výchova - 8. a 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
Činnosti ovlivňující zdraví		
aktivně organizuje svůj pohybový režim, zařazuje některé pohybové činnosti do svého pohybového režimu pravidelně a s konkrétním účelem, usiluje o zlepšení své tělesné kondice, odmítá drogy a jiné látky, škodící zdraví, upraví pohybovou aktivitu s ohledem na údaje o znečištění životního prostředí, snaží se o vhodné bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, dokáže předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobuje jim svoji činnost, dokáže se samostatně připravit před pohybovou činností a ukončit ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	význam pohybu pro zdraví, rekreační sport, průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační cvičení	OSV
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, usiluje o zlepšení své tělesné kondice, dokáže využít získaných pohybových dovedností v soutěžích	kondiční formy cvičení - kondiční cvičení s časovým limitem, s rytmickým a hudebním doprovodem, pyramidy, posilování: čtyřboj - hoši, trojboj - dívky	MV, OSV, MKV
dokáže využít získané dovednosti v soutěžích, předvídá nebezpečí úrazu, spolupracuje v družstvu	průpravné úpoly - přetahování (lanem - dvojice, družstva), přetlaky	OSV, EGS

usiluje o zlepšení své kondice a výsledků	šplh na tyči - technika práce nohou, přitažení, souhra, měření výkonů, účast v soutěži	OSV
dovede posoudit provedení osvojované pohybové činnosti, dosaženou úroveň výkonu, označit nedostatky a jejich příčiny, snaží se vědomě o zlepšení úrovně svých pohybových dovedností, chápe význam přípravy před výkonem a relaxace po skončení výkonu, dokáže využít získaných pohybových dovedností v soutěžích	atletika - sprinty, vytrvalostní běh na dráze i v terénu, skok do dálky, do výšky, hod míčkem, granátem, hod na cíl, vrh koulí, zvyšování odrazové síly a rychlosti, měření výkonů, nácvik orientačního běhu	OSV, MKV, MV
osvojené pohybové dovednosti aplikuje ve hře, v soutěži i při rekreačních činnostech, řídí se zásadami fair play, zvládá pravidla sportovních her, dokáže hru řídit	sportovní hry - házení, chytání, vedení míče; taktika kopané, střelba na cíl, košíková - driblink, vedení míče, střelba na koš, hra dle pravidel; softbal - vlastní hra, taktika; florbal - průprava, vlastní hra; odbíjená - horní a spodní odbití obouruč, podání, bloky, vlastní hra	OSV, VDO, MKV
uplatňuje vhodné chování v méně známém horském prostředí, předvídá možnost úrazu, nepodceňuje ztížené horské prostředí, dbá vědomě na bezpečnost svoji i ostatních účastníků	lyžování - základy sjezdového lyžování, možnost účasti na LVK, pravidla pohybu v zimním horském terénu, jízda na vleku, bezpečnost při zimních sportech, jednodenní lyžařské zájezdy	OSV, EV
uvědomuje si dosaženou úroveň provedení, dokáže ji kriticky posoudit, snaží se o přesné a estetické provedení, projevuje vysokou míru koncentrace na přesné provedení, dbá o bezpečnost, podílí se na dopomoci	gymnastika: akrobacie - kotouly vpřed a vzad, do roznožení, letmo, vázaně, stoj na ruce s dopomocí do kotoulu vpřed, přemet stranou - krátká sestava, hoši - kotoul vzad do zášvihů, přeskok - skrčmo, roznožmo přes kozu, přeskoky přes švédskou bednu, kůň - přeskok odbočkou, kruhy - po ramena - překoty, svisy, obratnostní cvičení na kruzích, kruhy ve visu - houpání, seskok v mrtvém bodě, kruhy doskočné - komíhání, shyb u předkmihu, svisy, hrazda - po ramena - sešiny, přešvihy ve vzporu, průvleky, svisy, výmyk, dívky - toče, kladina (jen dívky), krokové a skokové variace, rovnovážná cvičení, seskok rondatem	OSV
Činnosti podporující pohybové učení		

<p>užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře tisku, uživatele internetu, naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu, dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice, dodržuje ji, rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora, sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí, dokáže zorganizovat jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, podílí se na rozhodování soutěží, zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</p>	<p>komunikace v Tv - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené signály a povely, organizace při Tv - základní organizace prostoru a činnosti ve známém prostředí, zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály, měření a posuzování osvojovaných pohybových dovedností - měření výkonů, základní pohybové testy, historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci</p>	<p>VDO</p>
--	--	------------

5.2.8 Člověk a svět práce

5.2.8.1 Pracovní činnosti

5.2.8.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Pracovní činnosti jsou součástí vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Cílem je vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, k osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí a k orientaci v různých oborech lidské činnosti, která je potřebná pro volbu vlastní profesní orientace.

V jednotlivých ročnících jsou zařazeny tyto tematické okruhy:

6. ročník: Příprava pokrmů, Práce s technickými materiály

7. ročník: Příprava pokrmů, Práce s technickými materiály

9. ročník: Svět práce

Při výuce tematických okruhů Příprava pokrmů a Práce s technickými materiály žáci pracují samostatně nebo ve skupinách. Součástí hodin tematického okruhu Svět práce jsou navíc i diskuse, situační hry, práce s internetem, videoprogramy, projekty a exkurze.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 1 hodinu týdně v 6., 7. a 9. ročníku.

Výuka tematických okruhů Příprava pokrmů a Práce s technickými materiály probíhá v odborných učebnách (cvičná kuchyňka, dílny). Tematický okruh Svět práce je převážně vyučován v kmenových třídách.

Při výuce tematických okruhů Příprava pokrmů a Práce s technickými materiály je z důvodů bezpečnosti práce a kapacity odborných učeben každá třída rozdělena na 2 skupiny. Každý žák má jednou za 14 dní Práci s technickými materiály a jednou za měsíc 2 hodiny Přípravy pokrmů.

V rámci výuky pracovních činností jsou realizována průřezová témata environmentální výchova, osobnostní a sociální výchova, multikulturní výchova, mediální výchova a výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

I. Kompetence k učení

- vedeme žáky tak, aby vědomosti a dovednosti samostatně a tvůrčím způsobem používali
- klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, práci podle návodu
- vedeme žáky k aktivnímu získávání dalších informací – z dostupné literatury, z časopisů, televize, internetu
- vedeme žáky tak, aby si sami vyhledávali informace a dál s nimi pracovali
- vedeme žáky k sebehodnocení
- podporujeme formy spolupráce při řešeních problémů
- výuku doplňujeme nabídkami různých kulturních institucí – exkurze, besedy, výukové programy
- učíme žáky pracovat s chybou
- vedeme žáky k samostatnosti a tvořivosti
- respektujeme individualitu dítěte, jeho schopnosti a možnosti
- při výuce využíváme všech dostupných multimediálních prostředků
- snažíme se o názorné vyučování, zapojení co největšího počtu smyslů pro co nejlepší a nejtrvalejší pochopení láky

II. Kompetence k řešení problémů

- při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života
- vedeme žáky k tomu, aby o problémech diskutovali, svá řešení uměli obhájit, nahlíželi na daný problém z více úhlů
- vedeme žáky k tomu, aby zpracovávali informace z různých zdrojů
- vedeme žáky ke kontrole a opravě vlastní práce
- při řešení problémů pouze citlivě korigujeme a pomáháme žákům
- vytváříme příležitosti pro procvičování a upevňování rozvíjených dovedností

III. Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat názorům jiných, vhodně vyjadřovat svůj vlastní názor, správně formulovat své myšlenky
- podporujeme u žáků rozvoj slovní zásoby
- učíme žáky přenést správně informace, vysvětlit problém spolužákům

IV. Kompetence sociální a personální

- žáky vedeme k respektování pravidel, na jejichž formulaci se sami podílejí
- učíme žáky, aby prokázali schopnost střídat role ve skupině
- vedeme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy ve třídě a ve škole
- vedeme žáky obecně k citlivému přístupu k handicapovaným
- snažíme se naučit žáky základům kooperace a týmové práce
- sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech

V. Kompetence občanské

- respektujeme individuální rozdíly mezi žáky (např. národnostní, kulturní, sociální...)
- vedeme žáky ke třídění odpadu
- při pobytu žáků ve škole i mimo školu vedeme žáky k zodpovědnému chování za své zdraví, zdraví svých spolužáků, k zodpovědnému přístupu k majetku a k dodržování obecných pravidel slušného chování
- při skupinovém vyučování vedeme žáky k vzájemné úctě, toleranci a pomoci druhým

VI. Kompetence pracovní

- učíme žáky naplánovat si práci
- vedeme je tak, aby si vážili své práce i práce jiných
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svoji práci
- vedeme žáky k prezentaci výsledků své práce a jejich obhajobě
- vedeme žáky k sebehodnocení a k reálnému posouzení svých schopností
- podněcujeme zájem žáků o další profesní orientaci
- pomáháme žákům při volbě budoucího povolání
- výuku doplňujeme o praktické exkurze
- upevňujeme u žáků základní pracovní návyky

5.2.8.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Práce s technickými materiály - 6. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	upínání, řezání, pilování, dlabání, broušení, povrchová úprava měkkého dřeva (truhlářské polotovary i větve)	
řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	výhody a nevýhody použití technických materiálů pro určité výrobky vzhledem k jejich vlastnostem (tvrdost, pevnost, pružnost, hořlavost, bobtnání, sesychání, korozivzdornost), správný výběr nářadí, spojování názvů nářadí s pracovní operací, která se tímto nářadím vykonává	
organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	sestavení a zápis jednoduchého postupu práce	
užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	technické náčrty, výkresy a návody	M - rýsování
dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	dílenský řád i obecné zásady bezpečnosti a hygieny práce	Vkz - první pomoc

Práce s technickými materiály - 7. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	samostatná tvořivá práce, ruční opracování drátu, plechu, měření, orýsování, upínání, stříhání, pilování, tvarová úprava měkkých kovů, plechů, drátů, upínání, řezání, pilování, dlabání, broušení, povrchová úprava měkkého dřeva, zpracování proutí v rámci užitého umění	

řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	výhody a nevýhody použití technických materiálů pro určité výrobky vzhledem k jejich vlastnostem (tvrdost, pevnost, pružnost, korozivzdornost), správný výběr nářadí, spojování názvů nářadí s pracovní operací, která se tímto nářadím vykoná	
organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	sestavení a zápis jednoduchého postupu práce, dodržení technologického postupu	
užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	technické náčrty, výkresy a návody	M - technické kreslení
dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	dílenský řád i obecné zásady bezpečnosti a hygieny práce	Vkz - první pomoc

Příprava pokrmů - 6. a 7. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	kuchyně - základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu	OSV - rozvoj schopnosti poznávání, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika EV - pitná voda (šetření vodou, zajištění vody při stravování za mimořádných podmínek), odpady (šetření potravinami a energií), náš životní styl (způsoby stravování, kultura stravování), vliv stravování na zdraví člověka
připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	výběr a nákup potravin, příprava pokrmů - úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	MV - vliv médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na každodenní život
dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	úprava stolu a stolování - jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu	MKV - uplatňování principu slušného chování, tolerance EGS - zvyky a tradice národů Evropy

Svět práce - 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
orientuje se v náplni různých učebních a studijních oborů, vyplní přihlášku na zvolenou školu, orientuje se v různých typech přijímacích zkoušek a v podmínkách pro přijetí na různé typy škol a učebních oborů	možnosti vzdělávání	

prokáže schopnost prezentovat se (v modelové situaci) při vstupu na trh práce, orientuje se v možnostech absolventa různých typů škol uplatnit se na trhu práce, použije různé způsoby k hledání zaměstnání, orientuje se na úřadu práce	trh práce	OSV
posoudí své možnosti při rozhodování o volbě budoucího povolání, využívá profesní informace a poradenské služby při výběru budoucího vzdělávání a povolání	volba profesní orientace	OSV
orientuje se v pracovních činnostech jednotlivých profesí, v potřebné kvalifikaci, zdravotní i osobnostní způsobilosti, potřebné k výkonu dané činnosti	zaměstnání	OSV
zná nejčastější formy podnikání, zná práva a povinnosti zaměstnanců i zaměstnavatelů	podnikání	EV, MV, EGS

5.2.9 Volitelné předměty

5.2.9.1 Německý jazyk

5.2.9.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Německý jazyk patří do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Cizí jazyk přispívá k chápání skutečnosti, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem, vytváří předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa, snižuje jazykové bariéry, pomáhá a připravuje je k dalšímu studiu a pracovnímu zařazení v jiných zemích, umožňuje poznávat odlišnosti způsobu života a odlišné kulturní tradice. Prohlubuje důležitost mezinárodního porozumění a vytváří podmínky pro mezinárodní spolupráci.

Požadavky na vzdělávání v cizím (německém) jazyce vycházejí ze Společenského evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje pro německý jazyk (jako další cizí jazyk) dosažení úrovně A1.

Výuka německého jazyka upřednostňuje verbální komunikační schopnosti žáků a směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Tomuto je podřízena i veškerá výuka gramatiky. Žáci musí rovněž porozumět čtenému textu, který odpovídá jejich jazykové úrovni.

Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech, hrách, dialogích, samostatné práci (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), reprodukci textů (písemné i ústní). Výuka je propojena též s dramatickou výchovou, využívá se básniček, písniček, tvůrčí činnosti dětí. Je věnována pozornost dle konkrétního tématu také krátkodobým projektům. Žáci prezentují své znalosti a dovednosti v konverzačních soutěžích, účastní se jazykového kurzu v Rakousku a navštěvují příležitostné akce.

Výuka probíhá v odborné jazykové učebně, v kmenové učebně nebo v multimediální místnosti. Dělení na skupiny je závislé od počtu žáků ve třídě. Vyučovací předmět má

časovou dotaci 3 hodiny týdně od 6. ročníku. Učí se jako volitelný předmět, ale od 8. ročníku se německý jazyk stává předmětem povinným. Žáci, kteří se učí německý jazyk od 6. ročníku pokračují podle učebních plánů (viz. tabulky níže).

Cíl předmětu:

- rozumět přímým i reprodukováným projevům našich i rodilých mluvčích
- pohotově se vyjadřovat v běžných každodenních situacích
- stručně vyjádřit svůj vlastní názor, písemně i ústně
- pracovat se slovníky a příručkami
- znát nejdůležitější informace o zemích studovaného jazyka

Témata:

1. rok výuky: představení se, má rodina, přátelé a přátelství, škola, realie
2. rok výuky: koníčky a zájmy, práce s počítačem, prázdniny, otázky kdy?, kde?, realie
3. rok výuky: u nás, jak bydlíme, mé město, můj den a mé povinnosti, můj týdenní program
4. rok výuky: u lékaře, nemoci, město/doprava/ infocentrum, počasí, zvyky, roční období, oblečení, prázdniny/dovolená, cestování

Pro skupiny žáků s lepšími jazykovými předpoklady je připraven plán výuky rozšířený o další témata - viz. tabulky „Německý jazyk 1.- 4. rok výuky (náročnější verze)“.

V tomto předmětu jsou realizována průřezová témata osobnostní a sociální výchova, mediální výchova, multikulturní výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, environmentální výchova, výchova demokratického občana.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

I. Kompetence k učení

- vedeme žáky k uvědomění, proč se učí cizí jazyk, k čemu jej budou potřebovat a vhodně je motivujeme
- vedeme žáky, aby získané dovednosti a vědomosti samostatně a tvořivě využívali
- dáváme návod, jak se efektivně učit cizímu jazyku
- daltonskými prvky ve výuce vedeme žáky k vyhledávání informací z různých zdrojů a k sebehodnocení
- organizujeme návštěvy divadelních představení, exkurzí, výukových programů a konverzačních soutěží
- využíváme práci ve skupině a vedeme žáky ke spolupráci
- učíme je pracovat s chybou
- využíváme problémové úkoly

II. Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k řešení jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- vedeme žáky k odvaze mluvit v cizím jazyce (s cizím člověkem) ...besedy, kurzy, zájezdy
- učíme žáky opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba
- učíme žáky samostatně vyvozovat gramatická pravidla

III. Kompetence komunikativní

- učíme žáky porozumět jednoduchému sdělení v cizím jazyce
- vedeme žáky k tomu, aby uměli zformulovat v cizím jazyce své myšlenky
- využíváme autentické materiály (audio, video, internet, časopisy, knihy) pro rozvoj komunikativních dovedností
- nacvičujeme s žáky jednoduché dialogy

IV. Kompetence sociální a personální

- vytváříme příjemnou atmosféru

- vedeme ke spolupráci ve skupině
- využíváme pomoci nadaných žáků dětem méně nadaným
- využíváme shodných témat k diskusi

V. Kompetence občanské

- seznamujeme žáky se zvyky a tradicemi v jiných zemích a porovnáváme je s našimi zvyky
- naplánujeme a zorganizujeme s žáky projekt „Moje město“
- využíváme vhodných textů s ekologickou tematikou
- využíváme prvky dramatické výchovy

VI. Kompetence pracovní

- učíme žáky naplánovat si práci
- učíme žáky prezentovat výsledky své práce a umět je obhájit (projekty)
- učíme žáky samostatně pracovat se slovníky
- učíme žáky využívat cizí jazyk k získání informací z různých oblastí

5.2.9.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy	Německý jazyk - 1. rok výuky	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, reaguje na ně, zopakuje a použije slova a slovní spojení se kterými se v průběhu výuky setkal, rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu ve spojení s obrázkem	audioorální kurz - 10 hodin - nácvik výslovnosti, abeceda, pozdravy, jazykolamy, názvy dnů v týdnu, barvy, číslovky - 20, jména		EGS MV
vyplní jednoduchý formulář a poskytne základní informace o sobě	TÉMATICKÉ OKRUHY: Představení se: ich heiße, ich wohne in ...		OSV MV
vypráví jednoduchý příběh či událost, sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a rodiny, odpovídá na jednoduché otázky, reprodukuje krátký text podle obrázku, vyhledá potřebnou informaci, napíše krátký text s použitím jednoduchých vět	Meine Familie		OSV
popíše a jednoduše mluví o svých kamarádech a volném čase, používá základní časové údaje, rozumí krátkým a jednoduchým poslechovým textům, vyhledá v nich požadované informace, napíše krátký text s použitím jednoduchých vět	Freunde - Freundschaft		MKV OSV
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se školy a odpovídá na jednoduché otázky, napíše jednoduchý text o škole, navrhne vlastní rozvrh hodin, rozumí příkazům	Schule		MKV VDO OSV

učitele , reaguje na jednoduché písemné sdělení		
používá základní gramatické struktury a typy vět	GRAMATIKA:1. a 2. osoba čísla jednotného pravidelných sloves, věta oznamovací, W - otázky, sloveso sein, zápor, zájmena mein/dein, některé předložky, nepřímý pořádek slov, členy, rozkazovací způsob	
vyjmenuje německy mluvící země, jejich hlavní města, ukáže je na mapě, přiřadí ke slepé mapě správný název země, vybaví si některé osobnosti pocházející z německy mluvících zemí	REÁLIE: některá německá města a osobnosti, mapy německy mluvících zemí	EGS - objevujeme Evropu a svět MV - tvorba mediálních sdělení

Německý jazyk - 2. rok výuky		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
rozumí krátkým a jednoduchým poslechovým textům, vyhledá v nich požadovanou informaci, napíše jednoduché texty týkající se zálib a zájmů a mluví o nich , vytvoří jednoduchý e-mail nebo dopis, na který také odpovídá	TÉMATICKÉ OKRUHY: Mein Hobby	MKV OSV
rozumí obsahu jednoduché promluvy či poslechu, zeptá se na základní informace a mluví na dané téma	Ich habe einen Computer	MV OSV EV
v komunikaci používá časové údaje a číslovky, napíše nebo povypráví na dané téma	Wo und wann?	OSV
mluví na dané téma , vyjádří cestovní přání, popíše a rozumí jednoduchému plánu, informuje se o možnosti ubytování, vypráví jednoduchý příběh , vyplní základní údaje do formuláře	Ferien	EGS OSV MV
používá základní gramatické struktury a typy vět	GRAMATIKA: časování pravidelných i nepravidelných sloves v přítomném čase, některé další předložky, 4. pád podstatných jmen, číslovky do 100, některé tvary množného čísla	
vyjmenuje země EU, jejich hlavní města, ukáže na mapě	REÁLIE: Vídeň, Mnichov, země EU	MKV EGS OSV

Německý jazyk - 3. rok výuky		
------------------------------	--	--

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
rozumí informacím v poslechových textech, hovoří o místě a okolí svého bydliště, vyjádří své představy písemně i ústně, rozumí textům a vyhledá v nich informace	TÉMATICKÉ OKRUHY: Bei uns, Wohnen/Wohnung	MKV EGS
adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích, reaguje na jednoduché písemné sdělení, napíše jednoduchý text	Wie komme ich ... Meine Stadt	EV MKV
napíše jednoduchý text k tématu, povypráví příběh, rozumí textům na dané téma a vyhledá v nich požadované informace	Mein Tag Pflichten und Hobbys	MKV OSV
pracuje s informacemi v textech, chápe obsah konverzace, která se týká tématu, připraví interview s osobností, čte s porozuměním, pracuje se slovníkem	Meine Woche	MV OSV
používá základní gramatické struktury a typy vět	GRAMATIKA: časování sloves, další předložky, zájmena, vazba es gibt, číslovky do 100 000, věty s man	
diskutuje o možnostech ubytování a bydlení ve světě, vybere základní informace o Salzburgu, reprodukuje krátký text, popíše stručně Mozartův život a tvorbu, uvádí příklady koníčků a zájmů lidí	REÁLIE: bydlení ve světě Salzburg - Mozart aktivity dětí u nás a v jiných zemích	EV MKV EGS

Německý jazyk - 4. rok výuky		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
poslouchá texty a pracuje s nimi, konverzuje na dané téma, vyplní údaje ve formuláři, vede rozhovor	TÉMATICKÉ OKRUHY: Was tut dir weh? Körper/Körperteile Beim Arzt	OSV
zeptá se na informace a adekvátně reaguje, vede rozhovory, rozumí informacím v poslechových a písemných textech a pracuje s nimi	In der Stadt Verkehr Im Informationszentrum	EV MKV OSV MV
rozumí a konverzuje na dané téma	Das Wetter Jahreszeiten Bräuche Bekleidung	EV MKV EGS OSV
vyplní údaje do formuláře, napíše text, týkající se tématu, reaguje a napíše písemné sdělení, vyhledá informace v materiálech, vypráví příběh	Wieder Ferien Urlaub/Reisen	MKV EGS OSV + MV - Projekt - JÁ A CIZÍ JAZYKY
používá základní gramatické struktury a typy vět	GRAMATIKA: slovesa v préteritu, werden, zájmena, předložky, další množná čísla, přídavná jména a příslovce - stupňování, souvětí	

sdělí ústně i písemně základní informace o Berlíně, vytvoří a používá zeměpisné názvy, označí konkrétní místa na mapě	REÁLIE: Berlín zeměpisné názvy	
---	-----------------------------------	--

Německý jazyk - 1. rok výuky (náročnější verze)		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, reaguje na ně, zopakuje a použije slova a slovní spojení se kterými se ve výuce setkal, rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu s obrázkem	Audioorální kurz - 10 hodin - nácvik výslovnosti, abeceda, pozdravy, jazykolamy, názvy dnů v týdnu, barvy, číslovky - 20, jména	EGS - cizí jazyk jako prostředek komunikace a porozumění mezi národy MDV - formování základů správného verbálního projevu - fonetika jako jeden z důležitých předpokladů komunikace
vyplní jednoduchý formulář a poskytne základní informace o sobě	TÉMATICKÉ OKRUHY: Představení se: ich heiße, ich wohne in ...	OSV - já a moje rodina, pozice mladého člověka v rodině - jeho seberealizace, mezilidské vztahy MV - první formulace základních údajů o sobě v cizím jazyce
vypráví jednoduchý příběh či událost, sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a rodiny, odpovídá na jednoduché otázky, reprodukuje krátký text podle obrázku, vyhledá potřebnou informaci, napíše krátký text s použitím jednoduchých vět	Meine Familie	OSV - tolerance, porozumění v rodině, v kolektivu vrstevníků, v širší společnosti
popíše a jednoduše mluví o svých kamarádech a volném čase, používá základní časové údaje, rozumí krátkým a jednoduchým poslechovým textům, vyhledá v nich požadované informace, napíše krátký text s použitím jednoduchých vět	Freunde - Freundschaft	MKV - lidské vztahy, etnický původ, tolerance odlišných etnických a kulturních skupin, tolerance odlišných názorů a zájmů OSV - sociální rozvoj
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se školy a odpovídá na jednoduché otázky, napíše jednoduchý text o škole, navrhne vlastní rozvrh hodin, rozumí příkazům učitele, reaguje na jednoduché písemné sdělení	Schule	MKV - lidské vztahy VDO - občanská společnost a škola OSV - sebepoznání a sebepojetí, sociální rozvoj, morální rozvoj
rozumí krátkým a jednoduchým poslechovým textům, vyhledá v nich požadovanou informaci, napíše jednoduché texty týkající se zálib a zájmů a mluví o nich, vytvoří jednoduchý e-mail nebo dopis, na který také odpovídá	Mein Hobby	MKV - lidské vztahy OSV - osobnostní rozvoj, morální rozvoj, využití volného času, koníček - správný krok ke zdravému formování osobnosti

používá základní gramatické struktury a typy vět	GRAMATIKA: časování pravidelných sloves, věta oznamovací, W-otázky, sloveso sein, zápor, zájmena mein/dein, některé předložky, nepřímý pořádek slov, členy, rozkazovací způsob	
vyjmenuje německy mluvící země, jejich hlavní města, ukáže je na mapě, přiřadí ke slepé mapě správný název země, vybaví si některé osobnosti pocházející z německy mluvících zemí	REÁLIE: některá německá města a osobnosti, mapy německy mluvících zemí	EGS - objevujeme Evropu a svět MV - tvorba mediálních sdělení

Německý jazyk - 2. rok výuky (náročnější verze)		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
rozumí obsahu jednoduché promluvy či poslechu, zeptá se na základní informace a mluví na dané téma	Ich habe einen Computer	MV - práce s internetem/počítačem jako nezbytnou součástí komunikace současného moderního člověka OSV - osobnostní rozvoj EV - vztah k okolí
v komunikaci používá časové údaje a číslovky, napíše nebo povypráví na dané téma	Wo und wann?	OSV - blahopřání, vztahy v rodině, vstřícnost, pochopení potřeb jiných, vzájemná pomoc
mluví na dané téma, vyjádří cestovní přání, popíše a rozumí jednoduchému plánu, informuje se o možnosti ubytování, vypráví jednoduchý příběh, vyplní základní údaje do formuláře	Ferien	EGS - Evropa a svět nás zajímá, vzájemná propojenost států EU OSV - sociální rozvoj MV - správné využití médií za účelem výběru důležité informace
rozumí informacím v poslechovéch textech, hovoří o místě a okolí svého bydliště, vyjádří své představy písemně i ústně, rozumí textům a vyhledá v nich informace	Max ist wieder da Bei uns, Wohnen/Wohnung	MKV - kulturní diference EGS - objevujeme Evropu a svět
adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích, reaguje na jednoduché písemné sdělení, napíše jednoduchý text	Wie komme ich ... Meine Stadt	EV MKV - multikulturalita
používá základní gramatické struktury a typy vět	GRAMATIKA: časování pravidelných i nepravidelných sloves v přítomném čase, některé další předložky, 4. pád podstatných jmen, číslovky do 100, některé tvary množného čísla	
vyjmenuje země EU, jejich hlavní města, ukáže na mapě	REÁLIE: Vídeň, Mnichov, země EU	MKV - multikulturalita EGS - jsme Evropané OSV - sociální rozvoj

Německý jazyk - 3. rok výuky (náročnější verze)		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)

napíše jednoduchý text k tématu, povypráví příběh, rozumí textům na dané téma a vyhledá v nich požadované informace	Mein Tag Pflichten und Hobbys	MKV - kulturní diference, respektovat odlišnosti i práva jiných lidí, tolerovat odlišné názory, zájmy a schopnosti jiných OSV - sociální rozvoj, organizace vlastního volného času, zdravý životní styl v konfrontaci s konzumním způsobem života
pracuje s informacemi v textech, chápe obsah konverzace, která se týká osvojovaného tématu, připraví interview s osobností, čte s porozuměním, používá slovník	Meine Woche	MV - tvorba mediálního sdělení, rozhovor, informace pro ostatní OSV - sociální rozvoj
poslouchá texty a pracuje s nimi, konverzuje na dané téma, vyplní údaje ve formuláři, vede rozhovor	Was tut dir weh	OSV – zvládání vlastního chování, řešení různých situací (bolest, nemoc, pomoc druhým)
zeptá se na informace a adekvátně reaguje, vede rozhovory, rozumí informacím v poslechových a písemných textech a pracuje s nimi	In der Stadt, auf dem Lande	EGS – životní styl v různých zemích OSV – volba povolání
rozumí a konverzuje na dané téma	Das Wetter Jahreszeiten Bräuche Bekleidung	EV- vztah člověka a prostředí MKV - lidské vztahy, specifika oděvu ve světě EGS - Evropa a svět nás zajímá OSV - sociální rozvoj
vyplní údaje do formuláře, napíše text, týkající se tématu, reaguje a napíše písemné sdělení, vyhledá informace v materiálech, vypráví příběh	Wieder Ferien Urlaub/Reisen	MKV - princip sociálního smíru a solidarity EGS - objevujeme Evropu a svět OSV + MV - Projekt - JÁ A CIZÍ JAZYKY MV – tvorba mediálního sdělení
používá základní gramatické struktury a typy vět	GRAMATIKA: časování sloves, další předložky, zájmena, vazba es gibt, číslovky do 100 000, věty s man	
diskutuje o možnostech ubytování a bydlení ve světě, vybere základní informace o Salzburgu, reprodukuje krátký text, popíše stručně Mozartův život a tvorbu, uvádí příklady koníčků a zájmů lidí	REÁLIE: Bydlení ve světě Salzburg - Mozart Aktivity dětí u nás a v jiných zemích	EV MKV - multikulturalita EGS - jsme Evropané

Německý jazyk - 4. rok výuky (náročnější verze)		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
rozumí informacím v poslechových textech i obsahu konverzace k danému tématu, pracuje s formulářem, napíše příběh	TÉMATICKÉ OKRUHY: Reisen	MKV EV
čte foneticky správně a orientuje se v textu s danou tematikou, komunikuje k danému tématu	Sport	VDO OSV MV EGS

rozumí obsahu promluvy k tématu čte foneticky správně a reaguje na písemné sdělení, pracuje s informacemi	Unsere Umwelt	EV- vztah člověka a prostředí VDO OSV MKV MV
rozumí informacím v poslechových textech i obsahu konverzace na dané téma, vyplní základní údaje ve formuláři, vede dialogy	Gesund leben	OSV EV MV
zeptá se na informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních informacích, píše krátký text k tématu, vede dialogy	Medien	MV MKV VDO
používá základní gramatické struktury a typy vět	GRAMATIKA: slovesa v préteritu, werden, pasivum, další spojky, zápor, zájmena, předložky, další množná čísla, přídavná jména a příslovce - stupňování, souvětí, letopočty a další číselné výrazy, genitiv, předložky, osobní zájmena, zvrtná slovesa, postavení sich ve větě, vztažná zájmena, souřadící souvětí, předložkové vazby, časové údaje, konjunktiv II	
sdělí ústně i písemně základní informace o Berlíně, vytvoří a používá zeměpisné názvy, označí konkrétní místa na mapě	REÁLIE: Berlín, zeměpisné názvy	

5.2.9.2 Zeměpisný seminář

5.2.9.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Zeměpisný seminář je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Cílem předmětu je vést žáky k prohloubení znalostí týkajících se zejména obecné geografie světa v návaznosti na učivo zeměpisu. Výuka je realizována v 6. a 7. ročníku v rozsahu jedné hodiny týdně. Výuka probíhá převážně v učebně zeměpisu, v počítačové učebně a při vycházkách se zeměpisným zaměřením. Součástí výuky jsou průřezová témata: environmentální výchova a výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

I. Kompetence k učení

- inspirujeme žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání informací
- vedeme žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a praxí
- stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- vedeme žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

II. Kompetence k řešení problémů

- směřujeme žáky ke správným způsobům řešení problémů
- pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí najít cestu ke správnému řešení

III. Kompetence komunikativní

- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

- zajímáme se o náměty a názory žáků

IV. Kompetence sociální a personální

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

V. Kompetence občanské

- vytváříme prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- podporujeme v žácích tvorbu pocitu občanství tohoto státu

VI. Kompetence pracovní

- vyžadujeme dodržování dohodnutých postupů, termínů a kvality
- vedeme žáky k účtě k práci vlastní i jiných
- vytváříme v žákovi potřebu zažít pocit dobře vykonané práce

5.2.9.2.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Zeměpisný seminář - 6. a 7. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
orientuje se v základních zeměpisných pojmech, aktivně používá zeměpisné pojmy, ovládá práci s mapou a kompasem, rozeznává základní geografické značky	prohloubení základního učiva, Země a vesmír, globus, roční doby, zajímavosti světového zeměpisu, zeměpisné rekordy, orientace v terénu	EV
rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	úvod do regionálního zeměpisu	MKV
ovládá zejména praktické činnosti, jako je práce s kompasem a buzolou, zakreslení náčrtu a plánu, zvládne vytvoření plánu v určitém měřítku, dokáže samostatně hledat a vyhodnocovat informace při práci s počítačem	turistické značky, náčrt, plánec, mapa, zakreslení učebny v měřítku 1:20	EV, MV, Vv
lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny, problémové oblasti	světadíly, oceány, makroregiony světa - určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti, ohniska napětí)	EV, MKV
orientuje se v zadaném regionu, prohlubuje schopnost práce s geografickým materiálem, na slepé mapě určí města, řeky i pohoří, správně umístí státy na slepou mapu, vytváří samostatně plány cest podle map a počítačových fotografií	Amerika - poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch a nerostné bohatství, podnebí, vodstvo, vegetace a zvířata, obyvatelstvo a sídla, Kanada, USA - regiony sever, jih, západ, Střední Amerika, ostrovní státy Střední Ameriky, Jižní Amerika - Andské státy, ostatní Asie - poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch a nerostné bohatství,	EV, MKV, EGS, Vv

	podnebí, vodstvo, vegetace a zvířata, obyvatelstvo a sídla, Východní Asie, Jižní Asie, Jihovýchodní Asie - Malí draci, Jihozápadní Asie - Blízký východ, Střední Asie - Zakavkazsko	
--	---	--

5.2.9.3 Sportovní hry

5.2.9.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět sportovní hry je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Má časovou dotaci 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v 6. a 7. ročníku ve volitelných skupinách koedukovaně.

Sportovní hry jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků směřují k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a zařadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních potřeb a zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života.

Předmět je rozdělen do tématických celků zahrnujících činnosti ovlivňující zdraví, úroveň pohybových dovedností a činnosti podporujících pohybové učení.

Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu prožitku umocňuje. Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Důležité je odhalování zdravotních oslabení a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení. Sportovní hry jsou realizovány v prostředí tělocvičen, školního hřiště a v dalších lokalitách specifických pro danou činnost. Uskutečňuje se formou individuálního i skupinového cvičení, a práce v herních týmech.

Do předmětu jsou začleněna tato průřezová témata: osobnostní a sociální výchova, mediální výchova, multikulturní výchova, výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

I. Kompetence k učení

- podporujeme u žáků touhu chtít se naučit, vyvíjet úsilí a zlepšovat výsledky
- vedeme žáky tak, aby vědomosti a dovednosti samostatně a tvůrčím způsobem používali
- vedeme žáky k aktivnímu získávání dalších informací
- vedeme žáky k sebehodnocení
- vedeme žáky k samostatnosti a tvořivosti
- podporujeme formy spolupráce při organizování a zajišťování soutěží, pomoc šikovnějším a nadanějším slabším
- respektujeme individualitu dítěte, jeho schopnosti a možnosti
- umožňujeme nadaným žákům zdokonalování dovedností a dosahování vyšších výkonů

II. Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k řešení modelových situací

- při řešení problémových situací vedeme žáky ke spolupráci ve dvojicích, skupinách
- klademe důraz na aktivní realizaci a hodnocení vlastních výkonů
- vedeme žáky k sebekontrolě, touze po opravě a preciznímu provedení
- vytváříme příležitost k procvičování a upevňování rozvíjených dovedností

III. Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat názorům jiných, vhodně vyjadřovat svůj vlastní názor, správně formulovat myšlenku
- podporujeme rozvoj slovní zásoby a její využívání při pohybových činnostech
- učíme žáky rozpoznat nespportovní chování a reagovat na vzniklou situaci, podporujeme fair play jednání
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- seznamujeme žáky s principy asertivního chování
- podporujeme komunikaci s jinými školami pořádáním a účastí na sportovních akcích

IV. Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k respektování pravidel
- umožňujeme žákům podílet se na chodu a organizaci školy, mohou vyjadřovat své názory a kritické připomínky
- umožňujeme žákům střídání rolí ve skupině
- vedeme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy ve skupině, ve třídě, škole
- snažíme se zachytit projevy šikany a ihned je ve spolupráci s ŠPC řešit tak, aby se již neopakovaly
- vedeme žáky k citlivému přístupu k handicapovaným
- snažíme se naučit žáky základům kooperace a týmové práce

V. Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování školního řádu respektujeme individuální rozdíly mezi žáky (národnostní, kulturní, sociální a mezi pohlavími)
- vedeme žáky k pořádku ve všech prostorách školy a k péči o školní majetek
- při pobytu žáku ve škole i mimo školu vedeme žáky k zodpovědnému chování za své zdraví, zdraví spolužáků a k dodržování obecných pravidel slušného chování
- na celoškolních akcích, soutěžích a kurzech vedeme žáky k vzájemné úctě, toleranci, pomoci druhým
- učíme žáky jak se chovat v situacích ohrožení

VI. Kompetence pracovní

- učíme žáky naplánovat si práci
- vedeme žáky tak, aby si vážili práce své i jiných
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svoji práci
- učíme žáky předvést výsledky své práce a práci obhájit
- vedeme žáky k sebehodnocení a k reálnému posouzení svých schopností a výsledků práce
- upevňujeme u žáků základní pracovní návyky

5.2.9.3.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
Činnosti ovlivňující zdraví		
aktivně zařazuje některé pohybové činnosti do svého pohybového režimu, usiluje o zlepšení své tělesné kondice, odmítá drogy a jiné látky, škodící zdraví, snaží se o vhodné bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, dokáže předvídat možná nebezpečí úrazu a přizpůsobuje jim svoji činnost	význam pohybu pro zdraví - rekreační sport, průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační cvičení	OSV
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; volí si vhodný pohybový program	kondiční formy cvičen - kondiční cvičení s časovým limitem, s rytmickým a hudebním doprovodem, pyramidy, posilování	MV, OSV, MKV
dokáže využít získané dovednosti v soutěžích, předvídá nebezpečí úrazu, spolupracuje v družstvu	průpravné úpoly - přetahování, přetlaky (lanem - dvojice, družstva)	
dovede posoudit dosaženou úroveň výkonu, eviduje je, dokáže je vyhodnotit, snaží se vědomě o zlepšení úrovně svých pohybových dovedností, chápe význam přípravy před pohybovou činností a relaxace po skončení, upravuje pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší, uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu	atletika - sprinty, vytrvalostní běh na dráze i v terénu, skok do dálky, do výšky, hod míčkem, granátem, hod na cíl, zvyšování odrazové síly a rychlosti, měření výkonů, nácvik orientačního běhu	OSV, MKV, MV
osvojené pohybové dovednosti aplikuje ve hře, v soutěži i při rekreačních činnostech, řídí se zásadami fair play, dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji, rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora, spolurozhoduje při hrách a soutěžích	sportovní hry - míčová průprava - uchopení, držení míče (jednoruč, obouruč), házení, chytání, vedení míče, taktika vybíjené, kopané, střelba na cíl, košíková - driblink, vedení míče, střelba na koš, hra dle pravidel, základy softbalu - pochopení zjednodušených pravidel, florbal - průpravná cvičení, vlastní hra, odbíjená - horní a spodní odbití obouruč, průpravné hry	OSV, VDO, MKV
Činnosti podporující pohybové učení		
zná základní tělocvičné názvosloví, reaguje na slovní vedení, snaží se využívat osvojeného názvosloví při vedení rozcvičky, zajímá se o sportovní dění, osvojují si roli rozhodčího, diváka, naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky, respektuje opačné pohlaví, chrání přírodu při sportu, zorganizuje jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni tříd	komunikace - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené signály a povely, základní organizace prostoru a činnosti ve známém prostředí, zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály, měření a posuzování osvojovaných pohybových dovedností - měření výkonů, základní pohybové testy, historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci	VDO

5.2.9.4 Cvičení z matematiky

5.2.9.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Cvičení z matematiky je součástí vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Cílem je rozvíjet logické myšlení, kombinační schopnosti, představivost a kreativitu žáků. V rámci tohoto volitelného předmětu žáci navazují na předchozí znalosti a dovednosti a dále je prohlubují. Řeší především nestandardní úlohy (matematické hádanky, rébusy, kombinační hry, slovní úlohy, číselné řady, ...). Vyučovací předmět má časovou dotaci 1 hodinu týdně v 6. a v 7. ročníku. Výuka probíhá převážně v kmenové učebně.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

I. Kompetence k učení

- motivujeme žáky k učení
- využíváme při výuce názorné pomůcky
- trénujeme s žáky čtení s porozuměním
- využíváme ve výuce ICT
- během hodin střídáme různé metody práce
- probrané učivo opakujeme a procvičujeme

II. Kompetence k řešení problému

- poskytujeme žákům přístup k výpočetní technice
- navedeme žáky správným směrem, pokud je jejich postup nesprávný
- přihlížíme k možnostem žáků při zadávání a hodnocení problémových úloh
- hodnotíme společně s žáky

III. Kompetence komunikativní

- učíme žáky správně formulovat otázky a odpovědi
- umožňujeme žákům vhodně vyjadřovat a obhajovat svůj názor
- podporujeme diskusi mezi žáky
- necháváme žáky, aby si vysvětlovali učivo navzájem

IV. Kompetence sociální a personální

- zařazujeme do výuky skupinovou práci
- vedeme žáky k sebehodnocení
- dbáme na vytváření pozitivní atmosféry

V. Kompetence občanské

- vedeme žáky k vzájemné úctě a toleranci
- svým chováním jdeme žákům příkladem
- vedeme žáky k zodpovědnosti za zdraví své i ostatních

VI. Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům pracovat vlastním tempem
- motivujeme žáky k zodpovědnosti za svoji práci
- vedeme žáky k samostatnému naplánování práce

5.2.9.4.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Cvičení z matematiky - 6. - 7. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)

chápe a správně zapisuje zadání úlohy užívá základní matematické operace (+, -, :, ·) převádí jednotky zaokrouhluje	slovní úlohy	
hledá alternativní řešení kombinuje různé postupy	matematické hry	
pracuje s rýsovacími potřebami kreativně vytváří složitější geometrické obrazce	rýsování	Vv
doplňuje a vytváří jednodušší číselné řady užívá prostorovou představivost a logické myšlení	matematické hádanky, rébusy,...	
rýsuje síť těles tvoří papírové modely těles	tělesa	Vv

5.2.9.5 Cvičení z informatiky

5.2.9.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Cvičení z informatiky je součástí vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Cílem je naučit žáky porozumění toku informací, využívání výpočetní techniky ke zvýšení efektivnosti učení a racionálnější organizaci práce a tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce. V rámci tohoto volitelného předmětu žáci navazují na předchozí znalosti a dovednosti a dále je prohlubují. Vyučovací předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně v 6. ročníku a 1 hodinu týdně v 7. ročníku. Výuka probíhá v počítačové učebně a multimediální místnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

I. Kompetence k učení

- motivujeme žáky k učení
- trénujeme s žáky čtení s porozuměním
- vedeme žáky tak, aby si sami vyhledávali informace a dál s nimi pracovali
- při výuce využíváme všech dostupných multimediálních prostředků
- snažíme se o názorné vyučování, zapojení co největšího počtu smyslů pro co nejlepší a nejtrvalejší pochopení láky

II. Kompetence k řešení problému

- při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života
- při řešení problémových úkolů vedeme žáky ke spolupráci ve dvojicích či skupinách, žáci se aktivně podílejí na plánování práce, samotné realizaci a hodnocení a prezentaci výsledků
- přihlížíme k možnostem žáků při zadávání a hodnocení problémových úloh
- hodnotíme společně s žáky

III. Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat názorům jiných, vhodně vyjadřovat svůj vlastní názor, správně formulovat své myšlenky
- učíme žáky přenést správně informace, vysvětlit problém spolužákům

- umožňujeme žákům vhodně vyjadřovat a obhajovat svůj názor, necháváme žáky, aby si vysvětlovali učivo navzájem
- podporujeme diskusi mezi žáky
- začleňujeme pravidelně do výuky kooperativní učení, jehož prostřednictvím vedeme žáky ke spolupráci

IV. Kompetence sociální a personální

- zařazujeme do výuky skupinovou práci
- učíme žáky, aby prokázali schopnost střídat role ve skupině
- dbáme na vytváření pozitivní atmosféry

V. Kompetence občanské

- při pobytu žáků ve škole i mimo školu vedeme žáky k zodpovědnému chování za své zdraví, zdraví svých spolužáků, k zodpovědnému přístupu k majetku a k dodržování obecných pravidel slušného chování
- vedeme žáky k vzájemné úctě a toleranci
- vedeme žáky k zodpovědnosti za zdraví své i ostatních
- vedeme žáky k sociálnímu uvědomění, seznamujeme je s jejich povinnostmi a právy, učíme je umět vyhledat pomoc v případě osobního nebezpečí

VI. Kompetence pracovní

- vedeme žáky k tomu, aby si vážili své práce i práce jiných
- vedeme žáky k sebehodnocení a k reálnému posouzení svých schopností
- umožňujeme žákům pracovat vlastním tempem
- motivujeme žáky k zodpovědnosti za svoji práci
- vedeme žáky k samostatnému naplánování práce

5.2.9.5.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Cvičení z informatiky – 6. - 7. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika	
při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty	formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy	
vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích	metody a nástroje vyhledávání informací	
ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování	
uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	textový, tabulkový a grafický editor	
ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	textový a tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce	
zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	prezentace informací (prezentační programy, multimédia)	MV

5.2.9.6 Základy administrativy

5.2.9.6.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět má v 7. ročníku časovou dotaci 1 hodiny týdně a je volitelný.

Cílové zaměření předmětu:

Žák je veden tak, aby postupně:

- zvládl počítač a naučil se ovládat klávesnici PC desetiprstovou hmatovou metodou
- naučil se zpracovávat a upravovat text (opravit chyby, mazat, doplňovat)
- porozuměl běžným odborným graficky znázorněným informacím (schémata, grafy apod.)
- využil získaných dovedností pro výběr internetových informací, jejich zpracování a uplatnění
- vytvářel si pozitivní vztah nejen k výpočetní technice, ale i k technice vůbec

Tématický obsah: psaní na počítači desetiprstovou hmatovou metodou, seznámení s programem Mount Blue, úprava textů, zpracování písemností a manipulace s nimi, využití internetu pro komunikaci, získávání odborných materiálů z internetových zdrojů.

Výuka probíhá v počítačové učebně a multimediální učebně. K její realizaci je využíváno skupinové vyučování, samostatná a týmová práce, výklad, diskuse, řízený rozhovor, testy, soutěže, PC, popřípadě jiná kancelářská technika.

V základech administrativy jsou realizovaná průřezová témata výchova demokratického občana, environmentální výchova a mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

I. Kompetence k učení

- využíváme při výuce názorné pomůcky
- trénujeme s žáky k dovednosti psaní všemi deseti prsty
- během hodin střídáme různé metody práce
- zadáváme školní i domácí projekty
- oceňujeme žáky, kteří dokáží poradit s prací spolužákům
- probrané učivo opakujeme a procvičujeme
- využíváme mezipředmětové vztahy

II. Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a zpracovávání informací
- témata projektů volíme tak, aby žáci využili svoje znalosti i dovednosti
- navedeme žáky správným směrem, pokud je jejich postup nesprávný
- hodnotíme práci v hodině, aktivitu, snahu
- přihlížíme k možnostem žáků při zadávání úloh (domácí vybavení výpočetní technikou)
- hodnotíme společně s žáky

III. Kompetence komunikativní

- rozvíjíme slovní zásobu žáků
- učíme žáky formulovat psaný text
- vyžadujeme od žáků, aby texty a informace získávali a zpracovávali samostatně
- necháváme žáky, aby si vysvětlovali učivo navzájem

IV. Kompetence sociální a personální

- zařazujeme do výuky skupinovou práci
- vedeme žáky k sebehodnocení

- dbáme na vytváření pozitivní atmosféry

V. Kompetence občanské

- vedeme žáky k získávání pozitivního vztahu k výpočetní technice, internetu
- klademe důraz na internetovou komunikaci jako prostředek komunikace a dorozumění mezi národy (mezi lidmi světa)
- vytváříme vztah úcty k vytvořeným duševním hodnotám, legálnímu využívání produktů výpočetní techniky

VI. Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům pracovat vlastním tempem
- motivujeme žáky k zodpovědnosti za svoji práci
- vedeme žáky k samostatnému naplánování práce
- formou skupinových projektů učíme žáky prezentovat a obhajovat svou práci
- dáváme žákům možnost zažít pocit úspěchu z dobře vykonané práce (pochvala, známka)

5.2.9.6.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Základy administrativy - 7. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy (projekty, průřez. tém., mezipředmětové vztahy...)
orientuje se v možnostech počítače a uvědomuje si význam psaní všemi deseti prsty	seznámení s počítačem, ovládání a psaní na počítači, klávesnice, desetiprstová hmatová metoda, správná poloha těla při psaní	
ovládá klávesnici PC desetiprstovou hmatovou metodou píše podle diktátu zpracovává text s využitím zvýraznění a formátování	seznámení s programem Mount Blue, opravy chyb, použití jednotlivých kláves, nácvik psaní malých a velkých písmen, diakritických a interpunkčních znamének, číslic a značek	
dokáže využívat zvýraznění a formátování zvládá opravu chyb, mazání a doplňování textu	úprava textů, zvýraznění textu, psaní na linku, jednoduchá tabulka, oprava chyb	
dokáže napsat jednoduchý dopis, dokáže upravit písemnost podle normy rozumí běžným odborným graficky ztvárněným informacím (schémata, grafy apod.)	zpracování písemností a manipulace s nimi pravidla normalizované úpravy písemností a adres vyplňování jednoduchých formulářů (životopis, žádost, zpráva, plná moc apod.)	
zvládá písemnou komunikaci přes internet, orientuje se v získaných informacích, provádí jejich výběr a dokáže je dále zpracovat dokáže najít a vytvořit práci podle zadání dokáže komunikovat elektronickou poštou, ovládá i zaslání přílohy, či její přijetí a otevření	využití internetu - internet a možnosti jeho využití pro komunikaci získávání odborných materiálů z internetových zdrojů	

5.3 Školní družina

5.3.1 Specifika zájmového vzdělávání

ŠD je základním článkem výchovy mimo vyučování. Není pokračováním školního vyučování, ani ho nikterak nenahrazuje. Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků. Činnost probíhá před i po vyučování v určených prostorách. Práce v ŠD umožňuje spolupráci dětí různých věkových skupin.

Vhodné střídání práce a odpočinku přispívá k odstranění únavy z předchozí školní činnosti, vede děti k ušlechtilé zábavě, pomáhá uspokojovat a rozvíjet kulturní potřeby a rozmanité zájmy žáků. Mimo činnosti výchovně vzdělávací plní ŠD funkci sociální, tzn. dohled nad žáky po určitou dobu před nebo po skončení vyučování. ŠD spolupracuje s Centrem volného času.

5.3.2 Cíle zájmového vzdělávání

- rozvoj osobnosti člověka, který bude vybaven poznávacími a sociálními kompetencemi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní život
- pochopení a uplatňování zásad demokracie, smysl pro sociální soudržnost
- utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické, národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě každého, uplatňování principu rovnoprávnosti mužů a žen
- získání a uplatňování znalostí o ochraně životního prostředí
- získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

5.3.3 Délka a časový plán zájmového vzdělávání

Školní vzdělávací plán naší školní družiny je na dobu neurčitou. Změny budou prováděny tak, jak si je vyžádají okolnosti provozu ve školní družině.

5.3.4 Formy zájmového vzdělávání

- pravidelná činnost* - je dána týdenní skladbou zaměstnání
- příležitostné akce* - besídky, slavnosti, výlety, adopce v ZOO, lampiónový průvod, běžky, cyklovýlet, karneval, celoroční hra, besedy, ...
- spontánní aktivity* - probíhají průběžně, vychovatelka zajišťuje bezpečnost, navozuje, podněcuje popř. motivuje některé vlastní aktivity dětí; někdy se těchto her i sama zúčastňuje; řízené a spontánní činnosti na sebe přirozeně navazují
- odpočinkové činnosti* - zahrnují klidové činnosti i aktivní odpočinek
- příprava na vyučování* - domácí úkoly si mohou děti od 2. třídy vypracovávat po 15.00 hod. a to pouze s písemným souhlasem rodičů

5.3.5 Obsah vzdělávání – výchovné oblasti

Vychovatelky školní družiny se budou inspirovat především vzdělávací oblastí Člověk a jeho svět. Při osvojování poznatků a dovedností se žáci budou učit vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty druhých.

Zaměříme se na tyto tématické okruhy:

- Místo kde žijeme** – poznávání nejbližšího okolí, organizace života v rodině,

ve škole, ve společnosti, v obci, tématické vycházky, regionální pověsti, dopravní výchova, ...

- b) **Lidé kolem nás** – zásady vhodného chování a jednání mezi lidmi, tolerance mezi lidmi, empatie, osvojování a dodržování zásad společenského chování a jednání, vytváření kladného vztahu k spolužákům
- c) **Lidé a čas** – budování správného režimu dne a jeho dodržování, vedení dětí k úctě k času druhých, ke klidnému průběhu režimových momentů, smysluplnému využívání volnočasových aktivit
- d) **Rozmanitosti přírody** – seznamování s rozmanitostí a proměnlivostí živé i neživé přírody, tématické vycházky, pozorování změn, ekologická výchova
- e) **Člověk a jeho zdraví** – osobní hygiena, poznávání sama sebe, poučení o zdraví a nemocech, o prevenci, odpovědnosti za své zdraví, předcházení úrazům, bezpečnost při činnostech

Všemi činnostmi prolíná etická výchova, která je založena na systematickém osvojování dovedností především zážitkovou metodou. Pomáhá rozvíjet základní sociální dovednosti. Základním cílem je vést žáky k prosociálnímu způsobu chování (schopnost učinit něco dobrého pro druhé bez očekávání odměny nebo protislužby).

5.3.6 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Naše ŠD je připravena vytvářet podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v rámci kapacity a profesní přípravy pedagogů. V případě potřeby spolupracuje se školním poradenským centrem (školní psycholog a speciální pedagog).

5.3.7 Podmínky přijímání a ukončování vzdělávání uchazečů

Činnost ŠD je přednostně určena pro děti I. stupně Základní školy. O přijetí uchazečů rozhoduje ředitel školy podle kapacity ŠD. Přednostně jsou přijímány děti nižších ročníků. Ředitel může rozhodnout i o vyloučení dítěte z ŠD, pokud toto dítě soustavně nebo nějakým výrazným projevem porušuje kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních.

5.3.8 Popis materiálních podmínek

Škola se snaží zachovat pro ŠD zvláště vymezené prostory, situace se může měnit dle momentálních podmínek. Každoročně se obměňuje a doplňuje materiální vybavení jednotlivých oddělení. Pro činnost ŠD jsou k dispozici družinové třídy, ranní družina, případně polední družina, která využívá běžnou třídu (ta se pro potřeby ŠD mírně upravuje). Dále používáme: tělocvičnu, cvičnou kuchyňku, multimediální místnost, divadelní sál, školní hřiště a dvůr s pískovištěm.

5.3.9 Popis personálních podmínek

Provoz školní družiny zajišťují vychovatelky s předepsaným vzděláním. Pedagogové se sebevzdělávají. Pracovní doba pedagogů je organizována takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče.

5.3.10 Ekonomické podmínky

Každoročně má ŠD k dispozici jednorázovou finanční hotovost na obnovení materiálního vybavení školní družiny. Během roku dostává menší příspěvky na odměny za soutěže.

5.3.11 Bezpečnost a ochrana zdraví

Na začátku školního roku jsou děti seznámeny s režimem ŠD a poučeny o bezpečnosti. O bezpečnosti jsou poučeny také před každými prázdninami. Další podrobnosti viz. Řád učebny ŠD. Pobyt venku přizpůsobujeme počasí. Jednou z hlavních zásad je vytvořit vhodné sociální a emoční prostředí.

Při jednotlivých činnostech dbáme na:

- a) bezpečnost činností
- b) osobní a duševní hygienu
- c) vymezení vhodného prostoru pro hry
- d) předcházení úrazům
- e) prevenci šikany

6 Pravidla pro hodnocení žáků

6.1 Zásady hodnocení

- Hodnocení se vztahuje k cílům školního vzdělávacího programu (naplnění kompetencí, komplexnost a maximální rozvoj osobnosti žáka).
- Hodnocení výsledků vzdělávání by mělo být jednoznačné, srozumitelné, všestranné a srovnatelné s kritérii, která jsou předem stanovena. Všichni pedagogové školy dodržují schválená pravidla hodnocení.
- Hodnocení je soustavné, systematické, je organickou součástí vzdělávacího procesu.
- Učitel zahrne v celkovém hodnocení kvalitu práce, aktivitu, píli, snahu a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé příslušné období.
- Učitel rozvíjí dovednost sebehodnocení žáků.
- Při hodnocení učitel využívá individuálně normované hodnocení - zaměřuje se na výkon žáka a porovnává ho s jeho předchozími výkony, což umožňuje sledovat kvalitu dílčích výkonů žáka a zaznamenávat i drobné pokroky směrem ke stanovenému cíli. Dále pak věcnou normu – hodnotí jednotlivé výkony žáka podle toho, zda byl konkrétní popis výkonu splněn.
- Při průběžném a celkovém hodnocení pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- Při celkovém hodnocení přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu příslušného období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- Učitel rozvrhne písemné práce a další druhy zkoušek tak, aby žák nebyl nadměrně přetěžován. V tomto smyslu spolupracuje s ostatními vyučujícími.

6.1.1 Vlastnosti hodnocení žáků

- srozumitelné pro žáka i rodiče (předem dané požadavky, kritéria a proces hodnocení)
- motivující pro dosažení daných cílů a ke zlepšení další práce
- formující učební strategii žáků
- podporující integritu osobnosti (silné stránky osobnosti slouží jako základ k rozvoji slabších, problémových, oblastí)
- korektní, slušné, nezraňující, neodsuzující a bez předsudků
- negeneralizující - na základě jednoho hodnocení nepředpokládat úroveň dalších výsledků
- nehodnotící pouze nedostatky a neznalosti

6.1.2 Funkce hodnocení

- Hodnocení poskytuje žákovi zpětnou vazbu o jeho práci, pomůže odhalit problémy nebo nedorozumění, ke kterým mohlo dojít při nesprávném pochopení učiva a které bude nutné opravit, umožňuje posoudit, jak se podařilo splnit stanovený výukový cíl.
- Hodnocení žáky motivuje. Hodnotící aktivity mohou být pro žáka pobídkou, aby si dobře zorganizoval svou práci a aby se učil tomu, co se po něm žádá, pokud chce být úspěšný.
- Hodnocení slouží jako podklad pro vedení záznamů o prospěchu žáka, je podkladem pro rozhodování o výchovných a vzdělávacích potřebách žáka a také pro poskytování zpráv rodičům a ostatním učitelům.

6.2 Získávání podkladů pro hodnocení

- Soustavné sledování výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování, práce ve vyučování, snahy, píle, výsledků a sebehodnocení.
- Různé druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové).
- Kontrolní písemné práce a praktické zkoušky.
- Analýza různých činností žáka (projekty, daltonské práce, skupinové práce, seminární práce, referáty, laboratorní experimenty).
- Podle potřeby konzultace s ostatními učiteli, pracovníky poradenských a zdravotnických služeb, zejména u žáků s trvalejšími psychickými a zdravotními potížemi a poruchami.
- Rozhovor se žákem.
- Využití sebehodnocení žáka, hodnocení žákovského portfolia.

6.3 Hodnocení prospěchu

- Žáci jsou hodnoceni **ve všech vyučovacích předmětech** uvedených v učebním plánu příslušného ročníku.
- Stupeň hodnocení určí **učitel**, který vyučuje příslušný předmět.
- V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za příslušné období vyučující učitelé **po vzájemné dohodě**. Nedojde-li k dohodě, stanoví se výsledný stupeň hodnocení ředitel školy.
- Při určování stupně hodnocení prospěchu v jednotlivých předmětech na konci příslušného období se hodnotí **kvalita práce a učební výsledky**, jichž žák dosáhl za celé období. Stupeň hodnocení prospěchu se neurčuje na základě průměru známek za příslušné období.
- **Při závažné změně** v hodnocení žáka – zejména zhoršení o dva stupně nebo nedostatečné hodnocení - učitel tuto skutečnost neprodleně oznámí třídnímu učiteli a prokazatelným způsobem i zákonným zástupcům žáků. Zásadní změny a případný neprospěch žáka budou řešeny neodkladně s vedením školy nebo na nejbližší schůzce pedagogické rady, kde budou přijata opatření, která by měla vést k nápravě stávající situace. Učitel žáka, žák, u kterého došlo k závažnému zhoršení prospěchu nebo jeho zákonný zástupce, může požádat o pomoc pracovníky školního poradenského pracoviště. Výchovný poradce pozve žáka, jeho zákonné zástupce, učitele daného předmětu, další pracovníky ŠPP a domluví se podpůrná opatření – např. možnost pravidelných konzultací, vysvětlení a procvičení učiva, tak, aby žák měl možnost uspět.
- **Hodnocení prospěchu žáků včetně zaostávání v učení a nedostatky v jejich chování** se projednávají v pedagogické radě, a to zpravidla k 15. listopadu a k 15. dubnu, výsledky hodnocení žáků pak o pololetní a závěrečné pedagogické radě. Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů.

Informace jsou rodičům předávány na třídních schůzkách nebo hovorových hodinách, na které jsou rodiče písemně zváni společně s žákem. Údaje o hodnocení jsou sděleny výhradně zástupcům žáka, **nikoliv veřejně**. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou uvedený termín, poskytnou vyučující informaci o hodnocení žáka prostřednictvím žákovské knížky nebo jim na jejich žádost umožní individuální konzultaci.

- Není přípustné přezkušovat žáky koncem příslušného období z látky celého tohoto období.
- Ústní zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, není možné individuální ústní přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen na základě doporučení ve zprávě od lékaře nebo psychologa. Mají – li žáci zájem, může vyučující vypsát veřejný náhradní termín opravné písemné práce, která se může psát mimo vyučovací hodinu.
- Učitel oznamuje žákovi výsledek **každého hodnocení**, které **zdůvodňuje** a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů či výtvorů. Po ústním zkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení **okamžitě**. Vede žáka k sebehodnocení. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací oznámí žákovi nejpozději **do 14 dnů**. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkovém hodnocení zástupcům žáka, a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky současně se sdělením známek žákům. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání také rodičům při návštěvě školy.
- Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nehromadily v určitých obdobích.
- O termínu písemné zkoušky, která má trvat **více než 25 minut**, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu, nejméně tři dny **předem**. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat **pouze jednu zkoušku** uvedeného charakteru.
- Učitel je povinen vést **soustavnou evidenci** o každém hodnocení žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkového hodnocení i způsob získání známky. Z tohoto důvodu je nutné všechny písemné práce žáků uschovávat po dobu celého školního roku. Po skončení příslušného období lze ohodnocené písemné práce zařadit se souhlasem žáka do žákovského portfolia. V případě dlouhodobé nepřítomnosti vyučujícího nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu příslušného období předá své záznamy zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
- Při dlouhodobém pobytu žáka mimo školu vyučující respektuje hodnocení žáka, které sdělí škola při instituci, kde je žák umístěn. Žák se znovu nepřezkušuje.

Vyučující dodržují **zásady pedagogického taktu**:

Nehodnotí žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden.

Žáci nemusí dopisovat do sešitu látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací.

Účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáků, ale hodnotit, co umí.

Hodnotí pouze probrané učivo, žáci musí mít dostatek času k naučení a procvičení učiva.

Není možné ihned hodnotit látku, která byla zadána pouze k samostatnému nastudování celé třídy.

Veškerá doporučení z psychologických vyšetření, která získají od třídního učitele či výchovného poradce, jsou považována za důvěrná.

Vyučující může využívat následující **formy hodnocení**:

Známka se zdůvodněním

Výčet dobře splněných úkolů

Výčet chyb

Vyjádření počtem bodů tzn. využívání různých bodových systémů vázaných na hodnocení

Procentuální vyjádření úspěšnosti v plnění zadaného úkolu

Diagramy

Posuzovací škály

6.4 Kritéria a ukazatele pro jednotlivé stupně hodnocení prospěchu

V jednotlivých předmětech je prospěch žáka hodnocen stupni:

Stupeň 1 - výborný

Stupeň 2 - chvalitebný

Stupeň 3 - dobrý

Stupeň 4 - dostatečný

Stupeň 5 - nedostatečný

Při hodnocení žáka se na prvním stupni použije pro zápis známky na vysvědčení stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení.

Východiskem pro stanovení hodnotících stupňů je kvalita výsledků vzdělávání, jež zahrnuje:

- Úplnost, ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných cílových znalostí (faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů).
- Kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované vzdělávací činnosti.
- Kvalita uplatňování osvojených znalostí a dovedností při řešení vzdělávacích úkolů.
- Kvalita práce s informacemi – dovednost nalézat, třídít a prezentovat informace.
- Osvojení dovednosti účinně spolupracovat.
- Píle žáka, snaha a jeho přístup ke vzdělávání.
- Samostatnost, tvořivost a originalita myšlení.
- Kvalita komunikačních dovedností – přesnost, výstižnost, odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu.
- Osvojení účinných metod samostatného studia – dovednost učit se.
- Výsledná známka není průměrem všech známek během pololetí, neboť všechny známky nemají stejnou výpovědní hodnotu. Je objektivním posouzením znalostí, vědomostí, schopností, dovedností, píle a přístupu k předmětu.
- Přihlížíme ke schopnostem a individuálním zvláštnostem žáka. Hodnotíme dosažené pokroky každého žáka.
- Při hodnocení vycházíme z toho, že žáka je důležité hodnotit především kladně a se zdůrazněním pozitivního, chceme žáky motivovat ke školní práci a ke vzdělávání. Žáka hodnotíme komplexně, přihlížíme k osobnostním zvláštnostem a schopnostem. Hodnocení je zcela individuální, ne všichni mají stejné předpoklady a nadání ke zvládnutí učiva.
- Hodnocení výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených školním vzdělávacím programem.

6.4.1 Způsob hodnocení žáků v jednotlivých předmětech

I. stupeň

Český jazyk

V 1. – 3. ročníku hodnotíme:

kontrolní diktáty – 4x ročně (3.ročník)

kontrolní prověrky z mluvnice (3.roč.: 4x ročně, 2.roč.: 1–2x ročně, 1x ročně na závěr 1.roč.)

diktáty – průběžně

mluvnická cvičení – průběžně

krátké slohové práce – 3.ročník

psaní a úpravu sešitů

mluvený projev, reprodukci textu

čtení s porozuměním

ústní zkoušení - 3.ročník

recitaci básní

Přihlížíme k:

domácím úkolům – pravidelnost, pečlivost

schopnosti naslouchání a komunikace

aktivitě v hodině

zapojení do skupinové práce jak při vyučování, tak při projektech

daltonským pracím

hrám

zájmu o četbu, vlastní četbě

Ve 4. – 5. ročníku hodnotíme:

kontrolní diktáty – 4x ročně

kontrolní prověrky z mluvnice 4x ročně,

diktáty – průběžně,

mluvnická cvičení – průběžně

slohové práce

úpravu sešitů

mluvený projev, reprodukci textu

čtení s porozuměním

čtení s přednesem

ústní zkoušení

recitace básní

referáty

Přihlížíme k:

domácím úkolům – pravidelnost, pečlivost

schopnosti naslouchání a komunikace

aktivitě v hodině

zapojení se do skupinové práce jak při vyučování, tak při projektech

daltonským pracím

hrám

zájmu o četbu

využití možnosti opravy

samostatnosti při práci

k vedení žákovského portfolia

Matematika

V 1. – 3. ročníku hodnotíme:

pololetní kontrolní práce
matematické rozcvičky
matematické hry
opakovací prověrky po ukončeném tématu
aktivitu v hodině

Přihlížíme k:

přípravě na hodinu
účasti v matematických soutěžích
práci ve skupinách
práci na daltonských úkolech
plnění domácích úkolů

Ve 4. – 5. ročníku hodnotíme

čtvrtletní kontrolní práce
matematické rozcvičky
opakovací prověrky a testy po ukončeném tématu
aktivitu v hodině

Přihlížíme k:

přípravě na hodinu
účasti v matematických soutěžích
práci ve skupinách
řešení daltonských úkolů
plnění domácích úkolů
vztahu k předmětu
vedení sešitů
samostatnosti při práci
využití možnosti opravy
vedení portfolia

Prvouka

V 1. – 3. ročníku hodnotíme:

pracovní listy
práci v hodině
opakovací prověrky a testy
hry
orientaci v daném tématu

Přihlížíme k:

plnění domácích úkolů a domácí přípravě
práci na daltonských úkolech
práci ve skupinách
vedení portfolia

Přírodověda a vlastivěda

Ve 4. – 5. ročníku hodnotíme:

opakovací prověrky a testy po ukončení tématu
ústní zkoušení dle potřeby
samostatné práce
práce v hodině
práce s mapou, nástěnnými obrazy a modely

Přihlížíme k:

plnění domácích úkolů a domácí přípravě
vedení sešitu
práci na daltonských úkolech
práci ve skupinách a na projektech
účasti v soutěžích
vedení portfolia

Hudební výchova, výtvarná výchova, pracovní činnosti a tělesná výchova v 1. – 3. ročníku

Hodnocení v těchto předmětech je zásadně pozitivní a má motivační charakter. Jen zcela mimořádně přistupuje učitel k hodnocení jiným stupněm než výborný. Primárním cílem těchto předmětů je, aby děti vykonávaly výtvarné, pracovní, sportovní a hudební činnosti, které přispějí k jejich rozvoji.

Ve 4. – 5. ročníku umožňuje rozmanitost podkladů respektovat individuální rozdíly žáků a dává jim příležitost uplatnit oblasti, které jsou jejich silnou stránkou. Pokud žák nemá přirozený talent a schopnosti pro práci v těchto předmětech, učitel mu může zadávat takové úkoly, které umožní vylepšit si hodnocení. Hodnocení těchto úkolů nahrazuje známky z výkonů, na které žák nemá talent. Pokud žák aktivně využije nabízené možnosti, vyučující se vždy přikloní k pozitivnímu hodnocení.

Hudební výchova

Hodnotíme s přihlédnutím k:

aktivnímu přístupu, zájmu a snaze
zpěvu (znalost textu a melodií)
referátům k probíranému učivu
znalostem hudebních pojmů
vedení sešitu

Výtvarná výchova

Hodnotíme s přihlédnutím k:

aktivnímu přístupu, zájmu a snaze
tvůrčímu přístupu – nápaditosti, představivosti
zručnosti a pracovitosti
schopnosti spolupracovat
samostatné tvořivé práci
připravenosti na hodinu

Pracovní činnosti

Hodnotíme s přihlédnutím k:

aktivitě a tvořivosti při práci
zručnosti a pracovitosti

schopnosti spolupracovat
dodržování pravidel o bezpečnosti a ochraně zdraví
organizaci vlastní práce, udržování pořádku na pracovišti
kvalitě výsledků vlastní práce

Tělesná výchova

Hodnotíme s přihlédnutím k:

zájmu o předmět a aktivitě
dodržování herních pravidel
pravidelné přípravě na hodiny (cvičební úbor, obuv)
schopnosti spolupráce s kolektivem
dodržování bezpečnostních zásad
sportovnímu chování
všeobecnému přehledu o významných sportovních událostech
výkonům žáka, zejména jeho individuálnímu zlepšení

II.stupeň

Český jazyk

Hodnotíme:

4x čtvrtletní písemné práce
2x kontrolní slohové práce - po přípravě
6x kontrolní diktáty
pravopisná a slohová cvičení průběžně
různé formy práce s textem, některé daltonské listy (podpora čtenářské gramotnosti)
práce na projektech, aktivita ve skupině
mluvní cvičení
referáty o četbě, spisovatelích, prezentace
recitace

Přihlížíme k:

vedení portfolia, úrovní hodnotících listů
domácí přípravě (písemné, ústní úlohy, pomůcky)
práci v hodinách, aktivitě, schopnosti vyjadřování
přípravě úkolu pro ostatní žáky
vedení čtenářského deníku (dobrovolně)
informacím o návštěvě divadla, výstavy a jiné akce (dobrovolně)

Anglický jazyk

V anglickém jazyce známku tvoří úroveň zvládnutí všech řečových dovedností, tj. poslechu, čtení, ústního a písemného projevu na podkladě osvojených jazykových prostředků, tj. gramatiky, lexiky, fonetiky a pravopisu.

I. stupeň

Formy hodnocení anglického jazyka na I. stupni odráží metody a formy práce používané v počáteční fázi výuky. V 1. a 2. ročníku jsou dovednosti poslechu a ústního projevu nadřazeny dovednostem čtení a psaní. Výuka je zde propojena s hudební, pohybovou a výtvarnou výchovou. Žáci jsou hodnoceni na podkladě aktivní práce při vyučování, imitaci říkanek, zpěvu písní, dramatizace příběhů, účasti v hrách a plnění úkolů v pracovních

sešitech. Od 3. ročníku si žáci vedou slovníček a znalost slovní zásoby je ověřována ústním zkoušením. Od 4. ročníku se výuka zaměřuje na uvědomělé osvojování gramatického a lexikálního učiva, a proto jsou používány stejné formy hodnocení jako na 2. stupni

II. stupeň

Při získávání podkladů pro hodnocení žáků na 2. stupni jsou používány tyto **formy**:

Ústní zkoušení

čtení a překlad textů (výslovnost, plynulost, porozumění čtenému textu)

znalost slovní zásoby a její použití ve větách

znalost a aplikace gramatického učiva

poslechová cvičení

rozhovory

reprodukce textů

samostatný ústní projev

memorování říkanek, básniček, zpěv písní, dramatizace příběhů, hry

Písemné zkoušení

prověrky (ověření znalosti gramatického a lexikálního učiva jednotlivých lekcí)

testy (ověření znalosti gramatického a lexikálního učiva na konci každého tematického celku)

projekty k probraným tématům

cvičení v pracovním sešitě

úplnost a správnost zápisů gramatického učiva v sešitech a slovní zásoby ve slovníčcích

překlady adaptovaných textů (porozumění čtenému textu, práce se slovníkem, dovednost adekvátního překladu)

samostatný písemný projev na dané téma

Při hodnocení učitel sleduje zejména ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů a pojmů a schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při komunikaci v cizím jazyce.

Při celkovém hodnocení bude přihlédnuto k aktivnímu přístupu ke všem činnostem, k práci na daltonských úkolech a k vedení portfolia.

Německý jazyk

Hodnotíme:

Ústní projev

samostatné vyjádření myšlenek

podání informace

reprodukce, dialogy

použití slovní zásoby ve větách

fonetickou správnost, básničky, písničky

prezentace projektů

Porozumění textu

vyhledání nejdůležitějších informací v textu (Hörverstehen, Leseverstehen)

práce s informacemi

Čtení

správnou výslovnost

větnou melodii

Psaní

krátké písemné práce (opakování gramatických jevů a slovní zásoby),

slohové písemné práce (pouze v 9. roč.)

Přihlížíme k:

aktivitě v hodinách,
úrovni daltonských listů
zpracování individuálních projektů
snaze o doučení látky v případě absence
vedení portfolia a sebehodnotících listů
domácí přípravě
práci ve skupině nebo ve dvojicích
vedení sešitů

Matematika

Hodnotíme:

znalosti a dovednosti jednotlivých tématických celků (písemnou nebo ústní formou)
čtvrtletní písemné práce
aktivitu v hodinách

Přihlížíme k:

práci v daltonských hodinách
účasti v matematických soutěžích
podílu na práci ve skupinách
přístupu k předmětu
vedení portfolia
vedení sešitů

Fyzika

Hodnotíme:

ústní zkoušení
znalosti a dovednosti jednotlivých tématických celků
laboratorní práce
samostatné prezentování zadaných úkolů
aktivitu v hodinách

Přihlížíme k:

práci v daltonských hodinách
účasti ve fyzikálních soutěžích
podílu na práci ve skupinách
přístupu k předmětu
vedení portfolia
vedení sešitů

Informatika

Hodnotíme s přihlédnutím k:

plnění zadaných úkolů
prezentování výsledků své práce
dodržování zásad daných řádem učebny při práci s počítačem
přístupu k předmětu
aktivitě v hodině

Chemie

Hodnotíme:

kontrolní písemné práce
ústní zkoušení
laboratorní práce
projekty

Přihlížíme k:

úpravě sešitu (kompletní zápisy)
aktivitě v hodinách
referátům (dobrovolné i zadané)
daltonským pracím
vedení portfolia

Dějepis

Hodnotíme:

ústní zkoušení
písemné testy a prověrky
orientaci na mapě
práci na projektech, aktivitu ve skupině
některé daltonské listy
referáty, prezentace

Přihlížíme k:

vedení portfolia, hodnotících listů
aktivitě, práci v hodinách
vedení sešitu
informacím o návštěvě muzea, hradu, zámku, výstavy aj. (dobrovolně)
aktuálním informacím, např. archeologický průzkum v Brně (dobrovolně)

Zeměpis a zeměpisný seminář

Hodnotíme:

opakovací písemné zkoušení
ústní zkoušení, testy, písemné práce

Přihlížíme k:

daltonským pracím
projektům
samostatné práci
domácí přípravě (úkoly, vše s přihlédnutím k pečlivosti vypracování)
vedení sešitu a portfolia
aktivitě v hodinách

V předmětu zeměpisný seminář platí kritéria uvedená ve druhém odstavci.

Přírodopis

Hodnotíme:

úroveň znalosti jednotlivých tematických celků
poznávání přírodnin
práci žáka během laboratorní práce
aktivitu a prezentování vlastních vědomostí v hodinách
některé daltonské práce

prezentaci projektů (školních nebo domácích)
herbář, křížovky, skupinovou práci

Přihlížíme k:

vedení sešitu a portfolia
práci v daltonských hodinách
snaze opravit si známky v průběhu pololetí
vlastní iniciativě žáka (dobrovolné referáty)
účasti v přírodovědných soutěžích

Výchova ke zdraví

Hodnotíme:

samostatné práce
skupinové práce nebo práce ve dvojici
písemné zkoušení vhodných témat
aktivitu a prezentování vlastních názorů v hodinách
prezentaci menších projektů (školních nebo domácích)
křížovky, volné psaní, scénky, praktické dovednosti (1. pomoc)

Přihlížíme k:

vedení sešitu a portfolia
snaze opravit si známky v průběhu pololetí
vlastní iniciativě žáka (dobrovolné referáty)

Výchova k občanství

Hodnotíme:

krátké kontrolní úkoly k danému tématu
daltonské listy
výstupy ze skupinových prací a projektů

Přihlížíme k:

referátům, úvahám, aktualitám, křížovkám
vedení sešitů
vedení portfolia
aktivitě v hodinách

Základy administrativy

Hodnotíme:

zvládnutí bezchybného psaní desetiprstovou hmatovou technikou
iniciativu při praktických činnostech

Přihlížíme k:

přípravenosti žáka na výuku a jeho aktivitu ve výuce
plnění zadaných úkolů
přístupu k práci (soustředěnost, využití času v hodině, rozvržení úkolu)
samostatnosti, spolupráci ve skupině

Hudební výchova, výtvarná výchova, pracovní činnosti a tělesná výchova

V těchto předmětech umožňuje rozmanitost podkladů respektovat individuální rozdíly žáků a dává jim příležitost uplatnit oblasti, které jsou jejich silnou stránkou. Pokud žák nemá přirozený talent a schopnosti pro práci v těchto předmětech, učitel mu může zadávat takové úkoly, které umožní vylepšit si hodnocení. Hodnocení těchto úkolů nahrazuje známky

z výkonů, na které žák nemá talent. Pokud žák aktivně využije nabízené možnosti, vyučující se vždy přikloní k pozitivnímu hodnocení.

Hudební výchova

Hodnotíme s přihlédnutím k:

Praktickým dovednostem – sborový a sólový zpěv

Hodnocení probíhá s ohledem na možnosti a schopnosti žáka s přihlédnutím ke snaze, soustředění a pracovní kázni při nácvičce a produkci písně.

Teoretickým znalostem – hudební teorie a nauka

Hodnocení probíhá formou ústního zkoušení, opakovacích písemných testů, domácích úkolů a rozhovorů o probrané látce s přihlédnutím k aktivitě žáka v hodině.

Individuálním znalostem a dovednostem a jejich uplatnění

Hodnotí se nadstandardní schopnosti a znalosti žáka a jejich aplikace, aktivní podíl na práci při nácvičce písně, vypracování samostatné práce k probíranému tématu, znalost hudebních aktualit, práce na třídních projektech, vedení sešitu.

Výtvarná výchova

Hodnotíme s přihlédnutím k:

připravenosti žáka na výuku a jeho aktivitě ve výuce

domácí přípravě (nošení pomůcek)

plnění zadaných úkolů

přístupu k práci (soustředění na práci, využití času v hodině, rozvržení úkolu)

samostatnosti, spolupráci ve skupině

zvládnutí výtvarné techniky a výtvarného úkolu

referátům

Pracovní činnosti

Hodnotíme s přihlédnutím k:

dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci, udržování pořádku na pracovním místě

domácí přípravě (nošení předepsaných pomůcek, surovin)

spolupráci ve skupině

aktivitě v hodině

plnění zadaných úkolů

testům znalostí

Tělesná výchova a sportovní hry

Hodnotíme s přihlédnutím k:

hodnotíme pomocí hodnotící testové baterie základní motorické schopnosti a pohybové dovednosti, zejména jejich zlepšení s přihlédnutím ke schopnostem a dovednostem žáka

dodržování dohodnutých pravidel

zájmu a aktivitě

pravidelné přípravě na hodinu (cvičební úbor, obuv)

dodržování bezpečnostních zásad při cvičení

fair play chování a kázeň v hodinách

schopnosti spolupráce s kolektivem

znalosti pravidel herních aktivit

všeobecnému přehledu o významných sportovních událostech

účasti ve sportovních soutěžích a reprezentaci školy

6.4.2 Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žák se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Zdravotním postižením je mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování. Zdravotním znevýhodněním se rozumí zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání. Sociálním znevýhodněním je např. postavení azylanta nebo nařízená ústavní výchova.

- U žáka se speciálními vzdělávacími potřebami je při jeho hodnocení přihlíženo k charakteru postižení či zjištěných potížích. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření a vyšetření odborných lékařů a uplatňují je při volbě vhodných a přiměřených způsobů získávání podkladů pro hodnocení žáka.
- Při zjišťování úrovně vědomostí a dovedností žáka volí učitel takové formy a druhy získávání podkladů pro hodnocení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv (např. při hodnocení pedagog rozlišuje specifické chyby od nespecifických, posuzuje a hodnotí především to, co dítě stačilo vypracovat, oceňuje snahu atd.) Přístup vyučujících se zaměřuje na pozitivní výkony žáka a na podporu poznávací motivace.
- Zákonní zástupci žáků se specifickými poruchami učení mohou požádat ředitele školy o slovní hodnocení. Dohodu s rodiči o slovním hodnocení připravuje příslušný vyučující předmětu ve spolupráci s třídním učitelem a výchovným poradcem.
- U žáků s vývojovou poruchou učení klade učitel důraz na ten druh projevu žáka (písemný nebo ústní), ve kterém má předpoklady podat lepší výkon. Při hodnocení učitel nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl. Žák s vývojovou poruchou učení nebude vystavován takovým činnostem, ve kterých díky své poruše nemůže podat optimální výkon (např. diktát, dlouhé přepisování, hlasité čtení, desetiminutovky). Při zkoušení žáka s vývojovou poruchou učení zohledňujeme časové limity a dáváme k dispozici korekční pomůcky (např. bzučák, okénko na čtení, číselnou osu, kalkulačku).
- Při hodnocení nesrovnáváme děti se speciálními vzdělávacími potřebami s ostatními dětmi a ani nesrovnáváme takovéto děti mezi sebou. Porovnáváme výkony žáka vzhledem k němu samotnému (např. zhoršení či zlepšení v porovnání s uplynulým obdobím.)
- Pokud se učitel rozhodne dát žákovi nedostatečnou, musí konkrétními údaji doložit, že vyčerpал všechny možnosti, jak žákovi pomoci (např. individuální plán, úkoly, individuální přístup, psychická opora) a vše zůstává u žáka bez odezvy.
- Při uplatňování všech těchto možností postupují vyučující velmi individuálně, s využitím všech dostupných informací o žákovi a v úzké spolupráci s rodiči dítěte. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a je respektováno jejich souhlasné či nesouhlasné vyjádření.
- Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami postupuje učitel dle pokynů školského zákona a vyhlášky č 73/2005 Sb.(o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami). Spolupracuje se školním poradenským pracovištěm.

6.4.3 Způsob hodnocení nadaných žáků

Hodnocení nadaných žáků vychází z individuálních předpokladů žáka a z dojednaného individuálního vzdělávacího plánu.

6.5 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

6.5.1 Funkce a využití sebehodnocení

Sebehodnocení jako cesta ke zplnomocnění žáků

Sebehodnocení je prostředkem, jak navodit či posílit u žáků pocit spoluzodpovědnosti za výsledky vzdělávacího procesu.

Sebehodnocení jako motivační faktor

Zvýšení zodpovědnosti za vlastní práci a náhled na ni má výrazný motivační efekt – podporuje aktivitu žáků.

Sebehodnocení jako prostředek k rozvoji kompetencí žáka

Je-li žák veden k tomu, aby objektivně hodnotil svou práci, přenáší tuto nabytou dovednost do dalších oblastí života. A touto cestou jsou rozvíjeny i všechny klíčové kompetence.

Sebehodnocení jako prostředek k posílení sebeúcty a k orientaci žáka na zvládání problémů

Sebeúcta je výrazným činitelem úspěchu v jakékoli lidské činnosti. Jedním ze zdrojů sebeúcty jsou vlastní zkušenosti se zvládáním a překonáním překážek, s vlastním úspěchem. Pozitivní sebehodnocení, které se na tyto prožitky zaměřuje, může posílit orientaci žáka na zvládání problémů. Takoví žáci mohou být zvědavější, samostatnější, aktivnější a motivovanější ke zvládání překážek vlastními silami.

Sebehodnocení jako prostředek k prohlubování vztahu mezi učitelem a žákem

Sebehodnocení je dovednost, které se žák učí, a učitel je důležitým průvodcem v jejím rozvíjení. Pro žáka je to specifickou příležitostí vstoupit do osobního vztahu s učitelem. Posilující vliv na vzájemný vztah může mít i vědomí společného úkolu - žák a učitel jako účastníci vzdělávacího procesu spolu uzavírají dohodu o cíli své práce a společně vyhodnocují její plnění.

Proces a výsledky sebehodnocení jsou pro učitele cenným materiálem k poznání žáka. Vzhledem k tomu, že sebehodnocení poskytuje průběžné informace o vývoji žáka, mohou být tyto materiály cenné i pro ostatní učitele (při změně vyučujícího, přechodu žáka na II. stupeň). Z tohoto důvodu se písemné sebehodnocení se souhlasem žáka uchovává a stává se součástí jeho osobní dokumentace. Na konci školní docházky mohou být tyto materiály jedním z podkladů při vypracování závěrečného hodnocení žáka.

S výsledky sebehodnocení se mohou seznámit i rodiče (konzultace, hovorové hodiny apod.). Přínosem je, pokud i rodiče mohou doplnit vlastní hodnocení práce svého dítěte, např. při domácí přípravě. Je to pro ně příležitost, jak aktivně vstupovat do kontaktu se školou a vyjadřovat se k práci svého dítěte i učitelů.

6.5.2 Metody a formy sebehodnocení

Konkrétní metody a formy sebehodnocení používá učitel dle vlastního uvážení tak, aby respektovaly věk a úroveň schopností žáků. Jejich použití se řídí některými obecnými zásadami:

- Sebehodnocení je využíváno průběžně, ne jednorázově.
- Sebehodnocení je jen jednou z forem hodnocení, doplňuje a rozšiřuje ostatní formy.
- Sebehodnocení se týká jednak samotného výsledku práce (podařilo x nepodařilo se mi...), ale především procesu, kterým si žák prošel (v průběhu práce jsem využil..., přemýšlel..., vyhledal..., ptal se..., bylo pro mě těžké..., soustředil jsem se..., potřeboval bych ...). Právě tyto informace jsou pro něj i pro učitele těmi nejdůležitějšími.

- Sebehodnocení se vždy vztahuje k určitému předem dohodnutému či stanovenému úkolu nebo úseku práce. Ten se odvíjí od cíle, který si žák s učitelem dohodl. Váže se na plánování. (např. zvládnutí týdenního plánu, vypracování projektu, seminární práce, domácího úkolu, zvládnutí určitého úseku učiva).
- Sebehodnocení je vhodné provádět i písemnou formou, (nejlépe do hodnotících listů). Pak je možno s těmito materiály dále pracovat a využívat je (sledování osobního vývoje žáka, prezentace jeho výsledků např. rodičům, představení žáka novému učiteli apod.).
- Sebehodnocení se může týkat práce samotného žáka, jeho role ve skupině, role spolužáků, role učitele atd. (v tomto případě je předmětem hodnocení to, jak žák ostatní pomohli k porozumění, ke splnění úkolu, jak se domlouval na rozdělení kompetencí ve skupině, co by potřeboval jinak, ...).

6.5.3 Konkrétní metody sebehodnocení žáků

Diskuse mezi učitelem a žákem

Nejčastěji využívaná metoda, slouží ke zhodnocení práce žáka, má formu společné diskuse, dialogu.

Hodnotící listy

Jsou v nich stanovena kritéria, která žák hodnotí. Mohou využívat např. i bodování, škálování apod. Jejich podoba a rozsah se přizpůsobují věku dítěte. V 1. a 2.ročníku žáci začínají s nácvičkou vyplňování hodnotících listů. Hodnotící list je součástí portfolia žáka od 3. ročníku. Učitelé jednotlivých předmětů si sami zvolí formu hodnotícího listu. V Aj využívají žáci pro sebehodnocení hodnotící listy v pracovních sešitech. V hlavních předmětech (Čj, M, Cj) budou žáci pracovat s hodnotícími listy minimálně 1x měsíčně, v dalších předmětech minimálně 1x za čtvrtletí, ve výtvarné výchově 1x za pololetí. V pracovních činnostech 6. a 7. ročníku nebudou k sebehodnocení žáků využívány hodnotící listy. Učitel si může zvolit i hodnocení po uzavření kapitole eventuálně tematickém celku, ale vždy s ohledem na doporučenou minimální frekvenci. Vyučující mohou využívat hodnotící listy, které jsou součástí používaných učebnic nebo pracovních sešitů. Ve školním roce 2012/2013 mají výjimečně samostatné portfolio žáci 3. skupiny 8. ročníku a žáci 2. a 3. skupiny 9. ročníku, kteří dobírají učivo podle učenic Project - 2. vydání.

Dotazníky

Při sebehodnocení jsou využívány velmi často. Mohou se využít např. následující otázky - co bylo pro tebe nejzajímavější, co ti dalo nejvíc práce?

Žákovské portfolio

Je uspořádaný soubor prací žáka, který poskytuje informace o průběhu a výsledcích jeho činnosti. Součástí portfolia může být např. vypracovaná a učitelem ohodnocená písemná práce, vlastní sebehodnocení, hodnocení učitelů, výtvarná díla, slohové práce apod. Portfolio je pracovní pomůckou, ale i jakousi vizitkou žáka, může jej provázet i po několik let školní docházky. Předmětová portfolia jsou uložena ve třídě na vymezeném místě v pořadačích. Žáci mohou s portfolií pracovat i doma. V určenou dobu, zpravidla o čtvrtletí, předkládají žáci svá portfolia ke kontrole vyučujícím a vedení školy. Písemné práce, které slouží jako podklad pro hodnocení se do portfolia mohou uložit až po uzavření hodnoceném období (pololetí). Součástí předmětového portfolia může být i dohoda mezi učitelem a žákem. Formu si zvolí každý učitel sám.

Další metody a formy

Jedná se o „volnou tvorbu“. Mohou to být např. sebehodnotící dopisy, deníky, písemné reflexe, kresby, školní zpráva apod.

6.6 Slovní hodnocení

Slovní hodnocení je konkrétní slovní vyjádření o dosažené úrovni žáka ve vztahu k cíli vyučování a možnostem žáka. Jde o kvalitativní posuzování žákova výkonu nebo chování vyjádřené formou slovní zprávy.

- U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. O slovní hodnocení žáka si může požádat zákonný zástupce pouze na základě odborného doporučení ze školského poradenského zařízení (PPP, SPC, SVP).
- Škola převede slovní hodnocení do hodnocení známkou nebo naopak v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Slovní hodnocení je také převedeno do hodnocení známkami pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

6.6.1 Forma slovního hodnocení

Při slovním hodnocení se postupuje také podle zásad a kritérií pro hodnocení žáků, neboť by měla být zachována vazba slovním hodnocením a známkou. Použití slovního hodnocení však není pouhé mechanické převádění číselného hodnotícího stupně do složitější slovní podoby, ale jsou zohledněny individuální potřeby dítěte.

Slovní hodnocení uplatňujeme průběžně (ústně, písemně – učitel zapíše do notýsku komentář k práci, představením konkrétní práce dětí) nebo jako hodnocení závěrečné na vysvědčení.

Slovní hodnocení má podobu obsahové analýzy žákova výkonu a mělo by obsahovat:

- Učitelem popsané slovní vyjádření výsledků vzdělávání žáka stanovené školním vzdělávacím programem, chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným školním vzdělávacím programem.
- Učitelovo hodnocení a popis např. v čem žák vyniká, jaké učivo zvládnul a na které se musí ještě zaměřit, jaké dovednosti a kompetence získal, co se mu ve škole daří, v čem má naopak nedostatky, jaký pokrok oproti dřívějšímu udělal.
- Učitelovo hodnocení vlastní učební činnosti žáka, jeho píle, úsilí, snahy a přístupu ke vzdělávání a popis souvislostí, které ovlivňují žákův výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka.
- Učitelovo doporučení, jak dosáhnout zlepšení, jak zvládnout přetrvávající nedostatky, na co se zaměřit.
- Ve slovním hodnocení se hodnotí především činnosti, výrobky, výsledky vzdělávání, zvládnutí učiva, chování a pracovní přístup související se vzděláním, nikoli obecně osobnost žáka.
- Užívají se jasné a jednoznačné formulace přiměřené věku a chápání žáka. Slovní hodnocení by mělo motivovat a případně doporučovat, jakou cestu k nápravě nedostatků.

6.7 Celkové hodnocení žáka

Celkový prospěch zahrnuje výsledky hodnocení z **povinných předmětů, volitelných předmětů a chování**. Nezahrnuje hodnocení nepovinných předmětů. Stupeň celkového prospěchu se uvádí na vysvědčení.

Nelze-li žáka hodnotit z objektivních důvodů na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo

provedeno nejpozději do konce června. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se v 1. pololetí nehodnotí.

Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení **náhradní termín**, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení žák navštěvuje nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

Žák, který **nemohl být hodnocen v náhradním termínu** nebo na **konci druhého pololetí neprospěl, opakuje ročník**. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval. Tomuto žákovi může **ředitel školy** na **žádost** jeho zákonného zástupce **povolit opakování ročníku** pouze z **vážných zdravotních důvodů**.

Má-li zástupce žáka **pochybnosti o správnosti hodnocení** v jednotlivých předmětech na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dověděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, **požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení** žáka, je-li vyučujícím daného předmětu ředitel školy, **krajský úřad**. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

Komisi pro přezkoušení žáka jmenuje ředitel školy, v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad. Komise je tříčlenná, tvoří ji předseda, zkoušející učitel, jímž je zpravidla vyučující daného předmětu, a přísedící. Klasifikační stupeň určí komise většinou hlasů. O komisionální zkoušce se pořizuje protokol.

6.7.1 Stupně celkového hodnocení na vysvědčení

Prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 (chvalitebný), průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré.

Prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 (nedostatečný) nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

Neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 (nedostatečný) nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí.

Nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

6.8 Opravné zkoušky

- Žákovi, který je na konci druhého pololetí hodnocen nejvýše ve dvou předmětech stupněm nedostatečný, je umožněno vykonat opravné zkoušky.
- Žák koná opravné zkoušky nejpozději v posledním týdnu hlavních prázdnin. Termín stanoví ředitel školy. Jejich průběh je písemně zaznamenán.
- Nemůže-li se žák dostavit pro nemoc, doloženou lékařským potvrzením, umožní mu ředitel školy vykonání zkoušky do 15.září. Nedostaví-li se žák k opravným zkouškám ve stanoveném termínu bez předložení dokladu o nemoci, je hodnocen stupněm nedostatečný.
- Opravné zkoušky jsou komisionální.

6.9 Hodnocení chování

- Hodnocení chování navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli na pedagogické radě.
- Kritériem pro hodnocení chování je dodržování obecně uznávaných norem slušného chování a dodržování školního řádu.
- Ředitel školy a třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí či důtky (včetně důvodů) prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
- Každé udělení pochvaly nebo důtky se zaznamenává do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění z výše uvedených důvodů se může zaznamenat na vysvědčení za pololetí v němž bylo uděleno.
- Žáci hodnoceni za své chování v době vyučování a při činnostech s vyučováním souvisejících. Porušil-li žák zásadním způsobem pravidla společenského a lidského chování mimo vyučování, nemůže být za toto chování trestán. Učitelé mohou vůči takovému chování zaujmout vhodným a etickým způsobem náležitý postoj a využijí žákova pochybení k pedagogickému působení na žáka, případně další žáky. Pedagogové se v tomto smyslu nezříkají povinnosti podporovat rodinu při výchově a vytváření návyků a postojů, které vedou ke společensky hodnotnému chování.
- Za přestupek se žákovi uděluje pouze jedno opatření k posílení kázně, tzn. žák není trestán dvakrát.

6.9.1 Kriteria a ukazatele pro jednotlivé stupně hodnocení chování

Stupeň 1 - velmi dobré

Žák dodržuje ustanovení školního řádu a pravidla společenského chování. Chová se a jedná slušně, taktně, zdvořile a ohleduplně, respektuje ostatní. Ojedinele se dopouští drobných přestupků proti pravidlům školního řádu a požadovaného chování.

Stupeň 2 - uspokojivé

Žák se opakovaně dopustí závažných přestupků proti školnímu nebo pravidlům společenského chování. Případně se dopustí závažnějšího přestupku. Přistupuje k výchovným opatřením s projevenou snahou své jednání napravit nebo zlepšit své chování.

Chování žáka lze hodnotit tímto stupněm na základě podnětu kteréhokoliv pedagogického pracovníka a je projednáno v pedagogické radě. Stupeň 2 – uspokojivé lze udělit po předchozím udělení důtky třídního učitele. V případě, že žák dále pokračuje v porušování pravidel školního řádu nebo při závažném porušení školního řádu i bez udělení předcházejících výchovných opatření. Návrh sníženého stupně z chování a důvody k jeho navržení projedná třídní učitel se zákonnými zástupci žáka před zasedáním pedagogické rady. Výsledek jednání pedagogické rady je písemně sdělen třídním učitelem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Pokud se zákonný zástupce bez omluvy a bez pokusu o smloučení náhradního termínu nedostaví k projednání, třídní učitel pouze písemně oznámí žákovi a zákonnému zástupci navržení a udělení sníženého stupně z chování. Udělení sníženého stupně z chování zaznamená třídní učitel do školní matriky, do zápisu z pedagogické porady, katalogového listu a na vysvědčení v pololetí školního roku.

Stupeň 3 - neuspokojivé

Žák se dopustí velmi závažného přestupku proti školnímu řádu a nebo pravidlům chování. Svým chováním a jednáním negativně ovlivňuje soužití ve třídě nebo škole. Svá

pochybení a výchovná opatření buď nepřijímá, nebo je vůči nim apatický, a tak se obvykle dopouští dalších přestupků.

Chování žáka lze hodnotit tímto stupněm na základě podnětu kteréhokoliv pedagogického pracovníka a je projednáno v pedagogické radě. Stupeň 3 – neuspokojivé lze udělit po předchozím udělení důtky ředitele školy. V případě, že žák dále pokračuje v porušování pravidel školního řádu nebo při závažném porušení školního řádu i bez udělení předcházejících výchovných opatření.

Návrh sníženého stupně z chování a důvody k jeho navržení projedná třídní učitel se zákonnými zástupci žáka před zasedáním pedagogické rady. Výsledek jednání pedagogické rady je písemně sdělen třídním učitelem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Pokud se zákonný zástupce bez omluvy a bez pokusu o smlouzení náhradního termínu nedostaví k projednání, třídní učitel pouze písemně oznámí žákovi a zákonnému zástupci navržení a udělení sníženého stupně z chování. Udělení sníženého stupně z chování zaznamená třídní učitel do školní matriky, do zápisu z pedagogické porady, katalogového listu a na vysvědčení v pololetí školního roku.

Za závažné přestupky budou pro potřebu pravidel hodnocení chování považovány následující skutečnosti:

- opakované zatajování žákovské knížky a falšování zápisů v žákovské knížce
- kouření v areálu školy a na všech akcích pořádaných školou
- záškoláctví
- projevy rasizmu a netolerance
- opakované ponižování, tělesné ubližování, výrazné a velmi hrubé chování ke spolužákům
- velmi hrubé chování a fyzické útoky vůči zaměstnancům školy
- nošení zbraní a nebezpečných předmětů, které by mohly vést k ohrožení zdraví a života žáků
- nošení, držení, distribuce a užívání alkoholu a návykových látek v areálu školy a na všech akcích školy
- úmyslné způsobení škody na cizím majetku krádeží, ničením, poškozování nebo podvodem

Každý přestupek bude posuzován individuálně s přihlédnutím ke konkrétní situaci a dalším charakteristikám (věk, motivace, dosavadní chování žáka apod.)

6.9.2 Výchovná opatření

Pochvaly a jiná ocenění

- Ústní nebo písemnou pochvalu uděluje žákovi před kolektivem třídy třídní učitel nebo ředitel školy. Písemná pochvala se uděluje zpravidla formou zápisu do žákovské knížky nebo na vysvědčení.
- Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
- Ředitel školy může žákovi na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické nebo fyzické osoby po projednání na pedagogické radě udělit pochvalu nebo

jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

Napomenutí a důtky

Při porušení povinností stanovených školním řádem nebo při porušení obecně daných pravidel chování lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- napomenutí třídního učitele
- důtku třídního učitele
- důtku ředitele školy
- Třídní učitel může uložit žákovi podle závažnosti provinění napomenutí nebo důtku třídního učitele. Udělení důtky neprodleně oznámí řediteli školy. Udělení těchto výchovných opatření zapíše třídní učitel do matriky, katalogového listu a do zápisu z pedagogické rady a písemně oznámí udělení žákovi a zákonnému zástupci.
- Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě. Třídní učitel zapíše důtku do matriky, katalogového listu a do zápisu z pedagogické rady. Návrh důtky ředitele školy a důvody k jejímu navržení projedná třídní učitel se zákonnými zástupci žáka před zasedáním pedagogické rady. Výsledek jednání pedagogické rady je písemně sdělen ředitelem školy žákovi a jeho zákonnému zástupci. Pokud se zákonný zástupce bez omluvy a bez pokusu o smlouzení náhradního termínu nedostaví k projednání, třídní učitel pouze písemně oznámí žákovi a zákonnému zástupci navržení a udělení ředitelské důtky.

Tato opatření předcházejí zpravidla před snížením stupně z chování.

7 Autoevaluace školy

Pedagogická evaluace znamená zjišťování, porovnávání a vysvětlování dat charakterizujících stav, kvalitu a efektivnost vzdělávací soustavy. Autoevaluace je chápána jako sebehodnocení neboli vlastní hodnocení.

7.1 Oblasti autoevaluace

Škola hodnotí následující oblasti:

- průběh a výsledky vzdělávání, hodnocení žáků
- individuální vzdělávací potřeby žáků
- práce učitelů, práce vedení školy, řízení organizace
- školní klima, spolupráce s rodinami žáků a místní komunitou
- materiální, technické, ekonomické a hygienické podmínky vzdělání
- soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

7.2 Cíle a kritéria autoevaluace

Cíle autoevaluace

Cílem vlastního hodnocení je analyzovat výchovně vzdělávací procesy, zhodnotit kvalitu školy a stanovit prostředky, nástroje a cesty ke zlepšení kvality školy a dospět k vyšší úrovni školou poskytovaných služeb. Autoevaluace se vztahuje k cílům, které jsou stanoveny v koncepčním záměru školy a k cílům, které jsou stanoveny ve školním vzdělávacím programu. Proces autoevaluace je zaměřen na:

- reálnost a stupeň důležitosti stanovených cílů

- způsob plnění stanovených cílů školy
- oblasti, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků
- oblasti, ve kterých je třeba úroveň vzdělávání zlepšit
- případné návrhy příslušných opatření ke zlepšení úrovně vzdělávání
- vyhodnocení účinnosti opatření z předchozího vlastního hodnocení školy

Kriteria autoevaluace

Autoevaluační kritéria jsou formulována jako otázky na kvalitní práci školy v oblastech, které chceme hodnotit. Kritéria jsou úzce provázána s dílčími cíli organizace, kterých má škola dosáhnout ve školním roce. Cíle jsou stanoveny v ročním plánu školy. Škola se při procesu autoevaluace bude řídit těmito kritérii, které bude škola považovat za standardní:

průběh a výsledky vzdělávání, hodnocení žáků

- cílům vzdělávání odpovídá obsah, metody a struktura hodiny
- výuka využívá moderních poznatků daného oboru
- výuka využívá sebeřízení, podporuje motivaci žáků, pracuje se zpětnou vazbou k rozvoji dovedností žáků
- žáci jsou vedeni k chápání širších souvislostí a výuka je zaměřena na aplikaci poznatků na další obory lidské činnosti

individuální vzdělávací potřeby žáků

- učitel využívá pedagogickou diagnostiku kompetencí žáků k učení
- zjištěné informace využívá v individuálním přístupu k žákům
- učitel diferencuje výukové postupy vzhledem ke specifickým potřebám žáků
- učitel respektuje rozdílné pracovní tempo a vzdělávací potřeby žáků

práce učitelů

- učitel zvládá technologie moderního vyučování - deduktivní a induktivní vyučovací postupy, techniky metod výkladu, řízeného rozhovoru, diskuse, kooperativního učení
- učitel věnuje pozornost motivaci k práci, žáky vede k aktivní interakci s tématem
- učitel hodnotí úspěšnost žáka v kontextu jeho dispozic, zejména formativně a diagnosticky
- učitel využívá širokou škálu možností hodnocení
- učitel respektuje názory žáků, podporuje jejich vyjadřování
- učitel využívá techniky efektivní komunikace a umí řešit konfliktní situace
- učitelé vystupují jako autority reprezentující modely chování a jednání
- učitelé se systematicky a cíleně vzdělávají

práce vedení školy, řízení organizace

- vedení školy řídí rozvoj školy
- existuje účelné dlouhodobé plánování – strategie rozvoje školy
- při tvorbě strategie se vychází z důkladné analýzy stavu
- řídicí činnosti jsou zaměřeny na prevenci problémů
- proces rozvoje školy zahrnuje všechny pracovníky
- jsou jasně stanovené role (kompetence) a odpovědnost (systémové řízení)
- existují účinné hodnotící mechanismy (včetně podpory sebehodnocení)
- jsou stanovena kritéria pro přidělování nadstandardních složek platu
- vedení školy motivuje učitele v jejich dalším vzdělávání a odborném růstu a vytváří jim pro něj podmínky
- podporují se kreativní a na rozvoji školy participující zaměstnanci - učitelé mají možnost se účastnit formulace školních pravidel a utváření klimatu školy

školní klima, spolupráce s rodinami žáků a místní komunitou

- škola je orientována na žáka, na službu žákům, rodičům, veřejnosti
- škola podporuje aktivitu, tvořivost žáků, kvalitní kognitivní (znalostní) cíle jsou vyrovnané cíli afektivními (osobnostními, sociálními)
- ve škole je pozitivní klima, stanovený řád, disciplína, morálka a systém hodnot
- ve škole převládá optimismus, lidský přístup, podpora s oceněním dobré práce, důvěra a očekávání úspěšného zvládnutí
- škola má kulturní, dynamicky se proměňující pracovní i relaxační prostředí, které je pro žáky dostatečně motivační a zajímavé
- škola podporuje spolupráci, učitelé se celoživotně vzdělávají a mají kolegiální a profesionální interakci
- škola komunikuje úspěšně s rodiči a okolní komunitou, vytváří společenství podporující školu
- pěstuje se kultura školy (obraz o škole jako sociální instituci - osobnosti, image, normy jednání, hodnoty...)
- existuje systematická a svobodná komunikace vnitřní i vnější
- podněty zvenčí jsou přijímány jako příležitosti ke zlepšení práce

materiální, technické, ekonomické a hygienické podmínky vzdělání

- jsou připraveny kvalitní pomůcky, materiály, učebnice, případně podpora technikou
- škola vytváří kvalitní podmínky pro vzdělávání, pracovní i relaxační činnosti učitelů a žáků
- škola zabezpečuje funkčnost a estetickou úroveň budov, učeben, společenských prostor
- škola využívá nadstandardních zdrojů (zapojení v projektech, čerpání grantů)

soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

- vyučování je připraveno s jasným a vhodným cílem, který zapadá do záměrů ŠVP
- soulad ŠVP a RVP
- škola plní ŠVP
- vzdělávací program je v souladu s potřebami a podmínkami školy
- škola pečuje o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nabídka volitelných a nepovinných předmětů je v souladu s představou žáků a rodičů

7.3 Nástroje evaluace

průběh a výsledky vzdělávání, hodnocení žáků

- rozborů žakovských prací
- hodnotící rozhovory s vyučujícími a rodiči a žáky
- vzájemné hospitace vyučujících
- sebehodnocení žáků, žakovská portfolia
- hospitace vedení školy
- testy Kalibro
- testování žáků 5. a 9. tříd
- absolventské práce
- test environmentální gramotnosti žáků 9. ročníku

individuální vzdělávací potřeby žáků

- rozborů vyučovacích hodin školním psychologem a speciálním pedagogem
- rozhovory s vyučujícími a rodiči
- hospitace vedení školy

práce učitelů, práce vedení školy, řízení organizace

- hospitace vedení školy
- dotazníky pro učitele, žáky a rodiče
- anketa rodičů
- hodnotící schůzky učitelů s vedením školy

školní klima, spolupráce s rodinami žáků a místní komunitou

- dotazníky učitelům, žákům a rodičům
- hodnotící rozhovory ve školské radě
- hodnocení na třídních schůzkách

materiální, technické, ekonomické a hygienické podmínky vzdělání

- dotazníky pro učitele a žáky
- anketa pro rodiče

soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

- hospitace vedení školy
- hodnocení koordinátorů ŠVP a tvůrčích skupin

7.4 Časové rozvržení evaluačních činností průběh a výsledky vzdělávání, hodnocení žáků

- rozborů žákovských prací - průběžně celý školní rok
- hodnotící rozhovory s vyučujícími a rodiči a žáky - nejméně 3x za rok při hovorových hodinách
- vzájemné hospitace vyučujících - dle potřeby po celý školní rok
- sebehodnocení žáků, vedení předmětových portfolií - průběžně v hodinách, podle předmětů v hodnotících listech
- hospitace vedení školy - průběžně po celý školní rok
- testy Kalibro – zpravidla 5. a 9. ročník, březen – duben
- testování žáků 5. a 9. tříd – květen, červen
- absolventské práce v 9.ročníku - červen
- test environmentální gramotnosti žáků 9. ročníku - květen, červen

individuální vzdělávací potřeby žáků

- rozborů vyučovací hodiny školním psychologem a speciálním pedagogem - průběžně
- rozhovory s vyučujícími a rodiči - průběžně
- hospitace vedení školy - průběžně po celý školní rok

práce učitelů, práce vedení školy, řízení organizace

- hospitace vedení školy - průběžně po celý školní rok
- hodnotící schůzky učitelů s vedením školy - červen
- dotazníky pro učitele, žáky a rodiče - projednání struktury vlastního hodnocení - září 1x za 3 roky, projednání tohoto hodnocení - červen
- anketa rodičů - 1x za 3 roky - duben, projednání výsledků ankety - květen, červen

školní klima, spolupráce s rodinami žáků a místní komunitou

- dotazníky učitelům, žákům a rodičům - projednání struktury vlastního hodnocení - září 1x za 3 roky, projednání tohoto hodnocení - červen
- hodnotící rozhovory ve školské radě - pravidelně nejméně 2x za rok
- hodnocení na třídních schůzkách a hovorových hodinách - nejméně 3x za rok
- anketa rodičů - 1x za 3 roky - duben, projednání výsledků ankety - květen, červen

materiální, technické, ekonomické a hygienické podmínky vzdělání

- dotazníky pro učitele a žáky - projednání struktury vlastního hodnocení - září 1x za 3 roky, projednání tohoto hodnocení - červen

- anketa rodičů - 1x za 3 roky - duben, projednání výsledků ankety - květen, červen
- soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání**
- hospitace vedení školy - průběžně
  - hodnocení koordinátorů ŠVP a tvůrčích skupin - červen

Příloha:

ŠVP PRO SPECIÁLNÍ 1. TŘÍDU LOGOPEDICKOU

V následujících vyjmenovaných bodech se školní vzdělávací program 1. třídy logopedické zcela shoduje se školním vzdělávacím programem "Naše škola - příležitost pro všechny":

- 1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE**
- 2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY**
- 3 CHARAKTERISTIKA ŠVP**
- 4 UČEBNÍ PLÁN**
- 6 PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ**
- 7 AUTOEVALUACE ŠKOLY**

V následujících bodech je školní vzdělávací program 1. třídy logopedické rozšířen:

5 UČEBNÍ OSNOVY

5.1 Učební osnovy pro 1. stupeň

Na rozdíl od výuky v 1. běžných třídách je výuka v logopedické třídě obohacena následujícím způsobem:

Na naší škole je v 1. ročníku zřízena speciální logopedická třída, kam jsou zařazeny děti se závažnějšími řečovými poruchami na doporučení SPC Veslařská.

Součástí výchovně vzdělávacího procesu v této třídě je pravidelná intenzivní logopedická péče, která se zaměřuje komplexně na podporu vývoje řeči, komunikačních dovedností a rozvoje osobnosti dítěte. Jedním z hlavních cílů výuky v 1. třídě logopedické je

zmírnění nebo odstranění projevů narušené komunikační schopnosti. Tento cíl je naplňován následujícími prostředky: individualizovaný přístup respektující postižení dítěte, velikost třídy a zařazení nepovinného předmětu logopedická péče.

Logopedická péče je dětem věnována také v průběhu dopoledního vyučování např. se jedná o ranní rozcvičky zaměřené na gymnastiku mluvidel, dechová cvičení a fonační cvičení. Při nápravě řeči je využíváno těchto logopedických pomůcek – např. logopedické zrcadlo, rotavibrátor, logopedické kostky, odborné logopedické cvičné texty, logopedický program na PC od Dr. Kejklíčkové.

5. 1.8 Nepovinné předměty

Individuální logopedická péče

Charakteristika vyučovacího předmětu

Na naší ZŠ je vyučována ILP jako nepovinný předmět pro žáky 1. ročníku logopedické třídy, a to při časové dotaci 1 hod. týdně. Směřuje k odstranění řečových poruch. ILP se zaměřuje na nápravu jednotlivých hlásek, na dechová cvičení, gymnastiku mluvidel, fonemická cvičení a rozvoj mluvní pohotovosti. Speciální pedagog - logoped přizpůsobuje nápravu logopedické vady podle stanovené diagnózy a doporučení SPC Veslařská.

Očekávané výstupy:	Učivo
postupným nácvikem zvládá správnou výslovnost jednotlivých hlásek a používá je i ve spontánní řeči	nácvik jednotlivých hlásek dechová cvičení gymnastika mluvidel
dokáže si sám uvědomit nesprávnou výslovnost a opravit se	cvičení fonemického sluchu
dokonale zvládá nacvičené hlásky ve spontánní řeči	